

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

ANDOVER-HARVARD LIBRARY

AH 626M U

HARVARD DEPOSITORY
SPECIAL COLLECTION
CIRCULATION RESTRICTED

816.9
Marathi:
1836

9
1836

יהוה

India's Progress & Civilization

आमचा तारणारा व प्रभु येशू ख्रीस्त

याविषयीं सुवर्तमान

पवित्र खेळांतून काढिलें

THE HISTORY OF Our Lord and Saviour Jesus Christ.

COMPILED FROM THE GOSPELS.

AMERICAN TRACT SOCIETY, 1,500 COPIES.

B O M B A Y :
AMERICAN MISSION PRESS.
T. GRAHAM AND C. BURJORJEE, PRINTERS.

1836.

31,550

सूचना

ह्या पुस्तकांत येशू ख्रीस्ताचें वर्त्तमान विस्ताराने लिहिलें आहे. सर्व मनुष्यांचे जे पूर्वज ते देवाच्या आज्ञा मोडल्याकडून थष्ट झाले असतां त्याने त्यांवर दया करून वचन दिल्लें कीं , पुढें एक तारणारा जगामध्ये घेईल आणि मनुष्यांस तारण प्राप्त होण्याचा उपाय करील. यानंतर आब्राहाम नामें एक भक्तिमान् माणसाला देवाने असें वचन दिल्लें कीं , जो तारणारा येणार तो तुझ्या वंशामध्ये जन्म घेईल आणि तुझ्याकडून सर्व पृथ्वींतील लोक आशीर्वाद पावतील. आणि कोणत्या ठिकाणीं व कोणत्या वेळेस तो तारणारा जन्म घेईल अशा भविष्य गोष्टी शास्त्रांत लिहिल्या होत्या , झणून

सांगितलेला वेळ जवळ आला असतां ज्या सर्व लोकांस त्या गोष्टी माहीत होत्या ते त्या तारणाऱ्याची वाट पाहू लागले. अणखी तो तारणारा आल्यावर कसें कसें करील हेंहि शास्त्रामध्ये लिहिलें होतें. परंतु ह्या भविष्य गोष्टींचा अर्थ वज्रतकरून लोक चुकले, द्वाणून त्यानी त्याचा योग्य मान केला नाही. तो तारणारा परमेश्वराचा अवतार होता. शास्त्रांत त्याला देवाचा पुत्र असें द्वाटलें आहे, परंतु वज्रत करून येशूख्रीस्त असें नाम त्याला दिल्लें आहे. आरवस्थानाच्या पलिकडे यद्ददा द्वाणून एक देश आहे, तेथें सुमारे अठराशें पन्तीस वर्षे मागे येशूख्रीस्ताचा जन्म झाला, आणि त्या देशांतहि त्याचीं सर्व कृत्ये घडलीं. त्याचें सामर्थ्य व दया इत्यादिक ईश्वरीगुण हे त्याचा उपदेश व सदाचरण व चमत्कार यांकडून प्रसिद्ध झाले. त्याने मनुष्यांच्या पापांसाठीं प्रायश्चित्त करावें द्वाणून आपलें जीवार्पण केलें, आणि तिसऱ्या

दिवसीं सजीव होऊन चाळीस दिवसानो आ
 प्ल्या शिष्यांदेखत तो आकाशावर चढून गेला.
 ह्या सर्व गोष्टी त्याचे शिष्य जे पाहणारे व
 ऐकणारे होते त्यानी लिहिल्या. जगांतील लो
 कांच्या तारणासाठीं येशूख्रीस्ताने अवतार घेत
 ला, आणि त्याच्या गोष्टी हिंदूलोकांनी सम
 जाव्या छानून मराठी भाषांत उतरल्या आहेत.

हे वाचणाऱ्यांनीं हें पुस्तक घेऊन शेवटपर्यंत
 वाचोत जा. जर कोणीएक ठिकाणीं त्याचा
 अर्थ समजावयास कांहीं कठीण पडेल, तर
 मागे पुढें पाहून चित्त लावून अर्थ काढा. आ
 णि ह्या सर्व गोष्टींचें तात्पर्य आपण समजावें
 आणि येणेकरून देवाची कृपा पावून इहलोकीं
 व परलोकीं कल्याण भोगावें छानून विशेषें
 करून ईश्वरापासीं ज्ञान व सुबुद्धि मागत जा.

आमचा तारणारा व प्रभु येशू ख्रीस्त याविषयी शुभवर्तमान

अध्याय १

जे आपणच प्रारंभापासून शब्दाचे साहजिकारे व सेवक होते त्यांनी जसे आम्हास सांगून ठेविले तसे आम्हांमध्ये निर्धारें घडलेल्या क्रियांविषयी कथा संमत जावावयास वज्र ताजी हातीं धरिले आहे, यावरून हे माहाराज व्यक्ति सदा मखादि वाढले कीं एकाग्रतेने पश्चिमापासून अज यांचा नाय जवळ काढलेला असतां त्या तुला यासाठीं अमुकमाने सिद्धीं कीं ज्या गोष्टींतून त्रिकलास त्यांचा निश्चय लां आणण्या.

प्रारंभी तो शब्द होता, आणि तो शब्द देवाजवळ होता, आणि तो शब्द देव होता, तोच प्रारंभ देवाजवळ होता, त्याकडून सगळीं झालीं, झाले जे झाले ते कांहींच त्यासां पुन झाले नाही. त्यामध्ये जीवन होते आणि ते जीवन

माणसांचा उजेड होता , आणि तो उजेड अंधारांत प्रकाशितो , परंतु अंधाराने त्याला धरिलें नाहीं. देवाकडून पाठविलेला माणूस होता , त्याचें नांव योहाण ; तोच आपणाकडून सर्वांनी विश्वास धरावा ह्याणून त्या उजेडाविषयीं साक्ष द्यावयास साक्षीसाठीं आला. तोच तो उजेड नव्हता परंतु त्या उजेडाविषयीं साक्ष द्यावयास आला ; जो प्रत्येक माणूस जगांत येतो त्याला जो प्रकाशितो तोच खरा उजेड होता. तो जगांत होता आणि जग त्याकडून झालें , तथापि जगाने त्याला जाणलें नाहीं ; तो आपलों जीं झांजवळ आला आणि आपले जे झाली त्याला अंगिका रिलें नाहीं . परंतु जितक्यानी त्याला घेतलें . ह्याणजे त्याच्या नावावर विश्वास ठेविला , त्यांस त्याने देवाचीं लेकरीं होण्याचा अधिकार दिल्ला ; तें रक्षापासून किंवा माणसाच्या हक्कें पासून नव्हेंत परंतु देवापासून जन्मले. आणि तो शब्द अवतरला , तेव्हां त्याने आन्धामध्ये वस्ती केली आणि तो ह्मणे व खरेपणाने पूर्ण असतां , त्याचें गौरव बापाजवळील एकुलत्याच्या गौरवासारिलें आझी पाहिलें. योहाण त्या विषयीं साक्ष देत असतांना ओरडत बोलला , ज्याविषयीं मी बोललों , तो हाच आहे , कीं जो माझ्यामार्गे येतो तो माझ्या पुढें झाला , याखूब कीं तो माझ्या अगोदर होता. आणि त्याच्या पूर्णपणापासून आझी सर्व ह्मणेमुळे ह्मणास

पावलीं आहीं, कां कीं नेमशास्त्र मोझाकडून दिखें गेलें ; छपा व खरेपण घेजू खोसाकडून झालीं. देवाला कोणी कधींचि पाहिलें नाहीं. एकुलता पुत्र जो बापाच्या उरावीं असतो त्यानेच तो निवेदिला आहे.

मग साहाय्या मदिन्यांत गाळीलांतील नगर व्यापें नाव माजारेथ, तेथे गात्रिएल दूत कुंवारीच्याजवळ देवाने पाठ विस्वा होता ; तो दावीदाच्या घराण्यांतील पुरुष व्यापें नाव योसेफ याला वाङ्मनिस्यें दिखेसी होती, आणि त्या कुंवारीचें नाव मारया होतें. तेव्हां दूत तिच्याजवळ आंत घेऊन बोलला, छपा पावलेखे सुखी रेस, प्रभु तुजसहित आहे, स्त्रियांमध्ये तूं धन्य झटलेली आहेस. तेव्हां ती त्याला पाहतां त्याच्या गोष्टीवरून फार चाबरली आणि तिने विचार केला, कीं ही क्षेमगोष्ट कशाची असेल ? तेव्हां दूताने तिला झटलें, हे मारये भिजं नको, कां कीं देवाजवळ तुला छपा मिळाली आहे, आणि पाहा तूं पोटीं गर्भ धरिलीस ; पुत्रालाहि प्रसवलीस आणि त्याचें नाव घेजू ठेवों. तो महान् होईल आणि परात्पराचा पुत्र झटला जाईल आणि प्रभु जो देव तो त्याला त्याचा पितर दावीद याचें सिंहासन देईल. मग तो चाकोबाच्या घराण्यावर सर्वकाळ राज्य करील म्हणजे त्याच्यां राज्याचा त्रैवट होणार नाहीं. तेव्हां मारयेने दूताला झटलें, मी

पुढ्याला जाणत नाही, असे असतां हे कसे व्हावे ? मग दूत उत्तर देतां तिच्या बोलला कीं, पवित्र आत्मा तुजवर येईल आणि परात्पराची ब्रक्ति तुजवर सावली करील, याकरितांहि जें पवित्र तुजकडून जन्म पावेल तें देवाचा पुत्र व्हाईल जाईल. आणि पाहो तुझी मातलग्न श्लोकावेत तिनेहि आपल्या व्हातारपणीं पुत्रगर्भ धरिला आहे, आणि जी वांझ झटलेली तिला हाच साहावा मदिना आहे कां कीं कोणतोहि गोष्ट देवाला अभक्क नाही. तेव्हां मारया बोलली, पाहो मो प्रभूची दावी, तुझ्या गोष्टीप्रमाणे मला व्हावें; तेव्हां दूत तिजपासून गेला.

येझू ख्रीस्ताचा जन्म या प्रकारें झाला कीं त्याची आई मारया योसेफाची लग्नास योजलेली असतां, त्यांची संजती होण्यापूर्वीं ती पवित्र आत्म्यापासून गरोदर होऊन सांप उली. तेव्हां तिचा नवरा योसेफ नीतिमान् असतां आणि तिचा उघडा अपमान करावयास न इच्छितां, तिला गुप्तरूपें सोडायास योजिता झाला. परंतु ती त्यांविषयीं चिंतन करीत असतां, पाहो प्रभूचा दूत त्याला स्वप्नांत दिसून बोलला, हे योसेफा दावीदाच्या पुत्रा, तुझी बायको मारया ह्या अंगिकारावयास भिऊं नको, कां कीं जें तिजमध्यें जन्म पावेल तें पवित्र आत्म्यापासून आहे आणि ती पुत्राला प्रसवेला आणि त्यां त्यांचें नांव येझू

ठेवोवें, कारण कीं तो आपल्या लोकांस त्यांच्या पापांपा
 क्षम तारीख. आणि हे अवघे झाडाठीं झालें कीं प्रभूने
 भविष्यभाष्याच्यादारेणें जें म्हटलें, तें पूर्ण म्होवें कीं, पाह्वा
 कुंवार गरोदर होईल आणि पुत्राला प्रसवेल आणि त्याचें
 नाव इम्यानुवेल झणतील, अर्थ उतरल्यास आमच्या संगतीं
 देव. तेव्हां योसेफाने झोपेंतून उठून त्याला प्रभूच्या
 दूताने जशी आज्ञा दिल्ली तसें केलें, कीं आपल्या बाय
 कोला अंगिकारिलें; परंतु ती आपल्या प्रथम संभवलेल्या
 पुत्राला प्रसवे तोंपर्यंत त्याने तिच्या जाणिलें नाहीं; आणि
 त्याचें नाव येझू ठेविलें.

आणि त्या दिवसांत असें झालें कीं कादसार आडगूळस
 याजवळून अवघ्या वस्तीवटीची झडती लिहावयाची आज्ञा
 निघाली. कुरनयस अरामाचा अधिकारी असतां, हे
 पहिलें झडतीलिहिणें झालें होतें, तेव्हां प्रत्येक आपा
 पक्षा नगरांत झडती लिहून द्यावयास सर्व गेले. तेव्हां
 योसेफहि तो दावोदाचें घराणे व गोच यांतील होता,
 यावळून गाळीळांतून माजारेथ नगरापासून चव्वदांत दावी
 दाचें नगर जें बेथलेहेम ह्मणलें, तेथे यासाठीं चढला कीं
 आपण मागणीने केलेली आपली स्त्री मारया इजुझां
 झडती लिहून द्यावी. ती गरोदर असतां असें झालें,
 ती तेथे असतां तिच्या प्रसूत होण्याचे दिवस पूर्ण झाले.

तेव्हां ती आपल्या प्रथम झालेल्या पुत्राच्या प्रसवली आणि त्याच्या बाळंत्याने गुंडाळले ; तेव्हां त्यांस उतारवाळेत जागा बव्हती यावरून तिने त्याच्या गव्हाणीत निजविले.

अध्याय २.

आणि त्याच प्रांतांत मेंढपाळ रात्रीं माळांत राहत आणि आपल्या कळपावर चौकी करीत होते ; तेव्हां पाहता त्याच्या जवळ प्रभूचा दूत उभा ठाकला आणि प्रभूचें तेज त्याच्या भोंवतें प्रकाशले छानून फार भयाने भाले. तेव्हां दूत त्यांस बोलिला भिजं नका. कारण कीं पाहता जो मोठा आनंद प्रत्येक प्रजेला होईल त्याचें शुभवर्तमान मी तुझास सांगितों कीं तारणारा जो ख्रिस्त प्रभु आहे तो दावीदाच्या नगरांत आज तुझासाठीं जन्मला आहे. आणि होच तुझास खूण, बाळक बाळंत्याने गुंडाळले असतां गव्हाणीत निजलेले तुझास सांपडेल. मग आकाशी सैन्याचा भरण दूतासहित अकस्मात् झाला ; त्यानी देवाला सवितांना छटले, परम उंचामध्ये देवाला गौरव, पृथ्वीवरहि शान्ति, माणसांशीं संतुष्टता. आणि जेव्हां दूत त्यांपासून आकाशांत गेले, तेव्हां असें झालें कीं ते मेंढपाळ मनुष्य एकमेकांस बोलले, चला आपण बेंथलेहेमापावेतो पलिकडे जाऊं, आणि ही झालेली गोष्ट जी प्रभूने आम्हास कळ

विशी तो पाझं. ते उतावळी करून आले आणि त्यानी मारया व योसेफ व गव्हाणींत निजलेले बाळकडि यांचा शोध काढिला ; मग त्यानी पाहिझावर त्या लेंकराविषयीं जो गोष्ट आपणांस सांगितली होती त्याविषयीं प्रगट कळविलें. नंतर सर्व ऐकणारे आपणांस मेंढपाळांकडून जीं सांगितलीं त्यांविषयीं आश्चर्यवत झाले, आणि मारयेने आपल्या चित्तांत त्या सर्व गोष्टींचें मनन करून संरक्षण केलें. तेव्हां मेंढपाळ, आपणांस जशीं सांगितलीं होती तशीं जीं आपण ऐकिलीं व पाहिलीं, त्या अवघ्यांवरून देवाला गौरवितां व स्तवितां माघारें फिरले

मग जेव्हां लेंकराची सुता करावयाचे आठ दिवस पूर्ण झाले, तेव्हां त्याचें नांव येशू ठेविलें ; हें नांव त्याचा गर्भ पोटांत धरल्यापूर्वीं दूताकडून दिलें होती. आणि मोश्याच्या धर्मनेमाप्रमाणे तिचे शुद्ध करण्याचे दिवस पूर्ण झाल्यानंतर त्यानी त्याला वर्तें चरुआलेमास यासाठीं आणिलें कीं, जें प्रभूच्या धर्मनेमांत हें लिहिलें, प्रत्येक नर जो गर्भस्थानास मोकळें करितो तो प्रभूसाठीं पवित्र झटला जाईल, तसें प्रभूजवळ सादर ठेवावें; आणि प्रभूच्या धर्मनेमांत सांगितल्याप्रमाणे पारव्यांचा जोडा किंवा खबुचांचीं दोन पिळें असा यज्ञ अर्पवा. तेव्हां पाहा माणूस ज्याचें नांव त्रिमोन असा चरुआलेमांत होता आणि हा

माणूस नीतिवंत व धर्मशील, इस्त्राएलाच्या श्रांतवनाची वाट पाहत होता. ह्याला पवित्र आत्माहि होता ; आणि आपण प्रभूच्या खोशाला पाहिल्यापूर्वी मरण पावणार नाही, असे पवित्र आत्म्याकडून त्याला प्रबोध झाला होता. तेव्हां आत्म्यायुक्त होऊन देवळांत आला आणि आईचा यामी आपण व लेंकहं येथून याविषयी धर्मनेमाच्या सत्य लेखा रीतिप्रमाणे करावे झणून जेव्हां त्याला आंत आणिलें तेव्हां ज्ञाने त्याला आपल्या हातांमध्ये घेतलें, मग देवाची स्तुति केली आणि झटलें, आतां हे स्वामी, तुझ्या गोष्टीप्रमाणे तुझ्या सेवकाचा श्रांतीने सोडितोस, यास्तव कीं माझ्या डोळ्यांनी तुजकडील तारण पाहिलें, जीं त्यां अवघ्या प्रजांच्या दृष्टीस सिद्ध केलें तें राष्ट्रांच्या प्रकाशासाठीं आणि तुझ्या इस्त्राएलप्रजेच्या गौरवासाठीं उजेड. तेव्हां ह्याविषयीं जीं सांगितलीं त्यांवरून योसेफ व ह्याची आई यामी आश्चर्य केलें. शिमेनाने त्यांस आश्चर्यादहि दिव्हा आणि ह्याची आई मारया इला झटलें, पाहा इस्त्राएलांत वज्रतांचें पडणें व फिरून उठणें यांकरितां आणि अपवादलेल्या खुणेकरितां हाच घातला आहे. तुझ्याच स्वजिवांतून ही तरवार पार जाईल, ही अज्ञास्तव कीं वज्रतांच्या हृदयांतील कल्पना प्रगट व्हाव्या. आणि आग्नेराच्या वंश्रांतील फागुवेलाची कन्या हाका भविष्यभाषीण

होती ; ती फार दिवसांची वयातीत होती , आपल्या कुंवा
रपणापासून सवद्यासहित सात वर्षे राहिली आणि
सुमारे चौदावी वर्षाची विधवा होती. ती रात्रंदिवस
उपास व प्रार्थना सांकडून सेवा करीत असतां देवळापासून
गेली नाही , तिचेच त्याच क्षणीं जवळ येऊन प्रभूची आभा
रमान पत्करिआ आणि यरूशालेमांत सर्व जे सुटकाखंड
णीची वाट पाहत होते , त्यांस झालिल्या बांगितले

आणि हेरोद राजा याच्या दिवसांमध्ये येवढे यरूशालीस
बेथलेहेमांत जन्मला असतां , पाहा पूर्वेकडून झाली यरू
शालेमांत येऊन बोलले कीं , यरूशालीस जे जन्मलेला राजा
तो कोठे आहे ? कीं कीं आम्ही पूर्वेत असतां त्याचा तारा
पाहिला आणि त्याला भजावयास आलों. तेव्हा हें
ऐकून हेरोद राजा आणि त्याच्या सभाने सर्व यरूशालेम
बाबरे झाले. बरीं सर्व मुख्य उपाधे आणि लोकांचे
पंडित यांस मिळवून त्याने त्यांच्याजवळ पुसलें कीं , खरील
कोठे जन्मणार आहे ? तेव्हां त्याला बोलले , यरूशाली
तील बेथलेहेमांत ; कां कीं भविष्यभाष्याने असें लिहिलें
आहे कीं , हे यरूशालीस देशांतल बेथलेहेमा तूं यरूशालीस
सुभ्यांमध्ये लाहान अमदीं नाहीस कारण कीं माझे लोक
रुष्टास यांस पाहिल असो तुजपासून अधिकारी उत्पन्न
होईल. तेव्हां हेरोदाने त्या शान्यांस गुप्तरूपें बोलावून

त्यांपाशीं तारा दिवण्याची वेळ नीट विचारली, आणि त्यांस बेंथलेहेमास पाठवितांना बोलला, तुम्ही आजून त्या बाळकाविषयीं एकाग्रतेने प्रोधा, आणि तुझ्यास प्रोधा लागल्यावर मला वर्तमान सांगा झणजे मी येऊन त्याला भजेन. तेव्हां ते राजाचें ऐकून निघावे आणि पाहा, जो तारा त्यानी पूर्वेत पाहिला, तो त्यांच्यापुढें गेला आणि जेथे तो बाळक होता तेथच्या वर्ता येऊन राहिला, आणि ते तारा पाहून अति आनंद पावले. मंतर त्यानी घरांत येऊन बाळकास त्याची आई मारया तिच्याजवळ पाहिलें आणि पायां पडून त्याला भजिलें, मग आपलीं भांडारें उचलून दानें, सोनें, व ऊद, व बोल, त्याला अर्पलीं. तेव्हां ते हेरोदाकडे फिरून न जावयास स्वप्नांत प्रबोधित होऊन आपल्या देवास दुसऱ्या वाटेने परत गेले.

तेव्हां ते निघाल्यावर पाहा प्रभूचा दूत योसेफास स्वप्नांत दिखून बोलला कीं, तूं बाळक आणि त्याची आई यांस घेऊन मिसर देशांत पळून जा, आणि मी तुला सोनेन तेंतरीत तेथे राहा, यास्तव कीं या बाळकाचा नाश करावयास हेरोद याला प्रोधील. मग तो उठून बाळक आणि त्याची आई यांस रात्रीं घेऊन मिसर-देशांत गेला आणि हेरोदाच्या मरणापर्यंत तेथे होता; कां म्या आपल्या

પુત્રાલા મિસરાદેશાંત્રન બોલાવિલેં આરે. અસેં જેં મહિ
ચમાયાંચાદારેં પ્રભૂને સાંગિતલેં તેં પૂર્ણ જ્ઞવિં જ્ઞાણૂન.

તેજ્ઞાં ત્યા જ્ઞાન્યાની મલા ફસવિલેં જેં હેરોદ જાણૂન
ફારચ રાગેં ભરલા ; આણિ ત્યા જ્ઞાન્યાંજવલ નીટ વિચા
રિણી હોતી જી વેલ ત્યા વેલેપ્રમાણે બેથલેહેમાંત આણિ
ત્યાચા ભવતાલે સગલ્યા પ્રાંતાંત પાઠવૂન જે બાલક દોન
વર્ષાં જેતે આણિ ત્યાંજ્ઞન ધાકડે જે હોતે ત્યા સર્વાંષા
ઘાત કેલા. ત્યા વેલેસ જે દર્મયા મવિચ્છમાયાને સાંગિતલેં
તેં પૂર્ણ જ્ઞાલેં ; તેં અસેં કીં શોક વ રડળેં વ મોઠા આકાંત,
અમા શબ્દ રામ્યાંત રેકિલા ગેલા ; રાહેલ આપલ્યા લેંક
રાંકરિતાં રડતી આણિ તીં નાહીંત જ્ઞાણૂન સમજૂત પાવેના.
મગ હેરોદ મેલ્યાવર પાદા પ્રભૂષા દૂત મિસરાદેશાંત યોસે
ફાસ સ્વપ્રાંત દિસૂન બોલલા કીં , તું હટૂન બાલક વ ત્યાંચી
આર્દ થાંસ ઘેજન દસ્તાંરજાદેશાંત જા , કાં કીં જ્યાની બાલ
કાંચા જીવ ઘાવયાસ પ્રોધિલેં તે મેલે આરેત. તેજ્ઞાં તો
હટૂને બાલક વ ત્યાંચી આર્દ થાંસ ઘેજન દસ્તાંરજાદેશાંત
આલા ; પરંતુ આર્દેલાસ આપલા બાપ હેરોદ યાચા ઠિકાળીં
ચઠ્ઠ્યાંત રાજ્ય કરીત આરે , જેં રેકૂન તો તેયે જાણ્યાસ
મ્યાલા. તથાપિ સ્વપ્રાંત પ્રબોધિત હોજન ગાલીલાંતીલ
પ્રાંતાંત ગેલા , આણિ ત્યાને નાજારેથ જ્ઞાટલેલ્યા નગરાંત

येजन वखी केली; अमास कीं भविष्यभाष्याने जें न्हटलें
ते पूर्ण ष्ठावें कीं, तो माजोरी न्हटला जाईल,

अध्याय ३.

आणि ते लेंकरुं वाढलें व ज्ञानेंकरुन पूर्ण असतां
आत्म्याने बळवान् झालें आणि देवाची कृपा त्यावर होती,
तेव्हां त्याचीं आईबापें प्रतिवर्षीं वल्हांडण सणाला यरू
शालेमास जात होतीं, आणि जेव्हां तो बारा वर्षांचा झाला
तेव्हां तीं सणाच्या रीतिप्रमाणे यरूशालेमास गेलीं. मग
ते दिवस समाप्त करुन तीं माघरें जात्या वेळेस तो मूल
येष्टू यरूशालेमासमध्यें मागें राहिला; हें येसेफाला व
त्याच्या आईला कळलें नव्हतें, परंतु तो संगत्यांत आहे असें
तीं खेदून दिवसभर वाट चालून गेलीं. नंतर नातलग
व ओळखी यांमध्ये त्यानी त्याचा शोध फार केला परंतु
तो त्यांस न सांडला, ह्मणून तीं त्याचा शोध करीत यरू
शालेमास माघरें गेलीं; आणि तीन दिवसांनंतर असें
झालें कीं तो उपदेशकांमध्ये बसलेला त्यांचें ऐकतां व त्यांस
प्रश्नहि करितां ह्यांस सांपडला. तेव्हां ज्या सर्वांनी त्याचें
ऐकलें ते त्याचीं बुद्धि आणि उत्तरे यांवरून थक्क झाले.
तेव्हां हीं त्याला पाहून विस्मित झालीं आणि त्याची आई
त्याला बोलली, हे मुला त्वां आम्हासीं असें कां केलें?
पाहो तुझा बाप आणि मी खेदित होऊन तुझा शोध करीत

होती. तेव्हा येथू त्यांस बोलला, तुम्ही कशासाठी माझा बोध केला? माझा बाप जो भगवान् त्याच्या कृत्यांत मला सादर व्हावें सांगतें, हें तुझ्यास ठाऊक नाही कीं काय? परंतु त्याने जो गोष्ट त्यांस सांगितली ही तीं समजलीं नाहींत. मग तो त्यासंगतिं उतरून नाजारेथास आला आणि त्यांच्या आश्रित होता; परंतु त्याच्या आर्देने ह्या सर्व गोष्टी आपल्या चिन्तांत ठेविण्या, आणि येथू ज्ञानांत व वाक्यांत आणि देव व माणसं यांच्या छपेंत वाढता झाला.

मग तिबेरयस काइसार याच्या अधिकाराच्या पंधाऱ्या वर्षीं पंतयस पिलातस चक्रदाचा अधिकारी असतां आणि हेरोद गालीलाचा पैथाईदार असतां आणि त्याचा भाऊ फिलोप्पस इतूरार्द व चाखोनितीस या देशांचा पैथाईदार असतां आणि लुसानयास आबिलेनेचा पैथाईदार असतां, ह्याकाम व कायाफा यांच्या मुख्य उपाध्यपणांत, देवाची गोष्ट जखार्याचा पुत्र जो योहान्न त्याजवळ रानामध्ये प्राप्त झाली. आणि तो पापांच्या सुटीसाठीं पश्चात्तापाचा वाप्तिस्मा गाजवितां यार्देनेच्या सर्व जवळच्या जाग्यांत असा आला. जें भविष्यवाद्यांच्या ग्रंथांमध्ये लिहिलें आहे कीं, पाहा मी आपल्या दूताला तुझ्यापुढें पाठवितों; तो तुझा मार्ग सिद्ध करील. रानांत कोणीएका हाक मारणाराची वाणी झाली कीं, तुम्ही प्रभूचा मार्ग सिद्ध करा आणि

त्याच्या वाटा नीट करा. प्रत्येक खोरा भरला आर्द्र
आणि प्रत्येक डोंगर व टेंकडी नीच केलीं जातील ; जीं
वांकडी तोंडि सरळ होतील , आणि जे मार्ग खर्बरीत
आहेत ते गुळगुळीत होतील , आणि संगळे लोक देवा
कडलें तारण पाहतील.

आणि त्याच योहान्नाचें वस्त्र उंठाच्या खवेचें होतें ,
आणि त्याच्या कंबरेंभोंवता कातड्याचा कंबरकसा होता ,
आणि त्याचें अन्न टोळ व रानीमध होतें. तेव्हां एक
ब्राह्मेण आणि सर्व यहुदा आणि यार्देनेचे चड्ढाडोल अवघे
लोक निघून त्याच्या जवळ गेले , आणि आयल्या पापांस
पत्करून यार्देनेमधें त्यापासून बाप्तिस्मी झाले. परंतु फा
रिशी व जाहुको यांतील बडतांस आपल्या बाप्तिस्म्यासाठीं
येतां पाहून तो त्यांस बोलला , अहो सापाचें वंश , तुझास
होणार क्रोधापासून पळावयास कोणी उपदेशिलें आहे ?
तर मन पालटणें यास योग्य फळें जीं तीं या. आणि
आब्राहाम आमचा बाप आहे असें आपणांमध्ये बोलाव
यास योग्य मानूं नका , कां कीं मी तुझास असें ह्मणतो
कीं आब्राहामासाठीं झा दगडांपासून लेकरें उठवावयास
देव शक्तिमान् आहे. आणि आतांच कुड्डाड झाडांच्या
मुळासीं ठेविली आहे , यास्तव प्रत्येक झाड जें चांगलें फळ
देत नाहीं तें तीडलेंच जातें आणि अगोत टाकलें जातें.

तेव्हां समुदाय त्याला पुसतां बोलला , तर आम्ही काय करावें ? मग तो उत्तर देतां त्यांस म्हणतो , ज्याला होम आंगरखे आहेत तो ज्याला नाही त्याला देवो. आणि ज्याला अन्न आहेत तोहि तसेंच करो. करघेणारेहि बाप्तिस्मी होण्यास आले आणि त्याला बोलले , हे गुड , आम्ही काय करावें ? आणि तो त्यांस बोलला , तुम्हास जे जेमिलें त्याहून कांहीं अधिक उगवूं नका. तेव्हा सैनिकहि त्याला विचारितां बोलले , आम्हीहि काय करावें ? मग तो त्यांस बोलले , कोणावर बळात्कार करूं नका , बालांटहि घेजं नका , आणि आपल्या वेतनामी दप्त व्हा. तेव्हां लोक वाट पाहता असतां आणि चोह्या झाविषयीं हाच खोस असेल कीं काय ? असें सर्व आपल्या हृदयांत विचार करीत असतां , थोड्या उत्तर देतां अव घ्यांस बोलला , मी पाण्याने तुमचा बाप्तिस्मा करितों खरा , परंतु मजकून जो शक्तिमान् ज्याच्या जोऱ्याचा बंद सोडाव यास मी योग्य नाही तो येत आहे , तोच पवित्र आत्म्या कडून आणि अग्रीकडून तुमचा बाप्तिस्मा करील , त्याचें रूप त्याच्या हातांत आहे आणि तो आपलें खळें पूर्ण निर्मळ करील आणि गळें आपल्या कोठारांत एकवट करील , परंतु भूस न विस्तृत्या अर्थांत जाळून टाकील.

तेव्हां येष्ट आपण सुमारे तीस वर्षांचा स्याख्यावर

याची साक्ष्ये घाईनेच बोधाच्याजवळ त्यापासून वाप्तिसी होण्याकरितां आला. परंतु बोधाच्या त्याचा मनाच करून बोलला कीं, मला तुजपासून वाप्तिसा जेण्याचें अमल आहे आणि तूं मजपासीं येतोस काय? मग येशू उत्तर देतां त्याला बोलला, आतां होऊं दे, कां कीं सर्व नोति मला असें पूर्ण करणें आज्ञाच योग्य आहे. तेव्हां त्याने त्याचें होऊं दिलें आणि येशू वाप्तिसा घेतल्यावर पाण्या पासून तेव्हांच चढला, आणि पाहता त्याच्यासाठीं आकाशें उजडलीं आणि त्याने देवाच्या आत्म्याला खबरासारखा उतरतां आणि आपणावर येतां पाहिलें, आणि पाहता आकाशांतून वाणी होऊन बोलली, हाच माझा प्रिय पुत्र आहे, त्यामुळे मी फार संतोषित झालों आहे.

तेव्हां येशू पवित्र आत्म्याने भरलेला असतां, घाई नेपासून माघारें गेला; मग आत्म्याने रानांत गेला असतां द्याबलसाने सळीष दिवस प्रसीति पाहिली होती, आणि त्या दिवसांत त्याने कांहीं खासें नाहीं. मग ते दिवस समाप्त झाल्यानंतर त्याला भूक लागली; मग द्याबलस त्याला बोलला, जर तूं देवाच्या पुत्र आहेस तर हा दगड भाकर व्हावा म्हणून त्याला सांग. तेव्हां येशू त्याला उत्तर देतां बोलला, असें लिहिलें आहे कीं, केवळ भाकरीने माणूस वाचेल असें नव्हे, परंतु देवाच्या प्रत्येक गोष्टीने. नंतर

ત્યાને ત્યાજ્યા યજ્ઞશાસ્ત્રેમાંત મેલેં આણિ દેવજાણ્યા પાંકળીવર ત્યાજ્યા ઠેવિલેં ; મગ ત્યાજ્યા બોલજ્યા , જર તં દેવાજા પુષ આજેસ તર રથૂન જાણીં ડહી ટાક , કાં તર અસેં જિહિલેં આજે કીં , તુમ્હેં સંરક્ષણ કરવેં જળૂન તો આપજ્યા દૂતાંસ તુજવિવચીં આજ્યા દેરલ ; આણિ અસેં કીં તુમ્હા પાચ દંગ ડાવર કધીં આપટલા ન જાવા જળૂન તે જાતાંવર તુજા ધરતીલ . તેમ્હાં યેગૂ ઉત્તર દેતાં ત્યાજ્યા બોલજ્યા કીં , અસેં સાંગિતલેં આજે , પ્રમુજો તુમ્હા દેવ ત્યાજી પ્રતીતિ પાઠ્ઠ જકો . મગ જાવલસાને ત્યાજ્યા જંચ ઊંગરાવર મેજન જગાં તોજ સર્વ રાજ્યેં ત્યાસ ત્યાજ ક્ષણાંત દાસવિલીં . આણિ જાવલસાને ત્યાજ્યા છટલેં , જા અવજાહિ અધિકાર વ ત્યાજેં ગૌરવ તુજા દેરન , કાં કીં જેં માજ્યા સ્વાધીન ઠેવિલેં આજે આણિ જ્યા કોણાજા મી દક્ષિતોં ત્યાજ્યા જેંદેતોં , જાસતવ જર તં માજ્યાસમોર ભક્તિ કરિસીલ તર સમઠીં તુમ્હોં હોતીલ . તેમ્હાં યેગૂ ત્યાજ્યા ઉત્તર દેતાં બોલજ્યા જે સાટાના , માજ્યા માગેં હો , કારણ અસેં જિહિલેં આજે કીં , પ્રમુજો તુમ્હા દેવ ત્યાજ્યા ભજ આણિ ત્યાજી માજ સેવા કર . તેમ્હાં જાવલસ જો સર્વ પ્રતીતિ સમાપ્ત કહન કાંઈં કાઠપર્યંત ત્યાપાસન ગેલા , આણિ પાજા દૂતાની જવલ યેજન ત્યાજી જાકરી કેલી .

અધ્યાય ૪.

આણિ જેઠ્ઠાં યજ્ઞધાની યજ્ઞશાસ્ત્રમાપાસૂત્રન ઉપાધ્યાયસ વ
 સેવીસ યાસાઠીં પાઠવિલેં કીં, તું કોણ આહેસ? જ્ઞપૂન
 ત્યાની યોદ્ધાજ્ઞાલા વિચારિલેં. તેઠ્ઠાં યાષી સાક્ષ હીંચ
 આહેકીં ત્યાને પત્કરિલેં આણિ નકારિલેં નાહીં, મી
 તો ય્હોસ નઁહેં, અસેં પત્કરિલેં. મગ ત્યાની ત્યાલા
 વિચારિલેં, તર કોણ? તું ય્હોયા આહેસ કીં કાય?
 તેઠ્ઠાં તો જ્ઞાણતો, નઁહે. તર તું ભવિચ્ચભાષી આહેસ
 કીં કાય? મગ ત્યાને ઉત્તર દિલ્હેં કીં, નાહીં.
 તેઠ્ઠાં તે ત્યાલા બોલલે, જ્ઞાની આદ્યાસ પાઠવિલેં ત્યાંસ
 આન્હો ઉત્તર ઘાવેં જ્ઞાપૂન તું કોણ આહેસ? આપણાવિષયીં
 કાય સાંગતોસ? તો બોલલા, અસેં યજ્ઞાયા ભવિચ્ચભાષ્યાને સાંગિ
 તલેં કીં, પ્રભૂચા માર્ગ મીટ કરા રાનાંત અજ્ઞા ગર્જણાચાષી
 ઘાણી મી આહેં. તેઠ્ઠાં જે પાઠવિલે તે ફારિચ્છાંતોલ
 હોતે, આણિ ત્યાની ત્યાલા વિચારિતાંના ત્યાલા છટલેં,
 જર તું તો ય્હોસ નાહીંસ આણિ ય્હોયા નાહીંસ, આણિ
 તું ભવિચ્ચભાષી નાહીંસ, તર બોત્તોચ્છા કાં કરિતોસ?
 યોદ્ધાજ્ઞાને ત્યાંસ ઉત્તર દિલ્હેં કીં, મી પાળ્યાને ઘાપ્તિચ્છા
 કરિતોં પરંતુ જો તુન્દાસ કઢલા નાહીં તો તુન્દામથેં ઉભા
 રાહિલા આહે. તોચ હા આહે કીં જો માણ્યા માગેં યેતો
 તો માણ્યા પુઠેં જ્ઞાલા, ત્યાચા જોદ્યાચે બંદ સોહાવયાસ મી

योग्य नहीं. हीं यार्देनेपलिकडे जेथे योहान्न बाप्तिस्मा करीत होता तेथे बेथाबाच्यांत झालीं. दुसऱ्या दिवशीं योहान्न आपल्याजवळ येष्टूला येतां पाहून झणतो, पाहा देवाचें कोंकळ, तो जगाचें पाप हरण करितो. हाच तो आहे, ज्याविषयीं मी बोललों कीं माझ्यामार्गे असा माणूस येतो कीं माझ्यापुढें झाला, कां तर माझ्या अगोदर होता. आणि म्या त्याला जाणलें नाहीं, परंतु त्याने इस्त्राएलास प्रगट व्हांवें न्णून जाणलें, यामुळे मी येऊन पाण्याने बाप्तिस्मा करितों. आणि योहान्न साक्ष देतां बोलला कीं, आत्मा आकाशांतून खबुचासारखा उतरतां म्या पाहिला आणि तो त्यावर राहिला, आणि म्या त्याला जाणलें नव्हतें, परंतु ज्याने मला पाण्याने बाप्तिस्मा करायाम पाठविलें तोच मला बोलला कीं, ज्यावर आत्मा उतरतां त्यावर राहतांहि पाहसील तोच पवित्र आत्म्याने बाप्तिस्मा करणारा आहे; तेव्हां म्या पाहिलें आणि साक्ष दिल्ली कीं हाच देवाचा पुत्र आहे.

दुसऱ्या दिवशीं योहान्न आपल्या दोघा शिष्यांसह फिळून उभा राहत होता; तेव्हां येष्टूला चालतां पाहून झणतो, पाहा देवाचें कोंकळ. आणि त्या दोघा शिष्यांनीं त्याचें बोलणें ऐकिलें, मग ते येष्टूच्यामार्गे चालले, तेव्हां येष्टू मुरडून त्यांस मार्गे येतां पाहून त्यांस झणतो, तुम्ही

काय जीवितां ? अंतर ते त्याचा बोलसे, राखी, हा अर्थ उतरल्याने ह्मणजे हे गुरू, कोठे राहतोस ? तो त्यांस ह्मणतो, या आणि पाहा. ते आले आणि तो कोठे राहतो हे त्यानी पाहिले, मग त्या दिवशीं ते त्याच्या जवळ राहिले, तेव्हां सुमारे दहावी होरा होती. जे दोघे चौदावाचें ऐकल्यावर त्याच्यामार्गे चालले, त्यांत त्रिमोन पेचसाचा भाऊ आंद्रेयास एक होता; तो आपला भाऊ त्रिमोन याच्या पहिला पावतो आणि याच्या ह्मणतो, मन्नीहा, ह्मणजे अर्थ उतरल्याने तो खीस, तो आह्वास सांपडला आहे. मग त्याने त्याचा येष्टूजवळ आणिले; तेव्हां येष्टू त्याच्या न्याहाळून बोलला, तूं त्रिमोन थोणाचा पुत्र आहेस, तूं केफा छोटला जाशीस, तो अर्थ उतरतां पेचस आहे. दुसऱ्या दिवशीं येष्टूने गालीलांत जाण्यास दखिलें, मग फिलीप्पाचा पावल्यावर तो त्याचा ह्मणतो, माझ्यामार्गे ये. तर हा फिलीप्पस आंद्रेयास व पेचस यांच्या नगराचा बेथसार्दथांतीस होता; फिलीप्पस नथाने याच्या पावल्यावर त्याचा ह्मणतो, ज्याविषयीं नेमशाखांत मोळ्याने आणि भविष्यभाष्यानी लिहिलें तो नाजारेथांतीस येष्टू थोसेकाचा पुत्र आह्वास सांपडला आहे. तेव्हां नथानेजाने त्याचा छटले, नाजारेथांतून कांहीं सांगलें होऊं शक्य आहे कीं काय ? फिलीप्पस त्याचा ह्मणतो,

वे आणि पाहा. येष्टू आपल्याजवळ नयानेखाखा घेता पाहिण्यावर त्याविषयीं छानतो, पाहा इच्छारखी खरे, त्यांत कपट नाही. नयानेख त्याला छानतो, मला कीडून जाणतोस ? येष्टूने उत्तर देतांना त्याला नटले, फिजी प्पसाने तुला बोलाविण्यापूर्वीं तूं अंजिराखालीं अवतां म्हा तुला पाहिलें. नयानेख उत्तर देतांना त्याला छानतो, हे राखी, तूं देवाचा पुत्र आहेस, तूं इच्छारखाचा राजा आहेस. येष्टूने उत्तर देतांना त्याला नटले, म्हा तुला अंजिराखालीं पाहिलें हें तुला सांगितलें, यावरून विश्वास धरितोस कीं काय ? यांझन मोठे पाहतील. आणि तो त्याला न्हणतो, मी तुझ्यास खरीत खरीत सांगतो, यापुढें आकाश उघडलेलें आणि देवाचे दूत माणसाच्या पुत्राविषयीं बढतां व उतरतां पाहाल.

आणि तिसऱ्या दिवसीं गाळीळांतील कान्यांत लग्न होतें, तेव्हां येष्टूची आई तेथे होती, आणि येष्टूहि व त्याचे ब्रिथ त्या लग्नास बोलाविले होते. मग द्राक्षारस खुटला असतां येष्टूची आई त्याला न्हणती, त्याजवळ द्राक्षारस नाही. येष्टू तिला न्हणतो, हे खी मला व तुला काय ? आजून माझी घटका आली नाही. त्याची आई सेवकांस छानती, जें कांहीं तो तुझ्यास सांगेल तें करा. तेव्हां बद्ध्यांच्या झड्ड करण्याप्रमाणे ठेविलेल्या पाण्याच्या साहा दगडी कुंथा

यद्यप्युच्यते दोन किंवा तीन मण मावत्या तेथे होत्या. येथून त्यांच न्हाणतो, त्या कुंभ्या पाण्याने भरा, मग त्यानी त्या वरपर्यंत भरव्या. तेव्हां ती त्यांस न्हाणतो, आतां त्यांतून काढून जेवणकारभाच्याजवळ न्या, आणि त्यानी जेवें. मग द्राक्षारस घालिलें पाणी तें जेवणकारभाच्याने जेव्हां घालिलें आणि कोठून हें जाणलें नाहीं, परंतु ज्या खेवकानी पाणी काढिलें त्यांस ठाजक होतें. तेव्हां जेवण कारभाच्याने नवऱ्याला बोलाविलें आणि त्याला न्हाणतो, प्रत्येक माणूस चांगला द्राक्षारस प्रथम वाढितो, मग बडत घ्याख्यानंतर जो कनिष्ठ तो, परंतु त्यां उत्तम द्राक्षारस आतांपर्यंत ठेविला आहे. येथूनच समत्कारांचा हा प्रारंभ मात्तीखांतोख कान्यामर्थे केला, आणि आपलें गौरव प्रगट केलें, तेव्हां त्याचे शिष्य त्यावर विश्वासले. यानंतर ती व त्याचे भाऊ व त्याचे शिष्य कापेर्णाङ्गमास खाहीं गेले, परंतु बडत दिवस तेथे राहिले नव्हते.

अध्याय ५ .

आणि यद्दयांचा वल्हांडण सण जवळ होता. तेव्हां येथून यद्दयालेमास चढला. मग देवळांत गुरें व मेंढ्रें व पारवे यांचे विकणारे व नाणावटी बसलेले त्याला आढळले. तेव्हां त्याने साहजान दोन्यांचा कोरडा करून त्या सर्वांस आणि मेंढ्रें व गुरें यांस देवळांतून घालविलें,

माणावटींचा पैकाहि उधळिला आणि चौरंग उलंढिले, पारव्यांच्या विकणाऱ्यांसहि झटलें, हीं रथून काढा, माझ्या बापाचें घर व्यापाराचें घर करूं नका. तेव्हां त्याच्या त्रिव्यानी आठवण केली कीं असें लिहिलें आहे, तुझ्या घराच्या आवेशाने मला खाजन टाकिलें आहे. तेव्हां यज्ञदी उत्तर देतांना त्याला बोलले कीं, तूं हीं करितोस याविषयीं आश्वास काय साक्षात्कार दाखवितोस? येष्टू उत्तर देतांना त्यांस बोलला, ह्या देवळाला मोडा, मग तीन दिवसांत पाहण उभारीन. यासव यज्ञदी बोलले, या देवळाला बांधावसास त्रैचाळीस वर्षे लागलीं, तर तूं तीन दिवसांत याला उभारिशील कीं काय? परंतु तो आपल्या शरिराच्या देवळाविषयीं बोलला. यासव तो मेलेल्यांमधून उठल्यावर त्याच्या त्रिव्यानी आठवण केली कीं त्याने त्यांस असें झटलें होतें; मग त्यानी खेळावर आणि येष्टूने जो गोष्ट नटली तिजवर विश्वास ठेविला. तेव्हां तो वल्हांडणाच्या सणास यज्ञालेमांत असतां बडतानी त्याचे केलेले जे समस्कार ते पाहून त्याच्या नावावर विश्वास ठेविला. परंतु येष्टू स्वतां आपणाविषयीं त्यांस विश्वासला नाहीं, यासव कीं त्याने सर्वांस जाणलें अणखी कोणी माणसाविषयीं साक्ष द्यावी असें त्याला अगत्य नव्हतें, कारण कीं माणसांत काय आहे, हें तो समजला.

तेव्ही फारिश्चांतीस माणूस खास नाव निकदेमस यज्ञ्या
 सा अधिकारी असा होता; तो राशीं येथूजवळ आला, मग
 ज्ञासा बोखळा, हे राखी, तूं उपदेवक देवापासून आलास
 हे आन्दास कळलें, कारण जे समत्कार तूं करितोस हे कोणी
 आपल्यासहित देव असल्यावांचून कहां प्रकट नाही. येथू
 उत्तर देतांना त्याला बोखळा, मी तुला खचीत खचीत सांग
 तीं, जर कोणी परतून न जमला तर तो देवास राज्य पाहूं
 प्रकट नाही. निकदेमस त्याला बोखतो, माणूस न्हातारा
 असा जस घेऊं कसें प्रकटो? तो आपल्या आईच्या पोटांत
 दुसऱ्याने त्रिभुज जस घ्यावयास शक्तिमान् आहे कीं काय? जे
 शूने उत्तर दिलें कीं, मी तुला खचीत खचीत सांगतीं, जर
 कोणी पाण्यापासून आणि आत्म्यापासून न जमला तर तो हे
 काव्या राज्यांत जाऊं प्रकट नाही. जें मासापासून जमलें तें
 मास आहे, आणि जें आत्म्यापासून जमलें तें आत्मा आहे.
 तुझ्यास परतून जमलें पाहिजे हें म्हा तुला सांगितलें छानून नव
 स मानूं नको, वारा जिकडे इच्छितो तिकडे वाहता आणि
 तूं त्याचा प्रवृत्त ऐकतोस, परंतु कोठून येतो आणि कोठे जातो
 हें तुला कळलें नाही; प्रत्येक जी आत्म्यापासून जमला तो त
 काय आहे. निकदेमस उत्तर देण्याने त्याला बोखळा, हीं
 कधीं घडूं प्रकटतात? येथू उत्तर देण्याने त्याला बोखळा तूं
 दसायसांतीस उपदेवक आहेस आणि हीं न जाणतोस

की काय ? भी तुला खचीत खचीत सांबतों की , में आह्लास कळखें तें आह्लास बोझों, आणि में आह्लास पाहिलें त्याविषयीं साक्ष देतों, परंतु तुझी आमची साक्ष न घेतां. जर त्या पृथ्वीवरचीं जीं तीं तुझ्या सांगितलीं आहेत आणि तुझी विश्वास न धरितां, तर भी आकाशा वरचीं तीं तुझ्या सांगितल्या तुझी विश्वास कसा धराय ? आणि आकाशांतून उतरलेला माणसाचा पुत्र जो आकाशांत असतो झाडांचून कोणो आकाशांत चढला नाही.

आणि जे मीमाने रानांत साप अंच केला, तसें माणसाच्या पुत्राला यासाठीं अंच केलें पाहिले कीं त्यावर जो कोणी विश्वास ठेवितो त्याने माणसास न जावें, परंतु त्याला सर्वकाळचें जीवन व्हावें. यास्तव देवाने जगावर खूब मोति केली कीं त्याने आपला एकुलता पुत्र यासाठीं दिल्या कीं, त्यावर जो कोणी विश्वास ठेवितो त्याने माणसास न जावें, परंतु त्याला सर्वकाळचें जीवन व्हावें; कां तर देवाने आपला पुत्राला जगांत पाठविलें, हें जगाचा दंड ठरवावा म्हणून नव्हे, परंतु त्याजकडून जग तारलें जावें, म्हणून. त्यावर जो विश्वास ठेवितो त्याचा दंड ठरविता जात नाही, परंतु जो विश्वास ठेवित नाही त्याचा आर्जाच दंड ठरलेला आहे; कां तर त्याने देवाच्या एकुलत्या पुत्राच्या जागवर विश्वास ठेविला नाही. आणि तें दंड

ठरविणें हेंच आहे कीं जगांत उजेड आला असतांना माण
सानी उजेडापेक्षां अंधाराची आवड धरिली, कारण कीं
त्यांचीं करणीं दुष्ट. कां तर जो कोणी वाईट करितो तो
उजेडाचा देव करितो, आणि आपलीं करणीं निषेधलीं
न आवीं म्हणून उजेडाजवळ येत नाहीं. परंतु जो खरे
पण करितो तो उजेडाजवळ असा येतो कीं त्याचीं करणीं
देवाकडून घडलीं आहेत, हें उघडें म्हणें.

यानंतर येथून आपल्या शिष्यांसुद्धां यक्षदेष्टांत आला,
आणि तेथे त्याने त्यांच्यासंगतीं राहतांना बाप्तिस्मा केला.
आणि शालिमाजवळच्या एनोनांत बसत पाणीं होती,
यास्तव योहान्हि तेथे बाप्तिस्मा करित होता. तेव्हां त्यानी
येऊन बाप्तिस्मा घेतला, कां तर योहान्ह तोंपर्यंत बंदि
झालें टाकिला नव्हता. यास्तव शुद्ध करण्याविषयीं यक्ष
दांहीं योहान्नाच्या शिष्यांतल्यांचा विवाद झाला. तेव्हां
ते योहान्नाजवळ येऊन त्याला बोलले, हे राब्बी, जो
यादेनेपलिकडे तुझ्यासंगतीं होता, ज्याची त्यां साक्ष दि
व्ही, पाहा तो बाप्तिस्मा करितो आणि सर्व त्याजवळ ये
तात. योहान्ह उत्तर देण्याने बोलला, जर माणसाचा आ
काशांतून दिव्हे नसेल, तर तो कांहीं घेऊं शकत नाही.
तुम्ही स्वतां माझी साक्ष देतां कीं म्या न्दटलें, मी तो खोस
नव्हे परंतु त्याच्यापुढें पाठविणेंच आहे. . . ज्याला नवरी आहे

तो नवरा आहे, आणि नवऱ्याचा मित्र जो उभा राहतांना त्याचें ऐकतो तो नवऱ्याच्या ब्रम्दाकरून फार आनंदतो याखबर माझा आनंद पूर्ण झाला आहे. त्याला घोर होत जाणें परंतु मला साहजान होत जाणें लागतें; जो वरून येतो तो सर्वांवर आहे, जो जगापासून होतो तो जगाचा आहे आणि जमाविषयीं बोलतो. जो आकाशांतून येतो तो सर्वांवर आहे आणि त्यानें जें पाहिलें व ऐकिलें तो साक्ष देतो, परंतु त्याची साक्ष कोणी धरत नाही. त्याची साक्ष जो धरितो त्याने देव खरा आहे म्हणून श्रद्धा केली आहे, कारण कीं ज्याला देवाने पाठविलें तो देवाच्या गोष्टी बोलतो, कां तर देव त्याला आत्मा परिमिताने देत नाही. बाप पुत्रावर प्रीति करितो आणि त्याने अवधीं त्याच्या हातीं दिल्लीं आहेत. जो पुत्रावर विश्वास ठेवितो त्याला सर्वकाळचें जीवन आहे. आणि जो पुत्राला मानीत नाही तो जीवन पाहणार नाही परंतु देवाचा राग त्यावर राहिल. त्याने तरीं बळतः दुसरेहि संबोध करितां लोकांस शुभवर्त्तमान सांगितलें.

अध्याय ६.

मग योहान्न पराधीन ठेवल्यानंतर येष्टू देवाच्या राज्याचें शुभवर्त्तमान गाजवितां गालीलांत आला, आणि त्याला प्रोमरीनावरून जावें लागलें. तेव्हां जें जेत याकीबाने

आपल्या योशेफ पुत्राला दिल्लें त्याच्याजवळ झोमरोनाचें
 कळार न्हटलेलें नगर तेथे तो येतो, आणि तेथे याकोबाची
 विहीर होती, यास्तव येथू चालण्याने भागला असतां त्या
 विहीरोजवळ कसाच बसला. सुमारे दुपार होती; झोम
 रोगांतोस स्त्री पाणी काढावयास येती. येथू तिला
 झणतो, मला प्यावयास दे; त्याचे त्रिध तर अन्न विकत
 घ्यावयास नगरांत गेले होते. यास्तव ती झोमरोनी स्त्री
 त्याला बोलली, मी झोमरोनी स्त्री असतां तूं यद्ददी असून
 माझ्याजवळ प्यावयास कसें मागतीस? यद्ददी तर झोमरो
 नांहीं बहिवाट करीत नाहींत. येथू उत्तर देण्याने तिला
 बोलला, देवाकडून दान, हें आणि मला प्यावयास दे
 अशें जो तुज्हीं बोलतो तो कोण आहे, हें जर तुला
 कळलें असतें, तर तूं त्यापाशीं मागितलें असतें आणि
 त्यानें तुला जिववान् पाणी दिल्लें असतें. ती स्त्री त्याला
 बोलतो, हे प्रभू तुला पोहरा नाहीं आणि विहीर खोद
 आहे, यास्तव तुझ्याजवळ जीवनाचें पाणी कोठून आहे.
 आमचा पितर याकोब यापेक्षां तूं मोठा आहेस कीं काय?
 त्यानें आह्मास ही विहीर दिल्ली आणि हिचें तो स्वतां
 आणि त्याचे पुत्र आणि त्याचीं ढोरें प्यालीं. येथू उत्तर
 देण्याने तिला बोलला, जो कोणी ह्या पाण्यांतून पिता
 त्याला फिरून ताडान लागेल, परंतु जें पाणी मी देईन

ત્યાંત્રુન જો પિતો ત્યાલા તાહાન કધોંહિ જાગનાર નાહોં.
 અળસી મેં પાળી મો ત્યાલા દેરંન તેં ત્યામથેં જ્ઞ
 કાલિક જીવનાસાઠીં ઉપઠત્યા પાળ્યાંચી વિહીર હોરંસ.
 સ્ત્રી ત્યાલા જ્ઞાણતો, હે પ્રભૂ, મલા તાહાન ન જાગાવી
 આણિ કાઠાવચાસ મ્યા રચે ન થાવેં, જ્ઞાણૂન તેં પાળી
 મલા દે. યેશૂ તિલા જ્ઞાણતો, જા તુહ્યા નવચાલા લોલા
 લૂન દુકડે યે. તો સ્ત્રી ઉત્તર દેખ્યાને લોલસી, મલા
 નવરા નાહોં. યેશૂ તિલા જ્ઞાણતો, વરેં લોલસીસ કીં
 મલા નવરા નાહોં, કારણ કીં તુલા પાંચ નવરેં જ્ઞાણે
 આણિ જો તુલા આતાં આહે તો તુહ્યા નવરા નાહોં, હેં ત્વાં
 જરેં જ્ઞટલેં. સ્ત્રી ત્યાલા જ્ઞાણતો, હે પ્રભૂ તું ભવિષ્યભાષી
 આહેસ હેં મલા દિસતેં; આમચા પિતરાનો જ્ઞા ઝોંગરાવર
 મજન કેલેં, પરંતુ જ્ઞા જાગ્યાંત ભક્તિ કેલો પાદિજે તો
 યજ્ઞશાલેમાંત આહે અંશેં તુહ્યો જ્ઞાણતાં. યેશૂ તિલા
 જ્ઞાણતો, હે સ્ત્રી, તુહ્યો જેન્દાં, લાપાંચી ભક્તિ જા
 ઝોંગરાંત આણિ યજ્ઞશાલેમાંતહિ ન કરાસ, અસી લેઠ
 યેત આહે જ્ઞાણૂન મજવર વિશ્વાસ ઠેવ. તુહ્યો કજાસ મજતાં
 તેં તુહ્યાસ કલેલેં નાહોં; આન્હો કજાસ મજતોં તેં આજ્ઞાસ
 કલેલેં, કાં કીં તારણ યજ્ઞચાંત્રુન આહે. પરંતુ અસી લેઠ
 યેતી આણિ આતાં આહે કીં તોંત જરેં મજનારે આજ્ઞાને લ
 સત્યતેને લાપાલા મજંતીસ, યાદાવ કીં લાપાસ આપજાલા અંશેં

भजन करणाच्यांस बोधितो ; जो देव तो आत्मा आहे, आणि जे त्याला भजतात त्यानी आत्मा व खरेपण यांकडून भजलें पाहिजे. बायको त्याला छानतो, मग्रीहा जो खोस्त छटला तो येत आहे हें मला कळलें ; तो आख्यावर आह्मास अवघीं विस्ताराने सांगेल. येष्टू तिला म्हणतो, तोच तुजशीं बोलतो मी आहे.

आणि त्यावर त्याचे शिष्य आले आणि तो स्त्रीशीं बोलत होता यास्तव त्यानी आश्चर्य केलें ; तथापि तूं काय बोधितोस ? किंवा तिजनीं कां बोलतोस ? असें कोणी म्हटलें नाहीं. तेव्हां स्त्री आपली घागर ठेवून नगरांत गेली, मग लोकांस छानतो, या, जितकीं म्या केलीं तीं अवघीं ज्याने मला सांगितलीं, त्या माणसाला पाह्या, तोच खोस्त आहे कीं नाहीं ? यास्तव ते नगरांतून निघून त्याजवळ आले आणि त्या अंतरांत शिष्यानी त्याला विनंती केली कीं, हे राखी जेव. परंतु तो त्यांस बोलला, जें अन्न तुम्हास कळलें नाहीं तें मला खावयाला आहे ; यास्तव शिष्यानी आपल्यांमध्ये म्हटलें, काय कोणी त्यासाठीं खावयाला आणिलें ? येष्टू त्यांस छानतो, ज्याने मला पाठविलें त्याच्या इच्छेप्रमाणे म्या करावें आणि त्याचें काम सिद्धीस न्यावें, हें माझे अन्न आहे. अद्याप चार महिन्यांचा अवकाश आहे, मग कापणी येती असें तुम्ही म्हणतां क

जाहीं ? पाहा , मी तुम्हास म्हणतो तूमचे डोळे वर कडून
 जेतांस न्याहाळा , यास्तव कीं आतांच तीं कापणीसाठीं
 पांढरीं आहेत. आणि कापणारा वेतन पावतो आणि
 सर्वकाळच्या जीवनासाठीं फळ एकवट करितो, असें कीं
 पेरणाऱ्याने आणि कापणाऱ्यानेहि एकवट आनंद करावा ,
 कां तर यांत ही झण खरी आहे कीं , एक पेरितो आणि
 दुसरा कापितो. ज्यांवर तुझी अम केले जाहींत तीं कापा
 वयाऱ्या म्या तुम्हास पाठविलें ; दुसऱ्यानी अम केले आणि
 त्यांच्या अमांत तुम्ही शिरणां आहां. तर त्या स्त्रीने साक्ष
 दिव्ही कीं , जितकीं म्या केेलीं तीं अवचीं त्याने मला सांगि
 तलीं , असें असतां त्या नगरांतिल बडत गोमरोन्यानी
 तिच्या गोष्टीवरून त्यावर विश्वास ठेविला. यास्तव गोम
 रोन्यानी त्याजवळ आल्यावर आपल्यासंगतीं त्याने राहवें
 झणून त्याला विनंती केली , आणि तो तेथे दोन दिवस
 राहिला. तेव्हां त्याच्या गोष्टीवरून बडत अधिक विश्वास
 सले आणि त्या स्त्रीला बोसले कीं आतांपासून तुझ्या
 बोसण्यावरूनच आझी विश्वास न धरितों , कां तर आझी
 स्वतां ऐकिलें , आणि खोस जो जगाचा नाराणारा तो
 हाच आहे खरें , हें आझ्यास कळलें

मग दोन दिवसांनंतर तो तेथून निघाला आणि एकिकडे
 गाखीळांत गेला , आणि देवाच्या राज्याचें शुभवर्तमान

ઘોષણ કરીત ઘોષણા કીં , સમય પૂર્ણ સ્થાના આદે આણિ
 દેવાચેં રાજ્ય જવલ આણેં આદે , તુઘ્ની પસાન્નાપ કરા આણિ
 સ્થા શુભવર્તમાનાવર વિશ્વાસ ઠેવા. તેઘ્નાં ત્યાચાવિષયોં
 આવદે સંપૂર્ણ ચઙ્કકડછા ટિકાળોં બાદેર ગેહો , કાં તર
 યેશૂને સ્વતાં સાધ દિલ્હી કીં , ભવિષ્યમાય્યાના આપસ્યા
 કુલસ્યાનાંત સન્માન નાહોં. તર તો ગાહીલાંત આલા ;
 મંતર ગાહીલાની ત્યાલા યાવરુન અંગિકારિણેં કીં ત્યાને
 ચરુશાલેમાંમથે સળાંત જીં અવધોં કેહીં તોં જ્ઞાની પાદિહીં
 હોતોં , કાં તર હેહિ સળાસ આલો હોતે. તર યેશૂ ફિરુન ગાહી
 લાંતીલ કાના , જોયે ત્યાને પાળી દ્રાધરસ કેલા તેયે ગેલા.
 તેઘ્નાં કોળી રાજમાન્ય હોતા , ત્યાચા પુષ કાપેળોંદ્વમાંત દુસ
 ળેકરી હોતા , ત્યાને રેકિણેં કીં યેશૂ ચઙ્કદાદ્વન ગાહીલાંત
 આલા યાસલ હા ત્યાજવલ ગેલા આણિ ત્યાને સ્વાલોં યેજન
 ત્યાચા પુષાલા નિરોગી કરાવેં , દ્વાળૂન ત્યાલા વિનંતો કેહી ,
 કાં તર તો મરણાર હોતા. યાવર યેશૂ ત્યાલા ઘોષણા ,
 તુઘ્ની સમત્કાર વ ઉત્પાત પાદિહ્યાવાંચૂન વિશ્વાસ નસ ધર
 ણાર. રાજમાન્ય ત્યાલા દ્વાળતો , હે પ્રભૂ , માસા મૂલ મેહ્યા
 અગોદર સ્વાલોં યે. યેશૂ ત્યાલા દ્વાળતો , જા તુઘ્ના પુષ
 વાંચતો ; તેઘ્નાં યેશૂને જી ગોષ્ટ ત્યાલા દ્વાટલી તિજવર તો
 માણૂસ વિશ્વાસ ધરુન ગેલા. મગ તો સ્વાલોં જાત અસતાં
 દત્તક્યાંત ત્યાચે ચાકર ત્યાલા મેટલે આણિ ત્યાની સાંગતાં

છાટલેં કીં , તુમ્હા મૂછ વાંચતો. યાસવ કોણત્યા ઘટકેંત ત્યાલા કાંઈં ઉતાર પડલા , જેં ત્યાને ત્યાંજવલ પુસલેં ; આણિ ત્યાની ત્યાલા છાટલેં કીં , કાલ સાતથા હેરેંત તાપાને ત્યાલા સોડિલેં. યાસવ જ્યા ઘટકેંત યેમ્હૂને ત્યાલા સાંગિતલેં કીં , તુમ્હા પુચ વાંચતો , ત્યાંત જેં જ્ઞાલેં જ્ઞાણન ચાપાને જાણલેં , આણિ ત્યાને વ ત્યાચા સર્વ ચરાણ્યાને વિશ્વાસ ધરિલા. ફિરુન યેમ્હૂને ચક્કદાંતન ગાલીલાંત યેજન હા દુસરા ચમત્કાર કેલા , આણિ તો ત્યાંચા સમાં મધેં ઉપદેશીત અસતાં સર્વીકડૂન ગૌરવિલા મેલા.

અધ્યાય ૭.

મમ યેમ્હૂ સ્ત્રીસ્ત મેથે ત્યાલા પ્રતિપાલ જ્ઞાલા હોતા તેથે નાજારેયાંત આજા , આણિ આપજા ચાલીપ્રમાણે શ્રમ્યાય દિવસીં સમેંત મેલા , મંતર વાચાવચાસ હમા રાહિલા. તેમ્હાં ભવિચ્ચમાણી ચગાયા થાલેં પુસ્તક ત્યાલા દિલેં મેલેં , આણિ ત્યાને પુસ્તક ઉચડૂન અલેં ઠિકાણ કાઢિલેં કીં તેથે જેં જિહિલેં હોતેં , દરિદ્રાંસ શૂભવર્તમાન સાંગાવચાસ પ્રમૂને મલા અભિલેક કેલા આહે , યાસવ ત્યાલા આત્મા મજબર આહે , હૃદય ફુટલેલાંસ ચરેં કરાવચાસ , પાડાવ માણસાંસ સુટળેં આણિ આંધળ્યાંસ દૃષ્ટિ પાવળેં , હીં ગાજ વાચાસ ; ચેંચલેલાંસ મોકલિકેને જાવાવચાસ , પ્રમૂચેં માન્ય વર્ષ ગાજવાચાસ ત્યાને મલા પાઠવિલેં આહે. તેમ્હાં તો

पुस्तक गुंडाळून खेवकाजवळ देऊन बसला. आणि सभेमध्ये सर्वांचे डोळे त्याजकडे लागले होते. मग तो त्यांस बोलता झाला कीं, आज हा लेख तुमच्या कार्नात पूर्ण झाला आहे. तेव्हां सर्वांनी त्याजविषयी साक्ष दिव्ही, आणि ज्या कपेच्या गोष्टी त्याच्या मुखांतून निघाल्या त्यावरून आश्चर्य पाहून झटले, हा थोडेफाचा पुत्र नाही कीं काय? मंतर तो त्यांस बोलला, सर्वथा तुम्ही हा दाखला मला झणाल, हे वैद्या, तूं आपणाला निरोगी कर, कापेर्णाभ्रमांत झालेली जितकीं आह्मी ऐलिकीं, तितकीं एथे आपल्या देशांत कर. तेव्हां तो बोलला, मी तुझ्या खचीत सांगतीं कीं कोणी भविष्यभाषी आपल्या देशांत मान्य नाही. आणि मी तुझ्या खरेपणाने म्हणतो एलीयाच्या दिवसांत जेव्हां तीन वर्षे आणि साहा मच्चिन्यांपर्यंत आकाश असें बंद झालें कीं सर्व देशामध्ये मोठा दुकाळ झाला; तेव्हां इस्रायलांत बळत विधवा होत्या, परंतु त्यांतील कोणतीच्या जवळ एलीया पाठविला नव्हता, केवळ जीदोनाकडील अरफाय, यांत विधवा बायको इत्या जवळ पाठविला होता. आणि भविष्यभाषी अलीशा याच्या वेळेस इस्रायलांत बळत कोठी होते; परंतु त्यांतील कोणी शुद्ध केला नव्हता, केवळ नामान जो अरामी तो माच शुद्ध केला. तेव्हां सभेमध्ये सर्व हीं ऐकून रागें भरले,

आणि उठून त्याला नगराच्या बाहेर घालविलें ; मग ज्या डोंगरावर आपलें नगर रचिलें होतें , त्याच्या कड्यावरून सोडून द्यावयासाठीं त्याला गेलें , परंतु तो त्यांच्या मधून निघून गेला.

आणि नाजारेथ सोडून जवुलून आणि नाफ्ताली यांच्या शिंवारांत समुद्राच्या जवळील कार्पेर्णाझमांत येऊन राहिला ; कारण कीं यशाच्या भविष्यभाष्याने जें झटलें तें पूर्ण व्हावें ; कीं जवुलून प्रांत आणि नाफ्ताली प्रांत यार्देनेवरील समुद्राच्या वाटेत परप्रजांच्या मालीलांत जे लोक अंधारांत बसले , त्यानी मोठा उजेड पाहिला ; आणि जे मरणाच्या देश व सावली यांत बसले त्यांस उजेड उगवला आहे.

आणि समुदाय देवाची गोष्ट ऐकावयास त्याजवर सोडला , तेव्हां असें झालें कीं तो गेजेसारेत सरोवराजवळ उभा होता , आणि त्याने कडेस देान तारवें पाहिलीं , तेव्हां धोवर त्यावरून उतरले असतां जाळीं धूत होते. आणि त्या तारवांमधील एक जें शिमोनाचें होतें , त्यावर त्याने चढून कांठापासून थोडें पलिकडे सोडविं झणून त्याजवळ मागितलें ; मग त्याने बसून समुद्राच्या तारवांतून उपदेश दिला. नंतर त्याने बोलणें समाप्त केल्यावर शिमोनाला झटलें , पुढें खोखवटींत सोड आणि धरण्यासाठीं आपलीं जाळीं खाली सोडा. तेव्हां शिमोन त्याला उत्तर

દેતાં બોલતા, હે સ્વામી, આજ્ઞી સારી રાત્ર અમ કહુન
 કાંઈ મિલાઈ નહીં, પરંતુ તુઝ્યા પ્રત્તાવહુન જાલેં જાલોં
 જોડિતી. મગ ત્યાની જેં કેહ્યાવર માત્રાંના મોઠા બોલકા
 બેઠિલા આણિ ત્યાંજેં જાલેં પાટૂં જાગલેં. તેઝ્હાં દુસર્યા
 તારવાંમથેં જો ભાગીદાર ત્યાની થેજન જ્યાંજેં સાજી કરાવેં,
 જાણુન જ્યાની ત્યાંસ જુણાવિલેં; મગ તે આજેં આણિ ત્યાની
 દોન્ની તારવેં રવઠીં ભરલીં કીં તોં મુઝૂં જાગલીં. તેઝ્હાં
 શિમોનપેચસ પાઝન થેશૂત્યા ગુઝ્યાંજવલ પડૂન બોલતા,
 હે પ્રભૂ મી પાપી માણૂસ આજેં, થાસતવ માઝ્યાપાસન જા;
 કાં કીં માત્રાંની ધરણી જો ત્યાંસ મિલાલી હોતી તો પાઝન
 ત્યાલા. વ ત્યાજવલજ્યા સર્વાંસ વિસ્રથાને વ્યાપિલેં. આણિ
 જેબેદોષે પુચ થાકોબ વ યોહાન્ન જો શિમોનાજે ભાગીદાર હોતે
 ત્યાંસહિ તથેંજ જાલેં. આણિ થેશૂ ત્યાંસ બોલતા તુઝી
 માઝ્યા મારેં થા જાણજે તુન્ની માણસાંજે ધોવર વ્હાલ અંસે
 મી તુન્હાસ કરોન. નંતર તે તેઝ્હાંજ આપલીં જાલોં સોડૂન
 ત્યાંજ્યામાગેં ગેલે. મગ ત્યાને કાંઈ પુઠેં જાઝન જેબેદોષ
 પુચ થાકોબ આણિ ત્યાજા ભાજ યોહાન્ન તારવાવર જાલોં
 મીટ કરીત હોતે ત્યાંસ પાહિલેં આણિ તેઝ્હાંજ ત્યાંસ બોલા
 વિલેં, મગ તે આપલા વાપ જો જેબેદો ત્યાલા મોલકજ્યાં
 મુઝૂં તારવાંત સોડૂન ત્યાંજ્યા મારેં ગેલે. તેઝ્હાં તે કાપેળા
 રૂમાંત ગેલે; આણિ જાગલાજ ત્યાને પ્રામ્બાથ દિશીં મંજ

સાક્ષાત્ આજન ઉપદેશ કેલા. આણિ તે ત્યાંચા ઉપદેશ વાવરૂન વિચિત્ર સ્થાણે કારણ કીં આજા અધિકાર આજે ત્યાંસારજા ત્યાંને ત્યાંસ ઉપદેશ કેલા સાક્ષાંસારજા કેલા નાહીં. તેઝાં અશુદ્ધ આત્માને સંયુક્ત અસા એક મનુષ્ય ત્યાંચા મંડલામયેં હોતા; તે ઓરડૂન બોલજા, જે યેશુ નાજારેથકરા આજ્ઞાસ અસં દે આજ્ઞાસીં આણિ તુજસીં કાચ સંબંધ? આમજા નાશ કરાવયાસાઠીં તું આજાસ કીં કાચ? તું કોણ આજેસ તેં મજા કલસેં દેવાજા પંવિષ પુરસ આજેસ, તેઝાં યેશુ ત્યાંજા નિષેધ કરૂન બોલજા, તું હગા રાજા આણિ ત્યાંતૂન નિષ. તેઝાં અશુદ્ધ આત્મા ત્યાંચે આંગ પિલ્લવટૂન મોથા સ્થરાને ઓરડૂન ત્યાંતૂન નિષાજા. મગ તે સર્વ અસે થજા સ્થાણે કીં તે એકમેકાંસ પુસં જાગસે કાચ આજે જેં? કાચ આજે જા નવીન ઉપદેશ? કારણ કીં તે અશુદ્ધ આત્માસહિ અધિકારપૂર્વક આજ્ઞા દેતો આણિ તે ત્યાંજા માનિતાત. મંતર ત્યાંચો આવર્દ તત્કાલ બાહરે સર્વ ગાલીસદેજાંત પસરજો.

મગ યેશુને પેન્સાજા ચરાંત યેજન ત્યાંચો સાદુ જરારને વ્યાકૂલ હોજન પડજોજો અસો પાડિજો; તેઝાં ત્યાંને જવલ યેજન તિજા જાત ધરૂન તિજા ઉઠવિસેં, આણિ તેઝાંસ તાપાને તિજા ઘોડિસેં આણિ તિને ત્યાંંચી સેવા કેલી. મગ સૂર્ય માવલજાનંતર ત્યાંનો એ સર્વ કુસળાર્દત હોતે ત્યાંસ

आणि जे भूतयस्त होते त्यांस त्याच्याजवळ आणिलें ; आणि सर्व नगर दारासीं मिळालें. तेव्हां नाना प्रकारच्या रोगानी पीडलेले अन्ना बद्धत मनुष्यांस त्याने निरोगी केलें ; आणि त्याने त्या आत्म्यांस शब्दाने घालीवले आणि जे सर्व दुखणेकरी होते त्यांस बरे केलें , कीं त्यानेच आमचे विकार घेतले आणि आमचे रोग अंगिकारिले , असें जे यज्ञाच्या अविव्यभाष्याच्याद्वारे सांगितले होते ते पूर्ण व्हावे न्हणून. आणि तो सकाळीं मोठ्या पाचांटेस उठून बाहेर गेला आणि रानांत एकीकडे जाऊन तेथे त्याने प्रार्थना केली. नंतर शिमेन आणि त्याबरोबर जे होते ते त्याच्या मार्गे गेले. आणि तो त्यांस सांपडल्यावर ते त्याला ह्मणतात कीं सर्व लोक तुझा बोध करितात. तेव्हां तो त्यांस ह्मणतो मी जवळच्या मोठाच्या गांवांतहि शुभवर्त्तमान घोषण करावे न्हणून आपण तेथे जाऊं कारण कीं मी त्यासाठीं निघालों आहे.

अध्याय. ८

तेव्हां येशू संपूर्ण गाळीलांतून त्यांच्या सभांत शिकवीत आणि राज्याचे शुभवर्त्तमान गाजवीत आणि लोकांमध्ये प्रत्येक रोग व प्रत्येक दुखणे यांस बरे करीत फिरला. तेव्हां त्याची कीर्ति संपूर्ण शूरांत गेली. आणि त्यानी ज्या सर्वांस विव्रति त्यांस , आणि नाना रोगानी व पिडानी धरलेले जे त्यांस , आणि भूतयस्त व फेंप्रेकरी व वातरोगी

त्यांस त्याजवळ आणिलें, आणि त्याने त्यांस बरें केलें.
 आणि गादीस व देकापोलीस व थूझालेम व थूझदा व चार्ले
 नेच्या पलिकडून झांढन वज्रत समुदाय त्याच्यामानें गेले.
 आणि तो एकदा नगरांत होता ; तेव्हां असें झालें कीं पाचा
 कीढाने भरलेला माणूस होता आणि तो येथूला पाहून
 पाहता पडतां त्याला प्रार्थित बोलला, 'हे प्रभू जर तुझी
 इच्छा असेल, तर तूं मला झड्ड करावयास प्रक्षिप्त
 आहेस. तेव्हां येथूला करूणा येउन हात लाव करून
 त्याला स्वर्ग केला आणि त्याला न्हाणा कीं माझी इच्छा
 आहे तूं झड्ड हो. तेव्हां तो असें बोललाच कीढ त्यापा
 सून गेलें आणि तो झड्ड झाला. नंतर त्याने त्याला
 तेव्हांच बाहेर काढून वृद्ध आज्ञा देउन सांगितलें कीं, तूं
 जप कोणास कांहीं सांगूं नको तर याजकाने तुला पाहिलें
 झणून तूं त्याजवळ जा आणि लोकांजवळ साक्ष पटावी
 झणून मोक्षाने जे पदार्थ नेमिले आहेत ते तुझ्या झड्ड
 होण्याविषयीं अर्पण कर. परंतु तो निघाव्हावर ती गोष्ट
 जशी वज्रत गाजवूं आणि चडकंडे हाकाटुं लागला कीं
 त्याच्याने प्रगटहूर्पे नगरांमध्ये पुनः जावसें नाहीं तर बाहेर
 रानांतल्या जाग्यांत राहिला आणि ते चडकंडून त्याच्या
 जवळ आले.

मग कित्येक दिवसांनंतर तो फिरून जापेर्नाझमांत

बहुत काल झासा है आणून त्यासा न्णतो , तूं निरोगी
 होण्यास इच्छितोस कीं काय ? रोग्याने त्यासा असें उत्तर
 दिल्लें , हे प्रभू , जेव्हां पाणी हालविचें तेव्हां मला तळ्यांत
 आलावयास कोणी माणूस मला नाही , परंतु मी येत
 आहे तेव्हां दुसरा मझ्या पुढें उतरतो . येणू त्यासा न्णतो
 छठ , तूं आपलें आंथरून उचलून घाल , आणि तेव्हांच
 माणूस निरोगी झासा आणि आपलें आंथरून उचलून
 घालता . तेव्हां त्या दिवशीं ब्राह्म्याच होता , यास्तव जे
 निरोगी केला त्यासा यद्ददी बोवले , ब्राह्म्याच आहे ,
 तुला आंथरून न्वावयास योग्य नाही . त्याने त्यास असें
 उत्तर दिल्लें , ज्याने मला निरोगी केलें त्याने मला सांगि
 तलें कीं , तुझे आंथरून उचलून घाल . यावर त्यानी त्यासा
 पुसलें कीं , तुझे आंथरून उचलून , असें ज्याने तुला छटलें ,
 तो माणूस कोण आहे ? परंतु तो कोण आहे हे निरोगी
 झासे त्यासा कळलें नाही , कारण कीं त्या ठिकाणीं समुदाय
 असतां येणू निसटला . यानंतर तो देवळांत येणूला
 मिळाला ; तेव्हां त्याने त्यासा छटलें , पाहा तूं निरोगी
 झासास , कांहीं अधिक वारंट तुला न न्वावयास आतां
 पाखन पाय कळूं नको . तो माणूस गेला आणि ज्याने
 त्यासा निरोगी केलें तो येणू आहे , हे त्याने यद्दसांस
 सांगितलें . मग यामुळें यद्ददी येणूच्या पाठीस लागले

आणि त्याच्या जिवें मारावयास झटले, कां कीं त्याने ब्राह्म्या
 चांत हीं केलीं होती. परंतु येथून त्यांस असे उत्तर दिलें
 आतां पावेतो माझा बाप काम करितो आणि मी काम
 करितो. यासाठीं तर यज्ञदी त्याच्या जिवें मारावयास
 अधिक झटले, कां कीं त्याने ब्राह्म्याच मोडला हें केवळ
 नव्हे, परंतु देव तो आपला बाप झणून देखील सांगून
 त्याने आपणाचा देवासमान केले. यास्तव येथून उत्तर
 देतांना त्यांस झटले, मी तुझ्या खरीत सांगतो, पुत्र
 बापाचा कांहीं करितां पाहतो त्यावांचून आपल्या आपण
 कांहीं करूं शकत नाही; कारण कीं, तो जीं करितो तीं
 पुत्रहि आणि त्याप्रमाणें करितो, यास्तव कीं बाप पुत्रावर
 प्रीति करितो, आपण जीं अवघीं करितो, तीं त्याचा
 दाखवितो. आणि तुझी आश्चर्य करावें नव्हे त्याहून
 मोठीं कामें त्याचा दाखवील, कां तर जसा बाप मेलेल्यांस
 उठवितो आणि जिवंत करितो, तसे पुत्रहि ज्यांस दखितो
 त्यांस जिवंत करितो. अणखी बाप कोणाचा न्याय ठर
 वीत नाही, परंतु सर्व न्याय पुत्राचा यासाठीं दिव्हा कीं
 जसा बापाचा सन्मान करितात तसा पुत्राचा सन्मान सर्वांनी
 करावा, जो पुत्राचा सन्मान करीत नाही, तो त्याचा
 पाठविणाऱ्या बापाचा सन्मान करीत नाही. मी तुझ्या
 खरीत खरीत सांगतो कीं जो माझी मोष्ट ऐकतो आणि

माझ्या पाठविणाऱ्यावर विश्वास ठेवितो, त्याला सर्वकाळचं जीवन आहे आणि तो दंडांत येणार नाही, परंतु तो मरणापासून जीवनाकडे पार गेला आहे. मी तुझ्या खरीत खरीत चांगले की, अशी वेळ येती आणि आत्म आहे की तीत मेलेले जे ते देवाच्या पुत्राची वाणी ऐकतील आणि ऐकणारे जिवंत होतील. कारण की जेव्हा बापाच्या आपल्यामध्ये जीवन आहे, तेव्हा त्याने पुत्राच्या आपल्या मध्ये जीवन घेणें दिवें आहे; आणि तो माणसाच्या पुत्र आहे यास्तव न्याय ठरविण्याचा अधिकारहि त्याला दिव्हा आहे. यावरून तुम्ही आश्चर्य करूं नका, कां तर वेळ येतो की तीत सर्व जे मसणामध्ये ते त्याची वाणी ऐकतील आणि ज्यानी चांगली केली ते जीवनाच्या पुनरुत्थास, आणि ज्यानी वाईट आचरली ते दंडाच्या पुनरुत्थास बाहेर येतील. मी आपल्या आपण कांहीं करावयास प्रवृत्ति माणू नाही, जेव्हा ऐकतो तसा न्याय ठरवितो आणि मी आपली दृष्टा प्रोधीत नाही, परंतु बाप ज्याने मला पाठविलें त्याची दृष्टा, यास्तव माझे ठरविणें न्यायी आहे. जर मी आपणाविषयी साक्ष देतो तर माझी साक्ष खरी नाही; जो मजविषयी साक्ष देतो असा दुसरा आहे, आणि जो साक्ष तो मजविषयी देतो तो खरी आहे हें मला कळेल. तुम्ही येहाजावळ पाठविलें आणि त्याने खरे

પળાણી સાક્ષ દિલ્હી, તથાપિ મી માળસાપાસુન સાક્ષ ચેત નાહીં, પરંતુ તુહી તારલેં જાવેં છપૂન હીં સાંજતીં. તો પાજઝીત વ પ્રકાશમાન્ દિવા હોતા, આણિ ત્યાંચા હોઝીંતાં તુહી હર્ષાવયાસ ઘટકામર માન્ય હોતાં. પરંતુ ચોહા જાણ્યાપેક્ષાં મહા મોઢી સાક્ષ આહે, કારણ કીં જીં કાર્મિં પૂર્ણ કરાવયાસ વાપાને મહા દિલ્હીં તોં જીં કાર્મિં મી કરિતોં તોં મજવિષયીં સાક્ષ દેતાત, કીં વાપાને મહા પાઠવિલેં આહે. આણિ વાપ જ્યાને મહા પાઠવિલેં ત્યાને સ્વતાં મજ વિષયીં સાક્ષ દિલ્હી; તુહી ત્યાંચી વાણી કધોંહિ દેકિલી નાહીં આણિ ત્યાંચેં સ્વરૂપ પાહિલેં નાહીં, આણિ ત્યાંચી ગોટ તુહ્યામથેં રાહતાં હેં તુન્હાસ નાહીં, કાં કીં ત્યાને જ્યાણા પાઠવિલેં ત્યાજવર તુહી વિશ્વાસ ન ઢેવિતાં. તુહી ધર્મલેખાંચી સ્મરતી કરા, કાં તર ત્યાંકસૂન સર્વકાલેં જીવન તુન્હાસ આહે અલેં તુન્હાસ વાદતેં, આણિ જે મજ વિષયીં સાક્ષ દેતાત તેવ આહેત; પરંતુ તુહ્યાસ જીવન શ્વાસ યાસાઠોં તુહી મજકહે બેળ્યાસ ન દરખિતાં. મી માળસા પાસુન ગૈરવ ચેત નાહીં, પરંતુ મ્યા તુહ્યાસ જાણલેં કીં દેવાવરચી પ્રીતિ તુન્હામથેં નાહીં; મી આપણા વાપાંચા નાવાને આણોં તથાપિ તુહી મહા ન ચેતાં, જર દુસરા આપણા નાવાને ચેતો તર ત્યાંચા તુહી શ્વાસ. તુહી એક મેલાંપાસુન ગૈરવ ચેત અધતાં આણિ જે ગૈરવ કેવલ દેવા

जबल तें न मोधितां , विश्वास धरूं कसें ब्रकतां ? मी वाया
जबल तुम्हावर दोष ठेवीन असें कसूं नका , तुम्हावर दोष
ठेवणारा असा आहे तो मोत्रे , ज्यावर तुम्ही आज्ञा ठेविची
तो. कारण कीं जर तुम्ही मोझावर विश्वास ठेविला असता
तर मजवर विश्वास ठेविला असता , कां तर मोझाने मज
विषयीं लिहिलें ; आणि जर तुम्ही त्याच्या खेळांवर विश्वास
न ठेवितां तर माझ्या गोष्टींवर विश्वास कसा ठेवाल ?

अध्याय. १०.

मग सणाच्या दुसऱ्या दिवसानंतर प्रथम ब्राह्म्यायांत असें
झालें-कीं येशू जिचवांजवळून चालला ; तेव्हां त्याच्या शिष्यांनी
कणसें तोडलीं आणि हातांवर चोळून खाहीं. तेव्हां
फारिशांमधून कोणी त्यांस बोविले , ब्राह्म्यायामध्ये जें
करावयास योग्य नाही तें तुम्ही कां करितां ? परंतु येशू
त्यांस उत्तर देतां बोलला , दावीदाला आणि जे त्याच्या
बराबर होते , त्यांस जेव्हां भूक लागली , तेव्हां त्याने जें
केलें हें तुम्ही न वाचलें काय ? कीं तो रथाथार मुख्य
उपाध्या याच्या वेळेस देवाच्या घरांत गेला आणि पुढें देवा
च्याच्या व्या भाकरी त्या त्याने व त्याच्या बराबरच्यांनी
खाऊं गेले , केवळ- उपाध्यानी मात्र खाव्या , त्या त्याने
कसा खाव्या ? किंवा नियमशास्त्रांत हें तुम्ही वाचलें नाही
कीं उपाध्ये देवळांत ब्राह्म्याय विटाळतां निर्दोषी आहेत ?

पण तुझ्यास सांगतो कीं देवळापेक्षां रथे एक मोठा आहे ,
अणखी यज्ञापेक्षां मळा देवा अवडती असें जर तुम्ही
जाणलें असतें तर तुम्ही निर्दोष्यांस अन्यायी ठरविलें नसतें ,
ब्राह्म्याच मनुष्यासाठीं झाला परंतु मनुष्य ब्राह्म्याचासाठीं
नाहीं ; यास्तव मनुष्याचा पुत्र ब्राह्म्याचाचाहि प्रभू आहे.

तेव्हां तो तेथून निघून त्यांच्या समेत आला आणि
तेथे असा माणूस होता कीं त्याचा उजवा हात वाळला
होता. आणि पंडित व फारिशी आपणांस झावर आरोप
सांपडावा झणून झाला जपले , कीं ब्राह्म्याचांत निरोगी
करील किंवा नाहीं. परंतु झाने त्यांचे विचार जाणले
आणि ज्या माणसाचा हात वाळला होता त्याला बोलला ,
जठ आणि मध्ये उभा राहा , मग तो उठून उभा राहिला.
आणि ते त्यावर दोष ठेवायाकरितां त्याला विचारून बोल-
तात कीं , ब्राह्म्याचीं निरोगी करणें हें उचित आहे कीं
नाहीं ? तेव्हां येष्टू त्यांस बोलला मी तुझ्यास कांहीं पुसतां ,
ब्राह्म्याचामध्ये बरें करणें किंवा वाईट करणें , प्राण वांच
विणें किंवा नाश करणें , कोणतें योग्य ? तुझ्यामध्ये असा
कोण माणूस आहे कीं ज्याला एक मेंढर आहे आणि ते
ब्राह्म्याचीं खांचेत पडलें असतां , तो त्याला धरणार व
काढणार नाहीं ? तर मेंढराहून माणूस केवढा अश्र आहे.
तेव्हां ते उगे राहिले आणि तो त्यांच्या हृदयांच्या कठीण

पणावहन खिन्न होऊन त्यांकडे वळून रागाने पाहून त्या माणसाच्या स्मरणतो तूं आपला हात खांब कर तेव्हा त्याने तो खांब केला आणि त्याचा हात दुसऱ्या [हाता] खारखा बरा झाला. आणि फारिश्मानी बाहेर जाऊन हेरोदी खांसहवर्तमान त्याचा नात्र कसा करावा याविषयीं तत्काळ एकत्र मिळून विचार केला.

परंतु येथून आपल्या शिष्यांसहवर्तमान समुद्राजवळ निघून गेला आणि गालीलाहून आणि यझदाहून आणि यरूशलेमाहून आणि रदोमाहून आणि यार्देनेच्या जवळून मोठा मेळा त्याच्या मार्गे गेला आणि जोर आणि जोदेन या [गावां] जवळच्या लोकांचा मोठा समुदाय त्याचीं सर्व हत्यें येऊन त्याच्या जवळ आला. तेव्हा लोकांची दाटी होऊन आपण न चेंगरावें न्णून त्याने आपल्या शिष्यांस सांगितलें कीं एक मसवा सिद्ध करून ठेवावा. कारण कीं त्याने वळत लोकांस निरोगीकेलें त्यामुळे ज्यांस ज्यांस पटक्यांचे उपद्रव झाले होते ते ते त्याला स्पर्श करावा न्णून त्याच्या अंगावर पडले. आणि अशुद्ध आळ्यांनी जेव्हा त्याला पाहिलें तेव्हा ते त्याच्या पायां पडले आणि आक्रोश करून बोलले कीं तूं देवाचा पुत्र जो तो तूं आहेस, आणि त्यानी आपल्या लोकांमध्ये प्रगट करूं नये अशी त्याने त्यांस दृढ आज्ञा केली.

ત્યા દિવસીં અંધેં છાલેં તો પ્રાર્થના કરાવયાં ઝોંગરાવર
 બાહેર ગેલા, આણિ સગલી રાત્ર દેવાંચી પ્રાર્થના કરીત
 રાહિલા. મગ દિવસ ઉગવણાવર તો ઝોંગરાવર ચઢલા ;
 તેઢાં જ્યાંસ ત્યાને દષ્ટિલેં ત્યાંસ જવલ્લ બોલાવિલેં, આણિ
 તે ત્યાંચાજવલ્લ ગેલે. મગ ત્યાને બારાજનાંસ થાસાઠીં નેમલેં
 કીં ત્યાનો આપણાસહિત અસાવેં આણિ આપણ ત્યાંસ ગાજ
 વાયાંસ પાઠવાંધેં છાણૂન ; આણિ ત્યાંસ પ્રેષિત નાવ ઠેવિલેં.
 શિમોન જ્યાલા ત્યાને પેચસહિ નાવ ઠેવિલેં, તો વ ત્યાંચા
 ભાજ આંદ્રેયાસ, થાકોબ જો જોબેદો યાંચા પુત્ર, વ થોહાજ
 જો થાકોબાંચા ભાજ ફિલીપ્પસ વ બાર્થલમી, માત્યી વ
 થોમા આલ્ફોંચા થાકોબ વ જો જોહોતસ છાટલા તો શિમોન
 થાકોબાંચા ભાજ, યજ્ઞદા દસ્કારયોતે હા પરસ્લાધીન
 કરનારહિ હોતા. મંતર તો ત્યાંચા બરાબર ચાલીં
 જાજન સપાટ ઠિકાણીં ઉભા રાહિલા. તેઢાં સગલા યજ્ઞદ
 વ થજ્ઞાલેમ આણિ જોર વ જોહોન યાંચા સમુદ્રકાંઠ
 યાંપાસૂન લોકાંચા મોંચા ભરણ્યાસુદ્ધાં આપણા શિથ્યાંચા
 સમુદાય હોતા, હે ત્યાંચેં રેકાવયાંસ આણિ આપણા રોગાં
 પાસૂન નિરોગી હોળ્યાંસ આલે. આણિ જે અશુદ્ધ આત્મ્યાં
 કણૂન ચાસિલે તે આલે, આણિ બરે કોલે ગેલે ; સગલા
 સમુદાયહિ ત્યાંચા શિવાવયાંસ છાટલા, કાં તર ત્યાંતીલ
 સામર્થ્યાંને અવચ્યાંસ નિરોગી કોલેં.

અધ્યાય ૧૧.

તેઝ્ઠી ત્યા ઘમુદાચાસ પાછન તે હોંગરાવર ચઢલા, આણિ તે ઘસણાવર ત્યાંચે ગ્રિથ ત્યાંચાજવલ આલે, આણિ તે આપણે તોંડ ઉચડૂન ત્યાંસ ગ્રિકવિતાં બોલલા; જે આઘ્યાને ગરીબ તે ધન્ય, કાં કોં આકાશાંચે રાજ્ય ત્યાંચે આલે. જે ગ્રોક કરિતાત તે ધન્ય, કાં કોં તે શાંતિ પાવતીલ; જે નલ તે ધન્ય, કાં કોં તે પૃથ્વોંચે વતન પાવ તીલ; ઝ્યાંસ નીતિમલાચા મૂક વ તાન્હ આહેત તે ધન્ય, કાં કોં તે દ્રપ્ત હોતીલ. જે દયાલૂ તે ધન્ય, કાં કોં ત્યાંવર દયા હોઈલ; જે અંતઃકરણમંથેં શુદ્ધ તે ધન્ય, કાં કોં તે દેવાસ પાવતીલ; જે શાંતિકર્તે તે ધન્ય, કાં કોં તે દેવાંચે પુષ છાટણે જાતીલ. ઝ્યાંચા પાઠલાગ નીતિમ લાંઘાઠોં કોલા જાતો તે ધન્ય, કાં કોં આકાશાંચે રાજ્ય ત્યાંચે આલે; જેઝ્ઠી તુન્દાસ નિંદતીલ આણિ પાઠલાગ કરિતીલ આણિ માઘ્યાસાઠોં તુઘ્ઘાવિદ્ધુ સર્વ વાઈટ મોઘી લવાડોને બોલતીલ, તેઝ્ઠી તુઘ્ઘી ધન્ય આહાં. ત્યા દિવસોં આનંદ કરા, ઉડોહિ મારા, કાં તર પાહા આકા શાંમથેં તુમચેં ફલ મોઠેં. પરંતુ તુઘ્ઘા ધનવાનાંસ હાયહાય, યાસવ કોં તુઘ્ઘી આપણે શાંતવન મરૂન પાવલાં આહાં; અહો દ્રપ્ત તુન્દાસ હાયહાય, યાસવ કોં તુઘ્ઘાસ મૂક લાગેલ. અહો આતાં હાંસનારે, તુન્દાસ હાયહાય, યાસવ કોં

तुझी खिन्न म्हास आणि रडाल. जेव्हां सर्व माणसें तुझ्या बरे छान्तील तेव्हां तुझ्या हाथहाथ, यास्तव कीं त्याप्रमाणे त्यांच्या पितरानी खोव्या भविष्यभाष्यांशीं केलें जेतें.

तुम्ही पृथ्वीचें मीठ आहां, परंतु जर मीठ निःसल झालें तर त्याला कत्राने मीठपणा येईल ? बाहेर टाकलें जाणें आणि माणसानी तुडविलें जाणें याचाचून अणखी कत्रास योग्य नाहीं. तुझी जगाचा उजेड आहां, डोंग रावर वसलेल्या नगराच्याने लपविलें जावत नाहीं; आणि जे दिवा लावितात ते त्याला मापाखालीं ठेवीत नाहींत, तर समईवर ठेवितात, मग तो घरांतील सर्वांस उजेड देतो. माणसांसमोर तुमचा उजेड असा प्रकाशे कीं त्यानी तुमचीं चांगलीं कामें पाहवीं आणि तुमच्या आकाशांतील बापाचें गौरव करावें.

नियमाचा अथवा भविष्यवाण्यांचा नाश करावयास मी आलों, असें समजूं नका; मी नाश करावयास आलों नाहीं, परंतु पूर्ण करावयास आलों, कां कीं मी तुझ्या खोलीत सांगतीं कीं आकाश व पृथ्वी जाई तेथवर अवधीं पूर्ण होत तोपर्यंत नियमांतून एक लाहान अक्षर किंवा एक फांटाहि जाणारच नाहीं. यास्तव जर कोणी झा फारच लाहान आकाशांतील एकोळा मोडील आणि माण सांस तसें झिकवील, तर आकाशाच्या राब्यांत फारच

साहजान घटका जार्हल. परंतु जर कोणी आपरील व
त्रिकवील तर तोच आकाशाच्या राज्यांत घोर झटका
जार्हल, कारण की मी तुम्हास सांगतो की पंडित व
फारिशी सांच्या नीतिमत्तापेक्षां जर तुमचें अधिक मेढें
होत नाही, तर तुम्ही आकाशाच्या राज्यांत जाणारच
नाहीं.

तूं हत्था कडं नको; आणि जो जो हत्था करील तो
न्यायकाळीं दोषी होईल, हे प्राचीन लोकांस सांगितलें
होतें झणून तुम्ही ऐकिलें आहे. परंतु मी तुम्हास सांगतो
की जो कोणी आपल्या भावावर रडवीं रगें भरतो, तो
न्यायकाळीं दोषी होईल. आणि जो जो आपल्या भावाला
वेढगळ झालेला तो न्यायसभेंत दोषी होईल; आणि जो
मुर्खा झालेला तो अग्नीच्या गरकापर्यंत दोषी होईल. वास्तव
जर तूं आपलें अर्पण वेदीजवळ आणितोस, आणि भावाचें
तुला विरडू कांहीं आहे असें तेथे खरतोस, तर तेथे वेदी
पुढें आपलें अर्पण ठेव आणि निघून जा; प्रथम आपल्या
भावाचीं तोड पाड आणि मग येऊन आपलें अर्पण वाह्या.
जोपर्यंत तूं आपल्या वाह्याच्या संगतीं वाढेंत आहेस तोपर्यंत
खवकर त्याचीं तोड पाड, नाही तर कधीं वादी तुला
न्यायाधीशाच्या खाधीन करील आणि न्यायाधीश तुला
हत्थाकाच्या खाधीन करील आणि तूं बंदिगळेंत घातला

જાણીશ ; મી તુજા સચીત સાંગતોં , તું ક્રેકટજો દમહો
કેહતોસ તોંપર્યત તેથૂન વાહેર ઘેનારચ નાહીસ.

તું અભિચાર કરું નહો , અર્થે પ્રાચીન લોકાંસ સાંગિતલે
હેતેં જળૂન તુજી રેકિલેં આહે ; પરંતુ મી તુજાસ સાંગતોં
કોં જો કોણી સિચો આસ ધરણ્યાસાઠોં તિજા પાહતો ,
ત્યાને રતઘાંત આપજા મનાંત તિજીં અભિચાર કેજા
આહે. આણિ જર તુજા ઉજવા હોલા તુજા અડસલવિતો
તર ત્યાજા ઉપટ આણિ તુજપાસૂન ટાક , કારણ કોં તુજા
અંગાંમધૂન યકાચા નામ્ જ્ઞાવા આણિ તુજેં સંપૂર્ણ શરીર
નરકાંત ટાકલેં ન જાવેં , હેં તુજા ઉપયોગી આહે. આણિ
જર તુજા ઉજવા જાત તુજા અડસલવિતો તર ત્યાજા તોહ
આણિ આપજાપાસૂન ટાક , કારણ કોં તુજા અંગાંતૂન
યકાચા નામ્ જ્ઞાવા આણિ તુજેં સંપૂર્ણ શરીર નરકાંત ટાકલેં
ન જાવેં , હેં તુજા ઉપયોગી આહે.

જો જો આપજા વાથકોજા સોહીસ તો તિજા સૂટપષ
રેવો અર્થેહિ સાંગિતલેં હેતેં ; પરંતુ મી તુજાસ સાંગતોં કોં
જો જો આપજા વાથકોજા અભિચાર કારણાવાંચૂન સોહિતો
તો તિજકજૂન અભિચાર કરવિતો , આણિ જર કોણી સોહ
સેહીશીં સગ્ન કરીસ તો અભિચાર કરિતો.

અળસી તુજી રેકિલેં આહે કોં પ્રાચીન લોકાંસ ક્રેકટલેં
હેતેં , તું હોટો પ્રપચ વાઝું નહો પરંતુ પ્રભૂપાશીં આપજા

प्रपक्षा फेड ; तथापि मी तुझ्यास सांगतां , तुम्ही प्रपथ भगदी
 वाहं नका , आकाशाची नका , कां कीं तें देवाचें राजासन
 आहे ; आणि पृथ्वीचीहि नका ; कां कीं ती त्याच्या
 पादांचें आसन आहे ; आणि यक्षराजेमाची नका , कां
 कीं तें मोठ्या राज्याचें नगर आहे. आणि तूं आपल्या
 मखकाची प्रपथ वाहं नको , कां कीं तुझ्याने एक केंस
 पांढरा अथवा काळा करवत नाही ; परंतु तुमचें बोलणें
 होवचें होय , नाहीचें नाही इतकेंच असावें , पण याद्वन
 जें अधिक तें वार्दटापासून आहे. डोळ्याकरितां डोळा
 आणि दांताकरितां दांत , हें सांगितलें होतें झणून तुम्ही
 ऐकिलें आहे ; तथापि मी तुझ्यास सांगतां , वार्दटाच्या
 अडवुं नका , परंतु जो कोणी तुझ्या उजव्या गालावर तुला
 चपडाक हाणील , त्याकडे दुसराहि फिरीव. आणि जो
 तुजवर वादी होऊन तुझा अंगरखा घ्यावयास इच्छितो ,
 त्याला तुझें अंगवस्त्र घेजं दे , आणि जो कोणी तुला
 बळात्काराने अर्धकोस चालवील , त्याबरोबर दुप्पट जा.
 जो तुझ्याजवळ मागतो त्याला दे , आणि जो तुजपासून
 उसने घ्यावयास इच्छितो त्याला पाठमोरा होजं नको. तूं
 आपल्या ब्रैजाच्याची प्रीति कर आणि आपल्या वैद्याचा देष
 कर , हें सांगितलें होतें असें तुम्ही ऐकिलें आहे ; तथापि
 मी तुझ्यास सांगतां कीं आपल्या वैद्यांवर प्रीति करा , जे

तुम्हास आप देतात त्यांस तुम्ही आशीर्वाद द्या , जे तुमचा ईश करितात त्यांचें तुम्ही बरें करा , आणि जे तुम्हास गांजितात आणि तुमचा पाठलाग करितात त्यांच्यासाठीं प्रार्थना करा , यासाठीं कीं तुम्ही आपल्या आकाशांतील बापाचे पुत्र व्हावे; कां कीं जे वॉर्ड व जे चानखे त्यांवर तो आपल्या सूर्याच्या उगववितो आणि जे नीतिमान् व जे अनीतिमान् त्यांवर पाऊस पाजितो.

अध्याय १२.

आणि जे तुम्हावर प्रीति करितात त्यांवर जर तुम्ही प्रीति करितां तर तुमचा कसचा आभार आहे? कां तर पापी आपल्या प्रीति करणाऱ्यांवर प्रीति करितात; आणि जे तुमचें बरें करितात त्यांचें जर तुम्ही बरें करितां तर तुमचा कसचा आभार आहे? कां तर पापीहि तेंच करितात. आणि व्यापासून परत घेण्याची आशा तुम्हास आहे त्यांस जर तुम्ही उसमें देतां तर तुमचा कसचा आभार आहे? कां कीं फिक्कन तितकीं घ्यावयाकरितां पापीहि पाण्यास उसनीं देतात. परंतु तुम्ही आपल्या वैद्यांवर प्रीति करा व बरें करा , आणि कांहीं फेडावयाची आशा न धरितां उसमें द्या ; मग तुम्हास मोठें फळ होईल आणि परात्पराचे पुत्र व्हाल , कां तर क्षतन्न व दुष्ट यांवर तो उपकारक

आहे ; यास्तव जसा तुमचा बाप कमवाळू आहे तसेच तुम्हांही कमवाळू व्हा.

माणसानी पाहवें यास्तव त्यांच्यासमोर तुम्ही आपला धर्म न करावा याविषयी जपा, नाही तर तुमच्या आंका ज्ञातील बापाजवळ तुम्हास वेतन नाही. असे असतां जेव्हां तूं धर्म करितोस, तेव्हां जसें ठोंगी माणसानी गौर विलें जावें छापून सभांमध्ये व मार्गीत करणा वाजवितात, तसें तूं अपल्यापुढें कळं नको ; मी खचीत तुम्हास सांगतो ते आपलें वेतन पावतात. परंतु तूं धर्म करीत असतां तुम्हा उजवा हात काय करितो, हें तुम्हा डाय्या हाताच्या न कळो, अशासाठी कीं आपला धर्म गुप्तांत व्हावा ; मग गुप्तांत पाहतो तुम्हा जो बाप तो तुम्हा लौकिकांत वेतन देईल.

आणि जेव्हां तूं प्रार्थना करितोस तेव्हां तूं ठोंग्यासा रिखा होऊं नको, कां कीं त्यानी माणसांस दिशवें छापून सभांमध्ये व मार्गीच्या कोनांमध्ये उभें राखून प्रार्थना करणें त्यांस आवडतें ; मी तुम्हास खचीत सांगतो ते आपलें वेतन पावतात. परंतु जेव्हां तूं प्रार्थना करितोस तेव्हां आपल्या खोलींत जा आणि आपलें दार लावून आपला गुप्तांतील जो बाप त्याची प्रार्थना कर ; मग तुम्हा बाप जो गुप्तांत पाहतो तो तुम्हा लौकिकांत वेतन देईल. आणि तुम्ही

प्रार्थना करितां परप्रजांसारिखे व्यर्थ बोखूनका , कारण कीं त्यांच्या फार बोखण्याने त्यांचे ऐकिले जाईल असे त्यांस वाटते ; यास्तव त्यांच्यासारिखे तुम्ही होऊ नका , कारण कीं तुम्ही आपल्या बापापासीं मागितल्याच्या अंगोदर जीं तुम्हास पाहिजेत तीं त्याला कळवीं. यास्तव तुम्ही या प्रकारे प्रार्थना करा , हे आमच्या आकाशांतोस बापा , तुम्हें नाव पवित्र मानिलें होवो ; तुम्हें राज्य येवो , मी आकाशांत मी पृथ्वीतहि तुम्ही इच्छा साधो ; आमची नित्याची भाकर आज आम्हास दे , आणि जसे आम्ही आपल्या ऋण्यांस सोडितों तसें तूं आमचीं ऋणें आम्हास सोड. आणि आम्हास परीक्षित न ठावें , परंतु आम्हास वारंटापासून मोकळे कर , कां कीं राज्य व पराक्रम व गौरव हीं सर्व काळ तुम्हीं आहेत , आमेन. कारण कीं जर तुम्ही माणसांस त्यांचे अपराध सोडितां तर तुमचा आकाशांतोस बापा तुम्हास सोडील. परंतु जर तुम्ही माणसांस त्यांचे अपराध सोडीत नाहीं तर तुमचा बापा तुमचेहि अपराध सोडणार नाहीं.

आणि जेव्हां तुम्ही उपास करितां तेव्हां ढोंग्यांसारिखे ज्ञानमुख होऊ नका , कां कीं हे उपास करीत आहेत असें लोकांस दिसावें झणून ते आपले तोंडवळे निखोज करितात. मी तुम्हास खरीत सांगतो कीं ते आपले वेतन पाव

तात ; परंतु तूं उघाव करितांना आवड्या उघाव्या अश्वंग कर आणि आपलें तोंड धू , यासाठीं कीं तूं उघावो आहेस हें माणसाच्या दिसावासाठीं नव्हे , परंतु तुझा बाप जो मुक्तांत पावतो तो तुझा सौमिकांत देईल .

पृथ्वीवर जेथें कसर व कळंक नात्र करितात , आणि जेथें चोर फोडून चोरी करितात , तेथें आपणांसाठीं संपत्ति सांठवूं नका ; परंतु आकाशांमध्ये जेथें कसर व कळंक हीं नात्र करीत नाहींत आणि जेथें चोर फोडून चोरी करीत नाहींत , तेथें तुझी आपल्यांसाठीं संपत्ति सांठवा ; यास्तव कीं जेथें तुमची संपत्ति आहे तेथें तुमचें चिंतहि होईल . शरीराचा दिवा जेळा आहे , यास्तव तुझा जेळा जर निर्दोष असेल तर तुझें संपूर्ण शरीर प्रकाशमय होईल ; परंतु तुझा जेळा वार्ड असेल , तर तुझें संपूर्ण शरीर अंधारमय होईल ; असें असतां तुझ्यामध्ये जो प्रकाश तो जर अंधार असेल तर केवढा मोठा अंधार होईल .

कोणाच्याने देण धन्यांची चाकरी करवत नाहीं , कां कीं तो एकाचा देव करील आणि दुसऱ्याची प्रीति करील , अथवा तो एकाचा पक्ष करील आणि दुसऱ्याची उपेक्षा करील ; तुमच्याने देवाची आणि लक्ष्मीची सेवा करवत नाहीं . यासाठीं मी तुझ्याच सांगतीं कीं आपल्या जिवाविषयीं आपण काय खावें आणि काय प्यावें , किंवा शरीराविषयीं काय

पांचरविं , असी फार चिंता करूं नका. अन्नापेक्षां ओव आणि वस्त्रापेक्षां शरीर अधिक नव्हे कीं काय ? आकाशां तीस पांखरांस पाहा , तीं पेरीत नाहींत , कापीतहि नाहींत आणि कोठारांमधें सांठवीत नाहींत ; तथापि तुमचा आकाशांतील बाप त्यांस पोषितो , तुम्ही त्यांपेक्षां फार अेष्ठ आहां कीं नाहीं ? आणि चिंता करून आपलें आयुष्य हात भर वाढवायास तुझ्यामधें कोण समर्थ आहे ? आणि वस्त्रासाठीं कां चिंता करितां ? शेतांतील फुलझाडें धानांत धरा , तीं कशीं वाढतात , अम करीत नाहींत , आणि कांतीत नाहींत ; तथापि मी तुझ्यास सांगतां कीं शस्त्रमोमहि आपल्या संपूर्ण गौरवांत त्यांतील एका सारिखा पांघरला नव्हता. यास्तव अहो! अल्पविन्यासी शेतांतील हिरवळ जो आज आहे आणि उद्यां सुलीमधें टाकलो जातो , तिला जर देव या रीतिने पांघरवितो तर तुझ्यास विशेषेंकरून पांघरविणार नाहीं कीं काय ? यास्तव आम्ही काय खाजं , अथवा काय पिजं , अथवा काय पांचवूं ? असें बोलून फार चिंता करूं नका ; कां कीं ह्या अवघ्यांस परप्रजा शोधितात , अणखी हों सर्व तुम्यास पाहिजेत हें तुमच्या आकाशांतील बापाला कळलें आहे. परंतु तुम्ही पडिल्लाने देवाच्या राब्याला आणि त्याच्या नीतिमत्ताला शोधा ; मग तीं सर्व तुझ्यास दिल्लीं जातील. यास्तव उद्यांसाठीं चिंता करूं नका , कां कीं

मेंझांच्या वेवाने तुझ्याकडे येतात , परंतु अंतरीं क्रूर खांडगे आहेत , यांविषयीं जपा ; तुझी त्यांच्या फळांवरून त्यांस जाणाल. कांढ्यांच्या झाडापासून द्राक्षें , अथवा रिंग जीच्या झाडापासून अंजीर काढितात कीं काय ? तर सर्व चांगलें झाड चांगलीं फळे देतें आणि वार्डट झाड वार्डट फळे देतें. चांगला माणूस आपल्या हृदयांतोळ चांगल्या संघर्हांतून चांगलें काढितो आणि वार्डट माणूस आपल्या हृदयांतोळ वार्डट संघर्हांतून वार्डट काढितो कां तर हृदयांतोळ अतिशयांतून त्याचें तोंड बोलतें.

जो कोणी मला प्रभू प्रभू असें म्हणतो , तो आकाशाच्या राज्यांत जाणार नाही , परंतु जो माझ्या आकाशांतोळ बापाच्या इच्छेप्रमाणे करितो तो जाईल. त्या दिवशीं मला बळत बोलतो , हे प्रभू प्रभू , आम्ही तुझ्या नामाने भविष्य सांगितलें आणि तुझ्या नामाने भुतें घाल विधीं आणि तुझ्या नामाने बळत चमत्कार केले नाहीत कीं काय ? मग त्या वेळेस मी त्यांजवळ असें सांगेन कीं , म्या तुझ्यास कधींहि जाणलें नाही , अहो अनियम करणारे , मजपासून दूर जा. यास्तव जो कोणी माझ्या ह्या गोष्टी ऐकतो आणि त्यांप्रमाणे करितो , मी त्याला बाबाच्या माणसाची उपमा देईन , ज्याने आपलें घर खडकावर बांधिलें ; मग पाऊस पडला आणि पूर आले ,

वारेंहि सुटसे, आणि त्या चरास आपटसे, परंतु त्याचा पाया खडकावर घातला यासाठी ते पडले नाही. आणि जो कोणी माझ्या झा गोष्टी ऐकतो आणि त्याप्रमाणे करीत नाही, त्याविषयी मूर्ख माणसाची उपमा दिव्ही जाईल ; ज्याने आपले घर वाळूवर बांधिले, मग पाऊस पडला आणि पूर आले, वारेंहि सुटसे आणि त्या चरास खालसे ; तेव्हा ते पडले आणि त्याचा मोठा नाश झाला. आणि जेव्हा तो गोष्टी समाप्त केल्यावर असे झाले कीं, समुदाय याच्या उपदेशामुळे आश्चर्यवंत झाले, कां कीं पंडितांसारख्या तो त्यांस उपदेशीत नव्हता, परंतु ज्याला अधिकार आहे त्यासारखा.

मग तो जेंगरावरून उतरल्यावर समुदाय त्याच्या मागे गेले, आणि त्याने लोकांच्या ऐकण्यांत आपल्या सर्व गोष्टी समाप्त केल्यावर तो कापेर्णाझमांत गेला. तेव्हा कोणी शतपतीचा चाकर जो त्याला प्रिय होता तो दुखणार्हत अवतां मरणार होता ; नंतर त्याने जेव्हा विषयी ऐकून त्याची विनंती करितां यज्ञांच्या पुरातनांस त्याजवळ पाठविले, यासाठी कीं त्याने जेव्हा त्याच्या चाकराला निरोगी करावे. आणि ते जेव्हा त्याजवळ जेव्हा त्याला आयजाने विनंती करीत बोलले कीं, ज्यासाठी हे करावयाचे तो योग्य आहे, कारण कीं तो आमच्या राष्ट्रा

वर प्रीति करितो आणि त्याने आम्हासाठी सभा बांधिली. मग येथून त्यांबराबर गेला, आणि तो तेव्हां घरापा खून लांब नसता त्या शतपतीने त्याजवळ मिचांस पाठवून त्याला छटखें, हे प्रभू अम कळू नको, कारण कीं तूं माझ्या छपराखालीं थावें असा मी योग्य नाहीं; यासाठीहि म्या आपणाला तुजकडे येण्यास योग्य मोजिलें नाहीं, परंतु तूं शब्द बोल ह्मणजे माझा चाकर निरीगी होईल. कां कीं मीहि अधिकाराखालीं ठेविलेला माणूस आहे, माझ्याखालीं सैनिक असतांना ह्याला मी सांगतों, तूं जा, तेव्हां तो जातो; आणि दुसऱ्याला ये, तेव्हां तो येतो; आणि माझ्या चाकराला हें कर, तेव्हां तो करितो. मम येथूनही रेकून त्याविषयीं आश्चर्य केलें आणि मुरडून समुदाय जो त्याच्यामागे चालत होता त्याला छटखें, मी तुझ्यास सांगतों इस्त्राएलांतहि एवढा विश्वास मला सांपडला नाहीं. पूर्वपासून आणि पश्चिमे पासून बळत येतील, आणि आम्नाहाम व इस्त्राक व याकीब यांच्यासमागमें आकाशाच्या राज्यांत बसतील, परंतु राज्यांतले पुत्र बाहेरील अंधारांत टाकले जातील; तेथे रडणें व दांतकडकडिणें होईल. मंतर जे पाठविले होते ते माघारें घरास गेल्यावर जो चाकर रोगी होता तो त्यांस निरीगी सांपडला.

अध्याय १४.

मग पुढील दिवशीं हें झालें तो नार्दन झटलेल्या नगरास गेला आणि त्याचे वज्रत शिष्य व मोठा समुदाय त्यासंगतीं गेले. नंतर तो नगराच्या वेसीजवळ आला असतां पाहता, एक मेलेला बाहेर नेला होता ; तो आपल्या आईला एकुलता पुत्र, तीहि विधवा होती आणि नगराचा मोठा समुदाय तिच्या बराबर होता. तेव्हां प्रभु तिला पाळन तिजवर कळवळला आणि तिला बोलला, रडूं नको, मग तो जवळ येऊन ताटीस शिवला आणि खांदीले उभे राहिले असतां तो बोलला, तरुणा, तुला मी सांगतां जठ, तेव्हां तो बसला आणि बोलूं लागला ; मग झाने तो त्याच्या आईला दिव्हा. नंतर अवघ्यांस भय लागलें आणि ते देवाला गौरवीत बोलले कीं आम्हांमध्ये मोठा भविष्यभाषी उठला आहे अणखी देवाने आपल्या लोकांची भेट घेतली आहे ; मग त्याविषयीं ही गोष्ट बाहेर सगळ्या यज्ञदांत आणि सगळ्या चडकडल्या देशांत गेली. तेव्हां हीं अवधीं योहान्नाच्या शिष्यांनी त्याला निवेदन केलीं, आणि योहान्नाने आपल्या शिष्यांतील कोणा दीर्घांस जवळ बोलावून येव्हुला सांगावयास पाठविलें कीं, काय जो याव याचा तो तूं आहेस, किंवा आम्ही दुसऱ्याची वाट पाहवी ? आणि ते मनुष्य त्याजवळ येऊन बोलले, योहान्न

जो वासिष्ठा देणारा त्याने आज्ञास तुझ्याजवळ सांगायचास पाठविलें कीं , काय ती सावयाचा तो तूं आहेस किंवा आज्ञी दुसऱ्याची वाट पाहवी ? तेव्हां त्यास घटकेस त्याने वज्रतांस दुखणीं व पटका व दुष्ट आत्मे यांचासून बरे केलें , आणि वज्रत आंधळ्यांवर दृष्टि पावण्याचा उपकार केला . मग येशू उत्तर देतां त्यास बोलला , तुम्ही जीं पाहिशीं आणि ऐकिलीं तीं योहान्नाला आज्ञा सांगा कीं , आंधळे पाहतात , खंगडे चालतात , कोठी शुद्ध होतात , बहिरं ऐकतात , मेलेले उठतात , दरिद्रांबहि शुभवर्त्तमानसांगितलें आहे ; आणि जर कोणो मजविषयीं अडखळत नाही तर तो धन्य आहे .

मग योहान्नाचे दूत राहून गेल्यानंतर , तो योहान्ना विषयीं समुदायांस बोलूं लागला , तुम्ही राजांत काय पाह्यास चास बाहेर गेला ? वाद्याने हाखविलेला बोक कीं काय ? तर तुम्ही काय पाह्यावयास बाहेर गेला ? मज वखें पांघर केला माणूस कीं काय ? पाहा तेजस्वी वखें व मिष्टान्न खांकून असतात ते राजांमध्ये आहेत . तर काय पाह्यावयास तुम्ही बाहेर गेला ? भविष्यभाष्यास कीं काय ? होय मी तुझ्यास सांगितों आणि भविष्यभाष्याकून फार अधिक ; पाहा मी आपल्या दूतास तुझ्या तोंडापुढें पाठवितों , तो तुजपुढें तुम्ही वाट बिडू करील , हें आविषयीं लिहिलें आहे तो

हाथ आहे. मी तुझ्या खर्चीत सांगतीं खिचीपासून जे जगांजो खांदून बोहाव वाग्निसा करणाऱ्याजून कोणी मोठा उपजला नाही, तरी आकाशांच्या राख्यांत जो फार साहजान तो त्याजून मोठा आहे. बोहाव वाग्निसाकरणाऱ्याच्या दिवसांपासून आतांपर्यंत आकाशांचें राज्य बळात्काराने साध्य आहे. आणि जे बळात्कारी आहेत ते बळाने ते घेतात, कां कीं बोहावापर्यंत सर्व भविष्यभाषी आणि नियम ग्राह्यहि ज्ञानी भविष्ये सांगितलीं, आणि जर खीकारावयास इच्छितां तर एलिया जो घेणार होता तो हाच आहे; ज्याला ऐकावयास कान आहेत त्याने ऐकावे. आणि सर्व लोक करघेणारेहि, यानी ऐकून बोहावाचा वाग्निसा घेत असतां देवाला यथार्थिक मानिलें, परंतु फारित्री आणि ग्राह्यी यानी त्याकडून वाग्निसा न घेतां आपणींविद्वद् देवाचा घेत अज्हेरिला. तेव्हां प्रभूने झटलें, तर या पिढीच्या माणसांस मी कोणती उपमा देऊं? आणि ते कोणासारखे आहेत? हाटांत जीं मुलें बसतात आणि एकमेकांस हाक देतांना बोलतात, आह्मी तुझा जवळ पांवा बाजविला परंतु तुझी न मांचलां, आह्मी तुमच्याजवळ विसाप केला परंतु तुम्ही न रडलां; यांसारखे ते आहेत, कारण कीं बोहाव जो वाग्निसा देणारा तो भाकर खात नसतां आणि द्राक्षरसहि पीत नसतां आला,

आणि तुम्ही म्हणतां त्याला भूत लागलें. मनुष्याचा पुत्र खातां व पितां आला आणि तुम्ही बोलतां, पाह्या खादाड माणूस व मद्यपी, करघेणाऱ्यांचा व पाण्याचा सखा; परंतु ज्ञान आपल्या सर्व खेकरांनी यथार्थिक मानिलें जातें.

तेव्हां ज्या नगरांमध्ये त्याचे वज्रत चमत्कार घडले होते, त्यांनी पश्चात्ताप बाळगिला नाही झणून त्यांस तो याप्रमाणे निषेधू लागला, हे खोराजीना तुला हायहाय, हे बेथसार्ददा तुला हायहाय, कां कीं तुझ्यामध्ये जे चमत्कार घडले ते जोर व जीदोन झांत घडले असते, तर त्यांनी पूर्वीच तरट व राख झांकडून पश्चात्ताप बाळगिला असतां; अणखी तुझ्यास सांगतो कीं न्याय ठरण्याच्या दिवशीं जोर व जीदोन तुझ्यापेक्षां सहज पडेल. आणि हे कापे पोंडमा, जें आकाशापर्यंत उंचावलेलें तें तूं पातळापर्यंत खालीं टाकलें जाशील, कां कीं तुजमध्ये जे चमत्कार घडले ते जर सदोर्मात घडले असते, तर तें आजपर्यंत राहतें; अणखी तुझ्यास सांगतो कीं न्याय ठरण्याच्या दिवशीं तुम्हा पेक्षां त्या देशास सहज पडेल. त्या समयीं येथू गोष्ट बोलता झाला कीं, हे बापा आकाशाच्या व पृथ्वीच्या प्रभू, मी तुला स्वर्गतां, कां कीं ज्ञानी व तर्कवान् झांपासून गोष्टी लपवून खेकरांस प्रगट केल्या आहेत, होय बापा, कां कीं अर्बेच तुझ्या दृष्टीने योग्य वाटलें. माझ्या बापाने

मला अवघीं दिल्लीं आहेत आणि बापावांचून कोणाला पुत्र कळत नाहीं पुत्रावांचून बाप कोणाला कळत नाहीं. अहो कष्टकरी आणि ओझ्यानी लादलेले, तुझी सर्व माझ्याजवळ या ह्याणजे मी तुझाला विसांवा देईन. तुझी आपणांवर माझे जूं घ्या आणि मजपासीं श्रिका, कां कीं मी अंतःकरणांत नम्र व लीन आहे आणि तुझी आपल्या जिवास विसांवा पावाल. कां कीं माझे जूं सोईचें आणि माझे ओझे हलकें आहे.

अध्याय १५.

मग फारिशांतील कोणी त्याला विनंती केली कीं आपल्याबराबर जेवोवें, नंतर तो त्या फारिशाच्या घरांत जाऊन जेवावयास बसला. तेव्हां पाहता त्या नगरांत जी स्त्री पापीण होती तिने तो फारिशाच्या घरांत जेवितो, हें जाणलें असतां सुगंध तेलाची आलाबाळकुपी मिळविली. मग ती त्याच्या पायांजवळ मागे रडत उभी राहत असतां आंसवांकडून त्याचे पाय भिजवू लागली; नंतर तिने आपल्या डोक्याच्या केंसानी पुसलें आणि त्याच्या पायांचें चुंबन घेतलें, आणि सुगंध तेलाने त्यांस रचन केलें. तेव्हां ज्या फारिश्याने त्याला बोलाविलें तो पाहून आपल्यांत बोलला कीं, हा जर भविष्यभाषी असतां तर जी त्याला शिवती ती कोण आणि कसी स्त्री हें त्याला कळलें असतें,

कां कीं ती पापीण आहे. तेव्हां येथू उत्तर देतां त्याला बोलला , हे श्रिमोना तुज्हीं मला कांहीं बोलावाचें आहे; तेव्हां तो झणतो , हे गुरू बोल , एका सावका राचे दोन चणी होते , एकाला पांचवें पावल्या आणि दुसऱ्याला पन्नास देणें होतें ; परंतु फेडावयाला त्यांजवळ कांहीं नसतां त्याने कपाकरून दोघांस छुट दिल्ली. तर त्यांजून कोणता त्यावर अधिक प्रीति करील हें सांग. तेव्हां श्रिमोन उत्तर देतां बोलला , ज्याला अधिक सोडिलें तो , असें मला वाटतें ; मग हा त्याला बोलला , त्वां उडू ठरविलें. तेव्हां तो खोकडे मुरडून श्रिमोनाला बोलला , ह्या खीला तूं पाहतीस कीं काय ? मी तुझ्या घरांत आलों , त्वां माझ्या पायासाठीं पाणी दिलें नाहीं , परंतु तिने आंसवानी माझे पाय भिजविले आणि आपल्या डोक्याच्या केंबानी पुसले. त्वां माझें चुंबन घेतलें नाहीं , परंतु मी आंत आल्यापासून तो माझ्या पायांचें चुंबन घेतां राहिली नाहीं ; त्वां तेलाने माझें डोकें चर्चिलें नाहीं , परंतु तिने सुगंध तेलाने माझ्या पायांस चर्चन केलें आहे ; याकारणास्तव मी तुला सांगतो , तिचीं जीं बडत पापें तीं सोडलीं आहेत , कां कीं तिने फार प्रीति केली. परंतु ज्याचीं थोडकीं सोडलीं ती थोडकी प्रीति करिता ; तेव्हां तो तिच्या बोलला , तुझीं पापें सोडलीं आहेत. मग

जेवापास संगतीं बसले होते ते आषणांमध्ये विचार करून
 लागले, जो पापेहि सोडितो हा कोण आहे? आणि
 तो तिला बोलला तुझ्या विश्वासाने तुला तारिलें आहे,
 सुखाने जा.

आणि येथू सर्व नगरें व गांवे यांमधून त्यांच्या सभांमध्ये
 त्रिकवीत आणि रात्र्यांचे शुभवर्तमान गाजवीत आणि
 लोकांत सर्व रोग व विकृति यांचे निवारण करोत फिरला,
 आणि ते बारा त्रिव्यहि त्याबराबर गेले. आणि कि
 त्येक स्त्रिया, ज्या दुष्ट आत्मे व दुखणीं यांपासून बऱ्या
 केव्हा होत्या ह्मणजे मारया जी मागदालीण छटलेली जिच्या
 मधून सात भुतें निघालीं आणि हेरोदाचा कारमारी
 खूजा याची स्त्री थोदाचा व गूसाचा आणि बज्जत दुसऱ्या,
 ज्यानी आपल्या द्रव्यांकडून त्याची सेवा केली, त्या होत्या.

नंतर ते घरीं आले; तेव्हां फिरून समुदाय एवढा
 मिळाला कीं खार्णे खावयासहि त्यांस अवकाश होईना.
 आणि त्याचे आप्त ते ऐकून त्याला धरावयास बाहेर निघाले
 कारण कीं तो केडा आहे असे त्यांस वोंटल.

तेव्हां आंधळा व मुका भूतयस्त त्याच्याजवळ आणिला,
 आणि त्याने त्याला असे निरोगी केले कीं त्याला बोलतां
 व पाहतां आले आणि सर्व समुदाय विस्मित झाले आणि
 बोलले, हा दावीदाचा पुत्र नव्हे कीं काय? परंतु फारिशी

એકૂન બોલશે, કીં બાલજૂલ જો મુતાંસ અધિપતિ યાજ
વાંચૂન તો મુતાંસ ઘાલવોત નાહીં. તેઝ્ઘાં યેશૂ ત્યાંચા
કલ્પના સાળૂન ત્યાંસ બોલલા, જેં જેં રાજ્ય આંતલ્યા આંત
વિભાગલેં આહે તેં ઓસાડ હોતેં, આણિ જેં જેં નગર
અથવા ઘર આંતલ્યા આંત વિભાગલેં આહે તેં સ્થિર રાહનાર
નાહીં. આણિ જર સાટાન સાટાનાલા ઘાલવિતો તર તો
આપલ્યા વિરુદ્ધ વિભાગલા જાતો, મગ ત્યાંચેં રાજ્ય સ્થિર
કશેં રાહીલ ? આણિ જર મો બાલજૂલાકડૂન મુતાંસ ઘાલ
વિતોં તર તુમચે પુત્ર કોળાકડૂન ત્યાંસ ઘાલવિતાત ? યાજ
કરિતાં તે તુમચે ન્યાયાધીશ જ્ઞોતીલ ; પરંતુ જર મી દેવા
ચા આત્મ્યાકડૂન મુતાંસ ઘાલવિતોં તર દેવાંચેં રાજ્ય તુમચા
મથેં પોહંચલેં આહે. અળસી વઠકટ માળસાચા ઘરાંત
જાઝન ત્યાલા બાંધિલ્યાવાંચૂન ત્યાંચે જિન્સ લુટાયાલા
કોળી કસા સમર્થ આહે ? તો પ્રથમ ત્યાલા બાંધીલ તેઝ્ઘાં
ત્યાંચેં ઘર લુટીલ. જો માઝ્યા સંગતોં નાહીં તો મજવિ
રુદ્ધ આહે, આણિ જો માઝ્યા સંગતોં જમા કરોત નાહીં
તો વિચરિતો ; યાજકરિતાં મી તુહ્યાસ સાંગતોં, સર્વ પાપેં
વ દુર્ભાષણેં માળસાંસ સોડવિલીં જાતીલ, પરંતુ પવિત્ર
આત્મ્યાવિષયોં જેં દુર્ભાષણ તેં માળસાંસ સોડવિલેં જાનાર
નાહીં. આણિ જર કોળી મનુષ્યાચા પુત્રાવિરુદ્ધ બોલેલ
તેં ત્યાલા સોડવિલેં જાદેલ, પરંતુ જો કોળી પવિત્ર આત્મ્યા

विदूषू बोलेल तें त्याला झा लोकों सोडविलें जाणार नाही , आणि जो परलोक चांतहि नाही. झाड चांगलें व त्याचें फळ चांगलें तें समजा , अथवा झाड वार्दट व त्याचें फळ वार्दट तें समजा ; कां कीं फळावरून झाड कळतें. अहो सर्पाचा उपज , तुझी दुष्ट असतां तुमच्याने चांगलीं कर्माने बोलवतील ! कां कीं अंतःकरणाच्या ऊताप्रमाणे तोंड बोलतें. चांगला माणूस चांगल्या भांडारांतून चांगलीं काढितो , आणि दुष्ट माणूस दुष्ट भांडारांतून दुष्ट अशीं काढितो. परंतु तुम्हास सांगतों कीं जो जो रिकामा शब्द माणसें बोलतील त्याविषयीं न्याय ठरविण्याच्या दिवसीं हिशोब घेतला जाईल , कांकीं तुझ्या भाषणावरून तूं नीति मान् ठरविला जाशील , आणि तुझ्या भाषणावरून तूं दोषी ठरविला जाशील.

अध्याय १६.

तेव्हां पंडित व फारिशी चांतून कोणी उत्तर देऊन बोलतात , हे उपदेशका आह्मी तुम्हीं कांहीं चिन्ह पाह्याव यास इच्छितों ; मग त्यांस तो उत्तर देतां बोलला कीं , दुष्ट व व्यभिचारी पिढी चिन्ह मागती , परंतु योना भविष्य भाषी ह्याच्या चिन्हावांचून तिला चिन्ह द्यायाचें नाही ; कां कीं जसा योना तीन दिवस व तीन रात्री मोठ्या माशाच्या पोटांत होता , तसा मनुष्याचा पुत्र तीन दिवस व

તોન રાખો પૃષ્ઠીચા પોટાંત રાહોલ. નોનવેકર માળેં
 હ્યા પિઠીચાસંગતોં ન્યાયકાઠીં ઉઠૂન હમોં રાહતોલ આણિ
 હિલા અન્યાયો ઠરવિતોલ, કાં કોં ચોનાચા ગાજવિણ્યા
 વહૂન ત્યાનો પચાન્નાપ ધરિલા પરંતુ ચોનાપેક્ષાં રથે કાંઈં
 અધિક આહે. દક્ષણેચો રાણો હ્યા પિઠીચાસંગતોં ન્યાય
 કાઠીં ઉઠૂન હમોં રાહતોલ આણિ હિલા અન્યાયો ઠરવોલ,
 કાં કોં બ્રહ્મમોનાષેં જ્ઞાન રેકાવયાસ તો પૃષ્ઠીચા શ્રેવટાપાસુન
 આહો; પરંતુ પાહા બ્રહ્મમોનાપેક્ષાં રથે કાંઈં અધિક આહે.
 આણિ કોણી દિવા લાવૂન મુખાંત કિંત્રા માપાલાહીં નાહોં
 પરંતુ થાસાઠોં સમર્દવર ઠેવિતો, કોં આંત ચેનાચાનો પ્રકાશ
 પાહાવા. શ્રીરાષ્ટ્રા ઉજેહ ડોલા આહે, થાસવ જેઠ્ઠાં
 તુણા ડોલા નિર્વિકાર આહે તેઠ્ઠાં તુણેં સંપૂર્ણ શરીર ઉજે
 ઉચુત્ત આહે, પરંતુ જેઠ્ઠાં વાર્દટ આહે તેઠ્ઠાં તુણેં શરી
 રહિ કાઠોચી આહે. થાસવ તુણામથેં જો ઉજેહ તો
 અંધાર ન વ્હાવા ન્હણૂન જપ; તર તુણેં સગલેં શરીર જર
 પ્રકાશિત અસેતેં ત્યાંત કાંઈં ભાગ કાઠોચી નસતા, તર
 જેઠ્ઠાં દિવ્યાષેં સ્પર્શકળેં તુણા ઉજેહ દેતેં તેં સંપૂર્ણ ઉજેહ
 યુક્ત હોર્દલ. અશુદ્ધ આત્મા જેઠ્ઠાં માળસાંતૂન નિલાલા
 આહે તેઠ્ઠાં કોરદ્યા આર્ગામધૂન વિસાંવા શ્રોધીત ફિરતો,
 પરંતુ પાવત નાહોં; મગ દ્વાળતો હ્યા માણ્યા ઘરાંતૂન
 નિલાલોં તેથે પરત આર્દન, આણિ આલ્યાવર તેં રિકામેં વ

झाडखेलें अशें पावती. नंतर दुसरे सात आपल्याकडून दुष्ट आत्मे आपल्यासंगतीं येतो आणि आंत जाऊन तेथे राहतो. मग ज्या माणसाचीं जीं शेवटलीं तीं पहिल्यापेक्षां वारंट होतात ; तसेंच ज्या दुष्ट पिढीविषयीं होईल.

आणि तो हीं बोलत असतां हें झालें समुदायांतील कोणी जीं उंच ब्रह्म करून त्याला बोलली , ज्या पोटातले तुला वागविलें आणि ज्या खाणांस त्यां पोखिलें तीं धन्य. मग तो बोलला तर जे देवाची मोष्ट ऐकतात आणि तिच्या पाकितात ते निश्चयें धन्य. आणि तो समुदायांस बोलत असतां इतक्यांत त्याची आई व त्याचे भाऊ त्याचीं बोलाव खास बाहेर उभों राहिलीं ; परंतु समुदायासक तों त्याच्या जवळ येऊं न सकलीं. तेव्हां कोणी त्याला सांगितलें , पाहा तुझी आई आणि तुझे भाऊ बाहेर उभों राहून बोलावयास पाहतात. मग तो सांगणाऱ्याला उत्तर देतां बोलाव कीं , माझी आई कोण आहे ? आणि माझे भाऊ कोण आहेत ? नंतर तो आपल्या श्रियांवर हात लाव करून बोलला , पाहा माझी आई आणि माझे भाऊ , कां कीं जी कोणी माझ्या आकाशांतील बापाच्या इच्छेप्रमाणे आचरण करील तोच माझा भाऊ व बहीण व आई आहे.

आणि तो बोलतांना कोणी फारिश्माने त्याला विनंती

केली की आपस्यजवळ जेवें ; तेव्हां तो आंत जाऊन जेवायस बसला. परंतु त्याने जेवणापूर्वीं आंचोळ केली नाही , हे पाहून फारिष्याने आश्चर्य केले. तेव्हां प्रभु त्याला बोलला , आतां अहो फारिशी , तुझी पेला व ताट यांचे बाहेरचें आंग शुद्ध करितां , परंतु तुमचें आंतलें आंग अपहारांने व वारंटपणाने भरलें आहे. अहो निर्वुद्धि , ज्याने बाहेरचें केले त्याने आंतलेंहि केले नाही कीं काय ? अणखी तुझ्यास जीं आहेत तीं दान द्या ; मग पाह्य अवघीं तुझ्यास शुद्ध आहेत. परंतु तुझ्या फारिष्यांस हायहाय , कां तर पुदिना व सताप व प्रत्येक रोंप यांचा दाहावा भाग देतां , पण न्याय व देवाची प्रीति चुकतां ; हीं केलीं पाहिजेत आणि दुसरीं न सोडिलीं पाहिजेत. तुझ्या फारिष्यांस हायहाय , कारण कीं सभांमध्ये उत्तम आसन आणि अड्यांत क्षेम गोष्टी तुझ्यास आवडतात. अहो पंडित आणि फारिशी-ढोंगो तुझ्यास हायहाय , कारण कीं तुम्ही जसीं प्रेतपेवें जीं अप्रसिद्ध आणि ज्यांवर मनुष्य चालत असतां न जाणतात , तसे आहां. तेव्हां शास्त्रांतील कोणी उत्तर देतां त्याला बोलले , हे गुरू हीं बोलत असतां तूं आम्हा सहि गांजितोस. तेव्हां तो बोलला , तुझ्या शास्त्रांसहि हायहाय , कारण कीं तुम्ही बाहावयास दुर्घट ओझीं माणसांवर चालतां , आणि आपण आपल्या रूपा बोटाने त्या ओझ्यांस

न शिवतां , तुझ्यास हायहाय कारण कीं तुझी भविष्यभा
 व्यांचीं थडगीं बांधितां आणि तुमच्या पितरांनी त्यांस जिवें
 मारिलें. यास्तव तुझी आपल्या पितरांच्या कामांविषयीं
 साक्ष देतां आणि संगतीं संतोषित आहां , कां कीं त्यांनी
 त्यांस जिवें मारिलें खरें , आणि तुम्ही त्यांचीं थडगीं बांधितां.
 झासाठीं हि देवाचें ज्ञान बोललें , मी त्यांजवळ भविष्यभाषी
 व प्रेषित यांस पाठवीन , आणि यांतून कित्येकांस ते जिवें
 मारितील आणि पाठीस फार लागतील ; ह्याणून सर्व
 भविष्यभाष्यांचें रक्त जें जगाच्या पाया घालण्यापासून पाडलें ,
 त्याचा झाडा या पिढीपासून घेतला जाईल ; ह्याणजे हावे
 साच्या रक्तापासून जखर्यां जो वेदीच्या आणि घराच्या मध्ये
 घात पावला याच्या रक्तापर्यंत , होय मी तुम्हास सांगतीं ह्या
 पिढीपासून त्याचा झाडा घेतला जाईल. तुझा शास्त्रांस
 हायहाय कारण कीं तुझी ज्ञानाची किस्ती हिरावली
 आहे ; तुझी आपण आंत न गेलां आणि जे आंत जात
 आहेत त्यांस प्रतिबंध करितां. आणि त्यांस तो ह्रीं
 बोलतां , पंडित व फारिशी त्यासीं भारी भिडूं आणि
 बडतांविषयीं त्याला बोलता कळूं लागले ; त्याच्या जप
 णीस राहिले आणि त्याच्या मुखांतून कांहीं सांपडावयास
 झटले , यासाठीं कीं ह्यांनी त्यावर दोष ठेवावा.

अध्याय १७.

समुद्राच्याचे दाहा हजारों असे मिळाले होते कीं त्यानी एकमेकांस तुडवों ; तेव्हां त्यांमध्ये येथू आपल्या मित्रांस बोळूं लागला , प्रथम तुम्ही आपणांस फारिषांच्या फुगवणा पासून राखा , तेच ठोंग आहे. तथापि जें प्रगट केलें जाणार नाही असे कांहीं झांकिलें नाही , आणि जें कळविलें जाणार नाही असे गुप्त नाही. त्यांविषय जितकीं तुम्ही काळोखांत बोललां तों उजेडांत रेकिलीं जातील , आणि तुम्ही एकांतांमध्ये कानांत जें बोललां तें आमा झांवर गाजविलें जाईल ; आणि तुम्हा माझ्या बळांस मी सांगतो , जे बरोसाला जिवें मारितात आणि थांगतर त्यांच्यानी अणखी कांहीं करणें होत नाही , त्यांकडून भेवडाविलें जाऊं नका , परंतु तुम्ही कोणाला भयें तो तुम्हास दाखवीन , जिवें मारिण्यावर नरकांत घालावयाचा अधिकार ज्याला आहे त्याला भ्या , होय मी तुम्हास सांगतो त्याला भ्या. पांच चिमण्या दोन पैशांला विकल्या नाहीत कीं काय ? तथापि त्यांतून एक देवाच्या पादण्यांत विसरली जात नाही. तुमच्या डोक्याचे केंसहि सर्व मोजले आहेत , चाखव तुम्ही भिजं नका तुम्ही बडत चिमण्यांजून मोखवान् आहां. आणि मी तुम्हास सांगतो , जो कोणी माणसांसमोर माझा कैवार पत्करील त्याचा कैवार माणसाचा पुचहि देवाच्या

दूतांसमोर पत्करीस आणि जो माणसांसमोर मला मला
रीस तो देवाच्या दूतांसमोर नकारिखा आईस. आणि
जेव्हां ते तुझ्यास सभा व सरकार व अधिकार यांजवळ नेतात ,
तेव्हां तुझी कमी किंवा काय तोड करास , अथवा काय
बोलावें याची चिंता करूं नका ; कां तर काय झटवों
पाहिजेत तीं पवित्र आत्मा त्याच घटकेस तुझ्यास बिकवीस.

तेव्हां समुदायामधून कोणी त्याला बोवला , हे गुरु
माझ्या भावाच्या मजशीं वतन वांटावयास सांग ; मग तो
त्याला बोवला , माणसा , मला तुझ्यावर न्यायाधीन अथवा
वांटणारा कोणी स्थापिणें ? तेव्हां तो त्यास बोवला , तुझी
न्यायाळा आणि सोभापासून चौकशीने दूर व्हा ; कां तर
कोणाला पुष्कळ असतांना त्याचा जीव आपल्या द्रव्यापासून
नाहीं. आणि त्याने त्यास दाखला सांमिलला कीं ,
कोणा धनवान् माणसाच्या जेतिकाने फार पीक दिव्हे
आणि तो आपल्यांत विचार करितां बोवला , मी काय
करूं यास्तव कीं माझीं पिकें सांठवावयास मला जाण
नाहीं. मग त्याने नटवें , मी हें करीन कीं आपलीं
कोठारें मोडीन आणि त्यांजून मोठीं बांधीन ; मग तेथे
माझे अवचे उपज आणि माझीं जीं उत्तम तीं सांठवीन.
नंतर आपल्या जिवाला झुणेन , हे जिवा , फार वर्षांनीं
तुझीं बजत उत्तम ठेविशीं आहेत , विसावा घे , खा , पी ,

आनंद कर. परंतु देवाने त्याला झटवें हे निर्बुद्धि बाप
राजीं तुझा प्राण सोडायचो आम्हा तुला होईल ; तेव्हां तूं
जें विद्दू केव्हां तों कोणाचीं होतील ? जो आपल्यासाठीं
सांघवितो परंतु देवाविषयीं धनवान् नव्हे तो तसाच आहे.

तुमचीं जीं आहेत तीं विका, आणि दान द्या ; ज्या
पित्त्या जुन्या होती नाहींत , त्या न सरता संघट्ट , आकाशां
मध्ये ती , जेथे चोर जवळ येत नाहीं आणि कसर मात्र
करीत नाहीं , तेथे तुम्ही आपल्यासाठीं मिळवा ; कां कीं
जेथे तुमचा संघट्ट आहे तेथे तुमचें चित्तहि होईल . तुमच्या
कंभरा कसलेल्या आणि दिवे पाजळलेले होवोत , आणि
माणसें आपला प्रभु लग्नकार्यापासून केव्हां माघारें येईल ,
त्याची अली वाट पाहतीं कीं तो येऊन आणि ठोकून
त्यासाठीं त्यानी तेव्हांच उघडावें , त्यांसारखे तुम्ही व्हा .
प्रभु येऊन जे चाकर पाहाराकरितां त्याला सांपडतील ,
तेच धन्य ; मी तुम्हास खचीत सांगतीं कीं तो कंभर बांधील ,
मग त्यांस जेवायाला बसवील आणि जवळ येऊन त्यांची
सेवा करील . आणि तो जर दुसऱ्या प्रहरांत येईल
किंवा तिसऱ्या प्रहरांत येईल आणि त्याला असे सांपड
तील , तर ते चाकर धन्य आहेत . आणि जें तुम्ही जाणा
कीं कोणत्या घटकेस चोर घेती , जें जर घरच्या धन्याला
कळलें असेल तर त्याने पाहारा केला असता आणि आपलें

घर फोडलें जाऊं दिल्लें नसतें, याखाव तुझीचि सिद्ध
व्हा, कां तर जी घटका तुम्हास वाटत नाहीं तींत माण
साचा पुच येतो.

तेन्हां पेचस त्याला बोलला, हे प्रभू, काय, तूं हा
दाखला आझास किंवा सर्वासहि सांगतोस? तेन्हां प्रभु
बोलला, तर जी विम्यास व बुद्धिमंत कारभारी ज्याला
धनी आपल्या परिवारावर वेळस नेहमी त्रिधा घावघाव
ठेवील तो कोण आहें? जी चाकर आपल्या धन्याच्या
अर्से करितां सांपडेल तोच धन्य; मी तुम्हास खरे सांगतो
कीं त्याला तो आपल्या अवघ्या द्रव्यावर स्थापील. परंतु
जर तो चाकर आपल्या मर्णांत झणतो, माझा धनी येव्वास
खोळंबतो आणि दाखांस व दाखींस माळूं आणि जेवूं व पिजूं
व झिंगूं लागेल, तर ज्या दिवशीं तो वाट पाहत नाहीं त्यांत
आणि जी घटका कळत नाहीं तींत त्या चाकराचा धनी
येईल, आणि त्याचीं खांडें करील आणि अभिशाखांसंगतीं
त्याचा वांटा ठेवील. आणि ज्या चाकराने आपल्या
धन्याची दृष्टा जाणली, तथापि आपण सिद्ध न झाला
आणि त्याच्या दृष्टेप्रमाणे न केलें, तो बडत फटक्यानी
झोडला जाईल. परंतु ज्याने जाणलें नाहीं आणि फट
क्यांस योग्य तीं केलीं, तो थोडक्यानी झोडला जाईल,
आणि ज्या प्रत्येकाला बडत दिल्लें आहे त्याजवळ बडत

श्रीधिलें आईल, आणि व्याच्याजवळ बसत ठेविलें त्यापार्शें अधिक मागतील. मी पृथ्वीवर विसव घालावयास आलों आहे आणि तो इतक्यांत पेटलेला असावा ह्मणून मी किती इच्छितों; परंतु वात्सिष्ठा मला घातला जावयाचा आहे आणि तो समाप्त केला तोंपर्यंत मी कशें पेंचलों आहे. मी पृथ्वीवर शांति द्यावयास आलों असें तुझ्यास वाटतें कीं काय? मी तुझ्यास ह्मणतो, नव्हे, परंतु त्यापेक्षां भेद, कीं कीं आत्मांपासून एका घरांत पांच भेदलेले, दोघां वर तिघे आणि तिघांवर दोघे असे होतील; पुत्रावर बाप आणि बापावर पुत्र, कन्येवर आई आणि आईवर कन्या, सासू आपल्या सुनेवर आणि सून आपल्या सासू वर भेदली आईल. अणखी तो समुदायास बोधला, जेव्हां तुझी डगाळा पश्चिमेपासून उगवतां पाहतां तेव्हां तुझी ह्मणतां, पाहामी येतो आणि तसें होतें; आणि जेव्हां दक्षण बाज्याला सुटतां पाहतां तेव्हां तुझी ह्मणतां कीं, उज्ज होईल आणि होतें. अहो डोंगी, तुझी पृथ्वीच्या आणि आकाशाच्या स्वरूपाला पारखावयास जाण तां; तर या समयाला तुझी कशें न पारखितां? अणखी काय यथार्थ हें तुझी आपणांकडूनच कां न ठरवितां? कारण कीं जेव्हां तूं आपल्या वाद्यासंगतिं अधिकाऱ्या जवळ जातोस तेव्हां त्यापासून समेटाने सुटावयास अम कर,

माहीतर कदाचित् तो तुला व्याधाधीनाजवळ ओढील आणि व्याधाधीन तुला हस्तकाच्या खाधीन करील , आणि हस्तक तुला बंदिशाळेत घालील ; मी तुला सांगतो तूं बेबटीस दमडीस फेडितोस तोंपर्यंत तेथून बाहेर येणार नाहीस.

अध्याय १८.

आणि ज्या गालीच्यांचें रक्त पिलातसाने त्यांच्या मारल्या अर्पणांच्यासंगतीं भेळविलें , त्यांविषयीं त्याला सांगते असे कित्येक तेथे होते. तेव्हां येथू उत्तर देतां त्यांस बोलला, ह्या गालीच्यांनी एवढीं सोसिलीं यास्तव सर्व गालीच्यांपेक्षां ते पापी होते असें तुम्हास दिसतें कीं काय ? मी तुम्हास सांगतो , नव्हते ; परंतु जर तुम्ही पश्चात्ताप न करितां , तर तुम्ही सर्व त्याप्रमाणे नाश पावाल. किंवा ज्या अठरांवर शिलोहांतील बुरुजाने पडून त्यांस जिवें मारिलें , ते यरुशालेमांतील सर्व राहणाऱ्या माणसांहून ओशाळे होते असें तुम्हास दिसतें कीं काय ? मी तुम्हास सांगतो , नव्हते ; परंतु जर तुम्ही पश्चात्ताप न करितां तर तुम्ही सर्व त्यांसारखा नाश पावाल. तेव्हां त्याने हा दाखला सांगितला , कोणाला याच्या द्राक्षमळ्यांत लाविलेलें अंजीर झाड होतें आणि त्यावें फळ शोधितां तो आला , परंतु त्याला सांपडलें नाहीं. तेव्हां तो माळ्याला बोलला , पाहा तीन वर्षे या अंजिरावर फळ शोधित जेतों , परंतु

मला सांपडत नाही ; तर त्याला कापून टाक , तो भूमीस
भारच कां होती ? तेव्हां तो उत्तर देतां त्याला बोलला,
हे धन्या , त्याला थंदांचि असं दे , एथपर्यंत कीं मी त्या
च्या भोंवतें खणीन आणि खत घालोन ; मग कदाचित्
फळ देईल खरें , आणि जर नाहीच , तर त्या उग्निराने
त्याला कापून टाकवील.

आणि त्याच दिवशीं येथू चरांतून निघून समुद्राजवळ
बसला , आणि तो फिरून उपदेश कडं लागला. तेव्हां
असा मोठा समुदाय त्यापाशीं मिळाला कीं त्याच्या हांटी
मुळें तो समुद्रांत तारवावर चढून बसला आणि सर्व समुदाय
तोरीं राहिला. तेव्हां त्याने दाखले देऊन त्यांस बजत
मोठींचा उपदेश केला. आणि करतें वेळस त्यांस सांगितलें ;
तुम्ही ऐका , पाह्या कोणीएक पेरणारा पेरवयास निघाला,
आणि पेरतें वेळेस असें झालें कांहीं वाटेस पडलें आणि
तें पांखरांनीं घेऊन खातें. आणि कांहीं खडकाळ भुमी
वर जेथें त्याला फार माती नव्हती तेथें पडलें , आणि
जमिनीच्या उथळपणामुळें खवकर उगवळें , आणि सूर्य
उगवल्यावर तें झरपळलें आणि त्याला मूळ नाहीं घासव
वाळून गेलें. आणि कांहीं कांब्यांच्या झाडांमध्यें पडलें
मग कांब्यांच्या झाडांनीं वाढून त्याला दडपिलें त्यामुळें त्या
पासून कांहीं उत्पन्न झालें नाही. परंतु कांहीं चांगल्या

ભૂમીત પડેલેં આણિ મેં ઇગવૂન આણિ મોઠેં હોજન ત્હા પાસૂન કોઠેં તીસપટ આણિ કોઠેં સાઠપટ આણિ કોઠેં ઘંભરપટ અસેં ઉત્પન્ન સ્થાલેં. હોં બોલૂન ત્યાને ઢાક દિલ્હી કોં જ્યાલા એકાવચાસ કાન આદેત તો એકો.

આણિ તો એકલા સ્થાલા તેન્હાં ત્યામોવતેં એ તે ત્યા બારાંશદિત ત્યાલા વિચારિતાં બોલશે, હા દાસલા કાસ અસેલ ? આણિ કશાસતવ દાસલાની ત્યાંસોં બોલતોસ ? આણિ ત્યાને ત્યાંસ જટલેં, દેવાચ્યા રાજ્યાચેં ગૂઢપણ જાણજેં તુઢ્યાસ દિલ્હેં આદે, પરંતુ બાદેરચે એ ત્યાંસ અવર્ષોં દાસ સ્યાંકડૂન ઘડતાત. કાં કીં જ્યા કોળાલા આદે ત્યાલા દિલ્હેં જાદેલ આણિ ત્યાલા જત હોદેલ, પરંતુ જ્યા કો ણાલા નાહોં ત્યાજપાસોં એ આદે તેંદિ ત્યાજપાસૂન જેતલેં જાદેલ. યાસતવ મી ત્યાંસોં દાસલાની બોલતોં, કીં ત્યાની પાદત અસતાં પાદાવેં, પરંતુ ન જાણાવેં, આણિ એકત અસતાં એકાવેં, પરંતુ ન સમજાવેં; નાહોં તર ત્યાની કથ ફિરાવેં આણિ પપેં ત્યાંસ સોડલીં જાવીં. આણિ યજ્ઞ યાચેં ભવિષ્ય ત્યાંવિષયોં પૂર્ણ સ્થાલેં જ્યાપ્રમાણે અસેં સાંગિતલેં આદે કીં, તુન્હી એકળ્યાને એકાલ પરંતુ સમજણાર નાહોં, આણિ પાદતાં પાદાલ પરંતુ તુન્હાસ દિસણાર નાહોં. તર જ્યા સોકોચેં અંતઃકરણ જડ સ્થાલેં આદે, કાનાની મંદ એક તાત, આપલે ડોકેદિ ત્યાની જિલ્લે આદેત; નાહોં તર

कधी तरी आपल्या डोक्यानी पाहतील , कामानी ऐकतील,
 अंतःकरणाने समजतील, आपण फिरवलेले, जातील आणि
 मी त्यांस निरोगी करीन. परंतु तुमचे डोळे धन्य कां कीं
 ते पाहतात , आणि तुमचे कान धन्य कांकीं ते ऐकतात ,
 कारण तुझ्या खचीत खांगतीं कीं जीं तुम्ही पाहतां तीं बहुत
 अविव्यभाष्यानी व नीतिमंतांनी पाहावयास इच्छिणीं होतीं
 परंतु पाहिलीं नव्हतीं , आणि जीं तुम्ही ऐकतां तीं ऐका
 वयास इच्छिणीं , परंतु ऐकिलीं नव्हतीं. असें असतां
 तुम्ही पेरणाऱ्याचा दाखला ऐका ; कोणीएक राज्याचो गोष्ट
 ऐकतो पण समजत नाही , तेव्हां जो दुष्ट तो घेतो आणि
 त्याच्या अंतःकरणांत जें पेरलेलें तें हरण करितो ; मार्गां
 जवळ जो बीज मिळविणार तो हाच आहे. आणि जो
 खडकाळीवर बीज मिळविणारा तो हाच आहे , कीं गोष्ट
 ऐकनी आणि अकस्मात् तिला आनंदाने घेतो , तथापि
 त्याला अंतरीं मूळ नाही पण तो क्षणिक आहे , आणि
 मोठीकरितां हाच अथवा पाठसाग प्राप्त झाल्यावर तो
 अकस्मात् अडखळतो. आणि जो कांब्यांच्या झाडांमधें
 बीज मिळविणारा तो हाच आहे , कीं मोष्ट ऐकतो परंतु
 या जगाच्या चिंता व धनाचें ठकपण व इतरांच्या हांगा
 विरून मोष्टीच खवगवितात आणि ती निर्मळ होत असली.
 आणि जो चांगल्या भूमींत बीज मिळविणारा तो हाच

आहे , कों गोष्ट ऐकतो व समजतो , तोच फळ देतो , म्हणजे कोणो ग्रंभरपटहि आणि कोणो सडपट आणि कोणो तीस पट देतो.

आणि कोणो दिवा लावून भांड्याने त्याला झांकोत किंवा बाजेखाकीं ठेवत नाहीं , परंतु आंत येणारे ते चानी खजेड पाहवा झणून समईवर ठेवितो. कां तर उबई होणार नाहीं असें कांहीं गुप्त नाहीं , आणि कळविलें जातांना उबद्यांत येणार नाहीं असें कांहीं लपविलें नाहीं. चाखव तुम्ही कसें ऐकतां याविषयीं न्याहाळा , कां की ज्याला असेल त्याला दिव्हें जाईल ; परंतु ज्याला नसेल त्याचें जें दिवतें तें देखील त्यापासून घेतलें जाईल.

अध्याय १८.

तो त्यांस दुसरा दाखला देत बोलला , आकाशाच्या राब्याला ही उपमा द्यावयाची आहे , कीं माणसाने आपल्या जेतांत चांगलें बीज पेरिलें ; परंतु माणसें निजकीं होतीं तेव्हां त्याचा बैरी आला आणि गव्हांमध्ये निदण पेरून गेला. मग जेव्हां पाला फुटला आणि त्याने फळ दिव्हें , तेव्हां निदणहि दिसलें ; तेव्हां गृहपतीच्या चाकरानी जवळ येऊन त्याला म्हटलें , हे प्रभू तूं आपल्या जेतामध्ये चांगलें बीज पेरिलें कीं नाहीं ? त्यांत तर निदण क्रीडून झालें ! तेव्हां तो त्यांस बोलला कोणो वैद्याने हें केलें आहे.

मग चाकरानी त्याला छटखें , तर आह्मी जाऊन तें जमा करावें असें दृष्टीने कों काय ? तेव्हां तो बोलला , मका , तुझी निदण जमा कराव त्याच्याबराबर कदाचित् मळें उपटाल , कापणीपर्यंत दोन्ही बराबर वाढूं द्या ; मग कापणीच्या समयीं मी कापणाच्यांस सांगेन कीं , तुझी पक्षि खाने निदण जमा करा आणि त्यास जाळण्यासाठीं त्याच्या पेंछ्या बांधा , मग मळें माझ्या कोठारांत सांठवा.

आणि त्याने छटखें , देवाचें राज्य असें आहे कों माणसाने बीज भूमीवर टाकावें , मग त्याने राखीस निजवें आणि दिक्कांस उठावें आणि तें बीज कसें उगवतें आणि वाढतें हें त्याच्या लक्षांत न येतां त्या बीजाने उगवावें आणि वाढावें. कारण कों भूमि आपल्या आपण पीक देती , झणजे पक्षिखाने अंशुर उत्पन्न व्हावा मग कणीस निसवावें मग कणसांस दाणा भरावा असें भूमि करिती. नंतर जेव्हां पीक चांगलें पिकवितो तेव्हांच तो विळा घालितो कारण कीं शेत कापणीस आलें आहे.

तो त्यांस दुसरा दाखला देतां बोलला कीं , आकाबाचें राज्य मोहरीच्या बीजासारखें आहे ; तें बीज माणसाने जेऊन आपल्या शेतांत पेरिलें. तें सर्व बीजांपेक्षां बारीक आहे , परंतु जेव्हां वाढलें आहे तेव्हां रोपांत मोठें आहे आणि असें झाड होतें कीं आकाबांतीस पां

હારેં યેજન ત્યાંચા ફાંધાંવર વધીય રાહતાત. ત્યાને ત્યાંસ દુસરા દાસલા સાંગિતલા કોં, સમીર વાચકોને યેજન તોન માયેં પિઠામથેં સગલેં ફુગે તોંપર્યત ગુપ્ત ઠેવિલેં, ત્યા સારિલેં આકાશાંચેં રાજ્ય આદે.

યેશૂને દાસલાંવરુન હીં અવહીં સમુદાયાંસ ન્હટલીં આણિ દાસલાવાંસૂન તો ત્યાંસ બોલલા નાહીં; અશાસવ કોં ભવિષ્ય આધ્યાઆદારેં ઝેં ન્હટલેં તેં પૂર્ણ સ્હાવેં કોં, મો આપલેં તોંડ દાસલાની ઉઘડીન; જગાંચા માંડળ્યાપાસૂન ઝોં સપવિલીં તોં ગાજવીન; નંતર યેશૂ સમુદાયાંસ જાહં દેજન ઘરાંત ગેલા. મગ ત્યાંચેં શિષ્ય ત્યાંચાજવલ યેજન બોલસે, પ્રેતાંતલા નિદળાંચા દાસલા આદ્યાસ ફોડૂન સાંગ. તેહાં ઉત્તર દેતાં ત્યાને ત્યાંસ ન્હટલેં, જો સાંગલેં બોજ પેરળારા તો મનુષ્યાંચા પુત્ર આદે, આણિ ઝેં પ્રેત તેં જગ આદે, આણિ ઝેં સાંગલેં બોજ તેં રાજ્યાંચે પુત્ર આદેત, આણિ ઝેં નિદળ તેં ત્યા દુષ્ટાંચે પુત્ર આદેત, આણિ આ વૈચાને તેં પેરલેં તો સાવસસ આદે. આણિ કાપળી તો જગાંચી સમાપ્તિ આદે, આણિ ઝે કાપળારે તે દૂત આદેત. તર ઝેં નિદળ જમા કેલેં જાતેં આણિ અગ્નીંત જાલેલેં જાતેં, તથેં હ્યા જગાંચા સમાપ્તિસ હોર્દસ. મનુષ્યાંચા પુત્ર આપલા દૂતાંસ પાઠવીસ આણિ તે સર્વ અહસ્ય જ્ઞાનાંચાંસ વ સર્વ અનિયમ કરનાંચાંસ ત્યાંચા રાજ્યાંતન

जमा करितीस, आणि त्यांस अग्नीच्या भड्डीत टाकतीस, तेथे रडणें व दांत कडकडविणें होईल. तेव्हां जे नीतिमान ते आपल्या बापाच्या राज्यांत सूर्यासारिखे प्रकाशतीस; त्याला एकावयास काम आहेत त्याने ऐकवें.

अणखी आकाशांचें राज्य जेतांत संपविलेल्या भांडारा सारिखें आहे, हें माणसाला सांपडून तो तें गुप्त ठेवितो; मग त्याला आनंद होऊन तो जातो आणि आपलीं जि तकीं आहेत तीं अवघीं विकतो, नंतर तें जेत विकत घेतो. अणखी व्यापारी मनुष्य चांगल्या मोठ्यांस शोधितो, त्या सारिखें आकाशांचें राज्य आहे. त्याला फार मोलाचें एक मोतीं ह्याचा शोध लागल्यावर आपलीं जितकीं होती तीं अवघीं त्याने जाऊन विकलीं, मग तें विकत घेतलें. अणखी समुद्रांत टाकलेल्या जाळ्यामध्ये सर्व प्रकारचे जीव जमा केले होते, त्यासारिखें आकाशांचें राज्य आहे; तें भरल्यावर लोकानी तीरास ओढून आणि बसून जे चांगले त्यांस भांड्यांमध्ये भरितात, आणि जे वार्डट त्यांस बाहेर टाकितात. तसें जगाच्या समाप्तीस होईल, दूत घेतील आणि नीतिमानांमधून दुष्टांस वेगवेगळे करितील, आणि ह्यांस अग्नीच्या भड्डीत टाकतील; तेथे रडणें व दांत कड कडविणें होईल. येशू त्यांस म्हणतो कीं, तुम्ही हीं अवघीं समजलां कीं काय? ते त्याला झणतात होय प्रभू.

तेव्हां त्याने त्यांच झटवें, त्यासाठीं जो मुद्द आकारात्मक
राज्याविषयीं शिकवेल्या आहे तो मृदुल अनुयाय्यारिवा
आहे, जो आपल्या भांडारांतून नवीं व जुनीं काढिले
त्यासारखा आहे. आणि असें झालें कीं येथू हे दाखले
संपवून तेथून, गेला.

तेव्हां येथूने आपल्या भोंवतें बडत समुदायांच पाहून
पलिकडे जावयास आज्ञा दिली. मग एक संज्ञित जवळ
येऊन त्यास बोलला, हे उपदेशका जेथे जेथे तूं आसील, तेथे
तेथे मी तुझ्या मार्गे येईन. तेव्हां येथू त्यास म्हणतो, की
त्यांस विलें आणि आकाशाच्या पांखरांस कोठों आहेत,
परंतु माणसाच्या पुत्रास कोठे जेव्हां टेंकावें असें नाहीं.
मग त्याच्या श्रियांतील दुसरा त्याला बोलला, हे प्रभू,
अगोदर माझ्या बापाच्या पुरावयास मला जाऊं दे. परंतु
येथू त्याला बोलला, तूं माझ्यामार्गे ये आणि जे मेलें
त्यांस आपल्या मेलेल्यांस पुरूं दे, परंतु तूं आज्ञा देवाच्या
राज्याचें वर्तमान प्रगट सांग. तेव्हां दुसराहि बोलला,
हे प्रभू मी तुला अनुसरेन परंतु पहिलें माझ्या घरां जे
आहेत त्यांची निरवणी मला करूं दे; तेव्हां येथू त्याला
बोलला, कोणी आपला हात नांगरास लावितो आणि
माघारें पाहतो तो देवाच्या राज्याजोगा नाहीं.

मग तो तोंडवावर आज्ञा त्याचे शिष्य त्याच्यामार्गे गेले,

तेव्हां ते हाकारून जात असतां, आणि पाह्या समुद्रांत
 खवळे मोठे वादळ झालें कीं ताहं साटानी झांकलें, परंतु
 तो तारवाच्या सुकाणीं उघोवर निजला होता. तेव्हां ते
 त्याला उठवितात आणि त्याला झणतात, हे गुरू, आ
 न्ही मात्र पावतो याची तुला चिंता नाही कीं काय ?
 तेव्हां त्याने उठून वाच्याला धमकाविलें आणि समुद्राच्या
 झटलें, उगा हो, मुका राहा, मग वारा राहिला आणि
 फार घांतपण झालें. नंतर त्याने त्यास नटलें, तुझी
 खवळे भिडूड कां आहां ? तुझी विस्वास कसें न बाळ
 गितां ? तेव्हां ते मोठ्या भयाने भाले, आणि एकमे
 कांसीं बीडले, तरीं हा कोण आहे ? कीं वारा आणि
 समुद्र देखील त्याचें ऐकतात ?

अध्याय २०.

मग ते समुद्राच्या पलिकडे गादरेकरांचा देश जी गालि
 लाच्या समोर आहे तेथे आले, आणि तो तारवांतून
 उतरतांक्षणींच अशुद्ध आत्म्याने युक्त असा एक मनुष्य प्रेत
 स्थानांतून येऊन त्याला भेटला, तो प्रेतस्थानांमध्यें राहत
 असे आणि कोणाच्याने त्याला सांखळानींहि बांधवत नव्हतें.
 कारण तो बळत वेळा बेझानी आणि सांखळानी बांधला
 होता परंतु तो सांखळा तोडित असे आणि बेझा मोडून
 टाकीत असे; ह्या प्रकारें त्याला स्वाधीन करण्याविषयीं

કોળાની પ્રતિ શાસકી ગાઈ, આણિ તો નિરંતર રાત્રિ
 દિવસ ઝોંગરાંમથે આણિ પ્રેતસ્થાનાંમથે ઓરહત અમે આણિ
 આપણ આપણા ધોંયાની માલન ચેત અમે. તેઢાં તો
 યેશુલા દુહન પાઢન ધાંવલા આણિ ત્યાંયા પાયાં પડલા ;
 આણિ મોયા પ્રદાને ઓરહૂન ઘોલલા , જે યેશુ પરાત્પર
 દેવાંયા પુષા મસીં આણિ તુસીં સંબંધ કાય ? ત્લાં મલા
 પીહૂં મયે જળૂન મી તુલા દેવાંની પ્રપચ ઘાણિતોં. કારણ
 જ્ઞાને ત્યાંલા જ્ઞાટલેં હોતેં , અરે અશુદ્ધ આત્મા તં જ્ઞા
 મનુષ્યાંતૂન નિષ , આણિ ત્યાંલા પુસલેં તુઝેં નાવ કાય ?
 તેઢાં ત્યાંને ઉત્તર કેલેં કીં , માઝેં નાવ સેનાસમુદાય આરે ,
 કારણ કીં આત્મા પુષ્કલ આરોં. આણિ ત્યાંને ત્યાંલા
 સજ્જત પ્રકારેં વિનંતી કેલી કીં , આત્માસ દેજાંતૂન ન ઘાલ
 વાવેં. આણિ તેયે ઝોંગરાંવર ડુકરાંયા મોઠા કલપ ચરત
 હોતા. તેઢાં ત્યાં સર્વ ભુતાની ત્યાંલા વિનંતી કેલી કીં ,
 ત્યાં ડુકરાંમથે પ્રવેશ કરાવયાકરિતાં આત્માલા જાવયાંની
 આજ્ઞા દે. મગ યેશુને તેઢાંચ ત્યાંસ જાઝં દિલેં
 આણિ અશુદ્ધ આત્માની જ્ઞાપાસૂન નિષૂન ત્યાં ડુકરાંમથે
 પ્રવેશ કેલા ? તીં સુમારેં દોન હજાર હોતોં ; મગ તો
 કલપ કણાવહન ધાંવૂન સમુદ્રાં પહૂન દમ કોંહૂન મેલા.
 મગ જે ડુકરાંસ ચારીત હોતે તે પલાલે આણિ ત્યાંની
 નગરાંમથે આણિ વાયાંમથે વર્તમાન સાંનિતલેં. આણિ

जें तें काळ झालें आहे असें झणून पाहाक्यास ते काचेर
 जेले आणि बेझुजवळ आले ; तेव्हां ज्या मजणसांतून भुतें
 निघालीं , तो एखाद्या आणि झुडूद्विर आला असतां
 येझुज्या फयांजवळ बसलेला त्यांस सांपडला , आणि ते
 आले. मग ज्यानी पाहिलें त्यानी त्यांस भूतसंस्थेला कसें
 झालें आणि हुकरांविषयीं सविस्तर सांगितलें. तेव्हां
 त्या गादारेकराच्या चडकडला सर्व भरणा यानी त्याजवळ
 आगितलें कीं , आपणापासून जावें ; कां तर मोठें भय त्यांस
 लागलें. मग तो त्तरवांत चढून माघारें गेला , आणि
 ज्या मजणसांतून भुतें निघालीं त्याने त्याच्याजवळ अयाक्यास
 आर्चना केली. तथापि बेझुने त्याला चेजें दिलें नाहीं
 परंतु तो त्याला झुणासा तूं आपल्या घरीं आपल्या मजणसांकडे
 जा आणि प्रभूने तुजवर दया करून तुझ्यासाठीं जीं जीं
 मोठीं कृत्यें केलीं तीं तों त्यांस सांग. तेव्हां तो निघला
 आणि बेझुने त्यासाठीं जीं मोठीं कृत्यें केलीं होती तीं तो
 देकापलीसांत घोषण करूं लागला , आणि सर्वांनी तें
 ऐकून आश्चर्य केलें.

तेव्हां तो त्तरवावर चढून पलिकडे गेला आणि आपल्या
 जमरास आला , आणि मोठा समुदाय त्याजवळ मिळाला ,
 कां तर सर्वे त्याची वाट पाहत होते. आणि जेव्हां
 आपल्या घरीं त्याच्यासाठीं मोठी जेवणावळ केली , आणि

तो घरांत जेवायास बसला असतां असें झालें कीं, पाशा बळत जकातदार व पापी येष्टूजवळ आणि त्याच्या श्रियां जवळ बसले. तेव्हां फारिशी पाझन त्याच्या श्रियांस बोलले, जकातदार व पापी यांबराबर तुमचा उपदेशक कां खातो ? मग येष्टूने ऐकून त्यांस ह्मटलें कीं, जे बळवान् त्यांस वैद्याचें अगत्य नाहीं, परंतु जे दुखणेकरी त्यांस. परंतु यज्ञापेक्षां मी दया इच्छितों हें काय आहे तें शिका, यास्तव कीं नीतिमंतांस बोलवावयास आलों नाहीं परंतु पाण्यांस बोलवावयास आलों. तेव्हां योद्दास्त्राचे श्रिय त्याच्याजवळ येऊन बोलले, आम्ही आणि फारिशी बळत उपास करितों परंतु तुझे श्रिय उपास करीत नाहीत, याचें कारण काय ? तेव्हां येष्टू त्यांस बोलला, वज्राडांत वर बरोबर आहे तोंपर्यंत त्याच्या सख्याच्याने उपास करवतो कीं काय ? जित का वेळ वर बरोबर आहे तितका वेळ त्यांच्याने उपास करवत नाहीं. परंतु ज्या दिवसांत वर त्यांपासून काढून नेला जाईल असा दिवस येईल आणि मग त्या दिवसांत ते उपास करितोले.

आणि त्याने त्यांस दाखलाहि सांगितला कीं, जुन्या वस्त्राला नव्या वस्त्राचें थिगळ कोणी न लावितो ; आणि जर अन्यथा तर नवें जुन्याला फाडितें, नव्याचें थिगळ जुन्याला संगतहि होत नाहीं. आणि नवा द्राक्षरस जुन्या बुधच्यांत

कोणी न चाकतो ; आणि जर अवघडा तर नवा द्राक्षरस जुन्या
 बुधच्याच कोडीस आणि तो ओथळेल , बुधचेहि नावतीस ;
 परंतु नवा द्राक्षरस नव्या बुधच्यांत जातला असावा , मग
 दोन्ही राखिली जातील . आणि कोणी जुना द्राक्षरस
 पिऊन तेन्नाच नवा द्राक्षरस नाहीं , कां की तो झणतो ,
 जुना अधिक चांगला आहे . तो त्यांचं नातीं बोलत असतां
 याहा सभापतींतीस एक नवें द्राक्षरस तो घेतो आणि
 त्याला पाझन त्याच्या पायांजवळ पडतो आणि त्याला
 धार विंगती करीत बोलला की , माझी साहाज कन्या
 अंतर्गतीत आहे , तर तिने राखिलें जों नष्टून त्यां जेजून
 निजवर हात ठेवावे , मग ती वांचेल . आणि चेष्टू उठून
 त्याच्यामार्गे मेळा , त्याचे शिष्यहि त्याच्या बरोबर गेले
 आणि ती जात असतां मोठा समुदाय त्याच्या मार्गे लागून
 त्याला घेऊन गेले . आणि कोणी एके खोल्या बारा वर्षी
 रक्तखाव घेत घाता . आणि तिने वज्रत वैद्यांपासून उप-
 चार करून वज्रत उपद्रव घेतिले आणि आपला अवयवें
 सर्वस्य खचितें तथापि तिला कांहीं गुण आला नाहीं
 कुत्रेणें माण अधिक वाढलें . ती खी चेष्टूचें वर्तमान
 ऐकून समुदायांत मिळून मार्गे मेळून त्याच्या बळासा
 स्पर्ध केला . कारण किं तिने असें जगांत आणिलें किं
 जर मी त्याच्या बळांच स्पर्ध माण करीन तर आरोग्य

पावेन. तत्काळ तिच्या रक्ताचा झरा सुकून गेला आणि
 तिच्या वरिरीत असा अनुभव झाला की, जो त्या उच
 द्रवापासून मुक्त झाले. मग येथून बोलला, मला कोण
 जिवले? तेव्हा सर्व नकारीत अस्तां पेचस आणि त्याच्या
 बराबर जे ते बोलले, हे समुदाय तुला लागतात व चापतात
 आणि मला कोण जिवले हे काय झणतोस? तेव्हा येथून
 बोलला, कोणी मला जिवले, कां तर मर्यादांन वामर्ष
 निघाले, हे मला ठाऊक आहे. मग खी आपण
 लपली न गेली, हे पाहून कांपत आली आणि कोणत्या
 कारणाकरितां त्याच्या जिवली आणि तेव्हाच कधी निरोमी
 झाली, हे त्याच्या पुढे पडून सर्व लोकांसमोर तिने त्याच्या
 सांगितले. तेव्हा ती तिच्या बोलला, हे कन्ये धीर धर,
 तुझ्या विश्वासाने तुला तारिले; सुखाने जा, आणि
 आपल्या पटकोपासून बरी ऐस. ती बोलतां इतक्यांत
 सभापतीच्या घरापासून कोणी येऊन नवणतात, कीं तुझी
 कन्या मेली, गुरूला अणखी अम कां देतोस? मग येथून
 झटलेली गोष्ट ऐकून वर्धावर सभापतीला नवणतो, भिडं
 नकी, केवळ विश्वास धर, झणजे ती तारली जाईल.
 मग ती सभापतीच्या घरीं येऊन आणि गलबला [नवणे]
 अति रडणारे आणि आकांत करणारे झांस पाहून आंत
 जाऊन त्यांस नवणाळा तुम्ही कशाचा गलबला करितां

आणि रडता. मूख मेली नाही झोपेत आहे. तेव्हा त्याची त्याचा उपहास केला, 'मग तो त्या सर्वांस बाहेर काढून मुलीचा बाप आणि आई आणि आपल्या बरो बरचे [मनुष्य] ह्यांस घेऊन जेथे मूख निजविली होती तेथे आंत गेला. आणि त्या मुलीचा हात धरून तिला ह्मणाला तुला आज्ञा करितों टाळीथा कूमी ह्याचा अर्थ हे मुली ऊठ. तत्काळ मुलगी उठली आणि चाखली कारण किं ती बारावर्षाची होती. नंतर ते अति विस्मय पावले. तेव्हा कोणाला हें [वर्तमान] कळवूं नका अशी त्याने त्यांस दृढ आज्ञा केली आणि तिला खावयास द्या असें सांगितलें. नंतर ही कीर्त्ति संपूर्ण देशांत गेली.

अध्याय २१.

आणि येथून तेथून जात असतां दोन आंधळे त्याच्या मागे गेले आणि ओरडून बोलले, हे दाविदाच्या पुत्रा, आज्ञावर दया कर. मग तो घरांत गेल्यावर ते आंधळे त्याच्याजवळ आले, आणि येथून त्यांस म्हणतो कीं, तें करावयास मी समर्थ आहे असें तुम्ही विश्वासितां कीं काय? त्याला ह्मणतात, होय प्रभू; तेव्हा तुमच्या विश्वासाप्रमाणे तुम्हास होवो, असें बोलून त्याने त्यांचे डोळे शिवले आणि त्यांचे डोळे उघडले गेले. मग येथून त्यांस बजावून बोलला कीं, हें कोणो न समजावें याविषयीं तुम्ही जपा. परंतु

त्यानी बाहेर जाऊन त्या संपूर्ण देशांत त्याची कीर्ति प्रसन्न
केली. मग पाहो, ते बाहेर गेल्यावर त्यानी त्याच्या
जवळ मुक्ता भूतपाखाळा आणिसे, आणि भूत चाखविद्या
वर तो मुक्ता बोळवला, आणि समुद्राच आश्चर्य करून
झुजासे कीं, आप्ताणी हस्तारज्यामध्यें कधींहि पाहिजे
नाहीं; परंतु कारित्री बोळवले, कीं भुतांच्या अधिकाच्या
करून हा भुतास चाखविलो.

नंतर तो तेवून निघाला आणि आपल्या देशास आला,
त्याचे मित्रहि त्याच्या मार्गे आले; मग ब्राह्मण होऊन
तो समेत उपदेशूं लागला, तेव्हां पुढील ऐकून घेऊन
होऊन बोळवले, 'हे ज्ञान आणि ही अमूर्त वृत्ति त्याच्या
कीडून आली? हा त्या सुताराचा पुत्र कीं नाही? त्याची
आई मारया झटलेली कीं नाही? आणि त्याचे माऊ
अकोव व बोळेव व श्रीमान व यज्ञदा कीं नाहीत? आणि
त्याच्या सर्व बहिणी आमच्याजवळ आहेत कीं नाही? यासुद्ध
हीं सर्व ज्ञाना कीडून आली? असें ते झाकिलीं अडव
ळले. तेव्हां येथु त्यांस बोळवला कीं, भविष्यभाषी आपल्या
देशांत व नातळगांमध्यें व आपल्या घरीं नसतां तो कसा
नाविरहित नाही; आणि यागे घोटण्या विकसकीकर
आपसे हात ठेवून त्यांस निरोगी केले, याखेरीज कोणी

समत्कार त्याच्याने तेथे न करवता , आणि त्याने त्यांच्या अविश्वासामुळे आश्चर्य केले.

आणि समुदायास पाहून त्यास कळवळा आला, यास्तव कीं मेंढक्यावांघून जशीं मेंढरें तसे ते पांगलेले व टाकलेले होते. तेव्हां तो आपल्या शिष्यांस बोलातो कीं , पीक पार आहे परंतु कामकरी थोडे , यास्तव तुम्ही पिकाच्या धन्याची प्रार्थना करावी कीं त्याच्या पिकासाठीं त्याने काम करी लावावे. तेव्हां त्याने आपल्या बारा शिष्यांस जवळ बोलावून त्यांस अशुद्ध आत्म्यांवर असा अधिकार दिव्हा कीं त्यांस घालवावें आणि सर्व रोग व विकृति यांचें निवारण करावें. आणि तो दोघांस पाठवूं लागला व त्यांस नियमित करून सांगितलें कीं , परप्रजांच्या वाटेत तुम्ही जाऊं नका , आणि शोमरोमकरांच्या नगरांत जाऊं नका , पण त्यांपेक्षां इस्रायलाच्या घराचीं जीं हरपलेलीं मेंढरें त्यां जवळ आ. आणि जातांना गाजवीत बोला कीं , आकाशाचें राज्य जवळ आलें आहे , रोग्यांस निरोगी करा , मेलेल्यांस उठवा , कोठ्यांस शुद्ध करा , भुतांस घालवा , फुकट तुम्हास मिळालें फुकट द्या. सेमें किंवा रुपें किंवा तांबें आपल्या कंबरकत्रांमधें घेऊं नका , वाटेसाठीं झोळणा किंवा दोन आंगरूचे किंवा वाहणा किंवा काव्या घेऊं नका , कां कीं कामकरी आपल्या पोषणास योग्य आहे. आणि

ज्या नगरांत किंवा गांवांत तुझी जातां त्यांत कोण योग्य आहे असें पुढा , आणि तुझी निघून जाणार तोंपर्यंत तेथे राहा ; आणि घरांत जातांना त्यास क्षेम द्या , आणि तें घर जर योग्यच असेल तर तुमचा सखाम त्याजवर जावो , परंतु जर तें योग्य नाही तर तुमचा सखाम तुझा जवळ परत येवो. आणि जर कोणी तुझास खोकारणार नाही आणि तुमच्या गोष्टी ऐकणार नाही , तर त्या घरांतून किंवा त्या शहरांतून निघतांना त्यावर साक्ष होण्यासाठीं तुझी आपल्या पायांची धूळ झाडून टाका ; मी तुझास खोचीत सांगतों कीं न्यायठरविण्याच्या दिवशीं सद्धोम व गमोरा ह्या देशाच्या त्या नगरापेक्षां सद्धज पडेल.

पाहो असें लांडग्यांमध्ये मंडरे तसें मी तुझाच्या पाठवितां , यास्तव तुझी सापांसारिखे चतुर व्हा आणि खबुचां सारिखे साळसूद व्हा. आणि माणसांविषयीं तुझी सावध व्हा , यास्तव कीं ते तुझास न्याय सभांच्या स्वाधीन करितील , आणि त्यांच्या सभांमध्ये तुझाच्या मार देतील , आणि सुभेदार व राजे ह्यांजवळ तुझी माझ्यासाठीं नेजे जाऊ , कां कीं त्यांस व परप्रजांस प्रमाण व्हावें. परंतु जेव्हां तुम्हास परस्वाधीन करितील तेव्हां कसें अथवा काय बोलार्हे , ह्याविषयीं फार चिंता करूं नका ; यास्तव कीं तुम्ही काय बोलार्हे , हें त्या घटकेस तुम्हास दिल्लें जाईल,

कां कीं जे बोलावारे ते तुम्ही कधीत करंतु जो तुमच्या
 बापाचा आत्मा तो तुझ्यामध्यें बोळतो. आणि आज्ञा आज्ञा
 आणि बाप खेळराखा मरणाच्या परस्ताधीन करील , आणि
 खेळरे आर्द्रबापावर उठून त्यांस वधवितोस ; आणि का
 नमासाठीं तुझी सर्वाकडून देविजे अस , परंतु जो जेवटा
 पर्यंत टिकेल तोच मारिला जाईल. आणि जेव्हां एका
 नगरांत तुमचा पाठलाग करितोस तेव्हां दुसऱ्या नगरांत
 प्रळा ; कां कीं मी तुझ्यास खचीत सांगतो, कीं मनुष्याचा
 पुत्र जेई तोपर्यंत इच्छाएखाच्या नगरांत तुमचें फिरणें समाप्त
 होणार नाही. शिष्य गुरूच्या वरचढ नाही ; आणि
 चाकर धन्याच्या वरचढ नाही ; शिष्य आपल्या गुरूसा
 रिखा आणि चाकर आपल्या धन्यासारिखा असावा , इत
 केंच पुरें. घरधन्यास जर त्यानी बाळगवून घाटले तर
 घरच्यास किती विघ्नेकडून जडणतोस ; चाखस त्यांस भिजं
 नका , कां कीं जे उघडें केलें जाणार नाही असें कांहींच
 झांकलेले नाही , आणि जे कळविलें जाणार नाही असें
 कांहीं गुप्त नाही. मी जे अंधारांत झणतो तें तुझी
 खजेडांत सांग , आणि जे तुझी कानानी ऐकतां तें चरा
 वर गाजवा. आणि जे प्ररिराखा वधितात पण आज्ञाच्या
 वधावचास प्रक्तिमान् नाहीत त्यांस भिजं नका , परंतु
 जो आत्मा व प्ररीर त्यांचा नरकांत बाळ करावचास समर्थ

आहे त्यास विवेकबुद्धी नसते. दोन चिमण्या एक पैसाळा विकल्या नाहीत की काय? तथापि तुमच्या बापायांचून एक त्यांतून भूमीवर पडणार नाही, आणि तुमच्या दोघ्यांचे कोसही सर्व मोजसेही आहेत; बायबल मिजं नसा, बळत चिमण्यांमन तुम्ही श्रेष्ठ आहात. बायबल जो कोणी माणसांसमोर मला पत्करील, त्याला मीही आपल्या आकाशातील बापायसमोर पत्करील; परंतु जो कोणी माणसांसमोर मला नकारील, त्याला मीही आपल्या आकाशातील बापायसमोर नकारील. मी पृथ्वीवर प्रांति बाळाबचास आलों असें कल्पूं नका, परंतु तरवार बाळाबचास मी आलों आहे, कां की पुत्राला आपल्या बापाविद्दु आणि कन्येला आपल्या आईविद्दु आणि सुनेला आपल्या सासू विद्दु फिरवावयास मी आलों आहे, आणि माणसांचे वैरी त्याच्या घरांतीलच होतील. जो माझ्यापेक्षा बापाची अथवा आईची प्रीति करितो तो मला योग्य नाही, आणि जो माझ्यापेक्षा पुत्राची अथवा कन्येची प्रीति करितो तोहि मला योग्य नाही, आणि जो आपल्या मरणखांब जेजून माझ्यामार्गे येत नाही तो मला योग्य नाही. जो आपला जीव रक्षितो तो त्याला गमावील, आणि जो माझ्यासाठी आपल्या जीव गमावितो तो त्यास रक्षील; जो तुझ्यास स्वीकारितो तो मला स्वीकारितो, आणि जो मला

खीकारितो तो माझ्या पाठविणाऱ्यास खीकारितो. जो भविष्यभाष्याच्या नामाने भविष्यभाष्यास खीकारितो तो भविष्यभाष्याचे वेतन पावेल, आणि जो नीतिमानाच्या नामाने नीतिमानाच्या खीकारितो तो नीतिमानाचे वेतन पावेल, आणि जर कोणी त्रिश्वाच्या नामाने त्या त्याचा नांतील एकाद्या कवेळ घंड पाण्याचा प्याला पाजेल, तर मी तुझ्यास खचीत खांगतो, ती आपले वेतन गमाविणार नाही.

अध्याय २२.

मग असे झाले की येष्टूने आपल्या बारा शिष्यांची नेमणूक समाप्त केल्यावर तो त्यांच्या नगरांमध्ये उपदेशावयास व गाजवावयास राहून निघाला. मग त्याची बाहेर निघून लोकानी पस्याप्ताप करावा अशी घोषणा केली. आणि पुष्कळ भुते बाहेर घालविली आणि बहूत रोग्यांस त्यांच्या अंगांला तेल लावून निरोगी केले.

आणि हेरोदाने पाठवून योहानाच्या धरिले होते, आणि त्याला हेरोदियास जी आपला भाऊ फिलीप्पस याची बायको हिजवी आपण लग्न केले होते, यासह हिजकरितां बंदिशाळेंत बंद केले होते; कां की योहाने हेरोदाच्या छोटले होते की, तुझ्या भावाची बायको तुझी होणे, हे तुला योग्य नाही. मग हेरोदियाशीने

त्याची वीर केले आणि त्याला बधावचास द्यावे परंतु न
 झकली ; कारण की योद्धान पुण्यवान् व पवित्र , असे
 हेरोद जाणून त्याला भाला , आणि त्याचे वंशवृक्ष केले
 व त्याचे रेकून बळत केले आणि हर्षाने त्याचे रेकिले.
 नंतर हेरोदाच्या वाढ दिवसाची जी ती चढत असता ,
 हेरोदियासोच्या काने त्यांमध्ये जाऊन हेरोदाला संतोषिले ;
 त्यावरून जे जे ती मागेला ते ते त्याने प्रपञ्चपूर्वक तिचा
 देऊ पत्करिले. आणि ती आपला आर्दने पूर्वी प्रेरिणी
 असता नवणाची , योद्धान जो वार्त्तिष्ठा करणारा त्याचे
 ग्रीर एथे ताटांमध्ये मळा दे. तेन्हां राजा खिन्न झाला ;
 तथापि प्रपञ्चासाठी व संगती बसणाऱ्यांसाठी त्याने देण्याची
 आज्ञा केली. आणि बंदिवाळेत पाठवून योद्धानाचे ग्रीर
 देदिले. मग त्याचे ग्रीर ताटांत आणिने आणि त्या
 मुक्तांगीस दिले , मग तिने आपला आर्दकडे नेले. नंतर
 त्याच्या ब्रिद्यानी अवळ घेऊन ग्रीर उचलिले व त्याला
 पुरले , आणि घेऊन घेणूला वर्त्तमान सांगितले. आणि
 जी सर्व घेणूकडून घडली ती चौधार्ददार हेरोदाने रेकिली
 आणि आंत झाला , यास्तव की योद्धान मेलेल्यांतून उठला
 आहे , असे कित्येकाकडून झटले गेले ; आणि कोणाक
 डून असे की एलिथा दृष्ट झाला , आणि दुसऱ्याकडून असे
 की पूर्वकाळिकांतोस एक भविष्यभाषी उठला आहे. तेन्हां

हेरीद बोझा , बोझाचें मीर त्या केदिएं , परंतु व्याविवर्ती
मी अशीं रेकती , हा कोण आहे ? आणि त्याने त्याचा
बाहावचाच मोडिजे.

मग प्रेषित माघारें येऊन येष्टूजवळ मिळाले , तेन्हां
जे जें त्याची केले आणि जें जें शिकविलें तें सर्व त्याची
त्यापासीं निवेदन केले. आणि तो त्यांस बोझला , तुम्ही
स्वतांच एकीकडे रागांतल्या जाग्यांत येऊन थोडा विसांवा
व्या ; कारण तेथें पुष्कळ येत जात होते आणि त्यांस
खावसासहि अवकाश मिळत नव्हता.

यानंतर येष्टू गाळीसाचा तोच तिवरेयासाचा समुद्र याच्या
पश्चिमेकडे मेला आणि मोठा समुद्राच त्याच्या मार्गे गेला ,
की तर त्याचे चमत्कार जे त्याने दुखणार्हतांवर केले ते
त्याची पाहिले होते. तेन्हां येष्टू एका डोंगरावर चढला
आणि तेथे आपल्या शिष्यांसुद्धा बसला होता. आणि
बऱ्याचण थड्यांचा एक सण जवळ होता. यासुच येष्टूने
डीळे वर करून मोठ्या समुद्राच्या आपल्याजवळ येतां
पाहिले , आणि मेंढ्रांस मेंढपाळ नाहीं त्यांसारिखे ते होते ,
यासुच तो त्यांवर कळवळला. तेन्हां तो त्यांस बडत उप
देष्टू जागला आणि तितक्यांत फार वेळ गेल्यावर फिलीप्प
साचा झणतो , ज्ञानी खरे झणून आम्ही भाकरी कोठून
मिळत जेऊ ? परंतु त्याने त्याची परीक्षा करून हें झटलें ,

कारण को आपण काय करणार होता हे त्याला कळेल
 होतें. फिलोपसने त्याला उत्तर दिलें की, चांतीस
 प्रत्येकाने कांहीं घोडी घ्यावयासाठीं दोनवें पावसांच्या भा
 करो त्यांस पुरणार नाहीत. त्याच्या त्रिधातून एक जो
 त्रिमोन पेचसाचा भाड आंद्रयास तो त्याला म्हणतो ; एके
 एक तरुण आहे , त्याजवळ जवांच्या पांच भाकरी आणि
 दोन माखोळ्या आहेत , परंतु इतक्यांस तीं काय आहेत ?
 तेन्हां येथू बोलला , तुझी त्यांस पन्नास पन्नासांच्या पंक्तीनी
 बसवा. आणि त्या जाग्यांत बसत चार होती , यासब
 माणसें गणतीने सुमारे पांचहजार बसलीं. तेन्हां त्याने
 त्या पांच भाकरी व दोन माखे घेऊन आकाशाकडे वेंत पाडून
 त्यांबिषयीं स्तुति केली ; मग मोडलों आणि त्रिधाजवळ
 समुदायापुढें वाढावयास दिलीं ; मग त्यानी खातें आणि
 सर्व तृप्त झाले. आणि ते तृप्त झाल्यावर तो आपल्या
 शिष्यांस म्हणतो , कांहीं फुकट न जावें झणून उरलेले
 तुकडे गोळा करा ; यासब त्यानी गोळा केले आणि जवां
 च्या पांच भाकरीचे जे तुकडे जेवणाच्यापुढें राहिले , त्यांच्या
 बारा करंड्या भरल्या. त्यावरून येथूने जो चमत्कार केला
 तो त्या माणसानी पाहून दृष्टीं को , जो भविष्यभाषी
 जगांत यावयाचा तो निश्चयें हाच आहे. यासब येथूला
 राजा करावा झणून ते घेऊन त्याला वळाने भरणार

अहित, हे तो जाणून फिरून डोंगरावर एकला निघून
गेली.

मग संध्याकाळ झाल्यावर त्याचे मित्र खाली समुद्राज
वळ गेले, आणि तारवावर चढून समुद्राच्या पलिकडे
कापेर्णाजमास जात होते, तेव्हां इतक्यांत आंधार झाला,
परंतु येथू त्यांच्याजवळ आला मळता, परंतु ताक तेव्हां
समुद्रामध्ये असतां लाटानी उळमळले गेले, कारण कीं
बारा तोंडाचा होता. मग रात्रीच्या चवथ्या प्रहरां येथू
समुद्रावरून चालत असतां त्यांच्याजवळ गेला. तेव्हां मित्र
त्याला समुद्रावरून चालतां पाहून घाबरे होऊन झुणाले,
आभास आहे; आणि भयंकरून ओरडले. परंतु तेव्हांच
येथू त्यांस बोखला कीं, धीर धरा, मी आहे, भिऊं
नका. तेव्हां पेचसाने त्याला उत्तर देतां झटले, हे प्रभू
जर तूं आहेस तर पाण्यावरून तुझ्याजवळ यावयास मला
आज्ञा दे. मंतर त्याने झटले, ये; तेव्हां पेचस तारवा
वरून उतरून येथूजवळ जावयास पाण्यावर चालला,
परंतु बारा वळकट पाहून तो भ्याला आणि कुडू लागून
ओरडतां बोखला, हे प्रभू मला तार. पण तेव्हांच
येथूने हात लांबवून त्याला धरिलें आणि त्याला झटले,
हे अल्पविश्वासी तूं संशय कां धरिला; मग ते तारवावर
आज्यामंतर बारा प्रमला. तेव्हां जे तारवावर होते ते

લેજન ત્યારે મજન કદન ચીલશે , નિશ્ચિત તું દેવાના પુત્ર
આરેસ. મંતર તે પલિકડે જાજન મેંસારેત દેશાજવલ
લેજન તડીસ લાગશે.

મગ જે તારવાંતૂન ઉતરઆવર તેઢાંચ તે ત્યાલા ઓઠ
રહન , ત્યા ચઝંકડીસ સર્વ ઠિકાળીં ધાંવૂન જ્યાંસ રોગ
હેતે ત્યાંસ માજાંવર ચાલૂન જેથે તો આરે નજૂન ત્યાની
રેકિલેં તેથે ફિરવું લાગશે. આણિ જેથે જેથે તો માંવાં
મથેં કિંવા મગરાંમથેં કિંવા વાણામથેં મેલા તેથે તેથે
ત્યાની રોગ્યાંસ ચઢ્યાંવાંવર ઢેવિલેં , આણિ જ્ઞાની ત્યાણા
વણાણા પદરાલા માચ સર્ગ કરાવા નજૂન ત્યાની પ્રાર્થના
કેલો , આણિ જિતજ્ઞાની ત્યાલા સર્ગ કેલા તિતકે
બરે કાલે.

અધ્યાય ૨૩.

આણિ દુસરા દિવસોં સમુદાય સમુદ્રાણા પલિકડે
હમા રાહિલા અસતાં ત્યાની પાહિલેં કીં એક હોઝકેં જ્યાવર
ત્યાણે ત્રિવ્ય ચઢશે ત્યાવાંચૂન તેથે દુસરેં નાહીં , આણિ અંધે
કીં ચેશૂ આપણા ત્રિવ્યાંસુદ્ધાં ત્યા હોઝક્યાવર ચઢણા
મજ્જતા પરંતુ ત્યાણે ત્રિવ્ય માચ મેલે. તથાપિ જેથે પ્રભૂને
આમારસુતિ કેણાવર ત્યાની માકર જ્ઞાતી ત્યા જાગ્યાજવ
લણા તિર્વેરવાણાપાસૂન દુસરીં હોઝકીં આણીં. તર સમુ
દાયને જેઢાં પાહિલેં કીં ચેશૂ આણિ ત્યાણે ત્રિવ્ય તેથે

नाहींत, तेव्हां तारवावर चढले आणि येथूनच शोध करीत
 कापेर्जीझमांत आले. मग ते त्याला समुद्रापलिकडे पावून
 त्याला बोलले, हे राजा, तूं एथे केव्हां पावलास ? येथून
 त्यांस उत्तर देण्याने बोलला, मी तुझाच खचीत खचीत
 सांगतो, तुझी चमत्कार पाहिले यासाठी नाहीं, परंतु
 तुझी भाकरी खाऊन हस झालां यास्तव मला शोधितां.
 जें अन्न नाश्रवंत त्यासाठी काम करूं नका, परंतु जें अन्न
 सर्वकाळच्या जीवनासाठी राहते जें माणसाचा पुत्र तुझाच
 देईल त्यासाठी करा ; कां तर बाप जो देव त्याने त्याजवर
 प्रिया केला आहे. तेव्हां त्यानी त्याला नटलें, आझी
 देवाचीं कामें करावयास काय करूं ? येथून उत्तर देण्याने
 त्यांस बोलला, हे देवाचें काम करणें आहे कीं ज्याला त्याने
 पाठविलें त्याजवर तुझी विश्वास ठेवावा. यावर त्यानी
 त्याला नटलें, आझी पाहून तुजवर विश्वास ठेवावा झणून
 तूं काय चमत्कार करितोस ? तूं काय काम करितोस ?
 जें जिविलें आहे कीं, त्याने आकाशांतून त्यांस भाकर
 खावयाला दिव्ही, तें आमच्या पितरांनी रानामधें माया
 झाला. यास्तव येथून ते त्यांस झटलें, मी तुझाच खचीत
 खचीत सांगतो, आकाशांतून ती भाकर मोझाने तुझाच
 दिव्ही नाहीं, परंतु आकाशांतून जी खरी भाकर ती
 माझा बाप तुझाच देतो ; यास्तव कीं जी आकाशांतून उत

रती आणि जगाळा जीवन देतो तो देवाची भाकर आहे. तेव्हां ते त्याला बोलले, हे प्रभू सर्वकाळ तो भाकर आह्मास दे; तेव्हां येथू त्यास बोलला, मी जीवनाची भाकर आहे, जो मजकडे येतो त्याला भूक लागणारच नाही, आणि मजवर जो विश्वासतो त्याला कधीहि ताहान काम पार नाही. परंतु म्या तुम्हास सांगितलें कीं, तुम्ही मला पाहिलेंच तथापि न विश्वासतां. बापाने जो प्रत्येक मला दिव्हा तो मजकडे येईल, आणि जो मजकडे येतो त्याला मी घासविणार नाहीच; कां तर मी आपली दृष्टा नव्हे, परंतु ज्याने मला पाठविलें, त्याची दृष्टा पाळावयास आकाशांतून उतरली. आणि ज्या बापाने मला पाठविलें त्याची दृष्टा हीच आहे कीं, जें मला दिलें त्यांतून म्या कांहीं न शारवावें, परंतु म्या त्याला त्रेवटीस दिवशीं फिरून उठवावें. आणि ज्याने मला पाठविलें त्याची दृष्टा हीच आहे कीं प्रत्येक जो पुढाळा पाहून त्याजवर विश्वास ठेवितो त्याला सर्वकाळचें जीवन न्हावें, आणि त्रेवटीस दिवशीं म्या त्याला फिरून उठवावें.

यास्तव यज्ञज्ञानी त्याविषयीं कुरकुर केली कां कीं तो बोलला, मी आकाशांतून उतरलेली भाकर आहे. आणि ते बोलले, हा येथू येथेफाचा पुत्र ज्याचा बाप व आई आह्मास कळलीं कीं नाहीत? तर तो कसा झणतो

કીં, મો આકાશાંત્રન ઉતરણો? યાજ્ઞવ યેગ્રૂ ઉત્તર
 દેખાને ત્યાંસ બોલ્યા, તુહો પરચરેં કુરકુર કહં મક્કા,
 કોણી મજકહે છેજં યાવાંચૂન પ્રકત નારીં કીં આ વાપાને
 મક્કા પાઠવિલેં ત્યાને ત્યાજ્ઞા બોઢાવેં, આણિ ગ્રેવટોલ
 દિવસીં મો ત્યાજ્ઞા ફિરૂન ઉઠવીન. મવિજ્ઞાભાવ્યાઆંત અલેં
 લિહિલેં આહે કીં, તે સર્વ દેવાકયૂન ત્રિકવિલેલેં હોતોલ,
 યાજ્ઞવ જો પ્રત્યેક વાપાજવલ રેકતો આણિ ત્રિકતો તો મજ
 કહે વેતો; જ્ઞાણને કોણી વાપાજ્ઞા પાદિલેં અલેં નારીં,
 કેવલ જો વાપાજવલ અસતો ત્યાને વાપાજ્ઞા પાદિલેં આહે.
 મો તુહાસ સચીત સચીત સાંગતોં, જો મજવર વિશ્વાસ
 ઢેવિતો ત્યાજ્ઞા સર્વકાલેં જીવન આહે; મો ત્યા જીવનાષો
 માકર આહે. તુમજ્ઞા પિતરાની રાનાંત માજ્ઞા જ્ઞાજ્ઞા
 તથાપિ તે મેલે; આકાશાંત્રન જી માકર ઉતરણી તો હીસ
 આહે કીં કોણી તોંત્રન જાવેં આણિ ન મરાવેં. જી જિવવાન
 માકર આકાશાંત્રન ઉતરણી તો મીસ આહે; જ્ઞા માકરીં
 ત્રન જર કોણી જ્ઞાતો તર તો સર્વકાલ વાંચેલ. અળજી
 જી માકર મો દેરંન તો માર્જેં માંસ આહે, તો જગાજ્ઞા
 જીવનાજાઠીં મો દેરંન. યાજ્ઞવ યજ્ઞદો આપજ્ઞાંમથેં માંડતાં
 મોલજે, હા આપલેં માંસ આજ્ઞાસ જાવવાજ્ઞા દેખાસ કરેં
 પ્રકતો? યાવર યેગ્રૂને ત્યાંસ જટલેં, મો તુહાસ સચીત
 સચીત સાંગતોં, જર તુહો મનુષ્યપુષારેં માંસ ન જ્ઞાતાં

आणि त्याचें रक्त न पितां , तर तुमचें आपसांमध्ये जीवन नाही. जो माझे मांस खातो आणि रक्त पितो त्याला सर्व काळचें जीवन आहे , आणि घेवटोस दिवशीं मी त्याला फिरून उठवीन , कारण कीं माझे मांस अन्न आहे खरें , आणि माझे रक्त पिणें आहे खरें. जो माझे मांस खातो आणि माझे रक्त पितो तो मजमध्ये राहतो आणि मी त्यामध्ये राहतों. जेथें जीवंत बापाने मला पाठविलें आणि जो बापाकडून वांचतो , तेथें जो मला खातो तोहि मजकडून वांचेल , जी भाकर आकाशांतून उतरली ती हीच आहे. तुमचे पितर मला खाऊन मेले त्यांसरिखें मज्हे , जो ही भाकर खातो तो सर्वकाळ वांचेल. कापें पोळमांतील सभेस त्रिकवीत असतां त्याने हीं नटलीं.

यास्तव त्याच्या त्रिध्यांतून वज्रतानी ऐकून नटलें , ही कठीण गोष्ट आहे , ही ऐकावयास कोण त्रिभिमान आहे ? तेव्हां त्याच्या त्रिध्यानी तिजविषयीं कुरकुर केली , हें येथून आपणांत जाणून त्यांस बोलला , हें तुझ्यास अशक्यकवितें कीं काय ? तर माणसाचा पुत्र अगोदर जेथें होता तेथें जर त्याला चढत पाहतां , मग ? जो जीवंत करणारा तो आत्मा आहे , मांस कांहीं लाभ देत नाही. ज्या गोष्टी मी तुझ्यास सांगितों त्या आत्मा आहेत . आणि जीवन आहेत ; परंतु जे विश्वासत नाहीत असे कित्येक तुझ्यामध्ये

आहेत. कां तर कोण विश्वास ठेवीत नाहीत आणि त्याला कोण परखाधीन करणार , हे येशू प्रारंभापासून समजला होता. मग तो बोला , यासाठी म्या तुम्हास सांगितलें की कोणाचें मजकडे जेणें माझ्या बापाजें त्याला दिव्यावाचून होववत नाही. तेव्हांपासून त्याच्या शिष्यांतून वज्रत माघा रीं मेले आणि त्यानंतर त्यासहित हिंडले नाहीत , यासुद्धा येशू त्या बारांस बोला , तुम्हीहि निघायाला इच्छितां कीं काय ? मग त्रिमोन पेत्साने त्याला उत्तर दिलें , हे प्रभू आम्ही निघून कोणाकडे जाऊं ? सर्वकालिक जीवनाच्या गोष्टी तुझ्याजवळ आहेत , आणि तूं तो खीस जीवंत देवाचा पुत्र आहेस , हे आम्ही विश्वासलों आणि जाणलें आहे. येशूने त्यांस उत्तर दिलें कीं , म्या तुम्हा बारांस निवडिलें कीं नाही ? तथापि तुझ्यामध्ये एक फितुरी आहे. तेव्हां यद्गदा इस्कारथीति त्रिमोनाचा पुत्र जो ह्याविषयी तो बोला , कारण कीं हा त्या बारांमध्ये एक असतां त्याला परखाधीन करणार होता. आणि यानंतर येशू गाळी कांत हिंडला , कारण कीं यद्गदी त्याला जिवें मारावयास झटले यासुद्धा त्याने यद्गदाति हिंडावयास इच्छिलें नाही.

अध्याय २४.

तेव्हां कारित्री आणि ब्राह्मांतून कित्येक मनुष्य यद्गदा बेमापासून वेजून त्यापाशीं मिळाले. आणि झानी

ज्ञाप्ता शिष्यांस्तैश्च किमर्थं वा अभ्यस्येत् । ज्ञातानीं ज्ञापयेत् व
 धृतलेखा ज्ञातानीं भक्तरी खातां यज्ञं देव देविता,
 कारण कीं करिषी आहि सर्व यज्ञरी वडिळांच संप्रदाय
 धरून आवले ज्ञात वेळोवेळं धृतलेखांचून खात काहीत,
 आणि चव्हाथांहुन आचे भक्तां ज्ञान वेळावांचून खात
 नाहींत आणि याचे घागरी तंवाचीं भांडीं आणि पत्रां
 झांची जलशुद्धि असले वज्रत दुसरे नियम त्याची अंशिका
 लिखे आहेत. ज्ञातून त्या फारिष्यानी आणि शास्त्राची
 त्याच्या विचारिलें कीं तुझे शिष्य वडिळांच्या संप्रदायाप्रमाणे
 वास्तव काहीत तर न धृतलेखा ज्ञातकी अक्ष खातात असें
 काय द्याणून करितात ? तेव्हां त्याने त्यांस उत्तर वेळें कीं
 तुझा ठोंग्याविषयीं यज्ञावाचे भविष्य ठीकच सांगितलें त्याने
 कसें लिहिलें कीं हे लोक आपल्या ओठांनी माझा सत्यत्व
 करितात परंतु त्यांचें अंतःकरण मजपासून दूरच आहे.
 आणि उपदेशार्थ मनुष्यांच्या आज्ञा ते शिकवितात द्याणून ते
 मला व्यर्थ भजतात. कारण कीं तुम्ही देवाचे आज्ञा
 सोडून मनुष्यांचा संप्रदाय धरितां द्याणजे घागरी आणि
 याचे झांची जलशुद्धि आणि झांसरिखीं दुसरीं अग्नीं
 पुष्कळ कर्में करितां. अणखी तो त्यांस बोळवत तुम्ही
 आपला संप्रदाय पाळाव, द्याणून देवाची आज्ञा बरीच पाळ
 वितां. कारण कीं तूं आपला दाय आणि अर्ध झांचा

सन्मान कर आणि जे बापाळा किंवा आईला निंदिते ते मरण्यास धोय्य आहे असे मोठे बोलला. आणि तुम्ही ह्याजतीं जर कोणी माणसाने बापाळा किंवा आईला झटले तुमच्या उपयोगी पडावयाजोगे जे कांहीं माझ्याजवळ आहे जें कर्माने ह्याजें देवास अर्पित आहे, तर त्याला त्याच्या बापासाठी अथवा आईसाठी तुम्ही अणखी कांहीं काढून देत नाही. ह्याप्रकारे तुम्ही जे आपला संप्रदाय सांगता तेणे करून देकरे वाक्य निरर्थक करिता आणि ह्यासारिखीं अशीं बऱ्यात दुसरीं कर्मे करिता. तेव्हां तो सर्व समुदायाला जवळ बोलावून त्यास ह्याणाला तुम्ही सर्व माझे ऐका आणि समजून घ्या. माणसांत प्रवेश करून त्याला अशुद्ध करील असे कांहीं एक त्याच्या बाहेर नाही परंतु जे पदार्थ त्यांतून निघतात तेच माणसाला अपवित्र करणारे आहेत. जर कोणाला ऐकावयास कान आहेत तर त्याने ऐकावे. मग तो समुदायापासून घरांत गेल्यानंतर त्याचे शिष्य जवळ येऊन त्याला बोलले कीं, फारिशी ही गोष्ट ऐकून अजबखळपिसे गेले, जें तुला कळलें काय? परंतु त्याने उत्तर देतां नव्हतें, जें जें रोंप माझ्या आकाशांतील बापाने लाविलें नाही तें उपटलें जाईल. त्यांस असं द्या, ते आंधळ्यांचे आंधळे वटावे आहेत. आणि जर आंधळा आंधळ्याला निर्देश तर दोघे खांचेंत पडतील. तेव्हां पणस त्याला

उत्तर देता बोखला, हा दाखला आझास फोडून घांग.
मग धेडू बोखला, अद्यापि तुम्हीहि अज्ञानी आहां काय ?
हैं तुमच्या ध्यानांत नाही ? कीं कवे में बाहेरून मनुष्यांत
प्रवेश करितें त्याचे त्याच्या विटाळी हेतच नाही. कारण
कीं तें त्याच्या मनांत जात नाही तर पोटांत मग जातें
मग मक्षांमधें वें अड्डू आहे तें तर मोचकुवांत बाहेर
जातें. अणखी तो बोखला कीं वें मनुष्यांतून निघतें
त्याचेच मनुष्याला विटाळ होतें. कारण कीं आंतून मनु
ष्याच्या मनोवाचने वार्ड विचार अभिचार विंदलक्य इत्या
दींचा अपरिचित रक्षा मखर कपट कामगुटरपणा, दुष्ट
दुष्टि दुर्भावपण गर्व कुर्बपणा हे सर्व वार्ड विषय आंतून
निघतात आणि त्यांचा बोलानेच मनुष्याला विटाळ होतो ;
परंतु व भुवका शलाभी धाणें, हैं माजवका विटाळतोत
नाहीं.

मग तो तेंघून उठून वारे व जीरेनि यांच्या सिमांत मेला ;
आणि एका घरांत जाऊन आपल्याला कोणी न असणें
अणून त्याने दृष्टिसें परंतु त्याने गुप्त राहावें असें घेईना.
कारण कीं ज्या जीवा जाहाल कल्येच अड्डू आत्म
कामला होता तो त्याचे वर्तमान ऐकून त्याचकड येऊन
जाऊन पांथां पडली. ती जी आचारेंकडून घेताकीप
आणि जातेची सुरपेचीयेण होती आणि त्याने विद्या

कनिष्ठान् भूत चाक्षवर्धे द्वाणून् तिने त्याची प्रार्थना केली ; परंतु त्याने तिला एक शब्दाचे उत्तर दिले नाही. तेव्हां त्याचे शिष्य जवळ येऊन त्यापाशी मागता बोलले , ती आमच्यामार्गे धोरडती आहे , यास्तव तिला निरोप दे. मग ती उत्तर देता बोलला , मी दृष्टांत्याच्या वक्षण्याच्या हरपलेल्या मेंढरांकडे पाठविला आहे , दुष्टांकडे नव्हे. तेव्हां ती येऊन त्याच्या पायां पडून बोलली , हे प्रभू , माझे साक्ष कर ; तेव्हां येणू तिला बोलला , परिलें लेंकरें हस्त बोलें जाजें दे , कारण कीं लेंकरांची आकर घेणें आणि कुर्चावें देणें हें ठीक नाही. मग तिने हाटलें , होय प्रभू , तज्जवि कुर्चावि आमच्या धन्याच्या पोरंगावरून जे पूर यडताव त्यांतून खातात. तेव्हां येणू उत्तर देता तिला बोलला , हे स्त्री , तुझा विश्वास मोठा , जसें तूं दक्षिणीय तसें जेवो आणि त्याच घटकेपासून तिची कन्या बरी झाली.

मग तो फिरून ओर आणि जिद्दोन्यांच्या निमिष्ठान निघून देकापलीसाच्या सिमेनघून गाळीलाच्या समुद्राजवळ आला. तेव्हां ते बहिरा तोंचा भव्वा माणसाला त्याजवळ आणितान आणि त्याने आपल्या हातांनी त्याला स्वर्ग करावा द्वाणून् त्याला विनंती करितान. मग त्याने त्याला येऊन समुद्रापासून एकीकडे जाऊन आपली बोटे त्याच्या काभोंत घातलीं नंतर ती चुकून त्याच्या जिमिस्त स्वर्ग केली

आणि आकाशाकडे वर पाडून त्यास टाकला मग त्याच्या
जणतो एफफाथा झणजे मोकळे व्हा. तेव्हां वर्षावर
त्याचे काज मोकळे झाले आणि त्याच्या जिभेचा बंद सुटला
आणि तो गीट बोसू लागला. तेव्हां त्यानी तें वर्तमान
कोणाच्या न सांगवें झणून झाले त्यांस आज्ञा केली परंतु
त्याने त्यांस जितकी आज्ञा केली तितकें त्यानी तें फारच मोडण
केंलें. आणि ते अत्यंत विस्मित होऊन बोसले कीं, त्याने
सर्व कृत्यें सांगलीं केलीं आहेत तो बहिर्वांस ऐकणारे
आणि मुक्यांसहि बोलणारे असे करितो.

अध्याय २५.

त्या दिवसांमध्ये समुदाय फार मोठा असतां आणि त्यांस
खावयास कांहीं नसतां, येथू आपल्या शिष्यांस जवळ बोला
वून त्यांस झणतो, मी समुदायावर कडणा करितों जाऊन
कीं ते आतां तीन दिवस माझ्याजवळ राहिले आहेत आणि
त्यांस खावयास कांहीं नाही, तर त्यांस उपासी निरोध
द्यावा असें मी इच्छित नाही, कां कीं कदाचिन् वाटेत
कासावोष होतील, कां कीं त्यांतून कित्येक खावून आहे.
नंतर त्याचे शिष्य त्याला झपतात, जितक्यानी मोठा समु
दाय दप्त होईल तितक्या भाकरी रानांत आह्वाजवळ
कोठून? तेव्हां येथू त्यांस बोलतो, तुम्हाजवळ किती
भाकरी आहेत? मग त्यानी झटवें, सात अग्नि जाळण

मासे थोडके आहेत. मग त्याने समुदायांस भूमीवर बसा वयाला आज्ञा दिली ; नंतर त्याने त्या सात भाकरी व मासे घेऊन आभार मानल्यावर मोडिली आणि आपल्या शिष्यांस दिली , मग शिष्यांनी समुदायांला दिली. नंतर सर्वानी खाद्ये आणि ते दत्त झाले ; मग उरलेल्या चुरांच्या भरलेल्या सात टोपल्या त्यांनी उचलिल्या , आणि ज्यांनी खाद्ये ते बायका व लेंकरे ह्यांखेरीज चार हजार होते. मग समुदायांस निरोप दिल्यावर तो तारवावर चढला आणि मागदास्याच्या शिवांत आला.

तेव्हां फारिशी व जादुकी ह्यांनी येष्टूजवळ जाऊन त्याची परीक्षा करीत असतां त्यापाशीं सांगितले , आम्हास आकाशापासून चिन्ह दाखवावे. परंतु उत्तर देतां त्यांस झणाऱ्या , सायंकाळ झाला असतां तुम्ही ह्याणतां कीं , उघाड होईल कां कीं आकाश तांबूस आहे , आणि सकाळीं ह्याणतां , आज झड लागेल कां कीं आकाश तांबूस आणि गडद आहे. अहो ठोंगी , तुम्ही आकाशांच्या स्वरूपाविषयी अनुमान करावयास जाणतां खरे , तर काळांशीं चिन्हे त्यांचें अनुमान करावयास तुम्ही शक्तिमान् नव्हां काय ? कुट्ट व व्यभिचारी पिढी चिन्ह मागती , परंतु येना भविष्य साषी याच्या चिन्हावांचून तिला चिन्ह दिलें जाणार नव्हीं ; तेव्हां तो त्यांस सोडून गेला.

नंतर त्याचे शिष्य भाकरी घ्यावयास विवरणे देते, तेव्हा येथून त्यांस बोलल्या कीं, फारिशी व जादूकी झांच्या खमिराविषयीं तुम्ही जपा, आणि सावध व्हा. तेव्हां ते आपणांमध्ये विचार करून म्हणाले, आम्हाजवळ भाकरी नाहीत ह्यास्तव तो असें बोलतो. आणि येथून ते जाणून त्यांस म्हणतो तुम्हाजवळ भाकरी नाहीत ह्याविषयीं तुम्ही विचार कां करितां? अद्यापि तुम्ही ध्यानांत आणीत नाहीं आणि समजतहि नाहीं कीं काय? असून तुमचें हृदय कठीणच आहे कीं काय? तुम्हास डोळे असतां तुम्ही पाहत नाहीं? आणि तुम्हास काम असतां तुम्ही ऐकत नाहीं? आणि स्मरणहि करीत नाहीं कीं काय? जेव्हां म्या पांच हजार पुरुषांसाठीं पांच भाकरी मोडिल्या तेव्हां तुम्ही तुकड्यांच्या किती पांख्या भरून उचलिल्या? ते त्याला द्याणतात बारा उचलिल्या. आणि जेव्हां चार हजार पुरुषांसाठीं म्या सात भाकरी मोडिल्या तेव्हां तुम्ही तुकड्यांचे किती हारे भरून उचलिले? मग ते बोलले सात उचलिले. नंतर तो त्यांस बोलल्या तुम्ही ध्यानांत कां आणीत नाहीं? कीं फारिशी व जादूकी झांच्या खमिरापासून सावध व्हावें, असें भाकरी विषयीं म्या तुम्हास सांगितलें नाहीं. तेव्हां ते समजले कीं, त्याने भाकरीच्या खमिराविषयीं नाहीं, परंतु फारिशी व जादूकी झांच्या उपदेशाविषयीं सावध व्हावें, असें द्याटलें.

मग तो बेधसादद्यास आसा तेन्हां त्यानो त्याजवळ एका आंधळ्याला आणिलें आणि त्याने त्याला स्पर्श करावा म्हणून त्याची प्रार्थना केली. नंतर त्याने त्या आंधळ्याचा हात धरून त्याला गांवाबाहेर बेलें मग त्याच्या डोळ्यांत चुंकून आणि त्याला आपल्या हातांनी स्पर्श करून त्याला विचारिलें कीं, तुला कांहीं दिसतें कीं काय? तेन्हां तो वर पाहून बोलला कीं, मला झाडांसारिखीं माणसें चालतां दिसतात. नंतर त्याने त्याच्या डोळ्यांस हात फिरवून लाविले आणि त्याला वर पाहावयास सांगितलें. तेन्हां तो यथास्थित झाला आणि संपूर्ण पदार्थ त्याला स्पष्ट दिसूं लागले. मग तो त्याला त्याच्या घरास पाठवितांना बोलला कीं, तूं गांवांत जाऊं नको आणि गांवांतोळ कोणी एका मनुष्यासहि हें वर्तमान सांगूं नको.

आणि येशू फिलीप्पाची कार्दसारी भागांत आल्यावर आपल्या शिष्यांस पुसतां बोलला कीं, जो मी मनुष्याचा पुत्र तो मी कोण आहे म्हणून लोक काय म्हणतात? तेन्हां ते बोलले, कित्येक येसास वासिष्ठाकरणां, आणि कित्येक एलीया, आणि कित्येक दर्मया किंवा भविष्यभाषां नीच एक आहे, असें म्हणतात. तो त्यांस म्हणतो, मी कोण आहे म्हणून तुम्ही काय म्हणतां? तेन्हां प्रिमीन पेचस उत्तर देतां म्हणाला, तूं खरीस जो जीवंत देवाचा

पुच तो तूं आहेस. मग येथून उतर देतां त्मच्या झुणाच्या ,
 हे क्षिमेन बांधोना , तूं घन्य आहेस , यासव कीं मास व
 रक्त झांबी जाहीं परंतु माझा आकाशमंतोख बाप झाले
 हैं तुला कळविलें. आणि मी तुला झुपतां कीं , तूं
 पेचस आहेस आणि झा खडकस्वर मी आपली मंडळी उभी
 करीस आणि निजबिरडू पाताळाच्या दरवाज्याचें बळ बांध
 पार जाई. अरुणि आकाशमंथा रज्ज्याच्या किड्या
 तुला देईन , मग पृथ्वीवर जें कांहीं तूं बडू करिसील तें
 आकाशमंत बडू केलेलें जाईल , आणि पृथ्वीवर जें कांहीं
 सोडसील तें आकाशमंत सोडलें जाईल. तेव्हां त्मने
 आपल्या शिष्यांस बजावून सांगितलें , कीं येथून जो खोस
 तोस मी आहे , हें त्मने कोणस न सांगवें.

तेव्हांपासून येथून आपल्या शिष्यांस समजावूं लागला .
 कीं समुद्राच्या पुचसरा बळती सोसणीं लागतति , झुपजे
 पुरततन व मुख्य उपरधे व रुंडित धकिडून अक्षिरलें जाणें
 आणि जिबें मारिलें जाणें , आणि तिसऱ्या दिवशीं उडलें
 लागतें. आणि त्मने तो गीट उचडी सांगितली , तेव्हां
 पेचस झाला रकीकडे नेऊन त्याला निषेधूं लागून बोलावा ,
 हे प्रभू , तुला दयाळू होणें , हें तुला होणारच जाई.
 परंतु तो मुरडून पेचसाला बोलावा , अरे साटाना , माझ्या
 मार्गे जा , तूं मला अडवळा आहेस , यासव कीं जीं
 देवाचीं तीं चिंतोत जाहीं परंतु माणसांचीं तीं चिंतितोस.

आणि त्याने आपल्या शिष्यांसुद्धा समुदायाला जवळ बोलावून त्यांस म्हटलें जो कोणी माझ्या मागे यावयास इच्छितो त्याने आपल्याविषयीची रिता सोडावी आणि आपला वधस्तंभ उचलून घ्यावा मग त्याने माझ्यामागे यावें. कारण कीं जे जो आपला जीव रक्षण करवितास इच्छितो तो तो त्याला मुकेल परंतु जो जो माझ्यासाठीं आणि शुभवर्तमानासाठीं आपल्या जिवाला मुकेल तोच तोच त्याला रक्षण करील. कारण कीं जर [कोणी एक] माणूस संपूर्ण पृथ्वी मिळवील आणि आपल्या प्राणाचे क्षणीं यावेल तर त्याचे काय हित होईल ? अथवा माणूस आपल्या प्राणाचे मोक्ष काय एक न देईल ? कारण कीं ह्या व्यभिचारी आणि पापीष्ठ लोकांमध्ये जो जे मजविषयीं आणि माझ्या वाक्प्राप्तिविषयीं लाजेल त्या त्याविषयीं अनुयाया जो वुच तोहि जेव्हां आपल्या पवित्र दुर्तासहवर्तमान आपला वाक्प्राप्त्या गौरवाचे जेईल तेव्हां लाजेल. आणि त्याने त्यांस म्हटलें कीं मी तुझ्यास निश्चय सांगितों कीं जे रवें उगे राहिले आहेत त्यांतील असे कोणी एक आहेत कीं देवते राज्य पराक्रमाने आले असे पाहतील तोपर्यंत त्यांस म्हणून अनुभव होणार नाही.

अध्याय २६.

आणि या गोष्टींनंतर सुमारे आठ दिवस, तेव्हा

अर्थे झाँसें कीं तो पेचस व योहान्न व याकोब यांस बैजान
 मार्थना कस्तवयास जेगसावस चढसा. तेन्हां त्यांच्या स्मोर
 त्यांचें रूप पाळ्दलें आणि त्यांचा तोंडपळा सूर्यासारखा
 तेजस्वी झाला आणि त्यांचीं वलें उजेडासारिचीं पांढरीं
 झालीं. तेन्हां पाह्य दोन पुरुष त्याचीं बोलते झाले, ते
 मोक्षे व एलीया हे होते; हे गौरवमुक्त दिवून त्याची मत
 जी तो यरुशालेमांत पूर्ण करणार होता तिजविषयीं बोलले.
 तेन्हां पेचस आणि त्याच्या बराबर जे हे झोंपेने भरावले
 होते, परंतु जागे झाड्यावर थांबी त्यांचें गौरव आणि
 ते दोन पुरुष त्याच्या समोर जे उभे राहतात पाहिले. मग
 ते झाडापासून वेगळे होत असतां हें झालें, पेचस आपण
 जें झणतो हें न झणतां येणूला बोलला, हे खानी,
 आह्वास येथे असणें बरें आहे. तर आम्ही तीन मंडप
 करवें, तुजसाठीं एक, व मोझासाठीं एक, व एलीया
 साठीं एक, कां कीं काय बोलार्थे, हें त्याला कळलें नव्हतें,
 कारण ते भयाभीत होते. तो बोलत असतां, पाह्य,
 प्रकटशवंत मेघाने त्यावर सवली केली आणि पाह्य, मेघां
 तून शब्द होऊन बोलला, कीं हाच माझा मित्र पुत्र
 आहे, झाजमुळें मो फार संतोषी झालों आहे, झाचें तुम्ही
 रेक. तेन्हां शिब येवून आपल्या तोंडासीं पडले आणि
 फार भ्याले, परंतु येणू जवळ येऊन त्यांस शिबला आणि

बोसला, उठा आणि भिजं नका, तेव्हा त्यानी आपली डोळे वर करून एकखा धेंडू गिवाच कोणाचा पाहिले नाही. मंतर ते डोंगरावरून उतरत असता धेंडू त्यांस सांगी करितां बोसला, मनुष्याचा पुच मेलेखांमधून उठेल तोंपरीत तुम्ही हे पाहार्हे कोणाचा सांगूं नका; मंतर त्यानी आपणांजवळ तो मोष्ट धरितां संकट केला, कीं तें मेलेखांमधून फिरून उठणें काय आहे ?

तेव्हा त्याचे शिष्य त्याला पुसतां बोसले, तर एकीचा पहिल्याने आला पाहिजे असें पंडित कां म्हणत ? मग धेंडू उत्तर देतां त्यांस बोसला, एकीचा पहिल्याने येणार खरें आणि अवघीं पूर्ववत् करील. आणि मी तुझांस सांगते कीं एकीचा आस्वाद आहे आणि त्यानी त्याला ओळखलें नाही, परंतु त्यानी जीं रुचिलीं तीं त्याला केळीं आहेत. तसेंहि मनुष्याचा पुच त्यांकडून खेळणार आहे; तेव्हा शिष्य समजले कीं योहाय वातिससकरणारा साक्षित्री तो त्यांस बोसत होता.

मंतर त्याने शिष्यांजवळ येउन त्यांच्या समोवतां जेठा समुदाय आहे आणि त्यांशीं ब्राह्मीहि संकट करीत असत असें त्याने पाहिलें. तेव्हां संवूर्ण समुदाय त्याला पाहतांच फार विस्मित झाला आणि त्यानी [त्याच्या] जवळ धांवून त्याची भेट घेतली. मग त्याने ब्राह्मांस विचारिलें कीं

तुझी त्यांची काय संवाद करितां ? तेव्हां त्याच्याजवळ एक माझूय येऊन त्याजवळ बुडवे टेंकतां बोळखा, हे प्रभू, माझ्या पुचावर दया कर, कां कीं तो फेंपरेकरी आहे आणि तो भारी पिडा येणितो, कारण कीं तो वेळोवेळ अग्नींत आणि वेळोवेळ पाण्यांत पडतो. तर पाहो आत्मा त्याला धरितो, मग त्याला आपटून टाकतें, मग हा [त्याच्या येगेकडून] तोंडाला फेंस आणितो आणि आपले हांत कडकडां खातो आणि सुकून जातो तर तुझ्या त्रिव्यानी त्याला बाहेर घासवावें झणून म्या त्यांस सांगितलें परंतु त्यांची शक्ति चालेना. तेव्हां त्याने त्याला उत्तर केले कीं रे अविश्वासी लोक कोठपर्यंत म्या तुम्हाबरोबर असावे ? कोठ पर्यंत म्या तुमचें सहन करावे ? त्याला माझ्याजवळ आणा. मग त्यानी त्याला त्याच्याजवळ आजिलें नंतर मुखाने त्याला पाहतांच त्या आत्म्याने त्याला पिळून टाकलें आणि [त्याच्या] येगेकडून तो भूमीवर पडून तोंडाला फेंस आणून लोळूं लागला. तेव्हां त्याने त्याच्या बापाला पुसलें कीं असें हें झाला केव्हांपासून झालें ? मग त्याने ह्मटलें कीं बाळपणा पासून [झालें.] आणि त्याने झाचा नाश करावयाक रितां झाला वज्रत वेळा अग्नींत आणि पाण्यांत टाकिलें आहे परंतु तुझ्याने कांहीं करवत असल्यास आझावर कडणा करून आझास साक्ष हो. तेव्हां येणू त्याला बोळखा कीं जर

तुझासो विश्वास धरवेल तर विश्वास धरजेराखा सर्व काय
 [आहे.] मग तेन्हीच त्या मुलाचा काय आकित्त करून
 आणि नेचास अमु आणून बोलला हे प्रभू मी विश्वास
 धरितो तूं माझा अस विश्वासाविषयी साक्ष हो. तर
 [श्रीकांता] समुदाय [आपल्या] कडे एके जागी धांवत येतो
 हें पाहून येथू त्या अपवित्र जाग्याला निषेध करून बोलला
 जरे मुक्ता आणि बहिऱ्या आत्म्या मी तुला आज्ञा देतो
 तूं झांढून निघ आणि फिळून त्यांत त्रिं नको. तेन्हां
 तो ओरडून आणि त्याला पसर पळून टाकून बाहेर
 निघाला. मंतर तो मेळ्यासारखा झाला, झणून तो
 निघाच आहे असें बघतेक बोलूं लागले. मग येथूने
 त्याचा हात धरून त्याला उठविलें आणि तो उभा राहिला.
 आणि त्याच्या बापाला तो फिळून दिल्ला ; मग देवाच्या
 महत्वावरून सर्व थक झाले. मग तो घरांत मेळ्यावर त्याच्या
 ब्रिद्वानी त्याला एकीकडे पुसलें, कीं आज्ञा त्याला घाब
 वायास ब्रक्तिमान् कां नव्हती ? मग येथू त्यांस बोलला,
 कीं तुमच्या अभिवासांमुळे ; कां कीं मी तुम्हास खचीत
 सांगतो, माणरीच्या दाण्याएवढा विश्वास तुम्हास जर
 असेल तर झा जेगाराखा तुम्ही न्हाणाल, तूं एथून तिकडे
 ठळ, मग तो ठळेल, आणि तुम्हास कांही असाध्य
 होणार नाही ; परंतु प्रार्थना व उपास झावांचून हा प्रकार
 निघत नाही.

मंतर ते तेथून निघून पुढें गाळीसावळून गेले, आणि कोणी जाणवें हें त्यांनी दखिलें नाहीं, कां कीं त्याने आपल्या शिष्यांस उपदेष्टितांना त्यांस झटवें, कीं तुझी झा गोष्टी आपल्या कामांत ठेवा; कारण कीं मनुष्याचा पुत्र माणसांच्या हातांत स्वाधीन केला जाणार आहे, आणि ते त्याच्या जिबें मारतील, आणि तो जिबें मारल्यावर तिसऱ्या दिवशीं उठेल. • तथापि ही गोष्ट त्यांस कळली नाहीं आणि त्यांनी तो न समजावो झणून त्यांपासून झांकली घेता, आणि झा गोष्टीविषयीं त्याच्या विचारा वयास ते आले.

मंतर ते कापेर्णौझमांत आल्यावर जकातदार पेचसाच्या जवळ आले आणि बोवले, तुमचा गुद जकात देत नाहीं कीं काय? तो म्हणतो होय. मग तो घरांत आल्यावर घेष्टू त्याच्या अंगोदर बोलून म्हणावा, हे शिरोना, तुला कसें दिसतें, मृच्चोचे राजे कोणापासून जकात व पडो घेतात, आपल्या मुर्चांपासून किंवा परक्यांपासून? पेचस त्याला म्हणतो, परक्यांपासून. घेष्टू त्याला बोलला, तर पुत्र मोकळे आहेत, तथापि आझी त्यांस उपद्रव न करावा झणून तूं समुद्राजवळ जाऊन गळ टाक, आणि पहिला मासा जो वर येतो त्याला धर, मग त्याचें तोंड उघडून तुला इतका सांपडेल, तो जेजून माझ्यासाठीं आणि तुझ्यासाठीं त्यांस दे.

अध्याय २७.

आणि घरांत असतां येणूने आपल्या भ्रिच्यांस विचारिलें, तुझी वाटेमध्ये आप आपल्यांत काय संवाद करीत होतां ? [हें ऐकून] ते उगोच राहिले कारण कीं [सर्वां मध्ये] अष्ट कोण [हीर्ष] स्त्राविषयीं त्यानी वाटेमध्ये आप आपल्यांत विवाद केला होता. तेव्हां येणूने त्यांच्या हद यांतील विचार जाणून त्या बारी [भ्रिच्यांस अवळ] बोलावून त्यांस म्हणतो कीं आपण [सर्वांहून] अष्ट म्हर्वे असें जर कोणी दृष्टीस तर त्याने सर्वांहून कनिष्ठ आणि सर्वांचा खेवक असें म्हर्वे. मग त्याने एक बाळक घेऊन त्यांमध्ये ठेविलें आणि त्याला कंवटाळून धरून त्यांस झटलें की तुझाच खचीत सांगतो, जर तुझी फिरविले जात नाहीं आणि बाळकासारिले होत नाहीं तर तुझी आकाशाच्या राब्यांत जाणारच नव्हां. वास्तव जो कोणी आपणाला ह्या बाळकासारिला खीन करील तोच आकाशाच्या राब्यांत मोठा आहे; आणि जर कोणी माझ्या नामाने अत्रा एखाद्या बाळकाच्या अंगिकारितो तर तो मला अंगिकारितो, आणि जर कोणी मला अंगिकारील तर तो मला नव्हे, परंतु ज्याने मला पाठविलें त्याला अंगिकारितो.

तेव्हां जोहाकाने त्याला उत्तर केलें कीं हे गुरू खी

આત્માવરીવર સાક્ષત નાहीं આણિ તુજ્ઞા નાવાપ્ત્યા આપ્ત
 રાને મુતાંચ વાહેર સાક્ષીત હોતા અજ્ઞા કોળી રક્ષાજ્ઞા
 આપ્તો પાડિયે આણિ તો આત્માવરીવર સાક્ષત નાहीं જ્ઞાનૂન
 આત્મી ત્યાજ્યા નિવેધ કેજા. તેમ્હાં યેજ્ઞ વોજ્ઞાજ્ઞા તુજ્ઞી
 ત્યાજ્યા નિવેધ કરું નકા કારણ કીં જો માપેં નાંવ જેજ્ઞન
 અચટિત કર્મ કરોજ આણિ સજ્જન મજ્જિવિયીં કુર્માવન
 કરોજ અજ્ઞા કોળી નાहीं, કારણ કીં જો તુજ્ઞાત્મ પ્રતિકૂલ
 નાहीं તો તુજ્ઞાત્મ અનુકૂલ આહે. અળસો તુજ્ઞી જીજ્ઞા
 કરોજ આજ્ઞાં નજ્ઞૂન જો કોળી માજ્ઞા નાવાકરિતાં તુજ્ઞાત્મ
 યાજ્ઞાત્મ યાજ્ઞાત્મિ અજ્ઞન યાવજાત્ય દેઈજ તો આપજ્ઞા
 કેજેજ્ઞા કર્મોયેં જ્ઞક પાવજ્ઞાવાંજ્ઞૂન રાજ્ઞગાર નાहीं જેં નિજ્ઞજ
 જાંતો. આણિ જે જ્ઞાજ્ઞાન જોક મજ્જવર વિજ્ઞાત ઠેવિતાત
 ત્યાંજ્ઞન રક્ષાજ્ઞા જર કોળી રક્ષાને પાપરૂપ પાંજ્ઞાંત પાડિયે
 તર ત્યાપેજ્ઞાં ત્યાજ્ઞા ગજ્ઞાંત જાંજ્ઞાત્મી તજ્ઞી વાંજ્ઞૂન ત્યાજ્ઞા
 જ્ઞમુજ્ઞાંત વુજ્ઞવાયેં જેં ત્યાજ્ઞા વરેં આહે. આણિ જર તુજ્ઞા
 જ્ઞાત તુજ્ઞા વાપરૂપ પાંજ્ઞાંત પાડાવયાયેં કારણ હોતો તર
 ત્યાજ્ઞા તોજ્ઞૂન ટાક ; હોજ જ્ઞાત અજ્ઞન જ્ઞા નરકાંત જોકાંજ
 પીજા કરણારા અજ્ઞા જિજ્ઞા જરત નાहीं, આણિ અગ્નિજિ
 વિજ્ઞત નાहीं ત્યા નરકાંત પજ્ઞાયેં જ્ઞાપેજ્ઞાં જ્ઞંગ હોજ્ઞન
 જીવન [રૂપ જોજ્ઞાંત] જાયેં જેં તુજ્ઞા વરેં આહે. આણિ
 જર તુજ્ઞા પ્રાજ્ઞ તુજ્ઞા [વાપરૂપ] પાંજ્ઞાંત પ્રાજ્ઞાત્મવાયેં કારણ

હોતો તર ત્યાહા તોડૂન ટાક ; દોન પાય અડૂન બ્યા
નરકાંત હોકાંસ [પીડા કરનારા અણ] કિહા મરત
નાહીં આણિ અગ્નિહિ વિસ્રત નાહીં ત્યા નરકાંત હોપણ
ઘૂર્વેં હાપેશ્વાં યંન [હોહન] જીવન [રૂપ હોકાંત] જાવેં જેં
તુહા વરેં આહે. આણિ જર તુહા હોહા તુહા [પાપરૂપ]
ફાંચાંત પાહાવયાવેં કારણ હોતો તર ત્યાહા કાઢૂન
ટાક, દોન હોહા અડૂન બ્યા અગ્નિરૂપ નરકાંત હોકાંસ
[પીડા કરનારા અણ] કિહા મરત નાહીં આણિ અગ્નિહિ
વિસ્રત નાહીં ત્યા નરકાંત તુહોં હોપણ ઘૂર્વેં હાપેશ્વાં એકાહ
[હોહન] દેવાચ્યા રાખ્યાંત જાવેં જેં તુહા વરેં આહે. કારણ
કીં જોં સંપૂર્ણ વહિદાનાંસ કારણે કારયુક્ત કરિતાત તથેં
સંપૂર્ણ [મનુષ્યાંસેં કારરૂપ] અગ્નિને કારયુક્ત કરણેં હોઈસ.
મોઠ યોગલેં આહે, પરંતુ મોઠ જર કારત્વહીન કાણેં
તર ત્યાહા કજાને કારયુક્ત કરાવેં ? તુહોં આપણાંમથેં
કારત્વ ધારણ કરા આણિ એકજેકાંસીં જાંતિ અણ.

જા જાહાનાંતોહ એકાચા કિંકાર ન કરાવા હજૂન
તુહોં જપા, કીં કીં તુહાસ યાંકતોં, કીં આકાશાંત
ત્યાંથે રૂત માહ્યા આકાશાંતોહ યાંકતોં તોંહ નિત્ય પાહ
તાત. અળહો જેં હરપલેં ત્યાહા રાજાવ્યાસ મનુષ્યા
પુત્ર આહા આહે. તુહાસ જોં દિશ્તેં, કોત્યા માળ
યાંકા યંમર જેં જર અણકીં આણિ ત્યાંત્ય એક મટ

कहें, तर त्या नव्याज्वालां ती जोंगरावर सोडून जें भटकलें, त्याचा प्रीतीत जात नाही की काय? आणि तें जर त्याचा सांपडलें असेच, तर तुझ्या खोलीत सांगतों कीं जीं नव्याज्वालां भटकीं नाहीत त्यांपेक्षां तीं त्याविषयी अधिक आनंद पावतो; तसें ज्ञा ज्ञानांतोच एकाचा नात्र न्हावा झणून तुमच्या आकाशांतील बापाची इच्छा नाही. आणि जर तुझा भाऊ तुजविषयी पाप करील, तर तूं जा, आणि तूं व तो एकच होऊन त्याचा निवेध कर; जर तो ऐकेल तर त्यां आपल्या भावाचा मिळविलें आहे. परंतु तो जर न ऐकेल तर दोन अथवा तीन साक्षांच्या तोंडाने प्रत्येक प्रश्न खोलीत ठरवावा झणून तूं अणखी एकाच अथवा दोघांच आपल्या बराबर घे, आणि जर तो त्यांच न ऐकेल तर मंडळीय सांग, आणि जर तो मंडळीयहि न ऐकेल तर तो परमजांतील माणुस व जकामदार साधारिका तुझा होवो. मी तुझ्या खोलीत सांगतों कीं जें जें तुझी पृथ्वीवर बद्ध कराव तें तें आकाशांत बद्ध केलेलें जाईल, आणि जें जें तुझी पृथ्वीवर जोडलें तें तें आकाशांतले जोडलेलें जाईल. अणखी तुझ्या सांगतों कीं जर पृथ्वीवर तुझ्यामधील दोघे कांहीं एका गोष्टीविषयी एकचित्त होऊन ती मागतील, तर ती माझा आकाशांतील बापाकडून त्यांच्यासाठीं पळेल; कारण

कीं जेहिं दोघे भयवा तिचे माझ्या नामाने एकवट झालेही तेहिं त्यांच्यामर्जे मी आहे.

तेव्हा पेचस त्याजवळ येऊन बोलला, हे प्रभू, माझा भाऊ मजविद्दू कितीदां पाप करितांना मी त्याला क्षमा करूं ? सात वेळ कीं काय ? येव्दू त्याला म्हणते, सात वेळ असें मी तुला झणत नाहीं, परंतु सातांच्या सत्तर वेळ. झाविषयीं कोप्रीएक राजाची उपमा आका मीच्या राज्याला दिव्ही जाईल ; त्याने आपल्या चाकरांचा हिशेब घेऊं दृष्टिसें, आणि तो घेऊं लागल्यावर दादाह जार मण पैक्याचा एक देणेदार त्याच्याजवळ आणिला होता. परंतु फेडावयास त्याला कांहीं नसतां त्याच्या प्रभूने आज्ञा दिव्ही कीं, त्याला व त्याच्या बायकोला व सैनिकांला व त्याचीं अवधीं जितकीं होती त्यांस विकावे आणि म्हण फेडावे. झासव तो चाकर त्याच्या पायां पडून मान करून बोलला, हे प्रभू, मला अवकाश दे झणजे मी तुजें सर्व फेडोन ; तेव्हां चाकराच्या प्रभूला करुणा येऊन त्याला त्याने मोकळे केले आणि त्याला म्हण सोडिले. परंतु तोच चाकर बाहेर जाऊन आपल्या सोबती चाकरांतीस एक जो त्याला ग्रंथर पावल्यांचा देणेदार होता तो मिळाला ; तेव्हां त्याला धरून नजीं आवळतां बोलला, जें तजें म्हण आहे तें मला २

चाकर त्याच्या पाखां पडला आणि त्याला विनंती करितो बोलला, मला अवकाश दे आणि मी तुझे सर्व फेडीन; तेव्हा त्याने मानले नाही परंतु आज्ञा तो ते देणे देई तोपर्यंत त्याला बंदिवाळेत घातले. तेव्हा जीं झाडो तो त्याचे सोबती चाकर पाहून फार खिन्न झाले, आणि त्यानी येउन जीं झाडो तो अवघी आपल्या प्रभूला निवेदन केली. तेव्हा त्याचा प्रभु त्याला बोलावून त्याला म्हणतो, अरे दुष्ट चाकरा, तू मला विनंती केली आणि मला ते सर्व देणे तुला सोडिले; जरी मला तुजवर दया केली तरी तुझाचि तुझ्या सोबत्यावर दया करणे योग्य नव्हते की काय? आणि त्याच्या प्रभूने त्याजवर रागे भरून तो त्याचे सर्व देणे फेडी तोपर्यंत त्याला दंड करणाऱ्याच्या आधीन केले. जर तुझी आपल्या हृदयांतून आप आपल्या भावाला त्याचे अपराध न सोडितां तर माझा आकाशावरील बाप तुझाविषयी तसेच करील.

अध्याय २८.

आणि त्यानंतर प्रभूने दुसऱ्या सत्तरांघाचे नेमिले, आणि प्रत्येक नगर व ठिकाण जेथे आपण जाणार होता तेथे दोघे दोघे आपल्या तोंडीं पुढे पाठविले. तेव्हा तो त्यांच बोलला, पोक फार खरे, परंतु कामकरी जोडके, याकरितां पिकाच्या प्रभूने कामकऱ्यांच आपल्या पिकामध्ये बाहेर

સાવધે છાપૂન ત્યાંની પ્રાર્થના કરા. તુઝી જા, પાદા, લાંઠ
 ઘ્યાંમથેં જસેં કર્ડોસ તસેં મો તુઝાસ પાઠવિતોં; કસળો વ
 કોઠળા વ એઢે મેજં નકા, આપિ બારેંત કોળાસા
 જોશાહં નકા, આપિ કોળ્યા ઘરાંત જાતાં પ્રથમ જ્ઞા,
 જ્ઞા ઘરાંતેં કહ્યાજ અસો. આપિ જર કહ્યાજાયા પુષ
 તેથેં અસેલ સરેં, તર ત્યાંજવઠ તુમથેં કહ્યાજ રાહોલ,
 પરંતુ જર નસેલ તર તુઝાવર ફિરુસ થેરંલ. આપિ
 ત્યાં ઘરાંત ત્યાંજાજવઠ જોં તોં જાતાં વ પિતાં રાહા, કોં
 તર કામકરી આપહ્યા વેતનાસા યોગ્ય આહે, ઘરોઘરીં
 ફિરં નકા. આપિ જર તુઝી કોળ્યા નગરાંત જાતાં
 આપિ તે તુઝાસ અંગિકારિતાત તર તુમજ્ઞા પુરેં જોં વાઢજોં
 તોં જા, આપિ ત્યાંત જે દુઃખજારંત ત્યાંસ નિરોગી કરા
 આપિ ત્યાંસ જોસા, દેશથેં રાજ્ય તુઝાજવઠ આજેં
 આહે. પરંતુ જર તુઝી કોળ્યા નગરાંત જાતાં આપિ તે
 તુઝાસ અંગિકારીત નાહીંત તર ત્યાંજા માર્ગાંત બાહિર
 જાતાં જોસા, તુમજ્ઞા કનરાજી ધૂઠ જો આન્હાસ લાગતો
 સોચ તુમજ્ઞાવાઢોં આન્હી સ્મારૂન ટાકિતોં, તજાપિ જે
 જ્ઞાના કોં દેવાથેં રાજ્ય તુમજ્ઞાજવઠ આજેં આહે; આપિ
 મો તુઝાસ યાંમતોં કોં ત્યા દિવસોં ત્યા નમરાપેશાં સદોમાસા
 જાહાવતેં જોરંલ. હે જરાઓના તુસા હાયહાય, હે જોસ
 સ્મારૂના, તુસા હાયહાય, કોં તર તુઝામથેં જે જમત્કાર

पडले ते गिरांत आणि जीदोनांत पडले असते, तर त्याची पुर्वजाळीं तरट व राख घांत वसून पक्षात्ताप केला असता ; अणखी न्याय ठरविण्यांत तुझ्यापेक्षा गेर व जीदोन कांय बाबावर्ते होईल; आणि हे कापेर्णाजुमा, जे आकाशां पर्यंत उंच केलेले, ते तूं लोकांतरापरीत खालीं टाकले जावेल. जो तुमचे ऐकतो तो माझे ऐकतो, आणि जो तुझ्या अन्हेरितो तो मला अन्हेरितो, आणि जो मला अन्हेरितो तो माझ्या पाठविणाऱ्याला अन्हेरितो.

तेव्हां मंडप घालणे हा यज्ञाचा सण अवळ होता, यास्तव त्याचे भाऊ त्याला बोलले, तूं राखून ठेवून यज्ञदांत यासाठीं जा कीं जीं कामें तूं करितोस तीं तुझ्या शिष्यानीहि पाहवीं ; कारण कीं कोणी आपण प्रगटांत व्हावयास झटतांना गुप्तांत कांहीं करीत नाहीं, जर तूं हीं करितोस तर आपणास जगाळा दाखेव ; कां कीं त्याच्या भावांनीहि त्याजवर विश्वास ठेविला नाही. यास्तव येथू त्यास म्हणतो माझा काळ आम्हून आला नाही, परंतु तुमचा काळ सर्वदा सिद्ध आहे. जग तुमचा देव कदां प्रकट नाही, परंतु माझा करिते कां कीं त्याचीं कामें वाईट आहेत अशी मी त्याविषयीं साक्ष देतो ; तुम्ही या सणास वर जा, माझा काळ अद्याप पूर्ण झाला नाही, यास्तव मी इतक्यांत या सणास वर जात नाही. आणि तो त्यांस हीं बोलून गेली

जांत राहिला , मग त्याचे भाऊ वर गेल्यानंतर तोहि प्रम
टव्हे नव्हे परंतु गुप्तांत असा सणास वर गेला. यावर
यद्गदी सणांत त्याला बोधून बोलले , तो कोठे आहे ? मग
समुदायांमध्ये त्याजविषयीं वज्रत कुजवूज झाली. कित्येक
तर बोलले कीं , तो चांगला आहे , आणि दुसरे बोलले
नव्हे परंतु तो जनाला ठकवितो ; तथापि यद्गदांच्या भया
मुळे कोणी त्याविषयीं उघडें बोलला नाही.

आणि इतक्यांत सणाच्या मध्ये असतां येष्टूने देवळांत
जाऊन शिकविलें. तेव्हां यद्गदी आश्चर्य करून बोलले ,
हा शिकला नसतां अक्षरे कसीं जाणतो ? येष्टूने त्यांस उत्तर
देतां न्हटलें , माझा उपदेश तो माझा नव्हे परंतु ज्याने
मला पाठविलें त्याचा ; त्याच्या इच्छेप्रमाणे करावयास जर
कोणी मान्य आहे , तर माझा उपदेश कसा , देवापासून
आहे किंवा मी आपल्या आपण बोलतो , याविषयीं तो
समजेल. जो आपल्या आपण बोलतो तो आपलें गौरव
शोधितो , परंतु जो आपल्या पाठविणाऱ्याचें गौरव शोधितो
तो खरा आहे आणि त्यामध्ये अन्याय नाही. मोक्षाने
तुझाच नेमशास्त्र दिल्लें कीं नाही ? परंतु तुझामधील कोणी
तें नेमशास्त्र पाळित नाही. तुझी मला जिवें मारावयास
कां पाहतो ? समुदाय उत्तर देण्याने बोलला , तुला भूत
साशनें , तुला जिवें मारावयास कोण पाहतो ? येष्टूने

उत्तर देतांना त्यांच नटलें , त्या एक काम केलें आणि तुम्ही सर्व आश्चर्य करितां , यावरून झणतो , मोक्षाने तुम्हास सुता दिव्ही झणजे मोक्षपासून असें नव्हे परंतु पितरांपासून , आणि तुम्ही ब्राह्म्यांतां माणसाची सुता करितां . मोक्षार्थे नेमब्राह्म मोडलें न जावयाकरितां जर माणूस ब्राह्म्यांतां सुता घेतो , तर त्या ब्राह्म्यांतां माणसाला अगदीं निरोगी केलें , यास्तव तुम्ही मजवर रागें भरतां कीं काय ? तोंडाप्रमाणे न्याय ठरवूं नका , परंतु यथार्थ न्याय ठरवा . यास्तव थरुशालेमकरांतून कित्येकानी नटलें ज्याला जिवें मारावयास पाहतात , तो हाच आहे कीं नाहीं ? आणि पाह्या , तो उघडें बोलतो आणि ते त्याला कांहीं झणत नाहींत . हाच खीस आहे खरें , हें अधिकारी निश्चयें समजतात काय ? तथापि हा कोटून आहे असा आह्वास कळला , परंतु जेव्हां खीस येतो , तेव्हां तो कोटून आहे हें कोणी जाणत नाहीं . यावर येशू देवळांत त्रिकवितांना ओरडत बोलला , तुम्ही मला जाणतां आणि मी कोटून आहे हें जाणतां , तथापि मी आपल्या आपण आलों नाहीं परंतु ज्याने मला पाठविलें तो खरा आहे . त्याला तुम्ही न जाणतां परंतु मी त्याला जाणतो , कारण कीं मी त्याजवळून आहे आणि त्याने मला पाठविलें आहे . यावर त्यांनी त्याला धरावयास

फरिषे, परंतु त्याचा काळ तोपर्यंत आला नव्हता ,
 बाबत कोणी त्याजवर हात ठाकिला नाही. तेव्हा समु-
 दायांतून वज्रतानी त्याजवर विश्वास ठेविला , आणि झटले
 की , येव्हा रक्षीत येतो , तेव्हा ज्ञाने जे समत्कार केले
 त्यांजून अधिक करील की काय ? समुदाय त्याविषयी असी
 कुजबूज करीत होती , हे फारिष्यानी ऐकिले ; मग
 फारिषी व मुख्य उपाध्ये घानी त्याला धरावयास दक्षक पाठ
 दिले . यास्तव येष्टू त्यांस बोवला , अद्याप थोडका वेळ मी
 तुझाचहित आहे , ज्याने मला पाठविले त्याकडे मी निघून
 जातो . तुझी मला शोधास परंतु मी तुझास सांपडणार
 नाही , आणि जेथे मी आहे तेथे तुझी येजं न शकतां .
 बाबर थडदी आपणांमथे बोलले , हा कोठे असा जाणार
 की आझास सांपडणार नाही ? तो हेलास्यांतीस फांकलेल्या
 जवळ जाऊन हेलास्यांस उपदेशणार आहे की काय ? तुम्ही
 मला शोधास परंतु मी तुझास सांपडणार नाही , आणि
 जेथे मी आहे तेथे तुझी येजं न शकतां असी मोठ त्याने
 झटली ही काय ?

अध्याय २९.

मग सणाच्या शेवटल्या मोद्या दिवशी येष्टू उभा राहून
 ओरडत बोलला , जर कोणी ताणेल तर तो मजकडे येऊन
 पिवा ; जसे धर्मसेवाने झटले , तसे जो मजवर विश्वासतो

ત્યાંથી પોટાંતૂળ જીવવાનું પાળ્યાંથી મધ્યા વાદાતીસ. તર તરફ
 રહે વિશ્વાસનારે જો આત્મા પાવનાર હોતે ત્યાંવિષયો ત્યાં
 છાટશે, કારણ કોં યેટૂ તોંપર્યત ગૌરવિશા નહતા, વાચન
 તોંપર્યત પવિત્ર આત્મા દિલ્હા નહતા. યાવર સમુદાયંતૂળ
 વજ્રતાની હી ગોષ્ટ રેકૂન છાટશે, હા તો મલિનભાષી આદે
 હરે; દુષ્તાની છાટશે, હા તો સ્ત્રીસ આદે. પરંતુ
 દુષ્તાની નહશે કોં, સ્ત્રીસ ગાલીલાંતૂળ યેતો કાણ?
 સ્ત્રીસ દાવિદાંથી વિજાંતૂળ આણિ લેલોહેમ માંવ બેલે
 દાવીદ હોતા, તેયૂન યેતો, બેલે ધર્મલેખાને સંગિતેલે કોં
 નાહોં? વાચન ત્યાંવિષયો સમુદાયંત કૂટ સાચો. આણિ
 ત્યાંમધોસ કિયેકાથી ત્યાંસા ધરાવયાસ દિલ્હે, પરંતુ
 કોણી ત્યાંવર હાત ટાકિલે નાહોંત. યાવર હસક મુલ
 ઉપાધાં વ ફારિશ્યાંવલ આલે; મન હે ત્યાંસ બોલસે,
 તુહો ત્યાંસા કાં ન આણિલે? હસકાની બેલે ઉત્તર દિલ્હે,
 યા માણસાસારિલા કોણી માણૂસ કઢીંદિ બોલસા નાહોં.
 યાવર ફારિશ્યાંનો ત્યાંસ ઉત્તર દિલ્હે કોં, તુહોંદિ ઠક
 વિલે ગેલાં કાચ? અધિકાચાંમધૂન કિંવા ફારિશ્યાંમધૂન
 કોણી ત્યાંવર વિશ્વાસલા કાચ? પરંતુ હેં જન નેમવાસ ન
 જાણતે, હે પ્રાપયસ આદેત. નિકદેમસ જો રાષોં જાણવલ
 આલા તો ત્યાંમધોસ એક અસતાં ત્યાંસ બોલસા, પૂર્વી માણ
 સારેં રેકિલે આણિ ત્યાંને બેં લેલે તેં જાણલેં યાંવાંતૂળ આમલેં

नेमशास्त्र त्याचा न्याय ठरविते काय ? त्याची उत्तर देतांना त्याला छटखें, तूं हि गालीलांतील आहेस कीं काय ? बोध करून पाह्या, कां तर गालीलांतून भविष्यभाषी उत्पन्न होत नाही. तेव्हां प्रत्येक आप आपल्या घरास गेला. मग येथून जादतझाडांच्या डोंगरास गेला.

मंतर सकाळीं तो देवळांत फिरून पावला ; मग सगळा लोक त्याजवळ आला आणि त्याने बसून त्यांस शिकविलें. तेव्हां पंडित आणि फारिशी व्यभिचारांत सांपडलेली बायको त्याजवळ आणितात. मग तिला मध्ये ठेवून त्याला बोध तात, हे गुरु, ही बायको व्यभिचार करीत त्याच दोषांत सांपडली, आणि मोक्षाने नेमशास्त्रांत आश्वास आश्वास दिल्ली कीं, अशांस धोंड्यानी मारविं ; तर तूं काय सांगतोस ? परंतु त्यानी त्याला झट लावितां आपणांस त्याजवर दोष ठेवायचे कांहीं म्होवें झणून हें छटखें. तेव्हां येथून खालीं ओणवून बोटाने भूयोवर लिहिलें ; तथापि ते त्याला पुसत राहतां तो उठून त्यांस बोधला, जी तुझ्यामध्ये पापाविरहित तो पहिला तिजवर धोंडा टाकी. मग त्याने दुसरेदां खालीं ओणवून भूयोवर लिहिलें ; तेव्हां ते ऐकून आणि भावाने निष्ठा पटलेले होऊन दृढपादून आरंभून जेवटल्यापरीत एकामागें एक असे निघावे, आणि मध्ये उभ्या राहिलेल्या बायकोसुद्धां

येष्टू एकला बोडला गेला. तेव्हा येष्टू उठून आणि बायकोवांचून कोणाला न पाहून तिला बोडला, हे खो, ते तुजवर दीस ठेवणारे कोठे आहेत? कोणी तुला दंडलें नाहीं कीं काय? मग ती बोलली, हे प्रभू, कोणी नाही. तेव्हा येष्टू तिला बोलला, मोहि तुला दंडील नाही, तूं जा आणि थापुडें पाप करूं नको.

यावर येष्टू त्यांस फिरून बोलला कीं, मी जमाचा उजेड आहे, जो मला अनुसरतो तो अंधारांत चालणा रच नाहीं परंतु जीवनाचा उजेड त्याला सोईस. यास्तव फारिशी त्याला बोलले, तूं आपणाविषयीं साक्ष देतोस, तुझी साक्ष खरी नाही. येष्टू उत्तर देण्याने त्यांस बोलला, जरीं मी आपणाविषयीं साक्ष देतो, तथापि माझी साक्ष खरी आहे, कां कीं मी कोठून आलों आणि कोठे जातो हें मला कळलें, परंतु मी कोठून येतो आणि कोठे जातो हें तुम्हास कळलें नाही. तुझी देहाप्रमाणे न्याय ठरवितां, मी कोणाचा न्याय ठरवीत नाही, अजखी जर मी न्याय ठरवितों, तथापि माझे ठरविणें खरें आहे, कां कीं मी एकला नाहीं परंतु मी आणि बायच्याने मला पाठविलें तो आहे. आणि तुमच्या नेमशा ज्ञांत असें लिहिलें कीं, दीन माणसांची साक्ष खरी आहे; मी आपणाविषयीं साक्ष देणारा भला आहे आणि बाय

ज्याने मला पाठविलें तो मजविषयी साक्ष देतो. यास्तव ते त्याला बोलले, तुझा बाप कोठे आहे? येणूने उत्तर दिलें कीं, तुझी मला व माझ्या बापाखासि न जाणलें, जर तुम्ही मला जाणलें असतें तर माझ्या बापाला जाणलें असतें. येणू देवळांत शिकवित असतां ह्या मोठी भांडारांत बोलला आणि त्याचा काळ तोंपर्यंत आला म्हणता, यास्तव कोणी त्याला धरिलें नाहीं.

बाबर येणू त्यांस फिरून बोलला, मी निघून जातो आणि तुझी मला बोधास परंतु आपल्या पापांत मरास; जेथें मी जातो तेथें तुम्ही येजं न शकता. यास्तव यद्ब्रह्म बोलले, काय? तो आपणाला जिवें मारील? यास्तव बोलतो, जेथें मी जातो तेथें तुम्ही येजं न शकता? आणि त्याने त्यांस ह्मटलें, तुम्ही खालचे आहां, मी वरचा आहे, तुम्ही ह्या जगाचे आहां, मी या जगाचा नाहीं. यास्तव मी तुम्हास बोललों कीं, तुम्ही आपल्या पापांमध्ये मरास, कां कीं तुम्ही जर न विश्वासतां कीं मी तो आहे तर तुम्ही आपल्या पापांमध्ये मरास. यास्तव त्यानी त्याला ह्मटलें, तूं कोण आहेस? तेव्हां येणूने त्यांस ह्मटलें, जें पश्चिमाने तुम्हास सांगत आलों तेंच. तुम्हाविषयीं बोद्धावयाची आणि न्याय ठरवावयाची मला वजत आहेत, परंतु ज्याने मला पाठविलें तो खरा आहे, आणि म्या त्याजवळ कीं ऐकिवीं

तो भी जगास सांगतो. त्याने त्यांस बापाविषयीं छटखें असें ते समजले नाहीत ; यावर येष्टूने त्यांस छटखें , जेव्हां तुम्ही माणसाचा पुत्र जन्म कराल तेव्हां जाणाल को मो तो आहे , आणि मी आपल्या आपण कांहीं करीत नाही , परंतु जसे माझ्या बापाने मला शिकविलें तो मी बोलतो . आणि ज्याने मला पाठविलें तो माझ्यासहित आहे ; बापाने मला एकलें सोडलें नाही , कां कीं जीं त्याला अवडतीं तो मी सर्वदां करितों .

अध्याय ३०.

येष्टू हीं बोलत असतां बड्डतानी त्याजवर विश्वास ठेवि ला , यास्तव ज्या यड्ड्यानी त्याजवर विश्वास ठेविला त्यांस तो बोलला , जर तुम्ही माझ्या गोष्टींत राहतां तर तुम्ही माझे शिष्य आहां खरे , आणि तुम्ही खरेपण जाणाल आणि खरेपण तुम्हास मोकळें करील . त्यानी त्याला असें उत्तर दिलें , आम्ही आब्राहामाचें बीज आहों आणि कधींहि कोणासीं दासपणांत नव्हतो ; तुम्ही मोकळे व्हाल असें तूं कसें झणतोस ? येष्टूने त्यांस असें उत्तर दिलें , मी तुम्हास खचीत खचीत सांगतो , जो कोणी पाप करितो तो पापाचा दास आहे आणि दास सर्वकाळ घरांत राहत नाही पुत्र सर्वकाळ राहतो , यास्तव जर पुत्र तुम्हास मोकळें करील तर तुम्ही निश्चये मोकळे व्हाल . तुम्ही आब्राहामाचें बीज

आहां हें मला कळलें , तथापि माझी मोष्ट तुझांत ठिकाण पावत नाही , यास्तव तुझी मला जिवें मारावयास पाहतां . म्या आपल्या बापाजवळ जें पाहिलें तें बोलतो , तुझी तर आपल्या बापाजवळ जें पाहिलें तें करितां . ते सुत्तर देण्याने त्याला बोलले आम्हाहाम आमचा बाप आहे . येष्टू त्यांस बोलतो , जर तुम्ही आम्हाहामाचीं लेंकरें असतां तर आम्हाहामाचीं कामें केलीं असती , परंतु आतां म्या जें खरेपण देवाजवळ ऐकिलें तें तुझास बोलतो , अन्ना माण साळा , मला जिवें मारावयास पाहतां , आम्हाहामाने असें केलें नाही . तुझी आपल्या बापाचीं कामें करितां . यावर ते त्याला बोलले , आम्ही शिंदळकीपासून न जन्मलों , आम्हास एक बाप तो देव आहे . यास्तव येष्टू त्यांस बोलला , जर देव तुमचा बाप असतां तर तुम्ही मजवर प्रीति केली असती , कारण कीं मी देवापासून निघून आलों , अणखी आपल्या आपण आलोंहि नाहीं परंतु त्याने मला पाठविलें आहे . तुम्ही माझे बोलणें कन्ना करितां न समजतां ? कारण कीं माझी मोष्ट तुम्ही ऐकावयास शक्तिमान् नव्हां . तुम्ही द्याबलस बापापासून आहां , आणि तुमच्या बापाच्या लोभांप्रमाणे करावयास तुम्ही इच्छितां , तो प्रारंभापासून नरहिंसक झाला आणि त्यामध्ये खरेपण नाही , यास्तव तो खरेपणांत उभा टिकला नाही . जेव्हां

तो खोटें बोलतो , तेव्हां तो आपलीं जीं यादून बोलतो , कां तर तो सबाड आणि तिचा बाप आहे , परंतु मी तुझ्या खरेपण बोलतों यास्तव तुझी मजवर विश्वास न ठेवितां. मला पापाविषयीं निश्चा तुझ्यामधील कोण देतो ? आणि जर मी खरेपण बोलतों तर तुझी कब्रामुळें मजवर विश्वास न ठेवितां ? जो देवाचा आहे तो देवाच्या गोष्टी ऐकतो , झावरून तुझी न ऐकतां कीं तुझी देवाचे नव्हां. यावर यज्ञदी उत्तर देतांना त्याला बोलले , तूं शोमरोनी आहेस आणि तुला भूत आहे , हें आझी ठोक न न्णतो कीं काय ? येणून असें उत्तर दिलें , मला भूत नाही , परंतु मी आपल्या बापाचा सन्मान करितों आणि तुझी माझा अपमान करितां. तथापि मी आपलें गौरव प्रोधीत नाही , जो प्रोधीतो आणि न्याय ठरविता असा एक आहे , मी तुझा स खचीत खचीत सांगतों जर कोणी माझी गोष्ट पाळील तो सर्वकाळ मरण पावणारच नाही.

यावर यज्ञदी त्याला बोलले , आतां तुला भूत आहे झणून आझ्यास कळेल ; आब्राहाम व भविष्यभाषी मेलें , तथापि तूं बोलतोस जर कोणी माझी गोष्ट पाळील तर तो सर्वकाळ मरण पावणार नाही. आम्हा पितर आब्राहाम यापेक्षां तूं थोर आहेस काय ? तोच मेला आणि भविष्यभाषी मेलें , तूं आपणाला कोण करितोस ?

येष्टूने असें उत्तर दिलें, जर मी आपणाखा गौरवितों तर
 जायें गौरव कांहीं नाहीं. जो मला गौरवितो तो माझा
 बाप, त्याविषयीं तुझी न्णतां कीं तो आमचा देव आहे.
 तथापि तुझी त्याला न जाणलें परंतु मला तो कळला,
 आणि तो मला न कळला असें जर मी झणें, तर तुम
 चासारिका मी सबाड होईन, परंतु तो मला कळला
 आणि त्याची गोष्ट मी पाळितों. तुमचा बाप आब्राहाम
 माझा दिवस पाहावयास हर्षित झाला आणि पाहून आनं
 दला. यावर सद्गदी त्याला बोलले, तूं आजून पन्नास
 वर्षांचा काहींस, तर तूं आब्राहामाच्या पाहिलें काय?
 येष्टू त्यांस बोलला, मीं तुझ्याच खरीत खरीत खांनतीं
 आब्राहाम झाल्यापूर्वीं मी आहे. यावर त्यानी त्याजवर
 धांडे झोंकावयास उचलिले, परंतु येष्टू सपाळा आणि
 त्यांच्यामधून जाऊन देवळांतून निघाला आणि तसाच
 तेथून गेला.

मग पुढें जाऊन जन्मांध माणूस पाहिला आणि त्याचे
 त्रिभ त्याला विचारितां बोलले, हे राब्बी, ज्या पापामुळे
 हा आंधळा जन्मला कोणी तें केलें, याने? किंवा याच्या
 आईबापानी? येष्टूने उत्तर दिलें, कीं याने आणि याच्या
 आईबापानीहि पाप न केलें, परंतु याकडून देवाचीं कामें
 प्रगट व्हावीं यामुळे. जेपरीत दिवस आहे तोपर्यंत माझा

पाठविणाऱ्याची कामे मला केली पाहिजेत, रात्र बेगी तेव्हा कोणाला काम करायास प्रतिक्रिया नाही, जो जगात आहे तो पर्यंत मी जगाचा उजेड आहे. तो ही बोलून मूडीवर चुंबला, मग त्याने चुंब्याने पिचल केला आणि तो पिचल त्या आंधळ्याच्या डोळ्यांवर लाविला, नंतर त्याला छोटेलें; ज, त्रिलोहामाच्या तळ्यांत धू; हा त्रिलोहाम द्वाणजे वाढ विलेला. यास्तव तो गेला आणि धुकून पाहत आला. बावर ग्रेजारी आणि ज्यानी त्याला पूर्वी पाहिलें कीं आंधळा होता ते बोलले, जो बसत आणि मोक मागत होऊ तो हाच कीं नाही? कित्येक बोलले कीं, तो आहे आणि दुसरे कीं, त्याच्या सारखा आहे; परंतु तो बोलला कीं मी तोच आहे. यास्तव त्यानी त्याला छोटेलें, तुझे डोळे कसे उघडले? तो उत्तर देतांना बोलला, येथू छोटलेल्या माणसाने पिचल केला आणि माझ्या डोळ्यांवर लावून मला सांगितलें, तूं त्रिलोहामाच्या तळ्यास जा आणि धू, तेव्हां जाऊन व धुकून मला दिसलें. बावर त्यानी त्याला छोटेलें, तो कोठे आहे? तो बोलतो, मला ठाऊक नाही.

जो पूर्वी आंधळा त्याला फारिष्यांजवळ आणितात. आणि जेव्हां येथूने पिचल केला व त्याचे डोळे उघडले तेव्हां ब्राम्ह्याच होता, यास्तव अणखी त्याला दिसणें कसे झालें,

हैं फारिश्कानी त्याखा पुसलें. आणि तो त्यांस बोखळा त्याने माझा डोळ्यांवर चिखल झाविला, मग म्या धुतलें आणि मी पाहतों. याखव फारिश्कांतून कित्येक बोखले, हा माणूस देवापासून नाही, कां तर तो ब्राम्हाय पाळीत नाही. दुसरे बोखले, जो पापी माणूस तो खडे चमत्कार करूं कसा शकतो? तेव्हां त्यांमध्ये फूट झाली. फिरून ते त्या आंधळ्याला झणतात, त्याने तुझे डोळे उघडले झणून त्याविषयीं तूं काय बोलतोस? मग त्याने म्हणलें कीं, तो भविष्यभाषी आहे. तेव्हां यज्ञदानी त्या दृष्टि पावलेल्याच्या आईबापांस बोळाविलें; तोंपर्यंत विश्वास धरिला नाही कीं तो आंधळा होता आणि दृष्टि पावला. मग त्यानी त्यांस विचारितां म्हणलें, तुमचा पुत्र जो जन्मांध होता झणून तुम्ही म्हणतां तो हाच आहे कीं काय? तर तो आतां कसा पाहतो? त्याचीं आईबापें त्यांस उत्तर देण्याने बोखलीं, हा आमचा पुत्र आहे, हें आणि जन्मांध होता, हें आज्ञास कळलें, परंतु तो आतां कसा पाहतो हें आज्ञास कळलें नाही, किंवा त्याचे डोळे कोणी उघडले हें आज्ञास कळलें नाही, त्याला प्रौढ पण आहे त्याला विचारा, तो आपल्याविषयीं सांगेल. त्याच्या आईबापांनी यज्ञदांचें भय धरिलें, याखव अशीं झटलीं, कारण कीं हा खोस असें जर कोणी पत्करील,

તર તો હર્મિયન ચાલવિસા ગાત , બધા વજ્રવાળી મિત્રમીત્ર
 હકીયા કૈસા હોતા. જ્યારેન ત્યાજ્યા આરંભાવળી છૂટશે
 કીં ત્યાજ્યા પ્રાઠપણ આરે ત્યાજ્યા વિચારા. જાણવ જો
 માણુસ આંધળા હોતા ત્યાજ્યા ત્યાગી દુષ્કાને બોલાવિશે
 આણિ ત્યાજ્યા છૂટશે , દેવાજ્યા ગૌરવ દે , હા માણુસ શરી
 આરે , હેં આજ્ઞાસ કઢશે. જ્યાર તો ઉત્તર દેતાંના
 બોલજ્યા , પાપી કિંવા નાશીં હેં મજા કઢશે નાશીં , રૂક
 મજા કઢશે કીં , મો આંધળા અસુન આતાં પાદતોં. મજ
 ત્યાગી ત્યાજ્યા ફિરન નહશે , ત્યાને તુજા કાલ્ય કેશે ?
 ત્યાને તુજે હોલે કશે ઉચડિશે ? ત્યાને ત્યાંસ ઉત્તર દિશે ,
 મ્મા આતાંસ તુજ્યાસ સાંગિતશે આણિ તુજી રેકિશે નાશીં ,
 ફિરન રેકાવયાસ કાં દર્શિતાં ? તુજોરિ ત્યાજે ત્રિવ્ય હોજ
 દર્શિતાં કીં કાલ્ય ? જ્યાર તે ત્યાજ્યા નિંદિતાંના બોલશે ,
 તૂં ત્યાજ્યા ત્રિવ્ય આરેસ પરંતુ આજી મોજ્યાજે ત્રિવ્ય આરોં.
 દેવ મોજ્યાજોં બોલજ્યા , હેં આજ્ઞાસ ઠાજક આરે , વરંદુ
 હા માણુસ કોઠજ્યા આરે હેં આજ્ઞાસ ઠાજક નાશીં. તો
 માણુસ ઉત્તર દેખાને ત્યાંસ બોલજ્યા , તર જ્યારેન આજ્ઞાસ
 આરે કીં ત્યાને માણે હોલે ઉચડિશે અસતાંના તો કોઠજ્યા
 આરે હેં તુજ્યાસ ઠાજક નાશીં. આણિ આજ્ઞાસ કઢશે
 કીં દેવ પાપ્યાંજે રેકત નાશીં પરંતુ જર કોળી દેવમજ આરે
 આણિ ત્યાજ્યા દુષ્કેપમાણે કરિતો તર ત્યાજે તો રેકતો.

कोणी जसांधाचे डोळे उघडिले असे काळांतरापासून ऐकिले
न गेले. जर हा देवापासून जसता तर कांहीं करू न शकता.
ते उत्तर देण्याने त्याला बोलले, तूं अगदीं पापामध्ये जस
वास आणि तूं आज्ञास उपदेष्टितोस काय? मग त्यानी
त्याला बाहेर घालविले.

अध्याय ३१.

त्यानी त्याला बाहेर घालविले हे ऐशूने ऐकिले,
मंतर त्याला पावून त्याला हाटले, तूं देवाच्या पुत्रावर
विश्वास ठेवितोस कीं काय? तो उत्तर देण्याने बोलला,
हे प्रभू, म्या त्याजवर विश्वास ठेवावा नवणून तो कोण
आहे? तेव्हां ऐशू त्याला बोलला, तूं त्याला पाहिले
आहे आणि तुज्हीं जो बोलतो तोच तो आहे. तेव्हां
त्याने हाटले, हे प्रभू, मी विश्वासतो; मग त्याने त्याची
भक्ति केली. तेव्हां ऐशू बोलला, जे पाहता नाहींत
त्यानी पाहवें, आणि जे पाहतात त्यानी आंधळे व्हावें,
झणून न्याय ठरविण्यासाठीं मी ह्या जगांत आलों आहे.
तेव्हां फारिशी जे त्याच्याजवळ होते त्यांतून कित्येक हीं
ऐकून त्याला बोलले, आम्हीहि आंधळे आहों कीं काय?
ऐशू त्यांस बोलला, जर तुम्ही आंधळे असतां तर तुमचे
पाप नसतें, परंतु आतां तुम्ही झणतां कीं आम्ही पाहतां
थासव तुमचे पाप राहते.

मी तुझ्यास खचीत खचीत सांगतो, जो मेंढवाच्यांत दाराने न झिरतो परंतु दुसऱ्या ठावीं चढतो, तो चोर व खुटारू आहे. परंतु जो दाराने झिरतो तो मेंढ्राचा पाळणारा आहे, त्याच्या साठीं दारपाळ उघडितो, मेंढ्रेंहि त्याचा शब्द ऐकतात आणि तो आपल्या मेंढ्रांस नावाने बोलावितांना त्यांस बाहेर नेतो. आणि जेव्हां तो आपलीं मेंढ्रें बाहेर काढितो तेव्हां त्यांच्या पुढें चालतो आणि मेंढ्रें त्यास शब्द जाणतात, यासच त्याच्यामार्गे जातात; परंतु परक्याच्यामार्गे जात नाहीत, अणखी त्यापासून पळतात कां तर तीं परक्याचा शब्द न जाणतात. जेव्हाही उपमा त्यांस सांगितली परंतु जीं त्याने त्यांस झटलीं तीं काय आहेत, ते ते न समजले. यासच जेव्हा त्यांस बोलला, मी तुझ्यास खचीत सांगतो, कीं मी मेंढ्राचें दार आहे; माझ्यापूर्वीं जितके आले ते सर्व चोर व खुटारू आहेत परंतु मेंढ्रांनी त्यांचें न ऐकिलें. मी दार आहे, जर कोणी मजकडून झिरतो तर तारखा जाईल, आणि आंत जाईल व बाहेर निघेल आणि चारा पावेल. चोरी करावी व मारावें व माज करावा यांवांचून दुसऱ्यासाठीं चोर येत नाही; त्यांस जीवन व्हावें आणि तें त्यांस अति बरें व्हावें म्हणून मी आलों आहे. मी उत्तम मेंढपाळ आहे. जो उत्तम मेंढपाळ तो मेंढ्रांकरितां आपला जीव

है; परंतु जी मोक्षकरी कृष्णजी मेंडपाळ नाहीं व्याधीं तीं
 मेंडिं नाहीतच, तो खांडग्याच्या येतां पाहतो, मग मेंड्यां
 येवून पळती, नंतर खांडगा त्यांस धरितो आणि मेंड्यांस
 द्याणादान करितो. तो मोक्षकरी मोक्षकरीच आहे
 आणि त्याच्या मेंड्यांविषयीं चिंता नाही, बाबत तो पळतो.
 जी कृष्णजी मेंडपाळ आहे आणि म्हाझ्यांस जाणतो, व
 जोझ्यांकडून जाणला जातो. जेव्हा काय मला जाणतो
 तेव्हा मोहिं बापला जाणतो आणि मेंड्यांवाडीं आपला
 जीव देतो. आणि दुसरीं मेंडिं मला आहेत तीं का
 वाचवाचीं नव्हत, परंतु तीं मला आज्ञाचीं लागतात आणि
 तीं आज्ञा करून देतोरच, मग एक कळप व एक वेड
 करून घेतोरच. द्यावाडीं बाप मजवर प्रीति करितो जीं
 जी आज्ञा जीव फिरून आवा कृष्ण देतो, कोणी मला
 काळजी तो घेन नाही, परंतु जी आपणच तो देतो,
 मला तो घेऊन्याचा अधिकार आणि फिरून धरण्याचा
 अधिकार आहे, ही आज्ञा मला आपला बापपासून
 येतली आहे. जेवर मला मोठींवरून यज्ञांमध्ये फिरून
 पुनः कृष्णजी आणि त्यांमधून वज्रत बोसले, त्याला भूत
 बाबत आणि तो वेडा आहे, त्याचे तुझी कां रेकतां?
 दुसरे वेडचे, मला भूतकाळाचा मोठी नाहीत, भूत जीव
 त्यांचे कोडे कळवण्याचा प्रयत्न आहे काय?

મન તે સત્તર આવદાને માપરેં લેજન લોકલે, હે
 પ્રભૂ, તુજા નાવાકરૂન મુર્તે દેહીલ આમણા સાધીન
 આદેત. તેન્હાં તો ત્વાંચ લોકલોં, કાટાનાલા વિમેલ
 રિલેં આકાશાંત્રન પહતાં ત્વા પાદિલેં; પાદા, વાપ લે
 વ વિંધૂ લે જાંવર પાવ દાવવાલ આનિ વૈશાળા કં
 ક્રમીવર મી તુજાલ અધિકાર દેતોં, આનિ કોઈં તુજાલ
 વાધક હોનાર નાઈંચ. તથાપિ આત્મે તુમણા સાધીન
 આદેત આંત તુજી આનંદૂં નકા, પરંતુ ત્વાપેલાં આંત
 આનંદ કરા કીં તુમણીં નવિં આકાશાંત્રલેં લિલિલોં આદેત.
 ત્વા લેલેલ લેટ્ટા આલ્યાંત હર્ષિત શાલા આનિ લોકલા, હે
 વાપા, આકાશાંત્રા આનિ પૃથ્વીના પ્રભૂ, ત્વાં જ્ઞાની
 વ બુદ્ધિમાન્ આંખરૂન હોં અપલિલોં આનિ વાલ્ક્યાંચ હોં
 પ્રગટલિલોં આદેત. યાવજન મી તુજા પત્કરૂન અલિતોં,
 હોલ વાપા, કીં તર તુજા વિચારાંત અવા મનોદલ શાલા
 આદે. માણા વાપાકરૂન અવજોં માણા સાધીન લેલોં
 આદેત, આનિ પુષ કોળ આદે, હેં વાપાલેરીજ કોળાલા
 ઠાલક નાઈં, આનિ વાપ કોળ આદે, હેં પુષ આનિ
 વ્યાલા પુષ પ્રગટ કરાવવાલા દહીંત અલેલ આલેરીજ
 કોળાલા કલ્લ નાઈં. તેન્હાં તો ત્રિયાંકલે મુરહૂન
 દહાંતોં લોકલા, જોં તુજી વાદતાં તોં લે હોલે પાદતાત
 તેં થવ, કીં તર મી તુજાલ આંતોં કીં જોં તુજી

પાદતાં તો વજ્રત મલિનમાયાનો આણિ રાજાની વાદાવવાસ દષ્ટિથી પરંતુ વાદિથી નાહીત, આણિ જીં તુલ્યો રેકતાં તો રેકાવવાસ દષ્ટિથી પરંતુ રેકિથી નાહીત.

તેનાં પાદા કોળી ગ્રાહી ઉમા રાઘવ ત્યાથી પરીક્ષા કરિતાંના બોલણાં, હે ગુરુ, ત્યા વાચ બેજાને શર્વકાલ જીવનારેં વંતન પાવેન? તેનાં તો ત્યાસા બોલણાં, ધર્મ મેમાંત વાચ લિહિલેં આદે, તું કહેં વાચિતોય? તેનાં તો ઉત્તર દેતાં બોલણાં, પ્રભુ, જો તુલ્યા દેવ વાવર તું આપણા સંપૂર્ણ હરવાને આણિ આપણા સંપૂર્ણ જિવાને આણિ આપણા સંપૂર્ણ પ્રજીને આણિ આપણા સંપૂર્ણ વુદ્ધીને પ્રીતિ કર; આણિ જહી આપણાવર તહી આપણા પ્રેમાવાવર પ્રીતિ કર. મંતર તો ત્યાસા બોલણાં, તાં ઉત્તર નીટ કેલેં, તું હેં કર, મગ વાંચસીલ. તેનાં તો આપણાસા પુણ્યવાન ક્ષણવાવવાસ દષ્ટિતાં બેગ્રૂણા બોલણાં, તર માણા પ્રેજારી કોળ આદે? તેનાં બેગ્રૂ અર્થ ધરૂન બોલલા કોળી માણૂસ યદુગ્રાસેમાઘન પરી હોસ જાહીં જાત હોતા આણિ છુટાજાંમથેં સંપજલા. તેનાં તે ત્યાસા ઉચ્ચેં કરૂન આણિ પડકે મારૂન અર્થ મેલા પ્રાણાવર બોડૂન નિધાલે. મગ પ્રયંગમપ્રમાણે કોળી હપાયા ત્યા વાદેને જાહીં જાત હોતા, આણિ તો ત્યાસા પાઘન આડૂન મેલા. આણિ ત્યાવારિલેં બેવીહિ ત્યા

ठिकाणाजवळ असतां येउन व पाहून आसून गेला. परंतु
कीणी श्रीमरोनी वाटेंत जातां त्याजवळ आला , आणि
त्याला पाहून कळवळला ; मग जवळ येउन त्याच्या पायांत
तेज व द्राक्षरस ओतून नीट बांधिलें , आणि त्याला
आपल्या पाठवळावर बसवून धर्मशास्त्रेंत आणून त्याचा वांभाळ
केला. आणि सवाळीं तो निघतां दीन पावल्या जावून
धर्मशास्त्रज्ञाच्या देतांना त्याला बोलला , तूं याचा वांभाळ
कर , आणि याज्ञन जें खर्चिलील तें मी माघारें आल्या
वर तुला भरण देईन. तर या तिचातून कोणता सुटा
चात सांपडलेल्याचा प्रेजारी होता तुला दिसतो ? तेन्हां
तो बोलला , ज्ञाने त्याजवर दया केली तो ; म्हणून जेशू
त्याला बोलला , तूं जा आणि तसेंच कर.

अध्याय ३२.

आणि तो प्रार्थना करीत कोण्या ठिकाणीं असतांना ,
जेन्हां त्याने समाप्त केली तेन्हां असें झालें त्याच्या
त्रिशांमधून कीणी त्याला बोलला , हे प्रभू , जसें योहा
ज्ञाने आपल्या त्रिशांस त्रिकविलें तसें तूंहि आम्हास प्रार्थना
करायास त्रितेव. मग तो त्यांस बोलला , जेन्हां तुम्ही
प्रार्थना करितां तेन्हां म्हणा , हे आमच्या बापा आकाशांतल्या ,
तुम्हीं नांव पवित्र मानिलें होवो , तुम्हीं राज्य घेवो , जसें
आकाशांत तसें पृथ्वींतहि तुम्ही दप्ता होवो. आमचें मि

જ્યારે બન્ન આજ્ઞાએ પ્રતિદિવસીં દે , જાણિ આમણીં વાંચે
 આજ્ઞાએ ચેહ , કાં કીં આજ્ઞી આપણહિ પ્રત્યેક બેઠાવ્યાલા
 ચેહિતીં ; જાણિ આજ્ઞાએ હઠવ્યાંત ન જાવે , પરંતુ આજ્ઞાએ
 ચાદટાપાસુન ચેહીવ. જાણિ તો ત્યાંચ વેહલા , તુજા
 મધેં બના કોળ , કીં જ્યાલા ચલા અજાંબા ત્યાંચાવલ
 મજરાણીં જાર્દલ જાણિ ત્યાંચા વેહલ , હે ચલા , મલા
 તીન માકરી હલના દે , કારણ કીં માજ્ઞા મિત્ર વાટેદુષ
 મજવલ આલા , જાણિ જેં ત્યા ત્યાંચાપુટેં વાઢાવેં તેં મજ
 પાણીં નાણીં. મન તો આંદુન હત્તર દેતાં વેહલ , મલા
 જમ દેજાં નહો , આતાં દાર મંદ કેલેં આહે , જાણિ
 માજ્ઞીં મુલેં માજ્ઞાવલ આંજરપાવર આહેત , હટૂન તુજા
 જાવેં બેં માજ્ઞામે કરવત નાણીં ; મી તુજાચ શાંગતોં ,
 તો ત્યાંચા મિત્ર આહે જામુલેં ત્યાંચા જરીં તો હટૂન દેનાર
 નાણીં , તથાપિ ત્યાંચા આગ્રહામુલેં તો હટૂન ત્યાંચા જિતલા
 પાહિજેત તિતલા દેરલ. જાણિ તુજાચ શાંગતોં , માગા
 મગ તુજાચ દિલેં જાર્દલ , પ્રોધા મગ તુજાચ શાંપહેલ ,
 ઢોકા મગ તુજાચાઠોં હલહેલેં જાર્દલ ; કાં તર પ્રત્યેક જો
 માગતો તો પાવતો , જાણિ જો પ્રોધિતો ત્યાંચા શાંપહેલેં ,
 જાણિ જો ઢોકિતો ત્યાંચાઠોં હલહેલેં જાતેં. જાણિ તુજા
 મધીં જોવા વાપાવલ પુષ માકર માગેલ તર કાચ
 ત્યાંચા ધોંજા દેરલ ? જાણિ જર માલ માગેલ તર માજ્ઞા

ठिकानों त्वाका बाप देईल की काय ? किंवा जर तो कंच
 टहि मायेस तर त्वाका विंचू देईल की काय ? बाबाव तुझी
 दुष्ट अवतां जर आपका मुखांस उत्तम देणों बाबाव
 जाणतां, तर कितो विवेधें आकाशांतीस बाप आपका
 मायजाचांस पवित्र आत्मा देईल.

आणि तो बाबावामधें दका सभेत उपदेशीत होता ,
 तेन्हां पाहा ज्या खोळा अठरा वें विकाराचा आत्मा होता ,
 ती तेवें होती ; आणि ती दुमती वांकळी होती , आणि
 कीट होऊं सर्व प्रकारें न सकळी. तेन्हां येथून तिचा पाहव
 जका बोळाविजें आणि तिचा नटवें, हे चिन्हे, तुझा
 विकारापासून तूं सुटकी आरेव. मज त्याने तिजवर
 काळ ठेविले आणि तेन्हांच ती फिरून उभी झाली, आणि
 तिने देवाचा गौरविलें. परंतु येथून बाबावांत निरोकी
 केलें, बाबाव सभेचा अधिकारी जळकळून उत्तर देतां समु
 दयाळा बोळाळा , ज्यांमधें काम करावें असें साहा दिवस
 आलेत, तर त्यांत येऊन निरोगी केलें जा, परंतु बाबाव
 दिवस नवा. बाबाव प्रभूने त्वाका उत्तर देतांवा झटवें,
 हे डोंगी, तुझामधील प्रत्येक आपका बैल अथवा माठव
 चांस बाबावांत मन्हाणीपासून होतून आणि दूर नेऊन न
 कसितो की काय ? आणि ही आज्ञाचामाची कन्या अवतां
 तिचा साटलाने अठरा वें देखील बंद केलें, जाणा, तिचा

झा बंधनापासून शाब्बाचदिवसों सोडिलें न पाहिजे कीं काय ? आणि तो हीं बोलतां त्याचे सर्व अडविणारे लाजविले गेले , आणि त्याकडून अवघीं जीं गवळें झालीं त्यांवरून सर्व समुद्राच आनंद पावला.

मग तो बोलला , देवाचें राज्य कशासारखें आहे ? आणि मी त्याला कशाची उपमा देऊं ? तें मोहरीच्या अन्नादाण्यासारखें आहे कीं माणसाने घेऊन आपल्या मज्यांत टाकला , मग तो वाढला आणि असें मोठें झाड झालें कीं आकाशांतोख पांखरानी त्याच्या फांद्यांमध्ये वस्ती केली. आणि तो फिडून बोलला , देवाच्या राज्याला काय उपमा देऊं ? तें असें फगवणासारखें आहे कीं वायकीने घेऊन तीन पावफद्यांचें पोठ संपूर्ण फुगविलें गेलें , तोपर्यंत त्यांत क्षपविलें.

तेव्हां तो उपदेष्टितां आणि यक्षालेमाकडे गमन करितां प्रतिनगर व गांव यांमधून गेला. तेव्हां कोणी त्याला बोलला , हे प्रभू, जे तारिले जातात ते थोडके कीं काय ? मग तो त्यांस बोलला , तुझी अरुंद दाराकडून झिरावयाला प्रयास करा , कां तर मी तुझ्यास सांगतो वज्रत आंत जाव यास झटतो , परंतु येथपासून न व्रकतीस ; कां कीं मी राणा धनी उठून त्याने दार बंद केलें. अथतां तुझी बाहेर उभे राहूं व दारावर ठोकूं जाणून झपास , हे प्रभू प्रभू,

આજ્ઞાવાળી હજી. મગ તો ઉત્તર દેતાં તુજાસ બોલેલ ,
 ત્યા તુજાસ બોલેલેલે નાહીં કોં તુજી કોટૂન આહાં. તેજી
 તુજી બોલું જાગલ , આજી તુજા સમોર જાહેં વધારી
 આહોં , આણિ ત્યાં આમચા માર્ગાંત ઉપદેશિલેં આહે.
 પરંતુ તો બોલેલ , મો તુજાસ સાંગતોં , ત્યા તુજાસ બોલ
 લિલેં નાહીં તુજી કોટૂન આહાં , અહો અન્યાય કરનારે ,
 સર્વ તુજી મજપાસન દૂર જ્ઠા. આગ્રાહામ વ દુષ્ટાક વ
 યાકોબ વ સર્વ ભવિષ્યભાષી યાંસ દેવાચા રાજ્યાંત આણિ
 આપણાંસ બાહેર ટાકલેલે અસેં જેઠાં તુજી પાદાલ , તેજાં
 રહ્યેં વ દાંત કહકહવિળેં હોદેલ. આણિ ડગવત વ માવ
 જત જાંપાસન ઘેતોલ આણિ દેવાચા રાજ્યાંત વસતોલ ;
 આણિ પાદા , જે ઘેવટલે તે પહિલે ઘેતોલ અસે આહેત ,
 આણિ જે પહિલે તે ઘેવટલે ઘેતોલ અસે આહેત.

ત્યાસ દિવસીં કિત્યેક ફારિશી જવલ યેજન ત્યાજા બોલ
 લે , તું નિઘૂન રથૂન જા , કાં તર હેરોદ તુજા જિવેં મારા
 વધાર દજિતો. પરંતુ તો ત્યાંસ બોલલા , તુજી જાજવ
 જા કોલ્લાલા સાંગા , પાદા , આજ વ હજાં મો મુતાંસ
 જાલવિતોં આણિ નિરોગી કરણીં સંપવિતોં , મગ તિસ
 જ્યાંત ધૂર્ણ કેલા જાર્દન. તથાપિ આજ વ હજાં વ પરવાં
 મજા જાલળેં અગત્ય આહે , કાં તર યજ્ઞાલેમાબાહેર ભવિષ્ય
 માયે જાત જાવળેં સંભવત નાહીં. જે યજ્ઞાલેમા , યજ્ઞાલેમા ,

जो तुम मन्विष्यमाणांस जिन्हें मारितीस आणि आपणीजवळची वाठविले त्यांस धोऱ्यानी मारितीस, जशी कोवडी आपल्या पित्रवर्गास पांखाखाचीं एकवट करिती, त्या प्रकीर्ण तुझ्या लेंकरांस एकवट कराव्यास त्या कितीदां राखिलें ? परंतु तुझी न राखिलें. पाह्या, तुमचें घर तुझ्यास जोखण्ड ठेजिलें आहे, आणि जो तुम्हास खशीत खांगतीं कीं जो प्रमूखा जावामें येतो तो धन्यवादित असें तुझी जणास, ही वेळ वेईस तोंपवीत तुम्ही मला पाहणार नव्हांस.

अध्याय ३३.

आणि ब्राह्म्याचांत तो फारिष्यांतीस एका अधिकाऱ्याच्या घरांत अज खायचास जात्या वेळेस असें झालें कीं ते त्याच्या जयत होते. तेव्हां पाह्या कोणी जखोदराचा माणूस त्याच्यासमोर होता, आणि येथू उत्तर देतां त्या पंडितांस व फारिष्यांस बोलला, ब्राह्म्याचांत निरोगी करणें योग्य आहे कीं काय ? तेव्हां ते उगेश राखिले. मग त्याने त्याच्या धरून निरोगी केलें आणि बोलिलें ; मग त्यांस उत्तर देतां न्हटलें तुझ्यामधील कोणाचें गाढव किंवा बैल खांचेंत पडेल आणि ब्राह्म्यास दिवशीं त्याच्या तेव्हांच बाहेर न काढील ? मंतर झांविषयीं ते त्याच्या विद्दू उत्तर देणें न प्रकसे.

आणि जे बोलाविलेले त्यानी उत्तर आपणें कधीं नित्यून

झांपाखीं नाहीं , अणखी पुण्यावांनांच्या फिरून उठल्या वेळेस तुझी फेड होईल.

नंतर संगतीं जेवणाच्यांतीस कोणी ही ऐकून त्याला बोलावा , जो देवाच्या राव्यांत अन्न खार्देल तो धन्य. तेव्हां त्याला तो बोलावा , एका माणसाने मोठे सांजजेवण केले आणि बज्जतांस बोलाविले. मग अवघीं आतां सिद्ध झालीं आहेत यास्तव या , असें जेवणाच्या वेळेस बोलाविलेल्यांस सांगवयाला त्याने आपला चाकर पाठविला. तेव्हां एका पासून सगळे सुटका मागूं लागले ; पहिला त्याला बोलावा , म्या घेत विकत घेतले आहे आणि बाहेर जाऊन त्याला पाहण्याचें अगत्य मला आहे , मी तुला विनंती करितों मला सोडले मान. आणि दुसरा बोलावा , म्या बैलांच्या पांच जोऱ्या विकत घेतल्या आहेत आणि मी त्यांची प्रचीति पाहवयास जातो ; मी तुला विनंती करितों मला सोडले मान. आणि दुसरा बोलावा , म्या बायको केली आहे , तर झाडाठीं माझ्याने देववत नाही. तेव्हां त्या चाकराने अवळ येऊन आपल्या धन्याला हीं निवेदिलीं ; नंतर घरधन्याने रागें भरून आपल्या चाकराला सांगितले , बाहेर मग राच्या मार्गांत व गह्यांत वेगें जा , आणि दरिद्रांस व संमद्यांस व आंधळ्यांस दकडें आण. मग तो चाकर बोलावा , हे धन्या , जशी त्रां आज्ञा दिली तथें झालें आहे आणि

अद्याप जागा आहे. मग धनी चाकराळा बोलला , माझे घर भरावे छापून वाटांमध्ये व कुपणांमध्ये बाहेर जाऊन अग त्याने आंत येवीच , कां तर मी तुझ्यास सांगतो कीं जीं बोलाविशीं त्या माणसांमधील कोणी माझे जेवण चाखणार नाहीं.

आणि त्याच्या बराबर वज्रत समुदाय चालिले , तेव्हा तो मुरडून त्यांस बोलला , जर कोणी मजकडे येतो आणि आपला बाप व आई व बायको व लेकरे व भाऊ व बहिणी यांस अणखी आपल्या जिवालाहि देणेत नाहीं , तर तो माझा शिष्य होण्यास ब्रह्मिमान् नाहीं ; आणि जो कोणी आपला वधसंभ वागवितांना माझ्यामार्गे येत नाहीं , तो माझा शिष्य होण्यास ब्रह्मिमान् नाहीं. कां तर तुझ्यामधील असा कोण कीं बुरूज बांधावयास इच्छितां समाप्त करण्यासाठीं जीं , तीं आपणापासीं आहेत किंवा नाहीत , असें पहिलें बसून खर्च न गणतो ? कारण कीं कदाचित् पाया घालून आणि समाप्त करावयास ब्रह्मिमान् न होऊन सर्व जे पाहतात ते त्याची विटंबना करूं लागून बोलतील कीं , हा माणूस बांधूं लागला परंतु संपवूं न शकला. अथवा असा कोण राजा कीं दुसऱ्या राजासीं लढाईत भिडावयास जात असतां बसून पहिल्याने विचार न करितो कीं , जो वीस हजार घेऊन आपल्यावर येतो त्याच्या

आपण दाहादजार घेऊन सामोरे आवयास ब्रह्मिमान् आहे किंवा नाही? आणि जर नाही खरे, तर तो दूर असतां इतक्यांत हा वकिलीस पाठवून सद्वा हेण्यास असीं काय झणून विनंती करितो. यास्तव तसेंच तुझ्यामधील प्रत्येक जो आपलीं अवघीं जीं आहेत त्यांपासून विदा होत नाही, तो माझा शिष्य होऊं शकत नाही. मीठ चांगलें आहे, परंतु मीठ जर निःसत्व झालें तर कशाने खारट वेलें जाईल? भूमि व खतहि यां जोगें नाही, त्याला बाहेर टाकितात; ज्याला ऐकावयास कान आहेत तो ऐको.

तेव्हां त्याचें ऐकावयास सर्व करघेणारे व पापी त्याच्या अवळ येत होते; आणि फारिशी व पंडित कुजबुजतां बोलले कीं, हा माणूस पाण्यांस अंगिकारितो आणि त्यांस राबर खातो. तेव्हां तो हा दाखला त्यांस बोलतां झुणाला, तुझ्यामधील असा कोण माणूस कीं ज्याचीं ग्रंथर भेंडूं असतां आणि त्यांतून एक हरविष्टावर, तीं नव्याण्व रानामध्ये सोडून जें हारपलें तें सांपडे तोपर्यंत त्यासाठीं न जातो? आणि सांपडल्यास तो आनंदतां आपल्या खांद्यावर ठेवितो, मग घरीं येऊन मिचांस व त्रैजाण्यांस बोलावून त्यांस सांगतो, माझे हारपलेलें भेंडू सांप वलें, यास्तव तुम्ही भाड्यासंगतीं आनंद करा. मी तुम्हास सांगतो कीं तसें नव्याण्व पुण्यवान् ज्यांस पसात्तापाचें

अमत्य नाही, त्यांजून पश्चात्ताप कर्त्या एक पाप्यावर आका
 ब्रामध्ये आनंद होईल. किंवा अशी कोण बायको की
 आपणाला दाहा पावल्या असता, जर ती एक पावली
 हरवील तर दिवा लावून व घर झाडून ती सांपडे तोंपर्यंत
 एकनिष्ठेने शोध न करिती? आणि सांपडल्यावर मिचांब
 व ग्रेजाच्यांस बोलावून न्दणती, जी पावली ज्या हरविली ती
 मला सांपडली, यास्तव माझ्या संगतीं आनंद करा. तथे
 मी तुम्हास सांगतो, एक पापी जो पश्चात्ताप करिती,
 यावर देवाच्या दूतांच्या भावनेत आनंद होतो.

अध्याय ३४.

आणि तो बोलला, कोण्या माणसाच्या देण पुत्र होते ;
 तेन्हां यांतील धाकटा तो बापाला बोलला, हे बापा, वस्त
 भावेचा वांटा जो मला लागतो तो मला दे. मग ज्ञाने
 त्यांस उपजीवन वांटलें, आणि फार दिवसांचें अंतर नसता
 धाकटा पुत्र अवधीं गेळा करून दूर देशांत प्रवासाला गेला
 आणि तेथें आपलें धन उधळपणाने उडविलें. नंतर त्याने
 अवधीं खर्चल्यावर त्या देशांत मोठा दुकाळ झाला आणि
 त्याला उणें होऊं लागलें. मग तो जाऊन त्या ठिकाणां
 तील एका देशस्थाला जडला, आणि ज्ञाने त्याला जुक
 रांस चारावयाला आपल्या शेतांत पाठविलें. तेन्हां जुक
 रानी जीं गुळीं खाहीं त्यांकडून त्याने आपलें पोट भरावयास

फार दिसिं, आणि कोणो त्याला दिसिं नाही. नंतर तो आपलेपणांत आल्यावर बोलला, माझा बापाच्या किती मोलकऱ्यांस पुष्कळ अन्न आहे, परंतु मी भुक्ते नास पावतो ? मी उठून आपल्या बापाजवळ जाईन, मग त्याला झोपेन, हे बापा, म्या आकाशाशी आणि तुझ्या पाहण्यांत पाप केले आहे, आणि आतांपासून मी तुझा पुत्र नव्हत्या जाण्यास योग्य नाही; तुझा एका मोलकऱ्याप्रमाणे मला ठेव. नंतर उठून आपल्या बापाजवळ आला; तेव्हां तो इतक्यांत फार दूर असता त्याचा बाप त्याला पाहतांना कळवळला, तेव्हां धांवून त्याच्या मानेवर पडला आणि त्याचे चुंबन झाले घेतले. मग पुत्र त्याला बोलला, हे बापा, आकाशाशी आणि तुझ्या पाहण्यांत म्या पाप केले आहे, आणि आतांपासून मी तुझा पुत्र झटला जाण्यास योग्य नाही. परंतु बापाने आपल्या चाकरांस नव्हले, तुझी उत्तम झगा काढून घाला लेववा, आणि याच्या हाती आंगठो, आणि पायीं जोडे घाला. मग पुष्ट वांसळ आणून मारा आणि आझी खाऊन हर्षित होऊं, कां तर हा माझा पुत्र मेला होता परंतु फिरून जीवंत झाला, आणि हारपला होता परंतु सांपडला आहे. आणि ते हर्षित होऊं लागले, परंतु त्याचा वडील पुत्र घेतांत होता, मग येऊन घराजवळ पोहोचल्यावर त्याने बाप

થ જાણ રેકિલે. તેઢાં ચાકરાંતીલ રકાલા બોલાવૂન વિષા
 રિલે, હીં કચાલા અસતીલ ? મંતર તો ત્યાલા બોલલા ,
 તુણા ભાજ આલા યાસઠીં , આણિ તુણા વાપ ત્યાલા સુચ
 રૂપ પાવલા યાસવ ત્યાને પુટ વાંસરૂં મારિલેં આદે. મગ
 જ્ઞાને રાગેં મરૂન આંત આવયાલા અમમાન કેલા , યાસવ
 યાલા વાપાને બાહેર યેજન યાલા સમજાવિલેં. પરંતુ હા
 ડત્તર દેતાં વાપાસ બોલલા , પાદા નો દત્તકીં વર્ષેં તુણી
 ચાકરો કરિતોં આણિ તુણી આજ્ઞા મ્યા કધોં ઉલ્લંચિલી
 નાહોં ; તથાપિ માણ્યા મિત્રાંચાવરાવર મ્યા હર્ષિત મ્હારેં
 જ્ઞાનૂન ત્વાં મલા કધોં વકરૂં દિલ્હેં નાહોં. પરંતુ હા તુણા
 પુત્ર વ્યાને તુણેં ઉપજીવન કલ્લાંતિર્ણોવરાવર જ્ઞાજન
 ટાકિલેં , તો જેઢાં આલા , તેઢાં ત્વાં ત્યાલાસઠીં પુટ
 વાંસરૂં મારિલેં આદે. તેઢાં તો ત્યાલા બોલલા , હે
 જોંકરા , તું સર્વદા માણ્યાજવલ આદેસ આણિ અવર્ષોં જોં
 માણીં તીં તુણોં આદેત. પરંતુ હર્ષિત થ આનંદિત હોળેં
 અગત્ય જ્ઞાલેં , કાં તર તુણા ભાજ મેલા હોતા પરંતુ
 ફિરૂન જીવંત જ્ઞાલા આદે , આણિ તો હારપલા હોતા
 પરંતુ શાંપડલા આદે.

અખણી તો આપલા શિશ્યાંસ બોલલા , કોળી ધનવાન
 જ્ઞાનૂસ હોતા , યાલા કારભારી હોતા , આણિ જ્ઞાને ત્યાણોં
 દર્ષેં ઉલ્લંચિલીં અથ ત્યાણાજવલ અપવાદિલા ગેલા. આણિ

त्वाने त्याच्या बोळावून घाला जेव्हा ते तुजविवर्ती हे मी काय
 ऐकतो ? तुझ्या कारभाराची झळती दे, कारण की आतां
 पाहून तूं कारभार कळं प्रकरणार नाहीस. तेव्हां तो कार
 भारी आपल्यांत बोलला, माझा प्रभू मजपाहून कारभार
 काढितो, यास्तव मी काय कळं ? खणावयास मला शक्ति नाही
 आणि भोक मागावयास लाजतो. जेव्हां मी कारभारां
 तून घालविला जाईन, तेव्हां त्यानी आपल्या घरांत मला
 घावे झणून म्या काय करावे, हे मला कळलें. तेव्हां
 त्वाने आपल्या धन्याचे देणेकरी यांतोख एक एकासा बोल
 विख्यावर, पहिल्याला छोटलें, माझा धन्याचें तुला किती
 देणें आहे ? मग हा बोलला, तेलाचे ग्रंभर मण ; तेव्हां
 तो त्याला बोलला, तुझा लेख घे आणि खवर बसून
 पन्नास मांड. नंतर दुसऱ्याला बोलला, आणि तुझा किती
 देणें आहे ? तेव्हां हा बोलला, गव्हांच्या ग्रंभर खंड्या ;
 मग तो झाला छणतो, तुझे लिखित घे आणि ऐशी
 मांड. नंतर अन्यायी कारभाच्याने शाहाणपणें केल्यास्तव
 धन्याने त्याला वाखाणिलें ; कां तर ह्या जगाचे पुत्र आपल्या
 पिढीमध्यें प्रकाशाच्या पुत्रापेक्षां अधिक शाहाणे आहेत.
 आणि मी तुझ्यास सांगतो, अन्यायी लक्ष्मीकडून तुझी
 आपल्यासाठी मित्रांस मिळवा यासाठी कीं तुझी खुंडाख तेव्हां
 त्यानी तुझ्यास सर्वकाळांच्या वस्त्रांत घावे. जो अति लाजा

नाविषयीं विश्वास तो फाराविषयींहि विश्वास आहे. आणि जो अति लाहानाविषयीं अन्यायी तो फाराविषयीं अन्यायी आहे. यास्तव जर तुम्ही अन्यायी लक्ष्मीविषयीं विश्वास न झाला, तर जी खरी ती तुमच्या विश्वासावर कोण ठेवील ? आणि दुसऱ्याचें जें याविषयीं जर तुम्ही विश्वास न झाला, तर तुमचें जें तें तुम्हास कोण देईल ? कोणी घरचाकर देवा धन्यांची चाकरी करू शकत नाही, कारण कीं तो एकाला देवील आणि दुसऱ्यावर प्रीति करील, अथाव एकाचा पक्ष धरील आणि दुसऱ्याला तुच्छ करील ; तुम्ही देवाची आणि लक्ष्मीची चाकरी करू न शकतां.

आणि फारिशी जे पैकालोभी असतात, यांनी हीं अवधीं ऐकिलीं आणि त्याला नाकारिलें. तेव्हां तो त्यांस बोलला, जे आपणांस माणसांसमोर पुण्यवान् ठरवितात ते तुम्ही आहां, परंतु देव तुमच्या हृदयांस जाणतो ; कां तर माणसांमध्ये जें फार उंच तें देवाच्या पाहण्यांत मळ मळोत आहे. नेमन्नास्त्र व भविष्यभाषी योहान्नापर्यंत होते, तेव्हांपासून देवाच्या राज्याचें प्रभवर्त्तमान सांगितलें आहे आणि प्रत्येक त्यांत बळाने जातो. परंतु नेमन्नास्त्राचा एक फांटा गळण्यापेक्षां आकाश व पृथ्वी नाहींही होणें, हें खरें आहे. जो कोणी आपल्या बायकोला सूट देतो आणि दुसरीही लग्न करितो तो व्यभिचार करितो, आणि नव

चापासून मूट पावलेल्या खोर्षी ओ कोणी खग करितो ते
अभिचार करितो.

अध्याय ३५.

तर कोणी धनवान् माणूस होता , आणि तो किरमजी
व बुस्ती वखें खेजून प्रतिदिवसीं तेजस्वी उत्साह करित होता.
आणि खाजारस नावें कोणी दरिद्री होता , हा फोडयुक्त
असून त्याच्या दरवाज्याजवळ टाकिला होता , आणि तो
त्या धनवानाच्या अडणीवरून पडलेले चुरे चांपासून पोसला
आण्यास आसावला , अणखी कुत्र्यानीहि येऊन त्याचे फोड
चाटिले. मग असे झाले कीं दरिद्री मेला आणि दूतां
कडून आब्राहामाच्या उराकडे तो नेला गेला. तेव्हां धन
वानहि मेला आणि पुरला गेला , आणि लोकांतरीं पिडां
मध्यें असतां त्याने आपले डोळे वर करून दुरून आब्राहामा
माझा व त्याच्या उरीं खाजारसाला पाहिलें. मग तो हाक
मारितां बोलला , हे आब्राहामा बापा , मजवर दया
कर आणि खाजारसाला यासाठीं पाठीव कीं त्याने आपल्या
बोटाचें अग पाण्यांत बुचकन माझ्या जिभेला थंड करावें ,
कां तर मी ह्या जाळांत क्लेशी आहे. परंतु आब्राहाम
बोलला , हे लेंकरा , तूं हें आठीव कीं आपल्या आयुष्यांत
आपलीं जीं उत्तम तीं पावलास , आणि त्याप्रमाणे खाजा
रस वाईट तीं पावला ; परंतु आतां हा एथे श्रांतविजा

आहे आणि तूं क्लेशित आहेस. आणि या सगळ्यांवर आमच्या व तुमच्या मध्ये मोठा चर स्थापिला आहे, यासकच जे एथून पार तुझ्याकडे जाण्यास इच्छितात ते शकत नाहीत, आणि तिकडून आझ्याकडे त्यांच्यानी वळण्डवत नाही मग तो बोलला, तर बापा, मी तुला विनंती करितों कीं त्वां त्याला माझ्या बापाच्या घरास पाठवावें; कां तर मला पांच भाऊ आहेत, म्हणजे त्याने त्यांस साक्ष यासाठीं पटवावी कीं त्यानी ह्या पिडेच्या जाग्यांत न यावें. आब्राहाम त्याला बोलतो, त्यांच्याजवळ मोशे व भविष्यभाषी आहेत, यांचें ते ऐकोत. मग तो बोलला, हे आब्राहामा बापा, असें नको परंतु जर कोणी मेलेल्यांमधून त्याजवळ जाईल, तर ते पश्चात्ताप करतील. तेव्हां ह्याने त्याला छटलें; जर ते मोश्यांचें व भविष्यभाष्यांचें ऐकत नाहीत, तर मेलेल्यां मधूनहि जरी कोणी उठला तरी ते विश्वासिले जाणार नाहीत.

तेव्हां तो शिष्यांस बोलला, अडखळणीं न येणें हें असंभव आहे, परंतु ज्याकडून येतात त्याला हायहाय; त्याने ह्या धाक्यांतून एकाला अडखळवावें यापेक्षां त्याच्या गळ्यांत आंत्याचें पेढ घातलें जाणें आणि तो समुद्रांत टाकला जाणें, हें त्याला लाभ असतें. तुम्ही आपणांसीं सावध व्हा, आणि जर तुम्हा भाऊ तुम्हाजवळ पाप करितो तर त्याला

निषेध कर, आणि जर तो पश्चात्ताप करितो तर त्याचा क्षमा कर. आणि जर तो दिवशांत सात वेळा तुझ्याजवळ पाप करितो आणि त्या दिवशांत सात वेळा तुजकडे परतून बोलेल, मी पश्चात्ताप करितों, तर त्या त्याचा क्षमा करावी. तेव्हां ते प्रेषित प्रभूच्या बोलेले, आमचा विश्वास वाढीव; आणि प्रभु बोलेला जर तुझावर मोहरीच्या हाथ्याद्वारे विश्वास झाला असता आणि तुम्ही या उंबराच्या शींगितेले असते, तू लपटला जा आणि समुद्रांत खालला जा, तर त्याने तुम्हें मानले असते. आणि तुझ्यामधील अशा कोण ? कीं याचा चाकर नांगरीत किंवा चारवीत असतां, जेतापासून आज्ञावर त्याचा बोलेल, तूं जवळ येऊन जेवायास येस. काय, त्याचा वेगळें न झाले कीं त्या जेवें झालून कांहीं सिद्ध कर आणि तूं कंबर बांधून मी खातो व पितां तोपर्यंत माझी सेवा कर, आणि त्यानं तर तूं खाशील व पिशील ? काय, तो त्या चाकराचा आभार मानितो कीं त्याचा जीं नेमिचीं होती तीं त्याने केचीं झालून ? मला वाटते, नाही. तसें तुम्हीहि अवधी जा तुम्हास नेमिचीं तीं जेव्हां कराल तेव्हां बोला कीं, जें करीं बघाय आम्ही बांधले होतो ते माच केले, यास्तव आम्ही अहितकारी चाकर आहो.

आणि त्याचा वर जेव्हाचे दिवस पूर्ण झाले असतांना

अधें झालें कीं त्याचे आपलें तोंड चढवालेमास जावयाला खिर केलें ; आणि तो चढवालेमास जात होता , तिन्ही अधें झालें कीं ब्रामरोज व माखील बांध्यामधून गेला . आणि त्याने आपला तोंडें दूतांस पुढें पाठविलें , तेन्ही ते जाऊन त्याच्यासाठीं मित्र करावयास ब्रामरोजकरांच्या गांवांत गेले , परंतु त्यांचें तोंड चढवालेमास जावयाचें होतें , यास्तव त्यांनी त्याला अंगिकारिलें नाहीं . नंतर त्यांचे मित्र याकीव व योहाव पाहून बोलले , हे प्रभू , जे एलीयाने केलें , तसें आक्राव्रातून अशीने केलें आणि त्यांस नाहींसें करावें नवून आझोहि गांवाचें अशी तुझी इच्छा आहे कीं काय ? परंतु त्याने मुरडून त्यांस निषेधिलें आणि झटलें , तुझी कोणत्या आख्याचे आज्ञा , हे तुझ्यास कळेल नाहीं , कां तर मनुष्याचा पुत्र माणसांच्या प्राणांचा नाश करावयास नाहीं परंतु तारावयास आला आहे ; तिन्ही ते दुसऱ्या गांवास गेले .

अणि ते एक गांवांत जात असतां दाव कोढी माणूस त्याला भेटून दूर उभे राहिले , आणि ते उंच खर काढून बोलले , हे येशू खामी , आझावर दया कर . मग तो पाहून त्यांस बोलला , तुन्ही जाऊन आपणांस उपाध्यांसें दाखवा ; नंतर त्यांच्या जत्र्या वेळेस अधें झालें कीं ते झड्ड केली गेली . आणि त्यांमधील एकाने आपण करा झाला

असं पाहून माचारें फिरून मोक्षा खराबे देवाला गैरविलें ,
 आणि त्याच्या पाचांमध्य पाहून पडून त्याला उपकार
 मानिला ; आणि हा भोमरोजकर होता. तेव्हां चेष्टा
 उत्तर देतां बोलला , दाहा झडू केले मळते काय ? तर
 ते मव कोठे ? हा अन्य जातीस चावांचून देवाला गैरव
 सावयास परतलेले असे सांपडले नाहीत ? मग तो त्याच्या
 बोलला , तूं उठून जा , तुझा विन्यासाने तुला तारिलें
 आहे.

आणि देवाचें राज्य केव्हां कीर्तें , असं फारिषांकडून
 तो विचारिलेला असतां , त्यास उत्तर देतांना बोलला ,
 देवाचें राज्य जपण्याने येत नाही ; आणि रथे पाहा किंवा
 तेथे पाहा , असं न बोलतील , कीं तर पाहा देवाचें राज्य
 तुझामध्ये आहे. आणि तो त्रिधांस बोलला , असे
 दिवस येतील कीं तेव्हां तुझी माणसाच्या पुत्राच्या दिवसां
 तीस एकाला पाहावयास दव्हास परंतु न पाहास. आणि
 तुझास बोलतील , रथे पाहा किंवा तेथे पाहा , तेव्हां
 तुझी निधूं नका आणि मार्गे जाऊं नका , कारण कीं ज्या
 प्रकारें वीज आकाशाखालच्या दकडून समकून आकाशाच्या
 कड्या तिकडे प्रकाशती , तसा माणसाचा पुत्रहि आपला
 दिवसांत होईल ; परंतु पहिल्याने वज्रत बोलणों आणि झा
 पिडीकडून अन्हेरिलें जाणें , ही त्याला ज्ञानतात. आणि

गोदाच्या दिवसांत जेथे झाले, तेथे मनुष्यपुत्राच्या दिवसांतहि
 होईल; गोदा तरांच्यांत गोदा आणि प्रलयपूराने
 येऊन सर्वांचा नाश केला, त्या दिवसापर्यंत त्यानी खाई, तीं
 प्याई, त्यानी वज्राडून घेतलीं, तीं वज्राडून गेलीं.
 आणि लोटाच्या दिवसांत जेथे झाले, तेथेहि त्यानी खाई, तीं
 प्याई, त्यानी विकत घेतले, त्यानी विकिले, त्यानी कावले
 केले, त्यानी बांधिले; परंतु लोट बदोमापासून निघाला
 त्या दिवशीं आकाशांतून अग्नि व गंधक यांचा पाऊस झाला
 आणि त्यानी सर्वांचा नाश केला. म्हाणसाचा पुत्र प्रगट
 होईल तो दिवस त्याप्रमाणे होईल; त्या दिवशीं जो गंधीवर
 होईल आणि त्याच्या वज्र चरांत तो त्या न्यावयास जाई
 न येवी. आणि जो जेतांत तो तसाच माचारीं जीं यांसाडीं
 व फिरो; लोटाच्या बाबकीची आठवण करा. जर कोणी
 आपला जीव राखावयास झटतो तर तो त्याला गमावील,
 आणि जर कोणी त्याला गमावील तर तो त्याला जीवत
 काढील. मी तुझ्यास सांगतो, त्या रात्रीं एका बाजेवर
 दोघे होतील, एक धरिळा जार्डल आणि दुसरा ठेविळा
 जार्डल. दोघी एकवट दळीत होतील, एक धरिळी
 जार्डल आणि दुसरी ठेविळी जार्डल. जेतामध्ये दोघे
 होतील, एक धरिळा जार्डल आणि दुसरा ठेविळा जार्डल.
 तेव्हां ते उत्तर देतां त्याला होयसे, हे प्रभु कोठे?

अन जो त्हांस बोखला , केने नेह तेहि राखने कहि रहकट
बैलोख.

अध्यास ३३.

अणखी त्याहि त्यास हाखल अत्राखा बांनितला की ,
खंडा प्राचीना करणें आणि न भागणें लागतें , कीं एक
जगतीत कोणी अख व्यावधोत्र होता , देवाला न भ्याला ,
आणि त्याने माणसाची भीड भाजिली नाहीं . तेन्हां त्या
जगतीत कोणी विधवा होती आणि ती त्याच्याजवळ घेऊन
बोखली , माझा बापापासून मला व्यावसुड दे . तेन्हां
कांहीं वेळपर्यंत त्याने भाजिलें नाहीं , परंतु त्यानंतर तो
आकणांत बोखला , अरीं जी देवाला भीत नाहीं आणि
अणखांचीहि भीड भाजीत नाहीं , तथापि ही विधवा
मला अन्न देती , यास्तव तिला व्यावसुड याखाडीं पाववीन
कीं तिने वेळपर्यंत घेऊन माझा तोंडावर न मारवें . आणि
प्रभु बोखला , अन्यायी न्यायाची काय न्हणतो तें तुझी
देवा , तर देव आपले जिवडलेसें जे राखीं व दिवसी त्याला
हाक मारितात , त्यांविषयीं पार वाहतांहि त्यांचा व्याव
सुड घेणार नाहीं कीं काय ? जी तुझ्यास बांनितों कीं ते
त्यांचा व्यावसुड लवकर घेईल ; तथापि माणसास घुच
घेऊन पृथ्वीवर त्याला जिवित्त वाचवेल कीं काय ?

अणखी आकण पुष्कळीं अर्धों अर्धें आं निखेकानीं आप

जावर विश्वासलें आणि दुसऱ्यां धिःकारिलें, त्यांस त्याने हा दाखला सांगितला. देवे माणूस, एक फारिशी व दुसरा करघेणारा, हे प्रार्थना करावयास देवळास चढले. फारिशीने आपणासीं उभा राहून हीं प्रार्थिलीं, हे देवा, दुसरीं माणसें, अपहारी, अन्यायी, व्यभिचारी, यांसारिखा किंवा या करघेणाऱ्यासारिखाहि मो नव्हे, यास्तव मो तुझा उपकार मानितों; साऱ्यांत दोनही उपास करितों, जितकीं मला मिळतात त्या अवघ्यांचें दाखवें देतों. परंतु करघेणाऱ्याने दूर उभा राहून होठे आकाशाकडे वर करावयास अनमान केला; अणखी आपल्या उरावर माळून बोलला, हे देवा, मज पायास प्रसन्न हो. मो तुम्हास सांगतों, हा दुसऱ्यापेक्षा न्यायी भोजलेला आपल्या घरास उतरला, कां तर जो कोणी आपणास उंच करितो तो नीच केला जाईल, आणि जो आपणाला नीच करितो तो उंच केला जाईल.

मग हे शस्त्रत असतां असें झालें कीं तो कोण्या गांवांत आला, आणि मार्था नावें कोणी स्त्री तिने आपल्या घरीं त्याचें आतिथ्य केलें. अणखी तिच्या मारच्या छटलेली बहीण होती, आणि ही येथूच्या पायांजवळ बसून त्याची गोष्ट ऐकत होती, परंतु मार्था बसत सेवेविषयीं ओढा ओढीत होती. तेव्हां जवळ येऊन तो बोलली, हे प्रभू,

माझ्या बहिणीने मला एकटें सेवा करावयास सोबत दिलें
 याची तुला चिंता नाही की काय ? यास्तव तिच्या माझें साक्ष
 करावें झणून सांग. तेव्हां येथू उत्तर देतां तिच्या बोलला ,
 हे माझे , माझे , तूं बडतांविषयीं चिंतातूर व गडबडीत
 आहेस , परंतु एकाचें अगत्य आहे , आणि मारयेने जो
 सांगला वांटो तिजपासून घेतला जाणार नाही , तो निव
 उला आहे.

तेव्हां घरबाहेरमांत संस्कार कार्याचा दिवस आणि
 चिंताळा होता , आणि येथू देवकीं शलभोक्त्या मंडपमांत
 फिरत होता. यावर यद्गदी त्याच्या भोंवतें येऊन त्याला
 बोलले , तूं कोठपर्यंत आमचा जीव संदेहांत धरितोस ? जर तूं
 खोश आहेस तर आह्मास उघडें सांग. येथूने त्यांस उत्तर
 दिलें , म्या तुझास सांगितलें , तथापि तुझी न विश्वासता.
 जीं कामें मी आपल्या बापाच्या नावाने करितों तीं मजविषयीं
 साक्ष देतात , परंतु तुझी मजवर न विश्वासतां , कारण कीं
 माझ्या मेंढ्रांतोस बऱ्हा. जें म्या तुझास सांगितलें तें ,
 माझीं मेंढ्रे माझा ब्रह्म ऐकतात , मोहि त्वांस जाणतों
 आणि तीं माझ्यामार्गे येतात आणि मी त्यांस सर्वकाळ
 जीवन देतां ; झणजे त्यांचा बाळ सर्वकाळापर्यंत होणार
 नाही , आणि कोणी त्यांस माझ्या हातांतून हिसकणार
 नाही. माझा बाप ज्याने मला दिलीं तो सर्वापेक्षां घोर

आहे, आणि त्यांचा माझ्या बापाच्या हातांखाली दिसून
 वयास कोणी प्रक्षिप्त नाही; मी व बाप एक आहो.
 जवळ त्याच्या भोंडमार करावयास यत्न्यानी फिरून धोंडे वच
 ढिले. येष्टूने त्यांचा उत्तर दिले, म्या आपल्या बापाचीं
 वक्तव्य चांगलीं कामें तुझ्या दाखविलीं आहेत, बांदास
 कोणत्या कामासाठीं तुझी मला भोंडमार करितां? यत्न्यानी
 त्याला उत्तर देतां बोलले, चांगल्या कामासाठीं आम्ही तुला
 भोंड मार करीत नाहीं परंतु दुर्भाषणासाठीं, आणि यासाठीं
 कीं तूं मनुष्य असतां आपणाला देव करवितोस. येष्टूने
 त्यांचा उत्तर दिले, काय, तुमच्या प्राज्ञांत न लिहिलें कीं,
 मी बोललों तुझी देव आहों? ज्यांवर देवाची गोष्ट प्राप्त
 झाली त्यांचा जर त्याने देव झटले, आणि धर्मसेवाचा
 मंग होवत नाही, तर ज्याला बापाने पवित्र मानिलें
 आणि जगांत पाठविलें आहे, त्याला तुझी झणतां कीं दुर्भा
 षण बोलतोस, मी देवाचा पुत्र आहे हें झटल्यावरून ?
 जर मी आपल्या बापाचीं कामें न करितों तर मजवर
 विश्वास ठेवूं नका, परंतु जर मी करितों मग जरीं मजवर
 न विश्वासतां, तथापि त्या कामांवर विश्वास असा ठेवा कीं
 तुझी जाणविं आणि विश्वासविं कीं मजमध्यें बाप आणि
 त्याजमध्यें मी आहे. यास्तव त्यानी फिरून त्याला धरा
 वयास पाहिलें, परंतु तो त्यांच्या हातांपासून निघाला.

आणि तो फिहून चार्डेनेपलिकडे जेथे घोडाख पडिल्याने वाप्तिष्ठा करीत होता , त्या ठिकाणास जाऊन तेथे राहिला. तेव्हा बडत त्याजवळ आले आणि बोलले की , घोडाखाने काही चमत्कार केला नाही खरा , परंतु घोडाखाने झावि वडी अवडी जी सांगितली ती खरी होती ; आणि तेथे बडतानी त्याजवर विश्वास ठेविला.

अध्याय ३७.

तेव्हा मारया व तिची बहीण मार्या यांचा गांव जो बेथानी तेथील साजारस नावे कोणो त्याला विकार होता ; आणि ज्या मारयेने प्रभूला सुगंध तेलाने चर्चिले आणि त्याचे पाय आपल्या केंशनो पुसले तो हेतो , तिचा भाऊ साजारस याला विकार होता. यास्तव बहिणीनी त्याच्याजवळ पाठवून न्हावले , हे प्रभू, पाहा , ज्यावर तूं प्रीति करितोस त्याला विकार आहे. तेव्हा येथून ऐकून बोलला , हा विकार मरणासाठीं नव्हे परंतु याकडून देवाच्या पुत्राचा गौरव व्हावा ह्याणून , हा देवाच्या गौरवासाठीं आहे. तेव्हा येथून मार्या व तिची बहीण व साजारस यांवर प्रीति केली होती , यावर त्याला विकार आहे , हे ऐकिल्यानंतर तो जेथे होता त्याच ठिकाणीं दोन दिवस राहिला. मग त्यानंतर तो शिथ्यांस ह्याणतो , आपण यज्ञदांत फिहून जाऊं ? शिथ्य त्याला ह्याणतात , हे राखी , यज्ञदी आतां

तुझा धोंडमार करावयास झटसे आणि तू तेथे फिरून
 अतीस काय ? बेगूने उत्तर दिलें, को दिवसाच्या बारा
 शिरा को नाहीत ? जर कोणी दिवसां चाखतो तो या
 जमाचा उजेड पाहतो, यासच त्याचा ठेंब लागत नाही.
 परंतु जर कोणी रात्री चाखतो तर त्याचा उजेड नाही,
 यासच ठेंब लागतो. त्याने ही झटकी आणि यानंतरच
 त्यास झणते, आमच्या साजारस मित्राचा नीज लागली
 परंतु मी त्यास जाऊ करावयास जातो. यावर त्याचे
 त्रिंश बोसले, हे प्रभू, जर त्याचा नीज लागली तर तो
 पार होईल. तेव्हा बेगू त्याच्या मरणाविषयी बोसला,
 परंतु झोपेच्या निजण्याविषयी बोसतो, असे त्यांस वाटले.
 यासच त्यानंतर बेगूने त्यास उचले जाणितले, साजारस
 मेला आहे, आणि मी तेथे नव्हतो यासच तुझामुळे मी
 आनंद करितो, कारण की तुम्ही विश्वास धरावा; परंतु
 आपण त्याच्या जवळ जाऊ. यावर योमा जो दिदुमस
 झटसेला तो सोबतो त्रिंश बोसला, आपणहि त्यासहित
 मरावयास जाऊ.

यावर बेगू आला असतां, त्याला तो तेव्हाच चार
 दिवस थडग्यांत राहिलेला सांपडला; बेथानी तर थड
 प्राचीनाजवळ सुमारे पंधरा धावांभर दूर होती. आणि
 माची व भारया यांच्या भावाविषयी वीस प्रांतवन कराव

યાચ ત્યાંયાપાણીં ચઢ્યાંતોલ વડત આજે હોતે. તર
 ચેડૂ હેતો જેં માર્બેને રેકિહેં અસતાં તો જાજન ત્યાહા
 મેટહી, પરંતુ મારવા ચરાંત વસહો. તેહ્યાં માર્યાં ચેડૂહા
 બોલહી, જે પ્રભૂ, જર તું રહેં અસતાય તર માણા માજ
 મેલા જસતા; પરંતુ આતાંદિ જોં કાંદોં તું દેવાજવઝ માજ
 જીલ તોં દેવ તુહા દેરંલ, જેં મહા કઢહેં. ચેડૂ તિહા
 જ્ઞાનતો, તુહા માજ પુન્હા ઉઠેલ; માર્યાં ત્યાહા જ્ઞાનતો,
 મેટહીલ દિવસોં પુન્હા હઠખાંત તો પુન્હા ઉઠેલ જેં મહા
 કઢહેં. ચેડૂ તિહા બોલહા મો પુન્હા ઉઠળેં આણિ જીવન
 આજે, જો મજવર વિશ્વાસ ઠેવિતો તો જરીં મેલા તરીં
 વાંચેલ, આણિ જો કોળો વાંચતાંના મજવર વિશ્વાસતો તો
 સર્વકાઠાપર્યંત મરનારજ માહોં, યાચ તું વિશ્વાસતોય કોં
 વાય? તો ત્યાહા જ્ઞાનતો, હોય પ્રભૂ, તું તો સ્ત્રીલ
 દેવાચા પુત્ર જો જનાંત હેતો અજા આજેસ, જ્ઞાનૂન મો વિશ્વા
 સત્તેં. આણિ તો હોં બોલૂન નિશાહી, આણિ આપહી
 વહીળ જો મારવા તિહા ગુપ્ત બોલાવિતાં જ્ઞાનાહી, ગુહ
 આજા આજે આણિ તુહા બોલાવિતો; તો જેં રેકતાંય જેં
 હડૂન ત્યાંયાજવઝ હેતો. આણિ તોંપર્યંત ચેડૂ ગાંવાંત
 આજા મજતા, પરંતુ જેં માર્યાં ત્યાહા મેટહી ત્યા
 આગ્યાંત હોતા. ચઢદો તર જે તિહાજવઝ ચરાંત અસતાંના
 તિહેં જ્ઞાતવન કરીત હોતે, જ્ઞાની પાદિહેં કોં મારવા

सबकर उठून बाहर निघाली ; तेव्हा तिच्या मागे जातां नव्हते , कीं , तो थडग्याजवळ तेथे रहावयास जात आहे. मारया तर जेथे येणू होता , तेथे आस्मावर त्याला पाहत असतां त्याच्या पायां पडून त्याला बोलली , हे प्रभू जर तूं अथे असतास तर माझा भाऊ मेला नसता.

थावर येणून तिच्या रडतां आणि जे यकदी तिच्या जवळ मिळाले त्यांस रडतां पाहिलें , तेव्हां तो आख्यांत कण्हला , व आपण विव्दळ झाला आणि बोलला , तुझी त्याला कोठे ठेविलें ? ते त्याला झणतात , हे प्रभू येउन पाहा. येणू रडला . यास्तव यकदी बोलले , पाहा , त्याने त्याजवर केवढी प्रीति केली. आणि त्यांमधून कित्येक बोलले , ज्याने आंध्र्याचे डोळे उघडिले त्या झाला असें करण्याची शक्ति नव्हती काय ? कीं हाचि न मरावा. थावर येणू फिरून आपणांत कण्हून थडग्याजवळ येतो ; तें तर गुहा होती आणि तिजवर धोंड ठेविली होती. येणू झणतो , धोंड काढा ; त्या मेलेल्याची वहीज जी मार्याती त्याला नव्हतों , हे प्रभू , स्वया दिवस झाला यास्तव आतां तो घाणतो. येणू तिच्या झणतो , जर तूं विश्वासवील तर देवाचा गौरव पाहशील , हें त्या तुला सांगितलें कीं नाहीं ? यास्तव जेथे तो मेलेला ठेविला होता , तेथून त्यानी धोंड काढिली. तेव्हां येणू आपले डोळे वर

कहना बोलना , हे वाक्ता , तां मर्हि रेविलें , वाक्ता
 मो तुझा उपकार मानितों , आणि तूं स्वदा मर्हि रेव
 तोय हें मला कळेलें . परंतु जम जें मोकलें उभें आहे
 त्यामुळे बोललो , कारण त्यानी विश्वास धरावा कीं मां
 मला पाठविलें आहे . मज सैं कोसून तो संव करती
 भोरवडा , हे साधारण दकडे ये . तेव्हां जो मेला होता
 तो वधेर आला , त्राव व हात वेष्ट्यानी बांधलेले , आणि
 त्यासैं तोंड फुड्याने वेष्टिलेले होतें ; येथू त्यांस झपती ,
 त्याका मोठळें करा आणि जाजं द्या . याखव वज्जरी जे
 मारवेच्याजक आहे आणि जें येथूने कोडीं तें पावन
 होतें , त्यांतून वज्जतानी त्याजवर विश्वास ठेविता ; परंतु
 त्यांतून विल्लेबाजी फारिषांजक जाजून येथूने जें कोडीं
 तें त्याका सांगितलीं .

अध्याय ३८.

जवळून मुख्य उपाध्ये व फारिषी यांनी सभासद्वर्ग
 एकजम जवळून गटलें , आझी काय करूं ? कां कीं हा
 मज्जून वज्जत समस्कार करितो ; जर आझी वाला असा
 असा देतो तर अवजे याजवर विश्वासतीव , मज रोगी
 बेलीक आणि आझसैं ठिकाण व राष्ट्रहि चेतोव . आणि
 त्यांतून कोणीएक बायाफा त्या वडीं मुख्य उपाध्या अस्तां ,
 तां त्यास बोलता , तुम्ही कांहीं न जाणतां आणि विचार

न करितां, कां कीं प्रवेशाठीं एका माणसाने मरविं आणि सर्व राष्ट्रांने मात्र न पावावा झणून आह्वाण करण्याची आहे. तेव्हां तो आपल्या आपण रें बोळकावा नाहीं, परंतु त्या वर्षी तो मुख्य उपाया असतां त्याने भविष्य द्वाटवें कीं, येथून राष्ट्रांसाठीं मरणार होता, आणि केवळ त्या राष्ट्रांसाठीं नव्हे परंतु अर्थ कीं त्याने देवाचीं फांकलेलीं झेंडेंहि एकवट मिळवावीं, चाखव त्या दिवसापासून त्याच्या जिंवे माराम लागू स्थानी मजबोबा केला, चाखव येथून तेव्हांपासून सत्त खांमध्ये प्रगटपणें फिरला नाहीं, परंतु तेथून रावाजवळीक प्राप्त थांतीस एफ्रायम द्वाटलेल्या मजरांत गेला आणि तेथे आपल्या जिवांसुद्धां राहिला.

आणि जेव्हां येथून त्या गोष्टी संपविल्या होत्या, तेव्हां अर्थ झालें कीं तो गल्लीलाहून पळिकडे गेला, आणि वार्डेनेवरील यज्ञाच्या शिवांत आला. मग वज्रत समुदाय त्याच्यामागे गेले, आणि त्याने आपल्या बहिवादीप्रमाणे त्यांस किडन उपदेष्टेहि आणि त्यांस तेथे निरोगो केले.

तेव्हां फारिशी त्याच्याजवळ येऊन त्याची परीक्षा घेतां त्याच्या बोलसे, माणसाने आपल्या वायकोला प्रत्येक निमित्तावरून घोटणें उचित आहे कीं काय? मग तो उत्तर देतां त्यांस बोलला, रें तुझी वाकसें नाहीं काय? कीं ज्याने त्यांस प्रारंभीं उत्पन्न केले, त्याने त्यांस

पुरुष आणि स्त्री असे उत्पन्न केले ; आणि झटवें , ज्ञाक
रितां माणूस आपला बाप व आई ज्ञांस सोडील , आणि
आपल्या बायकोशीं जडेल आणि तीं देखि एक ब्ररीर होतील ,
अत्रास्तव पुढें तीं दोन नाहींत , परंतु एक ब्ररीर आहेत ;
यास्तव जें देवाने एकवट जोडलें आहे त्याला माणूस न
तोडो . ते त्याला न्हणतात , तर मोक्षाने आज्ञा कां
दिल्ली कीं झटपच द्यावें आणि तिला सोडावें ? तो त्यांस
झणतो कीं , तुमच्या कठीण अंतःकरणापासून मोक्षाने
तुमच्या बायकांस तुझास सोडूं दिल्लें , परंतु पहिल्यापासून
असे नव्हतें . आणि मी तुझास सांगतो कीं , जो जो
आपल्या बायकोला आरकरीच्या कारणावांचून सोडील
आणि दुसरीशीं लग्न करील तो तो व्यभिचार करितो . त्याचे
शिवाय त्याला न्हणतात , बायकोविषयीं जर माणसाची दृष्टा
अशी आहे तर लग्न करणें उपयोगी नाहीं . तेव्हां तो
त्यांस बोळला , ज्ञा गोष्टीचें धारण सर्वासि होत नाहीं ,
केवळ ज्ञांस दिल्लें त्यांस धारण होतें , कारण कित्येक
नपुंसक असे आहेत कीं आईच्या पोटापासून तसे जन्मले होते .
आणि कित्येक नपुंसक असे आहेत कीं माणसांकडून नपुंसक
केले होते , आणि ज्यानी आकाशाच्या राज्यासाठीं आप
णांस नपुंसक केले असेहि नपुंसक आहेत ; जो धारण
करावयासू न्निमान् आहे त्याने धारण करावें .

नंतर बाळकें त्याच्याजवळ आणिजीं पोतीं अन्नाखव कीं त्याने त्यांवर हात ठेवावे आणि प्रार्थना करावी. तेन्हां त्रिस्थानी त्यांस ब्रह्म द्याविद्या, परंतु येष्टू बोसळा, बाळ कांस अहं द्या आणि मजजवळ द्यावयास त्यांस मना करूं नका, कां कीं आकाशाचें राज्य अन्नाचें आहे. मी तुझ्यास निश्चय असें सांगतो कीं जर कोणीएक मनुष्य देवाचें राज्य खेंकरासारिखें जेणार नाही तर तो त्या राज्यांत जाणारच नाही. तेन्हां त्याने त्यांस कंवंटालून धरून आणि त्यांच्या आंगावर हात ठेवून आग्नीर्वाद दिव्हा.

मग तो वाटेंत बाहेर जात असतां कोणी एक पुद्गल धांवत येऊन आणि त्याच्यापुढें आपले गुठचे भूमीवर टेंकून त्याला विचारिलें, हे उत्तम गुरू म्या निरंतर जीवन पावावें द्याविषयीं म्या काय करावें? तेन्हां येष्टू त्याला बोसळा कीं, तूं मला उत्तम कां झणतोस? एका देवावांचून दुबरा कोणी उत्तम नाही. जीवनांत जावयास जर इच्छितोस तर म्या आज्ञा आहेत त्या पाळ. तो त्याला झणतो, कोणत्या? तेन्हां येष्टू बोसळा कीं, तूं हत्या करूं नको, व्यभिचार करूं नको, चोरी करूं नको, खोटी साक्ष देऊं नको, तुझा माप आणि आई यांची मर्यादा राख, आणि आपल्यासारिखी आपल्या जेजाच्यावर प्रीति कर. तो तद्वण त्याला झणतो म्या आपल्या बाळपणापासून हीं अवधीं पाळिलीं आहेत;

आजून मी कशाविषयीं उणा आहे . येणून त्यांकडे लक्ष लावून त्याजवर प्रीति केली आणि त्याचा छोट्यांकी , एक तुझ्या मध्ये उणे आहे जा तुझे जितकें आहे तितकें विकून हरि आस हे मग तुला आकाशांत द्रव्याचा संपद होईल नंतर तू वध करून उचलून माझ्यामार्गे ये . तेव्हा तो त्या बाक्याकडून शिव होऊन दुःखित होत्यातां निघाला कारण की त्याजवळ द्रव्य बळत होते . तेव्हा तो कष्टी झाला हे येणू पाहून आपल्या शिष्यांस झणतो की , आंजवळ द्रव्य आहे त्यानी देवाच्या राज्यांत जावे हे त्यांस किती कठीण आहे ? मग शिष्य त्याच्या बाक्या कडून विनित झाले . तेव्हा येणून त्यास फिडून उत्तर दिले की , हे लेंकरां हो जे द्रव्याचा भरवसा भरितात त्यानी देवाच्या राज्यांत जावे हे त्यांस किती कठीण आहे ? धनवान पुढे जाणे देवाच्या राज्यांत जावे आपणां उंटाने घुरल्या वेजां लून जावे हे कोपे आहे . तेव्हा ते अत्यंत चकित होऊन आपआपल्यामध्ये बोलले की , असे असतां तरावयास कोण समर्थ होईल ? मग येणू त्यांकडे पाहून झणतो की , मनु आस हे अन्नक्य आहे परंतु देवाला अन्नक्य नाही कारण की देवाला संपूर्ण क्य आहे .

तेव्हा येच उत्तर देतां त्याला बोलला , पाह जाझी अवधीं होडिलीं आणि तुजमागे आलों आलों , झणून आझाच काच होईल ? मग येणू त्यास बोलला , मी

तुम्हास खरीत म्हणतो कीं जेव्हां मनुष्याचा पुत्र आपल्या
 गौरवाच्या राजासनावर बसेल, तेव्हां जे तुम्ही मजमांमै
 पुनर्जन्मांत चाललां, तुम्हीहि दस्तरालाच्या बारा वंशांचा
 न्याय ठरवितां थासव बारा राजासनावर बसाव. आणि
 ज्याने घर किंवा भाऊ किंवा बहिणी किंवा बाप किंवा
 आई किंवा बायको किंवा लेकरें किंवा जेते हों मजकरीतां
 आणि शुभवर्त्तमानाकरितां सोडलीं आहेत, आणि
 जो असें केल्यावर ह्या सांप्रतकाळीं घरे आणि भाऊ आणि
 बहिणी आणि आया आणि लेकरें आणि जेते आणि प्राप्त
 म्हावयाच्या लोकीं निरंतर जीवनहि पावल्यावांचून राहिल
 असा कोणी नाहीं. परंतु जे बळत पहिले आहेत ते शेवटचे
 होतील, आणि शेवटचे आहेत ते पहिले होतील.

अध्याय ३९.

कारण कीं आकाशाचें राज्य कोणएका म्हापति
 सारिखें आहे, जो तो आपल्या द्राक्षमळ्यांत कामकरी
 मोलाने ठेवावयास सकाळीं बाहेर गेला; आणि त्याने
 कामकऱ्यांसीं दिवसाला पावल्याचा ठराव केल्यावर त्यांस
 आपल्या द्राक्षमळ्यांत पाठविलें. आणि त्याने तिसऱ्या
 तासीं बाहेर जाऊन अड्ड्यावर दुसरे रिकामे उभे राहतां
 पाहिले, आणि तो त्यांस बोलला, तुम्हीहि द्राक्षमळ्यांत
 जा आणि जें योग्य असेल तें तें तुम्हास देईन, मग ते

मैंने ; अणखी बाह्या व जथा ताहीं त्याने बाहेर जाऊन
 तसेच केले. मंतर अकराव्या ताहीं बाहेर जाऊन दुसरे
 रिकामे उभे राहता पाहिले, आणि तो त्यांस म्हणतो ,
 तुम्ही घारा दिवस एथे रिकामे कां उभे राहतां ? ते
 त्यांना म्हणतात, आम्हास मोक्षाने कोणी ठेविलें नाहीं
 यासाठीं राहतां. तो त्यांस म्हणतो तुम्हीहि द्राक्षमळ्यांत
 जा, आणि जें जें योग्य असेल तें तें तुम्ही पावला.
 तेन्हां सार्वकाल घाब्यावर त्या द्राक्षमळ्यांचा धनी आपल्या
 कारभाऱ्याला म्हणतो, कामकर्यास बोलाव, आणि ग्रेवट
 घ्यापासून आरंभून पहिल्यापावेतो त्यांस मोल दे. तेन्हां
 जे अकराव्या ताहींचे ते घेऊन त्या एक एकाला पावला
 मिळाला ; मग जे पहिले त्यांनी घेऊन आपणांस अधिक
 मिळेल असें कल्पिलें, परंतु त्या एक एकालाहि पावला
 मिळाला. आणि त्यांनी घेतल्यावर गृहपतिविरुद्ध
 कुरकुर करून नटले, ह्या ग्रेवटच्यानी एकच तास काम
 केले, तथापि ज्यानी दिवसाचा भार व जून सोसिलें त्या
 आह्लासमान त्या त्यांस केले आहे. परंतु तो त्यांतून
 एकाला उत्तर देतां बोलला, हे सखा, मी तुम्हा
 अवघा करीत नाहीं ; त्यां मजशीं पावल्याचा ठराव केला
 नाहीं काय ? जें तुम्हें तें घेऊन जा, परंतु जसें तुम्हा तसें
 ह्या ग्रेवटच्यालाहि द्यावचास माझी इच्छा आहे. जीं माझीं

त्याविषयी जे भी इच्छिते ते करणे, हे मला उचित नाही काय ? मी चांगला आहे, याकाब तुम्हा जेव्हा वाईट आहे काय ? असे प्रेवटले ते पहिले, आणि पहिले ते प्रेवटले होतील, याकाब की बडत बोलावलेले परंतु धाडके निवडिलेले आहेत.

आणि ते वाढत यद्वालेमास वर्तते जात होते त्या काळीं जेव्हा त्यांच्या पुढे आत असता ते विकित झाले आणि मागे पाळत असतां भयाभीत झाले. तेव्हां तो फिरून त्या द्वारा [जणां] अवळ येऊन आपल्याला जे जे प्राप्त होणार होते ते ते त्यास सांगू लागला की, पाहो आम्ही यद्वालेमास वर्तते जातो आणि भविष्यभाष्यांकडून माणसाच्या पुत्राविषयी सर्व जे लिहिली ती पूर्ण केली जातील, कारण की तो मुख्य उपाध्ये व पंडित यांच्या साधीन गेला आहे आणि ते त्याला मरणदंड ठरवितो. मग त्याचा उपहास करावयास आणि मार द्यावयास आपि बंधूंनी द्यावयास घरप्रजांच्या साधीन करितो, मग तिसऱ्या दिवशी ते फिरून उठेल. परंतु ते ज्ञांतोस कांहीं न समजले, ह्याजमिणी गोट त्यापासून सपविली गेली आणि जे ह्याटकी ती त्यानी न जाणवली.

तेव्हां जेवेदीच्या पुत्रांच्या आईने आपल्या पुत्रांबरोबर त्याच्याजवळ येऊन पायां पडतां त्यापाशीं कांहीं मागितलें.

मन तो तिला बोलला , काय इच्छितोस ? तो त्याला
 म्हणतो , हे माझे दोघे पुढे एकाने तुझ्या उजव्याकडे ,
 आणि एकाने तुझ्या डाव्याकडे तुझ्या राज्यांत बसवें झणून
 सांग . परंतु येथून उत्तर देतां झाला , जें तुझी मागतां
 तें तुझ्यास कळेलें नाहीं ; जो प्याला मी पिणार आहे तो तुझी
 प्यावयास आणि ज्या बाप्तिस्थाने मी बाप्तिस्ती होतो त्याने
 तुझी बाप्तिस्ती व्हावयास शक्तिमान् आहां काय ? ते त्याला
 झणतात , आहो शक्तिमान् आहों . मग तो त्यांस
 झणतो , माझा प्याला तुझी प्याल , आणि ज्या बाप्तिस्थाने
 मी बाप्तिस्ती होतो त्याने तुझी बाप्तिस्ती व्हाल ; परंतु
 ज्यांसाठीं माझ्या बापाने सिद्ध केलें त्यांतांचून दुसऱ्यांस माझ्या
 उजव्याकडे आणि डाव्याकडे बसुं देणें हें माझे नाहीं . तेव्हां
 ते दावा हें ऐकून त्या दोघा भावांवर जळफळले , परंतु
 येथून त्यांस जवळ बोलावून झटलें , परंप्रजांचे अधिकारी
 त्यांवर धनीपण करितात , आणि जे मोठे ते त्यांवर सत्ता
 करितात , हें तुझ्यास कळेलें आहे . तथापि तुझ्यामध्ये
 तथें होजं नये . परंतु जर कोणी तुझ्यामध्ये मोठा होजं
 इच्छील तर तो तुमचा सेवक होवो , आणि जर कोणी
 तुझ्यामध्ये पहिला होजं इच्छितो तर तो तुमचा चाकर
 होवो . ज्या प्रकारें मनुष्याचा पुढे सेविला जावयास नाहीं

परंतु सेवावथास आणि वज्रताच्या ठिकाणी खंडणी आचका जीवच सावथास आला त्याप्रकारे.

मंतर थरीदोस आले मग तो आणि त्याचे शिष्य आणि मोठा समुदाय हे [सर्व] थरीदोपासून बाहेर जात असता तीमी झाचा पुच वार्तिमी झा नामेंकरून एक आंधळा वाटेवर भोक मागत बसला होता. तेव्हां त्याने समुदाय पुढून पाहतां ऐकून हे काय असेल ? असें पुसलें, मग त्यानी त्याचा सांगितलें कीं, माजोरो येथून जवळून जात आहे. तेव्हां तो ओरडून बोलां जागळा कीं, हे येथून दावीदाच्या पुचा तूं मजवर दया कर. तेव्हां वज्रत जोशानी त्याला दूठ आला केली कीं, तूं उगाच राहा; परंतु तो फार अधिकच ओरडला कीं, हे दावीदाच्या पुचा तूं मजवर दया कर. तेव्हां येथून उभा राहून त्याला बोला कथास सांगितलें, मग ते त्या आंधळ्याला बोलावून त्याला नजणतात, तूं धीर धर काढ तो तुंका बोलीकितो. मंतर तो आपलें बळ ठाकून उठून येथूनजवळ आला. तेव्हां येथून त्याला उतर केलें कीं, जां तुजसाठीं काय सिद्ध करावें झणून तूं दखितोस ? मग तो आंधळा त्याला बोलाळा, हे माझा कानून मला दिवावें असें मी दखितो. तेव्हां येथून कबजा करून त्याच्या डोळ्यांस शिंदून त्याला बोलाळा, तुका दिसे, तुका विखावाने तुका तारिलें आहे. आणि त्याला तेव्हांच

मग तो मिला बोलाला , काय इच्छितोस ? तो त्याला नवणतो , हे माझे दोघे पुढे एकाने तुझ्या उजव्याकडे , आणि एकाने तुझ्या डाव्याकडे तुझ्या राज्यांत बसवें झणून सांग . परंतु येथून उत्तर देतां झाला , जें तुझी मागतां तें तुझ्यास कळेलें नाहीं ; जो प्याला मी पिणार आहे तो तुझी प्यावयास आणि ज्या बाप्तिस्थाने मी बाप्तिस्मी हेतों त्याने तुझी बाप्तिस्मी व्हावयास शक्तिमान् आहां काय ? ते त्याला झणतात , आझी शक्तिमान् आहों . मग तो त्यांस झणतो , माझा प्याला तुझी प्याल , आणि ज्या बाप्तिस्थाने मी बाप्तिस्मी हेतों त्याने तुझी बाप्तिस्मी व्हाल ; परंतु ज्यांसाठीं माझ्या बापाने सिद्ध केलें त्यांचांचून दुसऱ्यांस माझ्या उजव्याकडे आणि डाव्याकडे बसुं देणें हें माझे नाहीं . तेव्हां ते दादा हें ऐकून त्या दोघा भावांवर जळफळले , परंतु येथून ते त्यांस जवळ बोलावून झटले , परंप्रजांचे अधिकारी त्यांवर धनीपण करितात , आणि जे मोठे ते त्यांवर सत्ता करितात , हें तुझ्यास कळेलें आहे . तथापि तुझ्यामध्ये तवें होजं नये . परंतु जर कोणी तुझ्यामध्ये मोठा होजं इच्छील तर तो तुमचा सेवक होवो , आणि जर कोणी तुझ्यामध्ये प्रहिला होजं इच्छितो तर तो तुमचा चाकर होवो . ज्या प्रकारें मनुष्याचा पुढे सेविला जावयास नाहीं

પરંતુ સેવાવધાન આણિ વડતાંઆ ઢિકાળોં લંડળી આવલા
જીવલ સાવલાસ આલા ત્યાપ્રકારે.

મંતર થરીદોસ આલે મગ તો આણિ ત્યાંચે શિવ આણિ
મોઠા સમુદાય હે [સર્વ] થરીદોપાસન વાદેર જાત અસતાં
તેમી જ્ઞાણા પુત્ર વાર્તિમી જ્ઞા નામેંકરુન દક આંધળા
વાટેવર મીક માગત વસલા હોતા. તેજ્ઞાં ત્યાંચે સમુદાય
પુકુન જાણતાં રેકુન હેં કાચ અલેસ ? અલેં પુલેં , મગ
ત્યાંચો ત્યાંજા સાંગિતલેં કોં , નાજોરો યેગુ જવલુન જાત
આલે. તેજ્ઞાં તો ઓરડુન લોલુ જાગલા કોં , હે યેગુ
દાવીદાંઆ પુત્રા તું મજવર દયા કર. તેજ્ઞાં વડતા
જોલાંચો ત્યાંજા દુઢ આજ્ઞા કેલો કોં , તું હગાચ રાજા ;
પરંતુ તો પાર અધિકલ ઓરડલા કોં , હે દાવીદાંઆ પુત્રા
તું મજવર દયા કર. તેજ્ઞાં યેગુને હમા રાજન ત્યાંજા લોલા
કાચાં સાંગિતલેં , મગ તે ત્યા આંધળાંજા લોલાલુન ત્યાંજા
જવળતાત , તું ધીર ધર જઠ તો તુંજા લોલાલિતો. મંતર તો
આપલેં વલ ઠાકુન હટુન યેગુજવલ આલા. તેજ્ઞાં યેગુને
ત્યાંજા જતર કેલેં કોં , જ્ઞાં તુજસાઠોં કાચ સિદ્ધ કરાવેં જાણુન
તું દક્ષિતોસ ? મગ તો આંધળા ત્યાંજા લોલાજા , હે માજ્ઞા
જાનુલ મલા દિવાલેં અલેં મો દક્ષિતો. તેજ્ઞાં યેગુ કલ્પા
કરુન ત્યાંજા જોલ્યાંસ શિલુન ત્યાંજા લોલાજા , તુજા દિલો ,
તુજા વિચાલાને તુજા તારિલેં આલે. આણિ ત્યાંજા તેજ્ઞાંચ

दिखें , मग तो देवाळा गौरवीत त्याच्या मागे गेला , आणि सर्व लोकानी पाहून देवाळा स्तुति दिव्ही ; आणि तो आंत येऊन थरोहोमधून गेला.

अध्याय ४०.

तेव्हा पाहा जाक्की नावाने नटलेला माणूस होता आणि तो मुख्य करघेणारा होता. तो धनवान्ही होता , आणि येथू कोण आहे , हें पाहावयास त्याने यत्न केला , परंतु समुदायामुळे न शकला कां कीं वाळ्याने ठेंगण्या होता. तेव्हां तो त्याच्या पाहावयासाठीं पुढें धावून उंबरा वर बडला , कां तर हा त्याजवळून जाणार होता. आणि त्या जाग्यावर आला असतां येथूने दृष्टि वर कडून त्याच्या पाहिलें आणि त्याच्या झटलें , हे जाक्की , चार्दने उतर , कां कीं आज तुझ्या घरीं मला राहवें लागतें. मग त्याने चार्दने उतरून आनंदाने त्याच्या अंगीकारिलें , तेव्हां सर्व पाहून कुरकुरतां बोलले कीं , तो पापी माणसाकडे उतरा वयास आंत गेला आहे. तेव्हां जाक्की उभा राहून प्रभूला बोलला , पाहा , प्रभू , माझीं अर्धीं इथें दरिद्रांस देतो आणि जर कुभांडाने कोणाचें कांहीं घेतलें तर चौपट परत देतो. तेव्हां येथूने त्याविषयीं असें झटलें , आज या घराला तारण प्राप्त झालें आहे , यास्तव कीं हाचि आत्राहामाचें संतान आहे ; कारण कीं जें हारपलेलें त्याच्या

त्रोधावजास आणि तारावयास माणसाचा पुत्र आसा आहे.

तेव्हां ते हीं ऐकत असतां त्याने अणखी दाखला खांनि तसा ; यामुळे कीं तो चक्रवासेमाजवळ होता , आणि देवाचें राज्य सवकर प्रकाशित होणार आहे असे त्यांस वाटलें , म्हणून बोसला , कोणी सुकुळीन माणूस आपल्यासाठीं राज्य घेण्यास आणि माघारें येण्यास दूर देशांत मेला. आणि त्याने आपल्या दादा चाकरांस बोलावून त्यांस दादा जेर पैका दिव्हा आणि त्यांस म्हटलें , मी येतो तोंपर्यंत तुम्ही व्यापार करा. परंतु त्याच्या नागरिकानी त्याचा देश केला आणि त्याच्या मागे वकिली पाठवून म्हटलें , ज्ञाने आझावर राज्य करावें म्हणून आम्ही न इच्छितों. मग तो राज्य पावून माघारें आल्यावर असे झालें कीं ज्या चाकरांस पैका दिव्हा त्यांतील कोणी काय मिळविलें , हें आपण जाणवें म्हणून त्याने त्यांस आपल्याजवळ बोलावायास खांनि तलें. तेव्हां पहिला जवळ येऊन बोसला , हे प्रभू, तुझ्या जेराने दादा जेर मिळविले आहेत. मग झाला तो बोसला , जरे उत्तम चाकरा , तूं फार थोडक्याविवचीं विशास झालास , बासब दादा नगरांवर अधिकार करीत ऐस. तेव्हां दुसरा येऊन बोसला , हे प्रभू, तुझ्या जेराने पांच जेर मिळविले आहेत ; तेव्हां तालाहि तो बोसला , तूं हि पांच

नगरावर देव. मम दुसरा येज्जन बोलला , हे प्रभू पाहा , तुझा घेर जो म्या फडक्यांत ठेवून राखिला आहे ; तो द्या , की तर मी तुझा म्हालों , कारण कीं तूं खट माणूस आहेस , जें त्या ठेविलें नाहीं तें तूं घेतोस आणि , जें त्या पेरिलें नाहीं तें तूं कापितोस. तेव्हां तो त्याच्या हातूंचे , दुष्ट चाकरा , मी तुझा मुखाने तुझा जाय दर वितां , मी खट माणूस आहे , जें म्या ठेविलें नाहीं तें मी घेतों , आणि जें म्या पेरिलें नाहीं तें मी कापितों , हे त्या जाणवें , तर म्हात्मा पैसा मेढीवर कां ठेविला नाहीं , झणजे म्या येज्जन तो म्हात्मासुद्धां जयवविषय असता ? तेव्हां जवळ जवळ राहणाऱ्यांस तो बोलला , तो एक घेर त्यापासून था , आणि ज्याला दाहा घेर आहेत त्याला द्या. मम ते त्याला बोलले , हे प्रभू , त्याला दाहा घेर आहेत. मी तुझाच कारण सांगतां कीं म्या प्रत्येकाला आहे त्याला दिलें जाईल , आणि ज्याला नाहीं त्याचें जें आहे तेंहि त्यापासून घेतलें जाईल , अणखी ते मज्जे प्रभु ज्याची आपणांवर म्या राज्य करावें झणून इच्छिलें नाहीं त्यांस एके आणा आणि मास्यासमेत वधून टाका , आणि ते जें बोलून चव्वासेमास वर जात असतां पुढें राखिला.

आणि थड्यांचा बल्हाडण सण जवळ होता , आणि ज्याच्या अंगोदर बळत आपणांस झड्ड करावयास त्या मांस

पासून यद्दालेमास वर गेले. यासुद्ध त्याची येथून
 झोडिले आणि देवळांत उभे राहत असतां एकमेकांशीं
 झडले, तुझ्या कसें दिवते कीं तो सणास येणारच माझीं
 कीं काय? अणखी मुख्य उपाध्ये व फारिशी यांनी त्याला
 धरावे, म्हणून अशी आज्ञा दिवली होती कीं तो केढे
 आहे असें जर कोणाला ठाऊक असेल, तर त्याने सुचना
 द्यावी. यावर वल्हांडण सणाच्या साहा दिवस पूर्वी येथून
 येथान्यास आला; ज्या मेलेल्या लाजारसाला त्याने मेलेल्यां
 मधून उठविलें होतें, तो तेथे होता. तेव्हां यद्दाला
 फार लोकानी जाणलें कीं तो तेथे आहे, आणि ते आले
 केवळ येथुमुळें नव्हे, परंतु त्याने ज्या लाजारसाला मेलेल्यां
 मधून उठविलें त्यालाहि आपण पाहवें म्हणून. तेव्हां
 मुख्य उपाध्यानी लाजारसालाहि जिवें मारावयास मनसोबा
 केला, कारण कीं त्यामुळें यद्दालांमधून बडतानी जाऊन
 येथुवर विश्वास ठेविला.

दुसऱ्या दिवशीं येथून यद्दालेमास येतो, हें सणास
 आलेल्या फार लोकानी ऐकून खरकांच्या डाहाळ्या घेतल्या
 आणि त्याच्या भेटीस ते बाहेर गेले. मंतर तो जवळ बेंथ
 फार्ने व बेंथानी तेथवर जाईतझाडांच्या छाटलेल्या डोंगरास
 आला असतां हें झालें, तो आपल्या शिष्यांतून दोघांस
 प्राठवितांना बोडला, तुझी समोरच्या गावास जा, त्यांत

चिरतां तुझास बांधलेखा त्रिंगा व्यावर कोणी माणूस
 कधीहि बसला नाही असा तुझास सांगलेख, त्याला सोडून
 आणा. आणि कां सोडितां? असे जर कोणी तुझास
 विचारितो तर त्याला असें बोला कीं. प्रभूला त्यांचें अगत्य
 आहे. आणि जे पाठविसे ते जाऊन त्यांस जसें ज्ञाने
 सांगितलें होतें तसें सांगडलें. आणि ते त्रिंग्याला सोडीत
 असतां याचे धनी त्यांस बोलले, तुम्ही त्रिंग्याला कां
 सोडितां? मग ते बोलले, प्रभूला यांचें अगत्य आहे.
 आणि त्यानी त्याला येष्टूच्याजवळ आणिलें, नंतर आपलीं
 वस्त्रें त्रिंग्यावर घालून येष्टूला वर्ती बसविलें; जसें लिहिलें
 आहे तसें कीं, हे जीयोगाच्या कन्ये, भिजं नको, पाहा
 तुझा राजा गढवीच्या त्रिंग्यावर बसून येतो. तथापि
 त्याचे शिष्य हीं प्रथम समजले नव्हते, परंतु जेव्हां येष्टू
 गैरविद्या होता, तेव्हां त्याविषयीं हीं लिहिलीं आणि त्यानी
 हीं त्याला केलीं होती, असें त्यानी आठविलें. समुदाय
 जो त्याच्या संगतीं होता त्याने तर साक्ष दिल्ली कीं,
 ज्ञाने लाजारसाला प्रेतपेंवांतून बोलाविलें आणि त्याला
 मेळेष्ट्यांमधून उठविलें. तेव्हां बडतानी आपलीं वस्त्रें वाटेस
 पसरलीं, आणि दुसऱ्यानी झाडांपासून झाडाच्या तोडिच्या
 आणि वाटेस पसरल्या. आणि तो इतक्यांत जाईत्याजें
 मराच्या उचणीजवळ आला असतां, त्रिंग्यांचा सर्व भरणा

आनंद करून आपण जे चमत्कार पाहिले होते त्याविषयी मोठा वृद्धाने देवाची स्तुति करून सांगतां ओरडले, तार जविनंती प्रभूच्या नावाने ओ इस्त्राएल्लाचा राजा येतो, तो धन्य वादित, आमचा पितर दावीद याचें राज्य जें प्रभूच्या नावाने येतें तें आजोर्वादित असो सर्वाङ्गन उंचामधें तारण विनंती. तेव्हां समुदायामधून कित्येक फारिशी त्याच्या बोलले, हे गुरू, तूं आपल्या व्रिष्यांस निषेध कर. मग तो उत्तर देतां त्यांस बोलला, मी तुम्हास सांगतो कीं जर हे जेष्ठ असतील तर धोंडे ओरडतील. आणि जवळ आल्यावर त्याने नगराच्या पाङ्गन त्याविषयीं रडतां झटले कीं, तुम्ही शान्तिकारक जीं तीं त्यां ह्या तुम्हा दिवशीं हि खरें अवश्य जाणावीं होतीं, परंतु आतां तीं तुम्हा डोळ्यांपासून लपविलीं गेलीं आहेत. कां तर असे दिवस तुम वर येतील कीं तुम्ही ब्रह्म तुम्हाभेदता मोर्चां साक्षितांन तुम्हा वेढिली, आणि तुम्हा चक्रकडून कोडिली; आणि तुम्हा व तुम्हामधील तुम्हीं लेंकरें यांस भूर्देवरें करिली, आणि तुम्हामधें धोंद्यावर धोंडा राङ्ग देणार नाहींत; याचें कारण कीं त्यां आपली भेट होण्याचा समय जाणला नाहीं

अध्याय ४१.

मग तो यरूशलेमांत आल्यावर सर्व नगर खळखळ

બોલશે જો કોણ આદે ? આણિ સમુદાય બોલશે, યેગ્રૂ મંથિયભાષી જો ગાલીલાંતીલ નાજરેઅપાસુન તેં હાંચ બંદે. મગ આંધલે વ લંગહે દેવલાંત ત્યાઆજવલ આલે આણિ ત્યાને ત્યાંસ નિરોંગી વેલે. તેઢાં ત્યાને જે જન ત્યાર વેલે, તેં મુલ્ય ઉપાધ્યા વ પંડિત પાઠન આણિ દેવ લાંત લેંકરેં ઓરડતાંના ન્હળતાત, દાવિદાઆ ધંતાનાસાઠીં તારણવિનંતી, ત્યાંસદિ તે પાઠન જલ્લફલે આણિ ત્યાલા બોલશે, હે કાય બોલતાત તેં તું રેકતોસ કીં કાય ? તેઢાં યેગ્રૂ ત્યાંસ ન્હળતો, હાય, બાલકેં વ તાન્હીં યાંઆ તોંહીં તૂન તાં સુતિ ધૂર્ણ કરવિલીં આદે હેં તુઢીં કધીં ન કષિયિં કાય ?

આણિ સળોતં જે મજન કરાવયાસ ચઢલે, ત્યાંમથિં કિત્તિકં હેલાંસી હેતે ; યાસાવ તેં ગાલીલાંતીલ બેચસાર લાંઆ ફિલીપ્પસાજવલ આલે આણિ ત્યાપાસીં માગતં બોલ લેલે, હે સ્વામીં, આઢી યેગ્રૂલા પાદાવયાસ દક્ષિતોં. ફિલી પ્પસ બેજન આંદ્રેયાસાલા સાંગતોં ; મગ ફિલ્ન આંદ્રેયાસ વ ફિલીપ્પસ યેગ્રૂલા સાંગતાતં, તેઢાં યેગ્રૂ ત્યાવર બોલતાં ત્યાંસ ન્હળાલા, માણસાચા પુત્ર ગૌરવિલા જાવા છાળૂન લેલ આલો આદે. મી તુઢ્યાસ સ્વચીત સાંગતોં, જર મન્હા ચાદાળા ભૂમીત પડૂન ન મરતો તર તો એકલા રાહતો, પરંહુ જર મરતો તર વજત પીલ હેતો. જો આવસ્યા

जिवावर प्रीति करितो तो त्याच्या गमावीस, परंतु जो
 झा जगांत आपल्या जिवावर देव करितो तो त्याच्या सर्वका
 लिक जीवनासाठीं राखील. जर कोणो माझी सेवा करितो
 तर तो मझा मार्गे येवो ; मग जेव्हे मो आहे तेव्हे माझा
 सेवकहि होईल, आणि जर कोणो माझी सेवा करितो
 तर त्याची माय्यता वाप करील. आतां माझा जीव थरा
 रखा आहे ; मी काय बोद्धूं ? हे बापा, झा प्रसंगापासून
 मला तार ? तर झासाठींच मी झा प्रसंगास आलों. हे
 बापा, तुझ्या नावाचें गौरव कर ; यास्तव आकाशांतून
 ब्रम्ह निघाला कीं, म्हा गौरविजेंच आणि फिद्दून गौरवीन,
 यावर समुदाय जो उभा राहतां ऐकत होता त्याने नटलें,
 गडगडाट झाला. दुसऱ्यानी नटलें, त्याचीं दुत बोळलां,
 तिसऱू उत्तर देण्याने बोळला, मजसाठीं नव्हे परंतु तुझ्या
 बाठीं हा ब्रम्ह झाला. आतां झा जगाचा व्याच ठरविणें
 आहे ; आतां झा जगाचा अधिकारी बाहेर जाऊनिहा
 जाईल, आणि जर मी पृथ्वीपासून उंच केला जातो तर
 सर्वांस आपणाकडे ओढीन. तेव्हां तो कोणत्या मरणाने
 मरणार होता, हें सुचवीत असतां असें बोळला. समुदा
 याने त्याला उत्तर दिलें, खोस सर्व काळायवीत राखील
 हें आझी आकांतून ऐकिलें ; तर माणसाचा पुत्र उंच केला
 पाहिजे, असें तूं कसें बोळतोस ? हा माणसाचा पुत्र कोण

आहे ? यावर येणू त्यास बोलला , घोडका वेळ तुझ्याज
कळ उजेड आहे तुझ्यास अंधाराने न आटोपावे न्हणून
जोपर्यंत तुझ्यास उजेड आहे तोपर्यंत चाला ; कां जो
अंधारांत चालतो तो कोठे जातो , हे त्याला कळलें नाहीं .
तुझी उजेडाचे पुत्र व्हावे न्हणून जोपर्यंत तुझ्यास उजेड आहे
तोपर्यंत त्या उजेडावर विश्वास ठेवा . येणू ही बोलला .
आणि संध्याकाळ झाला असतां तो त्या बारांसुद्धां निघून
बेथानीस गेला , आणि तेथे वस्तीस राहिला .

त्याने इतकेहि चमत्कार त्यांदेखत केले असतां , त्यानी
त्याजवर विश्वास न ठेविला , असें कीं यज्ञाया भविष्या
च्याने जी गोष्ट न्हटली ती पूर्ण व्हावीं कीं , हे प्रभू .
आमच्या परिसविण्यावर कोणी विश्वास ठेविला ? आणि
प्रभूचा भुज कोणाशीं प्रगट केला ? त्याकरितां ते विश्वास
ठेवूं न शकले , कां कीं यज्ञाया फिद्म बोलला , त्यानी
डोळ्यानी न पाहवें , आणि हृदयाने बुद्धि न पावावी ,
आणि परत न फिरावें , आणि त्या त्यांस बरे न करावें ,
झणून त्याने त्यांचे डोळे आंधळे केले , आणि त्यांचें हृदय
बद्धरूप केलें आहे . यज्ञायाने जेव्हा ह्याचें गौरव पाहिलें
आणि ह्याविषयीं सांगितलें , तेव्हां ही न्हटली . असें
असतांहि अधिकाऱ्यांतून देखील बडंतानी त्याजवर विश्वास
ठेविला खरें , परंतु आपण समंतून चालविले न जावे

झणून फारिशांमुळे त्यानी त्याचें न झणविणें ; कारण कीं देवाच्या गौरवपेक्षां त्यांस माणसांचें गौरव अधिक आवडलें. तेव्हां येथू ओरडत बोलला, जो मजवर विश्वासतो तो केवळ मजवर नव्हे परंतु ज्याने मला पाठविणें ज्यावर विश्वासतो ; आणि जो मला पाहतो तो ज्याने मला पाठविणें त्याला पाहतो. जो कोणी मजवर विश्वासतो त्याने अंधारांत न राहवें झणून मी उजेड जगांत आलों आहे ; आणि जर कोणी माझ्या गोष्टी ऐकून न विश्वासतो तरी मी त्याचा न्याय ठरवीत नाहीं, कारण कीं मी जगाचा न्याय ठरवावा नव्हणून नव्हे, परंतु जगाचा तारावें झणून आलों. जो मला अन्हेरितो आणि माझ्या गोष्टी घेत नाही, त्याचा न्याय ठरविणारा असा त्याला आहे, म्या जो गोष्ट नटलो तो ब्रेवटील दिवशीं त्याचा न्याय ठरवील. कां कीं मी आपल्या आपण बोललो नाहीं, परंतु म्या काय सांगवें आणि काय बोलवें, हें बाप ज्याने मला पाठविणें त्याने मला आज्ञा दिव्ही. आणि त्याची आज्ञा सर्वकालिक जीवन आहे हें मला कळलें, यासुच मी जीं बोललों तीं जसें बापाने मला सांगि तसें तसें बोललों.

आणि दुसऱ्या दिवशीं ते बेथानीपासून बाहेर घेत असतां त्याला भूक लागली. तेव्हां दुकान अंजिरझाड

आहे ? यावर चेष्टा त्यास बोलला , थोडका वेळ तुझ्या
कळ उजेड आहे तुझ्या अंधाराने न आटोपावे म्हणून
जोपर्यंत तुझ्या उजेड आहे तोपर्यंत चाला ; कां जो
अंधारांत चालतो तो कोठे जातो , हे त्याला कळले नाही .
तुझी उजेडाचे पुढे व्हावे म्हणून जोपर्यंत तुझ्या उजेड आहे
तोपर्यंत त्या उजेडावर विश्वास ठेवा . चेष्टा ही बोलला .
आणि संध्याकाळ झाला असतां तो त्या बारांसुद्धी निघून
बेथानीस गेला , आणि तेथे वस्तीस राहिला .

त्याने इतकेचि चमत्कार त्यांदिखत केले असतां , त्यानी
त्याजवर विश्वास न ठेविला , असें कीं यज्ञाद्या भविष्या
द्याने जी गोष्ट नटली ती पूर्ण व्हावीं कीं , हे प्रभू ,
आमच्या परिसविण्यावर कोणी विश्वास ठेविला ? आणि
प्रभूचा भुज कोणाचीं प्रगट केला ? त्याकरितां ते विश्वास
ठेवूं न शकले , कां कीं यज्ञाद्या फिडून बोलला , त्यानी
डोळ्यानी न पाहों , आणि हृदयाने बुद्धि न पावावी ,
आणि परत न फिरों , आणि त्या त्यांस बरे न करावे ,
म्हणून त्याने त्यांचे डोळे आंधळे केले , आणि त्यांचे हृदय
जडरूप केलें आहे . यज्ञाद्याने जेव्हा ह्यांचे गौरव पाहिलें
आणि ह्याविषयीं सांगितलें , तेव्हां ही छटली . असें
असतांहि अधिकाऱ्यांतून देखील बडतानी त्याजवर विश्वास
ठेविला खरें , परंतु आपण सर्भंतून घालविले न जावे

झणून फारिश्हांमुळें त्याची त्याचें न झणविलें ; कारण कीं देवाच्या गौरवोपेक्षां त्यांस माणसांचें गौरव अधिक आवडलें. तेव्हां थेंपू ओरडत बोलला, जो मजवर विश्वासतो तो केवळ मजवर नव्हे परंतु ज्याने मला पाठविलें त्याजवर विश्वासतो ; आणि जो मला पाहतो तो ज्याने मला पाठविलें त्याला पाहतो. जो कोणी मजवर विश्वासतो त्याने अंधारांत न राहवें झणून मी उजेड जगांत आलों आहें ; आणि जर कोणी माझ्या गोष्टी ऐकून न विश्वासतो तरी मी त्याचा न्याय ठरवीत नाही, कारण कीं मी जगाचा न्याय ठरवावा न्हणून नव्हे, परंतु जगाचा तारावें झणून आलों. जो मला अन्वेषितो आणि माझ्या गोष्टी चेत नाही, त्याचा न्याय ठरविणारा असा त्याला आहे, म्या जी गोष्ट नटली ती ब्रेवटीस दिवशीं त्याचा न्याय ठरवील. कां कीं मी आपल्या आपण बोललों नाहीं, परंतु म्या काय सांगवें आणि काय बोलवें, हें बाप ज्याने मला पाठविलें त्याने मला आज्ञा दिली. आणि त्याची आज्ञा सर्वकालिक जीवन आहे हें मला कळलें, यास्तव मी जीं बोललों तीं जसें बापाने मला सांगि तसें तसें बोललों.

आणि दुसऱ्या दिवशीं ते बेथानीपासून बाहेर जेत असतां त्याला भूक लागली. तेव्हां दुकान अजिरझाड

व्यावर पानें होतीं त्याला घाबरून कदाचित् आपल्याला
 त्यावर कांहीं मिळेल म्हणून आला. परंतु त्याजवळ
 येऊन पानांवाचून कांहीं त्याला सांपडलें नाहीं; अंजिरांचा
 समथ तरीं झाला नव्हता. तेव्हां येथू त्यावर बोळतां
 त्याला झुणाला आतांपासून सर्वकाळापर्यंत कोणी तुज्यासून
 फळ न खावें. आणि त्याच्या झिझ्यानी ऐकिलें, जम ते
 थरुत्रालेमास येतात, आणि येथू देवळांत येऊन जे देव
 ळांत विकीत आणि विकत घेत घेते त्यांस बाहेर पाहवूं
 लागला. आणि माणावटोचे चौरंग व खुबें विकणा
 चांन्हा बैठकी यांस त्याने उलथें केलें, आणि कोणी देव
 ळामधून भांडें न्यावें म्हणून दिलें नाहीं. आणि तो उप
 देष्टितां त्यांस बोलला, माझे घर अवघ्या राष्ट्रांमठीं प्रार्थ
 नेचें घर छटलें जाईल, असें लिहिलें नाहीं कीं काय?
 परंतु तुझी त्याला लुटान्यांची गुहा केली आहे.

आणि तो देवळांत प्रतिदिवशीं उपदेष्टीत होता, तेव्हां
 मुख्य उपार्थे व पंडित आणि लोकांतील श्रेष्ठ जे हे त्याला
 जात करावयास झटले. परंतु आपण काय करितों हें
 त्यांस सांपडलें नाहीं, कारण कीं सर्व लोक त्याचें ऐकत
 असतां लागून राहिला. मंतर सांज झाल्यावर तो नगरांतून
 बाहेर गेला; आणि सकाळीं ते जवळून जात असतां ते
 अंजिरझाड मुळांपासून वाळविलें त्यानी पाहिलें. तेव्हां

પેલે આઠવૂન ત્યાહા જણતો, માહ્યા ગુહ, પાહા અંજિ
 રક્ષિત જ્યાહા ત્યાં ગ્રાપ દિલ્હા તેં વાઠલેં આહે. મગ
 વેશૂ ઉત્તર દેતાં ત્યાંસ જ્ઞાનતો, દેવાવર્ષા વિશ્વાસ રાહા,
 કારણ મો તુહાસં સચોત સંગતોં કોં જો જો છા ડોંગરાહા
 જાણેલ, ત્હં ઠલલાં હો વ સમુદ્રાંત ટાકલા જા, આણિ
 આપણા હૃદયોં સંગ્રય ન ધરીલ, પરંતુ જોં આપણ જ્ઞાનતોં
 તોં હોતાલ, અસા વિશ્વાસ ધરીલ તર જેં જેં જણેલ તેં તેં
 ત્યાહા હોદેલ. જ્ઞાણઠોં મો તુહાસં જણતોં, અતર્ષોં
 જિભકોં તુહો પ્રાર્થના કરીત મામતાં તિમકોં પાવતાં,
 જાણૂન વિશ્વાસ ધરા, મગ તુહાસં હોતોલ. આણિ જેહ્યાં
 તુહો પ્રાર્થના કરીત ઉમે રાહતાં, તેહ્યાં જર તુહાસં
 કોંજાહ્યા વિરહ કાંઈ આહે તર તેં યાસાઠોં સોડા કોં,
 તુમચા વાપ જો આકાશાંમથેં યાને તુમજોં પાતકેં તુહાસં
 સોડાવીં; પરંતુ જર તુહો ન સોડિતાં તર તુમચા વાપ
 જો આકાશાંમથેં તોહિ તુમજોં પાતકેં સોડનાર નાહોં.

અધ્યાય ૪૨.

મગ તેં પિહન થરુગાલેંમાંત થેતાલ; નંતર તો દેવલાંત
 શાવાંસ ઉપદેશોત આણિ શુભવર્તમાન સાંગત અસતાં, મુખ્ય
 હયાજો વ સંહિત વ પુરાતન હે ત્યાજવલ થેતાલ આણિ ત્યાહા
 જ્ઞાનતાલ, ત્હં કોણત્યા અધિકારાને હોં કરિતોલ? આણિ
 મોં હોં કરાવીં જાણૂન હા અધિકાર તુહા કોણી દિલ્હા?

તેમાં યેશુ ઉત્તર દેતાં ત્યાંસ બોલ્યા, મીહિ તુહાસ એક
 બોલ વિચારોન આણિ તુહો મલા ઉત્તર યા, મન મી
 કોણત્યા અધિકારાને હોં કરિતોં હેં તુહાસ સાંગેન, યોદા
 જાણા માત્રિયા હા આકામાપાસુન કિંવા માણસાંપાસુન
 જાણા તુહો મલા ઉત્તર યા ? તેમાં તે આપણાંમધે
 વિચાર કરુન બોલશે, જર આમ્હો આકામાપાસુન અથે
 બોલું, તર તો જાણેસ, તુહો તર કમામુઠેં ત્યાજવર વિશ્વાસ
 ય ટેવિલા ? અળસો માણસાંપાસુન જર આમ્હો જાણું, તર
 તે જોકાંસ બ્યાલે કારણ યોદાજ નિસથેં ભવિષ્યભાષી હોતા
 અથે સર્વાનીહિ ત્યાજા માનિશેં હોતેં. તેમાં તે ઉત્તર દેતાં
 યેશુજા જ્ઞાતાત, આજ્ઞાસ કલશેં નાહોં, મંતર યેશુ
 ઉત્તર દેતાં ત્યાંસ જાણતો, મીહિ કોણત્યા અધિકારાને
 હોં કરિતોં હેં તુહાસ સાંગત નાહોં.

આણિ તો ત્યાંસ દાસજાંકડૂન બોલું જાગલા, કોણી
 એક માણસાજા દોન પુષ હોતે, આણિ તો પહિજ્યાજવલ
 યેજન બોલ્યા, મુલા, આજ તું માણ્યા દ્રાક્ષમળ્યાંત
 જાજન કામ કર. તેમાં તો ઉત્તર દેતાં બોલ્યા,
 મામ્હો દરજા નાહોં; તથાપિ તો માગૂન પશ્ચાન્તાપ વાલગૂવ
 મેલા. મંતર દુસજાજવલ યેજન ત્યાને તથેંસ જ્ઞાશેં;
 તેમાં તો ઉત્તર દેતાં બોલ્યા, પ્રભૂ, મી જાતોં, તથાપિ
 તો મેલા નાહોં. જા દોષાંદન કોણત્યાને માપાષો દરજા

पाळिखी ? ते त्याला बोलतात , पडिखाने पाळिखी. चेन्नू त्यांस छानतो , मी तुम्हास खचीत सांगतो कीं जकातदार आणि कळवांतिणी तुमच्या अगोदर देवाच्या राज्यांत जातात. यास्तव कीं थोड्याच नीतिमत्वाच्या मार्गाने तुम्हा जवळ आला , तथापि तुम्ही त्याजवर विश्वास ठेविला नाहीं ; परंतु जकातदार आणि कळवांतिणी झाली त्याजवर विश्वास ठेविला , तथापि तुम्ही हें पाहून त्याजवर विश्वास ठेवण्यासाठीं पश्चात्ताप बाळगिला नाहीं.

तुम्ही अणखी एक दाखला ऐका , कोणी माणूस जो गृहपति होता , त्याने द्राक्षमळा लाविला , आणि कुंपण त्या भेंवतें घातलें , आणि त्यामध्ये द्राक्षरसाचें कुंड खणून केलें , आणि माळा बांधिला आणि त्या भेतकच्यांस सोपून परदेशांस गेला. मग वेळेंच भेतकच्यांनी त्याला द्राक्षमळ्याचें कांहीं फळ द्यावें म्हणून त्याने त्यांकडे साकर पाठविला. तेव्हां भेतकच्यांनी त्याला झोडून रिकामें बाहेर लाविलें. मग त्याने अणखी दुसऱ्या साकराला पाठविलें , आणि त्यालाहि त्यांनी झोडतां व अपमास करितां रिकामें बाहेर लाविलें. मग त्याने अणखी तिसऱ्याला पाठविलें , आणि त्यांनी त्यालाहि घायाळ करून बाहेर घातलें. नंतर द्राक्षमळ्याचा धनी बोलला , मी काय करूं ? माझ्या आकडत्या पुत्राला पाठवीन , निश्चयें त्याला पाहून भीड

मज्जतीस. परंतु जेतकरी त्याला पाहून आपणांशी क्षिप्र
 करून बोलले, हा व्रतनंदार आहे, या, आपणांस वतन
 म्हवें घ्याणून याला जिवें मारूं; मंतर त्यानी त्याला द्राक्ष
 मळ्याच्या बाहेर काढून जिवें मारिलें. तर द्राक्षमळ्याचा
 धनी त्यांस काय करील? तो येईल व त्या जेतकऱ्यांचा
 नाश करील आणि द्राक्षमळा दुसऱ्यांस देईल; तेव्हां ते
 येऊन बोलले, असें नसावें. मग तो त्यांकडे न्याहाळून
 बोलला, तर जें लिहिणें हें काय आहे? बांधपाच्यानी
 जो धोंडा अर्दोरिखा तोच कोपऱ्याचा जिरोभाग घाला
 आहे; हें प्रभुकडून घडलें आणि आमच्या दृष्टीस सम
 स्कारिक आहे, हें शास्त्र तुम्ही कधी न वाचिलें काय?
 यास्तव मी तुम्हास सांगतां कीं देवाचें राज्य तुम्हापासून घेतलें
 जाईल आणि जी प्रजा त्याची फळें देईल तिला दिवें
 जाईल; आणि जो ह्या धोंडावर पडतो तो ठेंबेला
 जाईल, परंतु ज्या कोणावर हा पडेल त्याला भूग करील.
 तेव्हां मुख्य उपाध्यानी व पंडितांनी जाणलें कीं आपणां
 वर त्याने हा दाखला सांगितला, यास्तव हे त्याच घटकेस
 आपले हात त्याजवर टाकावयास झटले, परंतु सोळांज्या
 भाले.

तेव्हां घेणू उत्तर देतां दाखल्यानी पुनः त्यांस झपाझपा
 कीं, आकाशाचें राज्य कोणीसक राज्यावरून दाखविलें

जाते , जो त्याने आपल्या पुत्रासाठी लग्न केले , आणि लग्ना
साठी ज्यांस आमंत्रण केले होते , त्यांस बोलावयास त्याने
आपल्या चाकरांस पाठविले ; परंतु त्यानी यावयास
माजिले नाही. पुनः त्याने दुसऱ्या चाकरांस पाठवितांना
म्हटले , ज्यांस आमंत्रण केले होते त्यांस सांगा , पाह्या ,
म्या आपले जेवण सिद्ध केले आहे , माझे बैल आणि पुष्ट
पशू मारिले आहेत , आणि अवघी सिद्ध आहेत , यास्तव
तुम्ही या. परंतु ते उपेक्षा करून कोणी आपल्या भेताला
आणि कोणी आपल्या व्यापाराकडे असे नेले , आणि
जे राहिले त्यानी त्याच्या चाकरांस धरून गांजिले आणि
जिवे मारिले. तेव्हां राजा ऐकून रागे भरला आणि
आपली येथे पाठवून त्या घातकांचा त्याने नाश केला ,
आणि त्यांचे नगर जाळिले. मग तो आपल्या चाकरांस
ह्मणतो , लग्न सिद्ध आहे खरे , परंतु ज्यांस आमंत्रण
केले होते ते येण्य नाहीत ; यास्तव मार्गाच्या चवार्थावर
जा , आणि जितके तुझ्या सांपडतील तितक्यांस लग्नास
बोळावा. आणि ते चाकर मार्गात बाहेर गेले , आणि
जे वार्डट किंवा बरे जितके त्यांस सांपडले त्या सर्वांस त्यानी
एकवट केले , मग बसणाऱ्यांकडून लग्नाची भरती झाली.
तेव्हां राजाने बसणाऱ्यांस पाह्यावयास आत येऊन तेथे लग्नाचे
वस्त्र घातलेला बाही अग्रा एका माणसाला पाहिले. तेव्हां

त्याला बोलतो , हे सखा , खगर्चे वख व चेतां तूं रथे
कसा जात आसास ? तेन्हां तो कुठित झाला . तेन्हां
राजाने चाकरांस नटखें , त्याचे पाख व हात बांधून
त्याला न्या आणि बाहेरोल अंधारांत टाका , तेथे रडणें
आणि दांतांचें कडकडविणें होईल ; याखव कीं वडत
बोळाविसेले परंतु थोडके निवडलेले आहेत .

अध्याय ४३ .

तेन्हां फारिश्मानी जाऊन त्याला बोलण्यामध्यें पात्रांत
कसें पाडोवें असा एक मताने विचार केला ; आणि त्याने
आपला ब्रिवांस हेरोदाचे जे त्यांसुद्धां त्याकडे यासाठीं
पाठविलें कीं , आपण त्याला सुभेदाराच्या सन्नेत व अधि
कारांत स्वाधीन करावयासाठीं त्याच्या बोलण्यांत धरोंवें .
तेन्हां त्यानी त्याला विचारिलें कीं , हे गुरू , आह्मास
कळखें कीं तूं खरा आहेस आणि देवाचा मार्ग खरेपणाने
ब्रिकवितोस आणि कोणाविषयीं तुला काळजी नाहीं ,
कां कीं माणसांच्या तोंडाकडे तूं पाहत नाहीस ; याखव
तुला कसें दिसेत , हें आह्मास सांग , कादसारास पट्टी देणें
हें योग्य आहे किंवा नाहीं ? परंतु येथू त्यांचें वार्दटपण
जाणून बोलला , अहो ठोंगी , माझी परीक्षा कां पाहतां ?
पट्टीचा पैका मला दाखवा . तेन्हां त्यानी त्याजवळ पावली
आणिली . तेन्हां तो त्यांस न्हणतो , ही आकृति व पत्ता

कोणाची ? ते त्याला ह्मणतात , कादसाराची. त्यावर तो त्यांस ह्मणतो , तर जी कादसाराचीं तीं कादसाराच्या , आणि जीं देवाचीं तीं देवाच्या द्या. तेव्हां ते लोकांसमक्ष त्याच्या बोलण्यांत त्यास धरावयास समर्थ न झाले , आणि त्याच्या उत्तरावरून आश्चर्य करितां उगेव राहिले , आणि त्याला सोडून तेथून गेले.

त्याच दिवशीं जादुकी जे मरणानंतर पुनरुठणें होणार बाहीं असें ह्मणतात , ते त्याजवळ आले , आणि त्यानी त्यास पुसून न्हटलें , हे गुह्य , मोक्षाने सांगितलें कीं , जर कोणी आपल्यास लेकरें नसतां मरेल , तर त्याच्या भावाने त्याच्या बायकोशीं लग्न करावें आणि आपल्या भावासाठीं संतति उत्पन्न करावी. तर आह्मामध्यें सात भाऊ होते , आणि पहिला लग्न करून मेल्या , आणि त्याला संतान नसतां त्याने आपली बायको आपल्या भावासाठीं ठेविली. दुसराहि आणि तिसरा सातव्यापर्यंत तसेंच मेल्ले , आणि सर्वांच्या मागून बायकोहि मेली , यास्तव पुनरुठण्यांत तो त्या सातांतील कोणाची बायको होईल ? कां कीं त्या सर्वांचोहि तो होती. तेव्हां येथून उत्तर देतां त्यास झटलें , तुझी खेळांस आणि देवाच्या व्रत्तोस न जाणून चुकतां ; आ जगाचीं संतानें वड्डाडून घेतात आणि वड्डाडून जातात. परंतु त्या जगाच्या व मेल्लेल्यांपासून पुनरुठण्याच्या

मिळवावयाच ते योग्य मोर्जिचे जातीच ते वज्राडून घेत
 नाहींत आणि वज्राडून जातहि नाहींत ; कारण कीं ते
 पुढें मरूंचि प्रकट नाहींत , ते दुतांसमान आहेत क्षण्ण ,
 आणि पुनरुज्जवाचे पुच असतां देवाचे पुच आहेत. आणि
 मेळेचे लोक उठतात त्वांविषयीं असें मोझ्याच्या ग्रंथांतील
 वाक्य तुम्ही वाचलें नाहीं कीं काय ? तें असें कीं देवाने त्याचा
 झुडपांढरा असें झुटलें कीं , मी आम्हासामाचा देव आणि
 इस्त्राकाचा देव आणि थाकोबाचा देव आहे. तो मेळेच्या
 लोकांचा देव नव्हे तर जीवंत लोकांचा देव आहे त्या कार
 णाकडून तुम्ही फार भ्रांत झालां आहां.

तेव्हां त्याने जाडुकी कुठित केले , ते पारिवी ऐकून
 एककट मिळाले. तेव्हां त्यांमधील एक भावी त्याची
 परीक्षा माहतां त्याचा विचारितांना बोलला , हे गुरू ,
 सर्व आज्ञांतील पहिली आज्ञा कोणती ? तेव्हां जेव्हा
 त्याचा उत्तर केलें कीं , सर्व आज्ञांतील पहिली आज्ञा अशी
 ही आहे कीं हे इस्त्राएला तूं ऐक प्रभु आमचा देव आहे
 आणि प्रभु एकच आहे. आणि प्रभु जो तुझा देव आहे,
 त्यावर तूं आपला सर्व अंतःकरणाने आणि आपला सर्व
 निमज्जे आणि आपला सर्व बुद्धीने आणि आपला सर्व
 समर्पणाने प्रीति कर , अशी ही पहिली आज्ञा आहे.
 आणि दुसरी निमज्जारिखी आहे , तो अशी कीं , तूं जसो

आपकावर प्रीति करितोस तशी आपका प्रेमाचावर प्रीति कर ; ह्या दोन भावां तें संपूर्ण भाव व अभिप्रायी भावपूर्ण आहेत. तेव्हां तो आपली त्याचा बोधना की, हे नुसते वरें तूं करेपणाने बोधनास कारण कीं एक देव आहे आणि त्याप्रियाय दुसरा नाही. आणि सर्व अंतःकरणाने आणि सर्व मनाने आणि सर्व जिवाने आणि सर्व शरीराने त्यावर प्रीति करणें आणि जशी आपकावर प्रीति करतो तशी प्रेमाचा कर करणें हें संपूर्ण होय आणि बस त्यापेक्षा अधिक आहे, आणि त्याने ज्ञानेकरून उत्तर केवें तें घेऊन पाहून त्याचा छटवें कीं, तूं देवाचा राज्यासमस्त दूर नाहीस.

आणि फारिजी निळावें जसतां घेऊ त्यांस विचारितां बोधना, खीसाविषयो तुझ्यास कथें दिवतें ? तो कोणाचा पुत्र आहे ? ते त्याचा ज्ञानतात, दाविदाचा. तो त्यांस ज्ञानतो, तर दावीद आपल्याने त्याचा प्रभु ज्ञानून कथें बोधतो, प्रभूने माझ्या प्रभूचा नटवें, मी तुझ्या वैचांस तुझ्या पायांचें आसन करीन तोपर्यंत तूं माझ्या आज्ञाकडे वीस. काळज जर दावीद त्याचा प्रभु ज्ञानतो, तर तो त्याचा पुत्र कसा आहे ? तेव्हां कोणाच्याने त्याचा एक प्रश्नांचें उत्तर देवकथें नाही, आणि त्या दिवसापासून कोणी त्याचा अणखी विचारायास धनना नाही

मिळवावयास जे योग्य मोजिले जातील ते वड्याळून घेत नाहीत आणि वड्याळून जातचि नाहीत ; कारण की ते पुढे मरूचि प्रकट नाहीत , ते दुतांसमान आहेत झणून , आणि पुनरुत्पन्नाचे पुत्र असतां देवाचे पुत्र आहेत. आणि मेळेचे लोक उठतात त्यांविषयीं असें मोक्षाच्या ग्रंथांतील वाक्य तुम्ही वाचलें नाही कीं काय ? ते असें कीं देवाने त्याच्या झुडपांतून असें झुटवें कीं , मी आम्नाशमाचा देव आणि इस्नाकाचा देव आणि याकोबाचा देव आहे. तो मेळेच्या लोकांचा देव मज्हे तर जीवंत लोकांचा देव आहे त्या कारणास्तव तुम्ही फार भ्रांत झालां आहां,

तेव्हां त्याने जाडुकी कुंडित केले , हे पारिवी रेकून एककट मिकाचे. तेव्हां त्यांमधील एक बाबी त्याची परीक्षा सादतां त्याच्या विचारितांना बोखला , हे गुह्य , सर्व आज्ञांतील पहिली आज्ञा कोणती ? तेव्हां जेव्हा त्याच्या उत्तर केले कीं , सर्व आज्ञांतील पहिली आज्ञा अशी ही आहे कीं हे इस्नायला तूं एक प्रभु आमचा देव आहे आणि प्रभु एकच आहे. आणि प्रभु जो तुझा देव आहे, त्यावर तूं आपल्या सर्व अंतःकरणाने आणि आपल्या सर्व निमित्ताने आणि आपल्या सर्व बुद्धीने आणि आपल्या सर्व समर्थाने प्रीति कर , अशी ही पहिली आज्ञा आहे. आणि दुसरी निष्कारिची आहे , ती अशी कीं , तूं सर्व

આપણાવર પ્રીતિ કરિતોય તથી આપણા પ્રેમાચારવર પ્રીતિ કર ; જ્યાં દોઢ આપણા તે સંપૂર્ણ પ્રાપ્ત થ મનિષ્યવાધી આપણૂં આપેત. તેમાં તો પ્રાપ્તી ત્યાંના લોકના કોઈ, જે મુદ્દ વરેં તું સરેપણાવે લોકનાય કારણ કીં રુદ્ધ દેવ આપે આપણિ ત્યાંજિવાય દુષરા નાહીં. આપણિ સર્વ અંતઃકરણને આપણિ સર્વ મનને આપણિ સર્વ જિવાને આપણિ સર્વ સામર્થ્યને ત્યાંવર પ્રીતિ કરળેં આપણિ જહીં આપણાવર પ્રીતિ કરતથી તથી પ્રેમાચાર વર કરળેં જે સંપૂર્ણ હોમ આપણિ જ્યાં જ્યાંએનાં અધિક આપે, આપણિ ત્યાંને જ્ઞાનેકરૂન ઉત્તર કોઈને તેં યેમ્મુવે પાછન ત્યાંના છૂટલેં કીં, તું દેવાચારા રાખ્યાપાત્રુવ દૂર નાહીંસ.

આપણિ પારિશી મિઝાલે અવતાં યેમ્મુ ત્યાંય વિચારિતાં લોકના, ચીસાવિવથોં તુજ્ઞાવ કથેં દિશતેં ? તો કોણાચાર પુત્ર આપે ? તે ત્યાંના જ્ઞાનતાત, દાવિદાચાર. તો ત્યાંય જ્ઞાનનો, તર દાવિદ આત્માને ત્યાંના પ્રભુ જ્ઞાનૂં કથેં લોકનો, પ્રભૂને માઝ્ઝા પ્રભૂના જટલેં, મો તુજ્ઞા વૈજાંય તુજ્ઞા પાર્યાંએ આસન કરોન તોંપર્ષત તું માઝ્ઝા જનજાકલે નૈય. જાણવ જર દાવિદ ત્યાંના પ્રભુ જ્ઞાનતી, તર તો ત્યાંના પુત્ર કશા આપે ? તેમાં કોણાચારને ત્યાંના રુદ્ધ પ્રજાંએ ઉત્તર દેવલેં નાહીં, આપણિ ત્યાં દિવસાપાસન કોણી ત્યાંના અજાણી વિચારાચાર ધજના નાહીં

अध्याय ४४.

तेन्हां येष्टू समुदायांश आणि आपल्या ब्रिह्यांश बोलणा
 कीं , पंडित व फारिबी मोश्याच्या आसनावर बसले आहेत ;
 दाखव जीं जीं ते तुझ्या पाळावयास सांगत असतील , तीं
 अवघीं पाळा आणि करा , परंतु त्यांच्या कामांप्रमाणे
 कष्ट नका , कारण कीं ते बोलतात पण करीत नाहीत.
 अणखी ते भारी आणि वागवावयास अवघड अर्जो ओखीं
 बांधितात आणि माणसांच्या खांद्यांवर ठेवितात , परंतु
 ते आपल्या बोटाने त्यांस हासवावयास इच्छीत नाहीत.
 आणि माणसानी पाहवें ह्जाणून ते आपलीं अवघीं कामें
 करितात , आणि आपल्या धर्माच्या खुणा विस्तीर्ण करि
 तात , आणि आपल्या वस्त्रांचे कांठ मोठे करितात. अणखी
 जेवणांमध्ये मुख्य ओठंगणें आणि सभांमध्ये मुख्य आसनें
 आणि पेंठांमध्ये नमने घेणें आणि माणसानो , स्वामी ,
 स्वामी , असें न्हटले जाणें , हीं त्यांस आवडतात. परंतु
 तुझी स्वामी छटले जाऊं नका , दाखव कीं एक जो
 खीस तो तुमचा स्वामी आहे , आणि तुझी सर्व भाऊ
 आर्हा. आणि पृथ्वीवर तुम्ही कोणास आपला बाप ह्जाणूं
 नका , दाखव कीं एक जो आकाशामध्ये तो तुमचा बाप
 आहे. आणि तुझी स्वामी छटले जाऊं नका , कारण
 कीं एक जो खीस तो तुमचा स्वामी आहे. परंतु जो

તુમ્હામણીસ ધોર તો તુમ્હા કેવલ ખેરલ, આણિ એ
 કોણી આપણાસા ઝંચ કરીસ તો નીચ કેસા ખારલ.
 આણિ એ કોણો આપણાસા નીચ કરીસ તો, ઝંચ કેસા
 ખારલ. અહો પંડિત વ ફારિશી ઢોંગી, તુમ્હાસ હાયહાય
 કાં કીં તુમ્હો વિધવાંશીં ચરેં શાઝન ટાકિતાં, આણિ
 મિલાને ફાર વેઠાંચા પ્રાર્થના કરિતાં, સાવરુન તુમ્હો
 અધિક દંડ પાવાલ. આણિ અહો પંડિત વ ફારિશી ઢોંગી
 તુમ્હાસ હાયહાય, કાં કીં તુમ્હો માળયાંસ આકાશાંચેં રાજ
 ચઢુ કરિતાં; યાસવ કીં તુમ્હો આપણ આંત જાત નાશીં
 આણિ એ આંત જાત આજેત ત્યાંસ આંત જાઝં દેત નાશીં.
 અહો પંડિત વ ફારિશી ઢોંગી, તુમ્હાસ હાયહાય, કાં
 કીં તુમ્હો એક ત્રિચ મિઠ્ઠાવયાસાઢોં સમુદ્રાસા આણિ
 કોરડવટીસા ધિરચા ઘાસિતાં, આણિ જેઠ્ઠાં તો ત્રિચ
 જ્ઞાસા આજે, તેઠ્ઠાં ત્યાસ તુમ્હા કુપ્પટોદ્ધન અધિક નર,
 કાસા પુચ કરિતાં. અહો આંધલે વાટાડે, તુમ્હાસ હાય
 હાય, એ તુમ્હો જ્ઞાનતાં, જર કોણો દેવલાવરુન ગ્રપચ
 વાહાતો તર તેં કાંશીં નાશીં, પરંતુ જર કોણી દેતઠ્ઠાં
 તીસ સોન્વાવરુન ગ્રપચ વાહાતો તો જરનો આજે. અહો
 મૂર્ખ આણિ આંધલે, કારણ કીં કોણતેં સોઢેં, સોને ?
 કિંવા જેં દેઝલ સોન્વાસા સવિચ કરિતેં, તેં ? આણિ
 જર કોણી વેદોવરુન ગ્રપચ વાહાતો તર તો કાંશીં નાશીં.

પરંતુ તિજવર જે અર્ચન ત્યાવરૂન જો કોપી પ્રપચ વાદાતો
 જો જાણી રેતો. અરો મૂર્ખ આજિ આંધળે, કાં કીં
 કોપતેં જોડેં, અર્ચન ? કિંવા જી કેદી અર્પણાણ પ્રવિન
 કરિતી તો ? જ્ઞાવન જે વેદીવરૂન પ્રપચ વાદાતો, તે
 તિજવરૂન આજિ જીં તિજવર અવર્ષેં ત્યાવરૂન પ્રપચ
 વાદાતો. આજિ જો દેવકાવરૂન પ્રપચ વાદાતો, તો ત્યાવ
 રૂન આજિ ત્યાંબોલ રાણનારા જ્ઞાવરૂન પ્રપચ વાદાતો.
 આજિ જો આકાષાંવરૂન પ્રપચ વાદાતો, તો દેવાચ્છા રાજા
 સંભાવરૂન આજિ જ્ઞાજ્ઞરીસ વચનારા જ્ઞાવરૂન પ્રપચ
 વાદાતો. અરો મંડિત વ ફારિત્રી ઢોંગી, તુજાવ જાવ
 જાય, કાં કીં પુરિના વ ખોલાજિરે જ્ઞાંતુન તુજી રાજાવા
 જ્ઞાન રેતાં ; પરંતુ જાણાંતોજ જીં અધિક ખારી, ન્યાય વ
 જ્ઞાવ વ વિજ્ઞાવ, જીં તુજો ચોરિજીં, જીં કેહીં પારિવેત રેતીં
 આજિ તોં કેહાવજીં નજીતીં. અરો આંધળે વાટાળે,
 જે તુજી મુર્ખટાણા ગાલિતાં, પરંતુ હંટાણા ગિલિતીં.
 અરો મંડિત વ ફારિત્રી ઢોંગી, તુજાવ જાયજાય થાણવ
 જીં વાટી વ તાટ જ્ઞાંવ વાણેરૂન રૂદ્ધ કરિતાં, પરંતુ તીં
 જાંત અવજારાને વ અનિયમાને ખરજીં આણે. અરે
 આંધળ્યા કારિણ, વાટી વ તાટ જ્ઞાંવ આંતુન પ્રથમ રૂદ્ધ
 કર, જ્ઞાણઠીં જીં ત્યાંચેં કરેરૂનરિ રૂદ્ધ જીવેં. અરો
 મંડિત વ ફારિત્રી ઢોંગી, તુજાવ જાયજાય, કાં કીં જીં

पुना खावलेलीं चडगीं वाहेकून सुंदर दिवतात खरें , परंतु
 आंतून मेल्ल्यांच्या हाडानी व प्रत्येक अण्डूक्याने भरलीं
 आहेत , त्यांचारिखे तुझी आर्हा . तशेंच तुझी वाहेकून
 मापसांस नीतिमान दिवतां खरें , परंतु आंतून डोंगाने
 आणि अनिष्टमाने भरले आर्हा . अशे पंडित व फारिशी
 डोंगी , तुझ्या हायहाय कां कीं तुझी भविष्यभाष्यांचीं
 चडगीं बांधितां आणि नीतिमावांचीं चडगीं ओभिवंत
 करितां ; मम बोखतां , जर आत्मी आपल्या पितरांच्या
 दिवसांत असतां , तर त्यांचे भविष्यभाष्यांच्या रक्ताविषयीं
 भागीदार झालो नसतां ; झाग्रमाणे तुझी आपल्याविषयीं
 काय देतां कीं , तुझी भविष्यभाष्यांच्या वधणाच्यांचे पुत्र
 आर्हा , तुम्हीच आपल्या पितरांचें परिमाण पूर्ण करा .
 अशे बाप , पुरव्यांचे उपजशे , नरकाच्या दंडपासून
 तुझी कसें चुकवाल ? पाहा , मी झाकरितां तुम्हाजवळ
 भविष्यभाष्यांस व ज्ञान्यांस व पंडितांस पाठवितां . आणि
 त्यांनीं कित्येकांस तुझी जिवें माराल , आणि वधसंभीं
 आल , आणि त्यांनीं कित्येकांस तुमच्या सभांमध्ये पाठवे
 माराल , आणि नगरोबगरीं त्यांच्या पाठीस लागाल .
 झाग्रमाणे नीतिमान् हावेल झाच्या रक्तापासून वरल्या झाचा
 पुत्र जखार्हा व्याखा वेदीच्या व देवळाच्यामध्ये तुझी वधिचें ,
 त्याच्या रक्तापर्यंत सर्व नीतिमंत रक्त जें पृथ्वीवर पाडिलें ,

તેં તુહાવર થાવેં ; મી તુહાસ સચીત સાંગતોં હ્યા પિઠોવર તોં
અવહોં થેતોલ. હે યદુનાભેમા , યદુનાભેમા , અવિચ્છિન્નભાષ્યાંસ
વચ્ચિનાદ્યા , આપિ આપણાવલ્લ પાઠવિલેલે હ્યાંસ ધોંદ્યાને
મારણાદ્યા , જોં કોંવડો આપણા પિણાંસ પાંચાચાહોં
અકવટ કરિતો , ત્યાપ્રકારેં તુહ્યા હેંકરાંસ અકવટ કરાવ
યાસ મ્યા કિતોદાં દષ્ટિલેં આહે પરંતુ તુમ્હો માનિલેં
નાહોં. પાદા , તુમ્હો વસો તુહાસ ઓસાડ ઓડહો
આહે , કારણ કોં મી તુહાસ સાંગતોં , પ્રમૂંચા નામાને
હો થેતો તો ધન્યવાદિત અંશે ક્ષણાલ , તેથપર્યંત તુહો આતો
પાસુન મહા પાદળાર નહાંસ.

આપિ યેમૂને માંડારાસમોર વસુન હોક માંડારાંત પેશ
કયા ટાકિતો હેં પાદિલેં , આપિ વજ્રત ધનવાનાની ફાર
ટાકિલેં ; તેમ્હાં અક દરિદ્રો વિધવેને યેજન દોન દમચા
ટાકિલ્યા જળજેનાસરી. મમ તો આપણા ત્રિયાંસ અવલ્લ
હોલાવૂન ત્યાંસ ક્ષણતો , મી તુહાસ સચીત સાંગતોં કોં આ
સર્વાંનો માંડારાંત ટાકિલેં ત્યાંપેશાં હ્યા દરિદ્રો વિધવેને
અધિક ટાકિલેં આહે ; કારણ કોં ત્યા સર્વાંનો આપણા
અરપૂરાંતુન ટાકિલેં આહે ; પરંતુ હિને આપણા આવાહો
પાસુન જિતકોં આપણોં હેતોં તોં આપણેં સગલેં હપજીવન
ટાકિલેં આહે.

અધ્યાય ૪૫.

મગ તો દેવલાંછૂન જાત અણતાં, ત્યાંયા ત્રિયાંતીસ રક ત્યાંયા બોલતો, જે ગુરુ, કજાએ ધોંડે આજિ કજાણીં રચણીં, પાહા. તેવ્હાં યેગૂરુ ઉત્તર દેતાં, ત્યાંયા બોલતા, તું હોં મોઠોં રચણીં પાહતોસ કીં કાય? અસેં દિવસ યેતોસ કીં ત્યાંત ધાલોં ન પાહલેલા અસા ધોંચાવર ધોંડા રાહનાર નાહોં. મગ તો દેવલાંચાસમેર આદતાંયા ઘાઠાંયા હોંમ રાવર બસલા અણતાં પેચસ આજિ યાકોબ આજિ યોહાસ આજિ આંદ્રિયાસ જ્ઞાની ત્યાંયા રકાંતોં વિચારિયેં કીં, હોં ક્યેં ક્યેં હોંતોસ આજિ ય્યા કાઠોં હોં સર્વ ક્યેં પૂર્ણ વ્હા વયાણીં આહેત ત્યા કાઠાંચી રૂપ જોળતો જે આજ્ઞાસ સાંગ. તેવ્હાં યેગૂરુ ત્યાંસ અસેં ઉત્તર કરું લાગલા કીં, કોળીરકાને તુજાસ ન ફસવાવેં જ્ઞાવિષયોં તુજી સાવધ રાહા. કારણ કીં મી સ્ત્રીસ આહેં, અસેં વજ્રત માણ્યા નામાને યેજન બોલતોસ, આજિ વજ્રતાંસ ફસડિતોસ, આજિ તો કાઠ જવલ આલા આહે યાસવ તુજી ત્યાંચામાનેં જાજં નકા. આજિ જેવ્હાં તુજી જઠાર્યાવિષયોં આજિ દગ્યાવિષયોં એકાસ તેવ્હાં વાવરું નકા, કારણ કીં હોં પહિજાને ઘાલોં પાહિજેત, પરંતુ તેવ્હાંસ જોવટ નાહોં. નંતર તો ત્યાંસ બોલતા કીં, રાટ્ટાવર રાટ્ટ આજિ રાજ્યાવર રાજ્ય ઉઠેલ, આજિ જામેજામીં મોઠે ભૂમિકંપ વ હુકાલ વ મચા હોતોસ, અળચી

आकाशांतून भयकारक व मोठे वाऱ्यात्कार होतील ; ही
 तिष्ठकांचे प्रारंभ आहेत. परंतु ज्या सर्वांच्या अगोदर
 माझ्या नावासाठी ते आपले हात तुम्हावर टाकितोस ,
 आणि तुम्हास राजे व अधिकारी यांच्यासमोर नेझावर सभा
 व बंदिमाळा यांत स्वाधीन करावयास पाठलाग करितोस .
 तथापि जे तुमच्या साक्षीसाठी प्राप्त होईल , यासुद्धा तुम्ही
 आपल्या हृदयांत ठेवा कीं उत्तर देण्यास पूर्वी चिंतन न
 करावे ; कां तर मी तुम्हास तोंड देईन आणि असे ज्ञान
 कीं ज्याच्या तुमचे सर्व विरोधक उलटें झणूं अथवा अडवूं
 शकणार नाहीत. आणि तेव्हां बळत अडखळविले जातोस ;
 तेव्हां भाऊ भावाच्या आणि बाप लेकराच्या मरणासाठीं
 परस्वाधीन करीस , आणि लेकरें आईबापांविषीं उठ
 तोस , आणि त्यांस जिवें मारवितोस. आणि माझ्या
 नावासाठीं तुम्ही सर्वांकडून देणखेले असत आस , परंतु तुमच्या
 मसकाचा केंसहि नास पावणारच नाही. आणि बळत
 छोटे भविष्यभाषी उठतोस आणि बळतांस फसवितोस ,
 आणि अनियम वाढल्याने बळतांची प्रीति थंड होईल ,
 परंतु जो जेवटपर्यंत टिकेल तोच रक्षिला जाईल. आणि
 जवळचा राष्ट्रांस प्रमाण व्हावे ज्यासाठीं राज्याचे जे शुभवर्तमान
 संपूर्ण देशांत गाजविलें जाईल आणि तेव्हां जेवट होईल.
 यासुद्धा जे जात्रक असंजळपण दानीचेस भविष्यभाष्याच्याद्वारे

संगितसे, ते पवित्र स्थानांत उभे राहतां जेव्हां तुम्ही पाहिल, वाचणारा स्थानांत आणो, तेव्हां जे यज्ञांत असतील, ते जोंगरावर पळोत. जो गभीर असेल, तो आपल्या घरांतून कांहीं घेण्याकरितां न उतरो; आणि जो ज्ञेतांत असेल, तो आपलीं वस्त्रे घेण्याकरितां माथारा न फिरो; कां तर सर्व जीं लिहिलीं तीं पूर्ण होण्यास हे न्यायसूत्र घेण्याचे दिवस आहेत. तेव्हां त्या दिवसांत ज्या पोटाची आहेत आणि ज्या स्तन पाजितात त्यांस हायहाय. परंतु तुमचे पळणे दिवाळ्यांत अथवा शाब्बाचांत न व्हावे ह्यापून प्रार्थना करा, कारण कीं जी उत्पत्ति देवाने उत्पन्न केली तिच्या प्रारंभापासून आतांपर्यंत जसे संकट झाले नाही, आणि ज्ञानंतर होणारच नाही, तसे ते दिवस होतील. आणि ते तरवारोच्या धारेने पडतील आणि पाडाव केली असून सर्व प्रजामध्ये नेले जातील; आणि परप्रजांचे काळ मरतील तोंपर्यंत यरूशलेम परप्रजांकडून तुडविलें जाईल. आणि ते दिवस न आंखडल्यास, कोणीच जण निभावणार नसता, परंतु निवडलेले जे त्यांच्यासाठीं ते दिवस आंखडले जातील. तेव्हां जर कोणी तुझ्यास ह्याने, पाहा, खोसा रथे आहे, किंवा तेंथे आहे तर तुम्ही विश्वास धरूं नका, कारण कीं छोटे खोसा आणि छोटे भविष्यभाषी उठतील; आणि मोठीं चिन्हे व साक्षात्कार असे देतील कीं जर साधेल

तर निवडिलेखांसहि ठकवितोस. पाहा, म्या पूर्वी तुझ्यास सांगितलें आहे, साक्ष्य जर ते तुझ्यास झणतीस, पाहा तो रावांत आहे, तर तुझी बाहेर आज्ञा मका; पाहा तो एकांतांत आहे तर विस्वास धरूं मका. कारण कीं जशी बीज पूर्वपासून येती आणि पक्षमेपर्यंत प्रकाशती तथैच माणसाच्या पुत्राचें येणें होईल, साक्ष्य कीं जेथे प्रेत असेल तेथे राजनीध एकवट होलीस. आणि तेव्हां त्या दिवसांतील संकटासुद्धां सूर्य अंधकारमय व्हेला जाईल आणि चंद्र आपला प्रकाश देणार नाही, आणि तारे आकाशांतून पडतील, आणि आकाशांतील सेना हालविची जाईल. आणि भूमिवर पेंचाने प्रजांची संकोच होईल, खळ जासुद्धां समुद्र गर्जतां, मयाने आणि बखीवटीवर जीं जेणार त्यांची वाट दाखव्यावे माणसें जीव जातां, जशीं होलीस, कीं तर आकाशांतलीं सामर्थ्यं हालविशीं जातील. आणि तेव्हां मनुष्याच्या पुत्राचें चिन्ह आकाशामधें दिसेल, आणि तेव्हां देवाच्या सर्व जाती वडवून घेतील, आणि मनुष्याच्या पुत्राला पराक्रमाने व मोठ्या गौरवाने आकाशाच्या मेघांवर घेतां पाहतोस. आणि तो आपल्या दूतांस करण्याच्या मोठ्या आवाजाने पाठवीस, आणि ते चार दिशांतून आकाशाच्या भेकटांपासून त्यांच्या दुसऱ्या भेकटां पर्यंत त्याच्या निवडिलेखांस एकवट करितोस. आणि

हीं होऊं जागत अवतां तुम्ही उभे राहा आणि आपचीं
होकीं बर करा, यासाठी कीं तुमची सुटका जवळ येत
आहे.

आतां अंजिराच्या झाडावरून दाखला पाहा; जेव्हां
त्याची डावली कोंवळीच आहे आणि पानांचे उपजविली,
तेव्हां उन्हाळा जवळ आहे, असें तुम्ही जाणतां. आप
माणे जेव्हां तुम्हीही अन्वर्षी पाहतां, तेव्हां देवाचें राज्य
जवळ दारांचीच आहे, असें आप्णा. जी तुम्हास खरीत
जणतो, हीं सर्व पूर्ण होतात तोपर्यंत, त्या विधीची गति
होणार नाही; आकाश व भूमी जमीन परंतु आप्णा
मोठो जाणार नाहीत. तथापि त्या दिवसाविषयी आणि
त्या घटकेविषयी कोणाला कळेल नाही. आकाशातील
दुतांघडि नाही, पुत्राघडि नाही, केवळ माणस. आणि
मोठ्याचे दिवस जसे होते तसेच माणसाच्या पुत्राचें
येणें होईल. यासाठी कीं जेव्हा प्रलयपूर्वीच्या दिवसांत
मोठा नावेंत गेला, त्या दिवसापर्यंत ते जेवोत व पोत
होते, जलकरून घेत व जलकरून देत होते, आणि
जलप्रलयाने येऊन सर्वास हरण केले तोपर्यंत ते समजले
नाहींत, तसेच माणसाच्या पुत्राचें येणें होईल. त्या
वेळेस प्रेतांत देवाचे होतोच, एक घेतला जाईल आणि
एक ठेविला जाईल. आणि तुमचीं चढवें गुंगी व जल

तर निवडलेल्यांसहि ठकवितोच. पाहा, ज्या पूर्वी तुझ्या
 वांगितले आहे, बाबत जर ते तुझ्यास झगतीच, पाहा
 तो रावांत आहे, तर तुझी बाहेर जाऊं नका; पाहा
 तो एकांतांत आहे तर विस्वास घेऊं नका. कारण कीं
 जशी दीन पूर्वपासून येती आणि पक्षमेवर्धन प्रकाशती तसेच
 माणसाच्या पुढाचे येणे होईल, बाबत कीं जेथे प्रेत असेल
 तेथे राजनीध एकवट होलीच. आणि तेव्हांच त्या दिव
 सांतीच संकटासुद्धां स्वयं अंधकारमय जेव्हा जाईल आणि
 चंद्र आपला प्रकाश देणार नाही, आणि तारे आकाशां
 तून पडतील, आणि आकाशांतीच येना हाकविली
 जाईल. आणि भूमिवर येवामे प्रजांती संकोच होईल, सग
 लासुद्धां समुद्र गर्जतां, मयाने आणि बलीवटीवर जीं
 येणार त्यांची वाट पाहण्याने माणसे जीव जातां, जशीं
 होलीच, कीं तर आकाशांतलीं सामर्थ्य हाकविलीं जातील.
 आणि तेव्हां मनुष्याच्या पुढाचे चिन्ह आकाशामध्ये दिसेल,
 आणि तेव्हां देवाच्या सर्व जाती वडवून येतील, आणि
 मनुष्याच्या पुढाच्या पराक्रमाने व मोठ्या गौरवाने आकाशाच्या
 मेळावर येतां पाहतील. आणि तो आपल्या दूतांस
 करण्याच्या मोठ्या आवाजाने पाठवील. आणि ते चार
 दिशांतून आकाशांच्या जेवटांपासून त्यांच्या दुसऱ्या जेवटां
 पर्यंत त्याच्या निवडिलेल्यांस एकवट करितील. आणि

હોં હોજં જાગત અવતાં તુછી ઉમે રાદા આગિ આપણીં
 હોકોં વર કરા , યાજ્ઞવ કોં તુમણી સુટકા જવલ એત
 આદે.

આતાં અંજિરાચા જ્ઞાતાવદન દાસલા યાદા ; જેન્હાં
 ત્યાણી જાણાલી કોંવલીય આદે આગિ યાગાંય ઉપજવિતી ,
 તેન્હાં ઉન્હાલા જવલ આદે , અસેં તુછી જાણતાં. જ્ઞાપ
 માણે જેન્હાં તુછોણીં અવણીં વાદતાં , તેન્હાં દેવાણેં રાજ્ય
 જવલ દારાંણીય આદે , અસેં જાણા. જી તુછાવ જાણીય
 જ્ઞાપતોં , હોં સર્વ પૂર્ણ હોતાત તોંપર્થત. જ્ઞા પિત્રીયી ગતિ
 હોનાર જાણીં ; આકાશ વ જ્ઞાણી જાતીય પરંતુ જ્ઞાણ
 મોટો જાણાર જાણીંત. તથાપિ ત્યા દિવસાવિષયોં આપિ
 ત્યા જટકેવિષયોં કોણાલા જલસેં જાણીં. આકાશાંતીય
 દૂતાંયદિ જાણીં , પુષ્પાણાદિ જાણીં , કેવલ વાણાજા.
 આપિ મોહાણે દિવસ જસે હોતે તથેંદિ માણસાચા પુષ્પાણેં
 એળેં હોર્દજ. જ્ઞાણવ કોં જસેં જસપ્રસાદાપૂર્વીંયા દિવસાંત
 મોહા જાવેંત મેજા , ત્યા દિવસાપર્થત તે જોતીત વ પોત
 હોતે , જ્ઞાણકરુન ચેત વ જ્ઞાણકરુન દેત હોતે , આગિ
 જસપ્રસાદાને એજન સર્વાંય હરખ કેળેં તોંપર્થત તે સમજી
 જાણીંત , તથેંય માણસાચા પુષ્પાણેં એળેં હોર્દજ. ત્યા
 વેલેંય પ્રેતાંત દોષે હોતોય , એક ચેતજા જ્ઞાણ આગિ
 એક ઠેવિજા જ્ઞાણ. આગિ તુમણીં જ્ઞાણેં ગુંગી વ જસ

पान व संसारिक चिंतनें चांकडून कधीं जड न व्हावीं, आणि तो दिवस अकस्मात् तुझ्यावर न यावा, झणून आपणांत सावध व्हा, कारण कीं तो फांसासारिखा संपूर्ण भूमीच्या पाठीवरच्या सर्व राहणाऱ्यांवर येईल.

अध्याय ४६.

यास्तव तुझी जागे व्हा, कां कीं कोणत्या तारीं तुमचा प्रभु येतो, हे तुम्हास कळलें नाहीं; परंतु हे तुम्ही आपण कीं कोणत्या प्रहरों चोर येतो, हे जर गहपतीला कळलें असतें तर तो जागा राहिला असता आणि त्याने आपलें घर फोडून दिलें नसतें. झाकरितां तुझीहि सिद्ध व्हा, कां कीं ज्या तारीं तुम्हास वाटत नाहीं त्या तारीं मनुष्याचा पुत्र येतो. असें आहे कीं प्रवासकरी माणसाने आपलें घर सोडलें आणि आपल्या चाकरांस अधिकार व एकएकाला आपलें काम दिलें आणि दारपाळाने जागे राहवें झणून त्याला आज्ञा दिली. तर ज्या चाकराला त्याच्या धन्याने आपल्या परिवाराला वेळीस अन्न द्यावयास ठेविला, तो विस्वास आणि बुद्धिमंत चाकर कोण आहे? जो चाकर असेंच करितां आपल्या धन्याला येऊन सांपडेल, तो धन्य आहे; मी तुम्हास खचीत सांगतो कीं त्याला तो आपल्या सर्वसंपत्तीवर ठेवील. परंतु जर तो दुष्ट चाकर आपल्या मनांत झोपेल, माझा धनी येण्यास उभार करितो,

आणि दुसऱ्या चाकरांस माऊं आणि झिंगलेल्यांबराबर खाऊं व पिऊं लागेल, तर ज्या दिवशीं तो वाट पाहत नाही त्या दिवशीं आणि जो तास तो जाणत नाही, त्या ताशीं त्या चाकराचा धनी येईल आणि त्याला कापून विभागील आणि ठोंग्यांबराबर त्याला वांटा देईल, तेथे रडणें व दांतांचें कडकडविणें होईल. झणून तुम्ही जागे राहा कारण जो घराचा धनी केव्हां येईल सायंकाळीं किंवा मध्यराशीं किंवा कोंबडे आरुडतात त्या वेळीं किंवा सकाळीं येईल हें तुम्हास कळत नाही. तुम्ही जागे राहिलां नाहीं तर तो अकस्मात् येऊन तुम्ही झोंपेत आहां असें पाहील. आणि तुम्ही जागे राहा झणून जें मी सांगलों हें मी सर्व लोकांस सांगलों.

तेव्हां दादा कुमारींची उपमा आकाशाच्या राब्याला दिव्ही जाईल, ज्या त्या आपल्या मन्नाली घेऊन कराच्या भेटोसाठीं बाहेर गेल्या, आणि त्यांमधील पांच बुद्धिमंत व पांच मूर्ख होत्या. ज्या मूर्ख त्यानी आपल्या मन्नाली घेऊन आपणां बराबर तेल घेतलें नाही, परंतु बुद्धिमंतीनी आपल्या मन्नालीबराबर आपल्या भांड्यांत तेल घेतलें, आणि वर उग्रीर करीत असतां, त्या सर्वास बुकल्या आल्या आणि झोंप लागली. तेव्हां मध्यराशीं हाक झाली, पाहा, वर येतो आहे, त्याच्या भेटोस बाहेर चला, मग त्या सर्व

कुमारी उठद्या आणि त्यानी आपल्या मन्नाची जीट केला. तेन्ही मूर्खानी बुद्धिमंतीस छटखें, तुमच्या तेन्हांतून आप्पास सा, कां की आमच्या मन्नाची विद्याया आहेत. परंतु बुद्धिमंत कुमारी उत्तर देतां बोळका, कदाचित् आप्पास आणि तुझ्यास न पुरेस, तर त्यापेक्षां विकणाचांजवळ जा आणि आपणांकरितां विकत घ्या. मग त्या विकत घ्यावयास गेल्या असतां वर आला, आणि ज्या सिद्ध होत्या त्या त्याच्याबराबर ज्ञास आंत गेल्या, मग द्वार आविर्लें जेथें. मंतर त्या दुसऱ्या कुमारी मागून घेऊन झणतात, हे प्रभू प्रभू, आप्पासाठों उचड ; परंतु त्याने उत्तर देतां छटखें, जी तुझ्यास खरीत सांगतीं म्या तुझाळा ओळखिलें नाहीं. घासव तुम्ही जागे न्हा, कां की दिवस आणि षटकाहि तीं तुम्हास कळीं नाहींत.

कारण की त्या प्रकारें आहे, प्रवासास जात्या माणसाने आपल्या चाकरांस बोळाविलें आणि आपल्या संपत्ति त्यांस सोपिल्ली. आणि त्याने एकाळा तर पांच मण पैका, आणि एकाळा दोन, आणि एकाळा एक ; प्रत्येकाच्या त्याच्या प्रतीप्रमाणे अर्थ दिलें, आणि तो तेन्हांच प्रवासास गेल्या, मग ज्याने पांच मण पैका घेतल्या त्याने जाऊन त्यांकडून व्यापार केला आणि दुसरे पांच मण मिळविले, तसेंच ज्याने दोन घेतले त्यानेहि दुसरे दोन मिळविले. परंतु

જ્ઞાનેં એક ચેતના ત્યાને જાંઝન મૂર્તિત જાણિલેં આજિ
 આપણા ધન્યાર્થે રૂપેં જાપવિલેં. આજિ વજ્રત કાઠામંતર
 ત્યા ચાકરાંના ધની ચેતો આજિ ત્યાંના દિગ્ગેચ ચેતો ; તેન્હાં
 જ્ઞાને પાંચ મળ પૈકા ચેતના તો જવલ આજ્ઞાવર અજણો
 પાંચ મળ સાર કહન બોલના, હે પ્રભૂ ત્વાં મહા પાંચ
 મળ પૈકા સોપિના, પાદા મ્યા ત્યાંવર અજણો પાંચ મળ
 મિઠવિલેં આદેત. તેન્હાં ત્યાના ધની બોલના, વરેં, હે
 હ્રત્તમ આજિ વિશ્વાસુ ચાકરા ; તું યોજનાંવર વિશ્વાસુ
 જ્ઞાનાય, મો તુજા વજ્રતાંવર ઠેવીન, તું આપણા ધન્યાર્થે
 સુખ ભોગાવવાય આંત ચે. આજિ જ્ઞાને દોન મળ પૈકા
 ચેતના તોહિ જવલ થેજન બોલના, હે પ્રભૂ ત્વાં મહા દોન
 મળ સોપિલે, પાદા મ્યા ત્યાંવર અજણો દોન મળ મિઠ
 વિલેં આદેત. તેન્હાં ધની ત્યાના બોલના, વરેં, હે
 હ્રત્તમ આજિ વિશ્વાસુ ચાકર, તું યોજનાંવર વિશ્વાસુ
 જ્ઞાનાય, મો તુજા વજ્રતાંવર ઠેવીન, તું આપણા ધન્યાર્થે
 સુખ ભોગાવવાય આંત ચે. મગ જ્ઞાને એક મળ પૈકા
 ચેતના તો જવલ થેજન બોલના, હે પ્રભૂ જેથે ત્વાં પેરિલેં
 નાહોં તેથે કાપનારા, આજિ જેથે વિચરિલેં નાહોં તેથૂન
 ગોઠા કરનારા આદેસ, અસા કઠોર માણસ મ્યા તુજા
 જાણિલેં ; આજિ મ્યા મિતાંના જાંઝન મૂર્તિત તુજા મળ
 પૈકા જાપવિના, પાદા જેં તુજેં તેં તુજા દિલ્લેં આદે. તેન્હાં

ત્યાજી ધની સત્તર દેતાં ત્યાજી ચોલજા , કુટ્ટા આણિ
 આઝ્ઝી ચાકરા , જેથે મ્યા પેરિલેં નાહીં તેથૂન મી કાપિતો ,
 આણિ જેથે મ્યા વિચરિલેં નાહીં તેથૂન મોઢા કરિતો ,
 હેં તુજા કઢલેં હેંતેં ; તર ત્વાં માણેં રૂપેં શાવકારાંજવઢ
 ઠેવિલેં પાહિજે હેંતેં , મગ મ્યા યેજન જે માણેં તેં જ્ઞાજા
 સુદ્ધાં હેતલેં અસતેં. યાજ્ઞવ તો મળ પૈકા ત્યાપાસૂન જ્ઞા
 આણિ જ્ઞાજા દાહા મળ આહેત ત્યાજા યા ; કાં કીં
 જ્ઞા કોનાજા આહે ત્યાજા દિલેં જાર્દસ , આણિ ત્યાજા
 અધિક હેત જાર્દસ , પરંતુ જ્ઞાજા નાહીં ત્યાપાસૂન જે ત્યાજેં
 આહે તેં હેતલેં જાર્દસ , આણિ ત્યા નિરપયોગો ચાકરાજા
 બાહેરીસ અંધારાંત ટાકા , તેથે રહજેં આણિ દાંતાંજેં કહ
 કહવિજેં હોર્દસ.

અધ્યાય ૪૭.

આણિ જેઘ્ઘાં મનુજાજા પુત્ર આપજા ગૌરવાને ઘેર્દસ
 આણિ ત્યાજરાબર સર્વ પવિત્ર દૂત યેતીસ , તેઘ્ઘાં તો આપજા
 ગૌરવાજા રાજાસનાવર ચસેસ , આણિ ત્યાજાસમોર અવર્ગી
 રાષ્ટ્રેં એકવટ કેહીં જાતીસ , આણિ જ્ઞા પ્રકારેં મેંઠજા
 જ્ઞેરડાંપાસૂન મજાંસ વેગલેં કરિતો , ત્યાપ્રકારેં તો ત્યાંસ
 એકમેકાપાસૂન વેગલેં કરીસ ; તેઘ્ઘાં મેંજાંસ તર આપજા
 હજ્યાકહે આણિ જ્ઞેરડાંસ હાવ્યાકહે ઠેવોસ. તેઘ્ઘાં રાજા
 આપજા હજ્યાકહજ્યાંસ જ્ઞણેસ , અજો માણ્યા બાપાજેં

आजोर्वादित, तुझी या जें राज्य जगाच्या मांडण्यापासून तुझाकरितां सिद्ध केलेलें त्याचें वतन घ्या. कारण कीं मी भुकेला जेतों, तेव्हां तुझी मला खावचास दिव्हे; मी तांदेला जेतों, तेव्हां तुझी मला पाजिलें; मी विदेशी जेतों, तेव्हां तुझी मला अंगीकारून घेतलें; उघडा जेतों, तेव्हां तुझी मला पांघरविलें; मी रोगी जेतों, तेव्हां तुझी माझी भेट घेतली; बंदिगालेंत जेतों, तेव्हां तुझी माझ्याजवळ आलां. नंतर मीतिमान् त्याच्या उत्तर देतां झणतील, हे प्रभू, आझी केव्हां तुला भुकेला पाहिजा आणि पोसिलें? किंवा तांदेला पाहिजा आणि पाजिलें? आणि केव्हां तुला विदेशी पाहिजा आणि अंगीकारून घेतलें? अथवा उघडा पाहिजा आणि पांघरविलें? आणि तुला रोगी अथवा बंदिगालेंत केव्हां पाहिजा आणि तुझ्याजवळ आलों? मग राजा उत्तर देतां त्यांस झणेल, मी तुझ्यास खरीत सांगतों कीं आ माझ्या भावांतील फारच जें साहजान त्यांतून एकाच्या जित खावळून तुझी असें केलें तितक्यावळून मला केलें आहे. मम जाव्याकडल्यांसहि तो बोलेल, असें प्रापयस्यसे, जो सर्वकाळाचा अग्नि साठानासाठीं आणि त्याच्या दूतांसाठीं सिद्ध केलेला, त्यांत मजपासून ना. कारण कीं मी भुकेला जेतों, परंतु तुझी मला खावचास दिव्हे नाहीं;

जी तापेसा होतीं, परंतु तुझी मजा पाजिलें नाहीं; जो विदेही होतीं, परंतु तुझी मजा भंगोकारिलें नाहीं; उचडा होतीं, परंतु तुझी मजा पांजरविलें नाहीं; रोगी आणि बंदिमार्जेत होतीं; परंतु तुझी माझी नेट चेतकी नाहीं. मंतर चेहि त्याचा उत्तर देतां झणतोच, हे प्रभू, आम्ही तुझा केव्हां भुकेसा, अथवा तापेसा, अथवा विदेही, अथवा उचडा, अथवा रोगी, अथवा बंदिमार्जेत पाहिलें, आणि तुझी सेवा केली नाहीं? तेव्हां तो त्यांच उत्तर देतां नव्हेच, जो तुझाच खरोत सांगतो, जितकाचद्वय तुम्ही झा फारच साहजानांतोच एकासा हें केळें नाहीं, तितकाचद्वय मजाहि केळें नाहीं. आणि हे सर्वकाळाच्या प्रायनांत जातीच, परंतु नीतिनाम् सर्वकाळाच्या जीवनांत जडतीच. तेव्हां दिवसांत तो देवळांत उपदेखीत होता, आणि रात्रीच बाहेर जाऊन जार्दताच्या झाडकेच्या डोंगरावर राहिला; आणि मोठ्या सकाळीं त्याचें ऐकावयाच सर्व लोक त्याच्याजवळ दिवळांत आले.

आणि येथून तो झा सर्व मोठी संपत्तिचा, मन जेथें झालें कीं त्याने आपल्या शिष्यांच झटवें, तुझाच कळवें कीं दोन दिवसांमंतर वल्हांडण सण होत आहे आणि मनुष्याचा पुत्र वधसंभो दिव्हा जाण्वाकरितां परस्वाधीन केसा जाती.

तेव्हां कायाफा छोटलेला जो मुख्य उपाध्या त्याच्या बाबतीत मुख्य उपाध्या व पंडित आणि लोकांचे वडिल एकवट झाले , आणि त्यानी येथूला कपटाने धरवें व जिवें मारवें , झणून एकवट विचार मंडिला ; परंतु लोकांमध्ये गडबड न व्हावी झणून सणांत नसावें , असें त्यानी झटले.

तेव्हां येथू बेजानीत त्रिमोन जो कोढो त्याच्या घरी असतां , त्यानी तेथे त्याच्यासाठीं जेवण केले. तेव्हां मार्था सेवा करीत होती , परंतु साजारास त्याच्या संगतीं बसणाऱ्यांतीस एक दिता. मारयेंने तर फार मोलवान् खरा भरद थारें सुगंध तेव्हा जेरभर घेऊन येथूच्या पायांस बसिलें , आणि आपल्या केंसानी त्याचे पाय पुसले ; तेव्हा सुगंध तेव्हाच्या बाबतीने जर भरले. परंतु त्याचे त्रिष्य पाद्वन जळफळले , यास्तव त्यांतीस एक त्रिमोनाचा पुत्र यज्ञदा इस्कारयोति जो त्याच्या परस्वाधीन करणार होता , तो झणतो , हें सुगंध तेव्हा तीनशें पावसांस कप्यासाठीं विकून हरिद्रांस न दिलें ? तथापि त्याला हरिद्रांविषयी चिंता होती यासाठीं असें झटले हें नव्हे , परंतु तो चोर होता आणि त्याच्याजवळ कसपी होती , आणि तीत जो ठेविली ती तो बाह्यात होता यास्तव यावर येथू बोळवला , तिच्या अखंड देतिने माझ्या उत्तरकार्याच्या दिक्कासाठीं हें राखिलें आहे. हरिद्री तर सर्वदा तुझाजवळ आहेत परंतु मी

સર્વદા તુહ્યાજવલ નાહી ; દિવાને જે હોવવેલે તેં દિને કેલે
આદે , હત્તરકાર્યાસાઠીં માણ્યા ગ્રરિરાષેં હેપળેં પૂર્વીં ધરિલેં
આદે. મી તુહ્યાસ સહીત જ્ઞાણતોં , સગલ્યા પૃથ્વીત જેયે
જેયે હેં શુભવર્તમાન ગાજવિલેં જાર્દલ , તેયે તેયે દિને જેં કેલે
હેંદિ દિવા આઠવળીસાઠીં સાંગિતલેં જાર્દલ.

નંતર ચક્કદા જો આહનાવાને દસ્કારયોતે નટજોલા ,
તો તે બારા યાંચા ગળતોંતીસ અસતાં ત્યાંત સાટાન ગ્રિરસા.
મગ તો બાહેર ગેલા અસતાં મુખ્ય હપાધે વ સરદાર યાંચા
સાધીન ત્યાસા કરેં કરાવેં , અવિષયોં ત્યાંસોં બોલસા ,
મલા કાય દેનાર જ્ઞાણજે મી ત્યાસા તુમચા સાધીન કરોન ?
મગ ત્યાની ત્યાસીં તોસ રૂપયે ઠરવિલે. તેઝ્ઘાં ત્યાને પત્ક
રિલેં આણિ સમુદાયાવિરહિત જ્ઞાલા ત્યાંચા સાધીન કર
પ્યાસી સંધિ મોધિલી.

અધ્યાય ૪૮.

આણિ બેલમીર માકરોચા પ્રથમ દિવસોં ત્યાંત વલ્હાંડળ
સળવલ મારહી પાહિજે હોતો ; મગ શિવ્ય યેપૂજવલ યેજન
ત્યાસા બોલસે , તુજસાઠીં વલ્હાંડળાચા જેવળાસ આજ્ઞી
કોઠે સિદ્ધ કરાવેં જ્ઞાણૂન દલ્હિતોસ ? આણિ પેચસ વ યોદ્ધાસ
યાંસ તો પાઠવીત અસતાં બોલસા , તુજ્ઞી નગરાંત જા મગ
પાળ્યાસી ઘાગર મહૂન જેજન જાણારા અસા એક માણૂસ
તુહ્યાસ મેટેલ ત્યાચા માર્ગે તુજ્ઞી જા , આણિ તો જ્યા

कोणत्या घरांत जाईल त्या घराच्या घन्वाला तुझी असे
 झणा कीं, मुर असें झणतो कीं, म्या आपल्या त्रिधांसह
 तत्मान उल्लंघनसणसंबंधी भोजन करावे अशी उतरावयाची
 जागा कोठें आहे. मग तो तुम्हास साहित्यासुद्धां सिद्ध
 अशी एक मोठी माजी दाखवील, तेथें तुझी आह्वाकरितां
 भोजन सिद्ध करा. नंतर त्याचे त्रिध निघून नगरांत
 आले आणि जसें झाने त्यांस सांगितलें होतें तसें त्यांस
 प्राप्त झालें, आणि त्यांनी उल्लंघनसणसंबंधी भोजन सिद्ध
 केलें.

तेव्हां सायंकाळ झाल्यावर येशू त्या बारांबराबर जेवा
 खास बसला; तेव्हां झा जगांतून पलिकडे बापाजवळ जावे
 झणून आपली वेळ आली, जें वल्हांडणाच्या सणापूर्वीं
 त्याला कळलें असतां, त्याने जगांतल्या आपल्यावर प्रीति
 करून जेवटापर्यंत त्यांवर प्रीति केली. तेव्हां तो त्यांस
 बोलावा, माझ्या सोसण्यापूर्वीं झा वल्हांडणाचें तुझाबराबर
 जेवाखास म्या आसावण्याने इच्छिलें आहे; कारण मी
 तुम्हास सांगतो कीं देवाच्या राज्यांत हा पूर्ण केला होईल
 तोपर्यंत याचें मी अणखी जेवणारच नाही. आणि जेवण
 होत असतां, आपल्यांतील कोण अथ होजं दिसतो अशी
 त्यांमधें कटकट झाली. आणि बापाने अवघीं येशूच्या
 हातीं दिव्हीं, जें आणि तो देवापासून आला व देवाजवळ

जातो, हे त्याचा कळखें असतां, तो जेवणावरून उठून आपलीं वखें ठेवितो. मग त्याने फडका घेऊन आपला वेष्टिखें, मंतर तो गंगाळांत पाणी घालून त्रिखांचे पाय धुवूं व ज्या फडक्याने वेष्टिखा होता त्याकडून पुखं कागळा. तर त्रिमोनपेचसाजवळ येतो, मग हा त्याचा झणतो, हे प्रभू, तूं माझे पाय धुतोस? येणू उत्तर देण्याने त्याचा बोलखा, जें मी करितों तें आतां तुला कळखें नाहीं, परंतु थानंतर तूं जाणसीस. पेचस त्याचा झणतो, कधींचि माझे पाय तूं धुणार नाहींस. येणूने त्याचा उत्तर दिलें, जर मी तुला धुणार नाहीं तर माझ्यासहित तुला वांटा नाहीं. त्रिमोनपेचस त्याचा म्हणतो, हे प्रभू, माझे पाय केवळ मज्हे परंतु हात व डोकेंहि. येणू त्याचा म्हणतो, ज्याची आंघोळ झाडो, त्याचा पाय धुण्याकून अणखो अगत्य नाहीं, तो सर्वांगी विर्मळ आहे. आणि तुझी निर्मळ आर्हा, परंतु सर्व नाहीं; कारण कीं त्याचा परखाधीन करणारा त्याचा कळखा थासव तो बोलखा, तुम्ही सर्व निर्मळ नाहीं. त्याने तर त्यांचे पाय धुतसे आणि मग आपलीं वखें घेऊन फिरून जेवायास बसतां त्यांस न्हटखें, म्या तुझ्यास काय केखें तें तुम्ही समजतां? परंप्रजांचे राजे त्यांवर धनोपणा करितात, आणि जे त्यांवर अधिकार करितात

તે સુકર્મી છૂટશે આદેત. પરંતુ તુન્હો ત્યાપ્રમાણે હોજી
 નકા, વેગલે, તુહ્યામથે જો એટ તો ધાકણાશરિલા ,
 આણિ જો ચાલવિનારા તો સેવકાશરિલા હોવો. તુન્હો
 મલા ગુરુ વ પ્રભુ અસી હાક મારિતાં , આણિ ઠીક છાણતાં
 કારણ કીંમી તસા આરે ; યાસતવ જો પ્રભુ વ ગુરુ ત્યા મ્યા
 જર તુમચે પાય ધુતલે , તર તુહ્યોહિ એકમેકાંચે પાય
 ધુણ્યાસ બાંધલે આહાં , કારણ કીં જસે મ્યા તુહ્યાસ કેલેં તસેં
 તુન્હોહિ કરાવેં છાણૂન મ્યા તુન્હાસ ઉદાહરણ દિલેં આદે.
 મી તુહ્યાસ સ્વચીત સંગતોં , ચાકર આપણ્યા પ્રભુપેશાં ચોર
 નાહોં ; હીં જર તુહ્યાસ કલ્હોં તર તુહ્યો હીં કેહ્યાસ ધન્ય
 આહાં.

આણિ જો માણેં સત્વ પાદુણ્યાંત માણ્યા સંગતોં રાહિલે તે
 તુહ્યો આહાં ; આણિ જસેં માણ્યા બાપાને મલા રાજ્ય નેમૂન
 દિલેં , તસેં મી તુહ્યાસ નેમૂન દેતોં કીં તુહ્યો માણ્યા રાજ્યા
 મથેં માણ્યા અહણીવહન સારેં વ પ્યારેં આણિ દુસારણ્યા
 બારા વંશાંચા ન્યાય ઠરવિતાં સિંહાસનાંવર બસાલ. તુન્હા
 સગળ્યાંવિષયોં મી બોલત નાહોં , જ્યાંસ મ્યા નિવહિલેં તે
 મલા કલ્હે , પરંતુ યાસાઠોં કીં હા ધર્મલેલ પૂર્ણ બ્હાવા ,
 માણ્યાજવલ જો ભાકર સારો ત્યાને માણ્યાવિરુદ્ધ આપણી
 સાત ઉચલિલી આદે. હેં છાણ્યાપૂર્વીં મી આતાં તુન્હાસ
 યાસાઠોં સંગતોં કીં , જેઘાં હોત અસતેં તેઘાં તુન્હો વિશ્યા

बावें कीं भी तो आहे. मी तुम्हास खचीत खचीत सांगतो कीं ज्या कोणाच्या मी पाठवितो त्याला जो अंगीकारितो तो मला अंगीकारितो आणि जो मला अंगीकारितो तो माझ्या पाठविणाऱ्याला अंगीकारितो.

अध्याय ४९.

येष्टू हीं बोलून तितक्यांत घाबळसाने शिमेनाचा यज्ञ दाईस्कारयेते त्याच्या हृदयांत त्याला परस्वाधीन करावयास जातलें असतां, आत्म्यांत घाबरला आणि प्रमाण पुरवितांना बोलला, मी तुम्हास खचीत खचीत सांगतो कीं तुम्हा मधील एक मला परस्वाधीन करील. यास्तव तो कोणा विषयीं बोलतो त्याचा संशय शिष्यांस असतां, त्यानी एक मेकांस पाहिलें. तेव्हां ते फार खिन्न होऊन त्यांतून प्रत्येक त्याच्या ऱ्हाणू लागले, हे प्रभू, तो मी आहे कीं काय? तेव्हां त्याच्या शिष्यांमधील एक ज्यावर येष्टूने प्रीति केली, तो येष्टूच्या उराशीं टेंकत होता; यास्तव ज्याविषयीं तो बोलतो तो कोण असेल हें पुढां, ऱ्हाणून शिमेनपेचसाने त्याला खुणा दिलें. तेव्हां तो येष्टूच्या उराशीं टेंकत असतां त्याला झणतो, हे प्रभू, तो कोण आहे? येष्टूने उत्तर दिलें कीं, मी तुकडा बुचकळून ज्याला देईन तोच तो आहे. मनुष्याच्या पुत्राविषयीं जसें लिहिलें आहे तसें तो जातो खरें, परंतु ज्या माणसाने मनुष्याचा पुत्र परस्वाधीन केला जातो

त्याला हाथ हाथ; जर तो माणूस जमला नसता तर ते त्याला बरे होतें. मग तुकडा बुचकळून त्रिमोबाचा चक्रदारपणा रघोते घाला दिव्हा, आणि तुकड्यामागून साठान त्यांत फिरला; याखुब येथू त्याला झणतो, जें तूं करितोस तें सबकर कर. तेव्हां त्याने कलाखुब असें सांगितलें, जें वसणाचांमधील कोणी समजला नाही, कारण कीं चक्रदा कवळ कसणी होती; याखुब सणासाठीं आझास ज्यांचें अगत्य आहे तीं विकत घे, किंवा दरिद्रांस कांहीं द्यावें, झणून येथू त्यास सांगतो, असें कित्येकांस धाटलें; तर तुकडा घेऊन तो तेव्हांच बाहेर गेला आणि राव होतो.

सावर तो बाहेर गेल्यानंतर येथू झणतो, आतां माण साचा पुष गौरविळा आणि त्याकडून देव गौरविळा आहे; जर देव त्याकडून गौरविळा आतो तर देव स्वतां त्यालाहि गौरवील, आणि तो त्याला वेगें गौरवील. असे धाकटीं मुखें, मो आतांपासून थोडा वेळ तुमच्या संगतीं आहे; तुझी मला मोधाळ आणि जसे त्या चक्राचां सांगि तसें कीं, जेथे मो जातो तेथे तुझी येऊं न प्रकतां, तसें तुझासहि आतां सांगतो. तुम्हास नवी आज्ञा देतो कीं तुम्ही एकमेकांवर प्रीति करा, कीं जशी म्या तुम्हावर प्रीति केेली तशी तुम्हीहि एकमेकांवर प्रीति करा; तुमची जर

નક્કા કરારાચેં માણેં રક્ત , જેં વજ્રતાંકરિતાં પાપાંચા ક્ષમે
 શાઠોં બોતિલેં , તેં જેં આરે. મો તુમ્હાસ સચોત છાળતોં
 કોં જેઠાં મો આપણા વાપાચા રાજ્યાંત તુમ્હાવરાવર તો
 નવા પિરેન ત્વા દિવસાપર્યંત દ્રાક્ષલેલાંશા હા હપજ આતાં
 પાસૂન પિનાર નાહોંચ ; તેઠાં તે સર્વે ત્યાંતૂન ધાણે.

મગ ઘેડૂ વોલ્લા, તુમચેં હૃદય ન ઘાવરો , તુમ્હો
 દેવાવર વિશ્વાસ ઠેવા , મનવરદિ વિશ્વાસ ઠેવા ; માહ્યા
 વાપાચા ઘરાંત વજ્રત વાલ્લાનું આજેત , આણિ જર નક્તોં
 તર મ્યા તુમ્હાસ સાંમિનું અસતેં. મો તુમ્હાસાઠોં જાગા
 સિદ્ધ કરાવયાસ જાતોં , આણિ જર મો જાતોં વ તુમ્હાસાઠોં
 જાગા સિદ્ધ કરિતોં તર મો જિહ્વન યેતોં , આણિ જેઠે મો
 આરેં તેથે તુમ્હોદિ ધ્વાવેં છાળૂન આપણાજવલ તુમ્હાસ જેરેન
 આણિ મો કોઠે જાતોં જેં તુમ્હાસ કલ્લેં , વાટદિ તુમ્હાસ
 કલ્લો. થોમા ત્યાજા છાળતો , જે પ્રભૂ, તું કોઠે જાતોસ
 જેં આજ્ઞાસ કલ્લેં નાહોં , મગ વાટ આજ્ઞાસ કસો કલ્લૂં
 યેતો? ઘેડૂ ત્યાજા છાળતો , મો વાટ વ સત્યતા વ જીવન
 આરેં , મજકડૂન આજ્ઞાવાંચૂન કોળી વાપાપાશોં જેત નાહોં.
 જર તુમ્હો મજા જાળેં અસતેં , તર માહ્યા વાપાજા જાળેં
 અસતેં , આણિ આતાંપાસૂન તુમ્હો ત્યાજા જાળતાં આણિ
 ત્યાજા પાહિલેં આરે. પિહીપ્પસ ત્યાજા છાળતો , જે
 પ્રભૂ , વાલ આજ્ઞાસ દાહોવ છાળજે આજ્ઞાસ પુરેં. ઘેડૂ

ત્યાજી જીવતો, જે ફિલીપ્પસ, મી રતના કાલ તુજા
 જવલ અસતાંના ત્વાં મજા ન જાણેલેં કાય ? જ્યાંને મજા
 પાહિલેં ત્યાંને બાપાજી પાહિલેં આજે, મગ બાપ આજ્ઞાસ
 હાજીવ જે તું કરેં જીવતોસ ? મી બાપાંત વ બાપ માજ્ઞાંત
 આજે ત્યાજી વિશ્વાસ ન ધરિતોસ કાય ? મી જ્યા મોટી
 તુજાસ સાંગતોં ત્યા આપજી આપણ ન બોલતોં, પરંતુ બાપ
 જો માજ્ઞાંત રાજતો તો ત્યા ક્રિયા કરિતો, મી બાપાંત
 આજિ માજ્ઞાંત બાપ, અસા મજવર વિશ્વાસ ડેવા; નાહીં
 તર ત્યા ક્રિયાંવજીન મજવર વિશ્વાસ ડેવા. તુજાસ જીવતો
 જીવતો સાંગતોં, મી જ્યા ક્રિયા કરિતોં ત્યા મજવર વિશ્વા
 સનારા તોહિ કરીજ આજિ ત્યાંજીન મોજી કરીજ
 યાજીવ કોં મી બાપાકહે જાતોં. જે કાંહીં માજ્ઞા નાવાને
 માગાજ તેં યાજાઠોં કરીન કોં બાપ પુજાકહૂન ગૌરવિજા
 જાવા. જર માજ્ઞા નાવાને કાંહીં માગાજ તર મી
 કરીન, જર તુજી મજવર પ્રીતિ કરિતાં તર માજ્ઞા આજી
 પાજી, મગ મી બાપાજી વિનંતો કરીન આજિ તો તુજાસ
 દુસરા સંબોધક તુજાજવલ સર્વકાલપર્યંત રાજાવયાસ દેરંજ.
 હા સત્યતેજા આત્મા આજે, યાજી જગ જેજં ન જીવતેં,
 કાં કોં તેં ત્યાજી પાજી નાહીં આજિ ત્યાજી જાણત
 નાહીં; પરંતુ તુજી ત્યાજી જાણતાં, કાં તર તો તુજાજવલ
 રાજતો આજિ તુજામથેં હોરંજ. મી તુજાસ અનાજ

ચોડનાર નાહીં, તુહ્યાજવલ્લ થેતોં; આતાંપાસુન ચોડકયા
કાઠાને જગ મલા અણસો પાહત નાહીં પરંતુ તુહી મલા
પાહતાં. મી વાંચતોં યાસુવ તુન્હોદિ વાંચાલ ; ત્યા દિવસીં
તુહી જાણાલ કીં મો આપણા બાપામથેં આણિ તુહી
મજમથેં આણિ મો તુહ્યામથેં આહેં. જો માણ્યા આજ્ઞા
પાવતોં વ ત્યાંસ પાઠિતોં, તોંચ મજવર પ્રીતિ કરનારા
આહે, આણિ જો મજવર પ્રીતિ કરિતોં તો માણ્યા બાપા
કહૂન પ્રીતિ પાવેલ મીદિ ત્યાવર પ્રીતિ કરીન આણિ આપ
ણાલા ત્યાજવલ્લ પ્રગટ કરીન.

થજ્જદા જો દસ્કારયોતે નજ્હે તો ત્યાલા ન્હનતો, હે પ્રભૂ,
કાય જ્ઞાલેં જ્ઞાણૂન તું આપણા આજ્ઞાજવલ્લ પ્રગટ કરનાર
આહેસ પરંતુ જગાજવલ્લ નાહોંસ? યેશૂ ઉત્તર દેણાને
ત્યાલા બોલલા, જર કોળી મજવર પ્રીતિ કરિતોં તર તો
માણી ગોષ્ટ પાઠીલ; મગ માણ્યા બાપ ત્યાજવર પ્રીતિ
કરોલ આણિ આન્હો ત્યાકહે યેજં વ ત્યાજવલ્લ વસી કહં.
જો મજવર પ્રીતિ કરીત નાહીં તો માણ્યા ગોષ્ટી પાઠીત
નાહીં; આણિ જો ગોષ્ટ તુહી એકતાં તો માણી નજ્હે
પરંતુ બાપ જ્ઞાને મલા પાઠવિલેં ત્યાંચો. મી તુન્હાજવલ્લ
રાહતાંના હીં તુહ્યાસ બોલલોં આહેં, પરંતુ સંબોધક જો
પવિષ આત્મા જ્ઞાલા બાપ માણ્યા નાવાને પાઠવીલ તો
તુન્હાસ સર્વ ત્રિકવીલ, આણિ જીં મ્યા તુન્હાસ સાંગિતલીં

ત્યા સર્વાંચી આઠવળ તુજ્ઞાસ દેરેલ. મી તુજ્ઞાસીં જ્ઞાંતિ ઢેવિતો, માણી જ્ઞાંતિ તુજ્ઞાસ દેતો, જસેં જગ દેતેં તસેં મી તુજ્ઞાસ દેત નાહીં. તુમસેં હૃદય ન ઘાવરો આણિ ન કષો; મ્યા જેં તુજ્ઞાસ છાટલેં તેં તુજ્ઞી રેકિલેં કીં મી જાતોં, મગ તુજ્ઞાકહેં યેતોં. જર તુજ્ઞો મજવર પ્રીતિ કેહી અસતો, તર મી બાપાકહેં જાતોં જેં છાટસ્યાવરૂન તુજ્ઞી આનંદ કેહા અસતી, કાં તર માણા બાપ મજપેક્ષાં ધોર આહે. આણિ જોંઘાં જેં હોત અસતેં તેંઘાં તુજ્ઞી વિશ્વાસ ધરાવા છાણૂન છાણ્યાઅગોદર મ્યા આતાં તુજ્ઞાસ સાંગિતલેં આહે. આતાં પાસૂન મી તુજ્ઞાસીં વજ્રત બોલનાર નાહીં, કારણ કીં થા જગાસા અધિકારો યેતો આણિ મજકહેં ત્યાસેં કાંઈં નાહીં; પરંતુ તેં યાસાઠોં કીં જગાને અસેં જાણવેં મી બાપા વર પ્રીતિ કરિતો, આણિ જસીં બાપાને મલા આજ્ઞા દિશ્હી તસેંસ કરિતો, ડઠા; આપણ રથૂન જાજં.

મગ યેજૂને આપણા જિવ્યાંસ સાંગિતલેં કીં, મી સરા દ્રાક્ષવેલ આહેં આણિ માણા બાપ પ્રેતકરી આહે; મજ મથેં પ્રત્યેક ફાંટા જો ફલ દેત નાહીં ત્યાસા તો કાઢિતો, આણિ પ્રત્યેક જો ફલ દેતો ત્યાને અધિક ફલ સારવેં છાણૂન તો ત્યાસા શૂદ્ધ કરિતો. જી ગોષ્ટ મ્યા તુજ્ઞાસ સાંગિતલી તિજકહૂન તુજ્ઞી આતાં શૂદ્ધ આહીં. મજમથેં રાહા, મગ મી તુજ્ઞામથેં રાહીન, જસા ફાંટા વેજાંત રાહિણ્યાવાંચૂન

આપણા આપણ ફલક સાવચાલ પ્રતિમાન્ નાહી, તેણે તુલ્લીઈ મજમથે રાહિલાવાંસુન પ્રતિમાન્ નાહી. મી વેલ આહે, તુલ્લી પાંટે આહી; જો મજમથે રાહતો મીઈ ત્યામથે અસતાં તોચ વડત ફલક દેતો, કાં તર મજવાંસુન તુલ્લી કાંઈ કહું ન પ્રકતાં. જર કોળી મજમથે ન રાહતો તર તો કાંવાસારિલા બાહેર ટાકિલા જાતો આણિ વાલ્લતો; મન અગ્રાંચ ગોલા કરિતાત આણિ અગ્રીમથે ટાકિતાત, અથે તે આલ્લે જાતાત. જર તુલ્લી મજમથે રાહતાં આણિ માણ્યા ગોટી તુલ્લામથે રાહતાત, તર જે જે તુલ્લી રચિતાં તેં તેં માગાલ આણિ તુલ્લાસ પ્રાપ્ત હોઈલ, થાંત માણ્યા વાપ મૌરવિલા જાતો કીં તુલ્લી વડત ફલક હોવેં, મન માણે ત્રિલ વ્હાલ. જહી વાપાને મજવર પ્રીતિ કેહી તહી મ્યાહિ તુલ્લાવર પ્રીતિ કેહી આહે; માણ્યા પ્રીતીંત રાહા. જર માણ્યા આગ્રા પાલાલ તર અગ્રા મ્યા આપણા વાપાણ્યા આગ્રા પાલિલા આણિ ત્યાણ્યા પ્રીતીંત રાહતોં, તેણે માણ્યા પ્રીતીંત રાહા. તુલ્લાવર માણ્યા આનંદ રાહાવા આણિ તુમચા આનંદ પૂર્ણ વ્હાવા, વ્હળૂન મ્યા તુલ્લાસ હીં થાંનિ તહીં આહેત. માણી આગ્રા હી આહે કીં, જહી મ્યા તુલ્લાવર પ્રીતિ કેહી ત્યાપ્રમાણે તુલ્લી રકમેકાંવર પ્રીતિ કરા. કોળાહી યાદન મોટી પ્રીતિ નાહી કીં કોળી આપણા મિષાંકરિતાં આપણા પ્રાણ લાવા; મી તુલ્લાસ

जितव्या आह्वा देतो त्याप्रमाणे जर तुम्ही करितां तर मला
 मित्र आहां. आतांपासून जो तुम्हास चाकर झपाट नाहीं,
 कां तर जें आपला प्रभु करितो तें चाकरास झालक नाहीं,
 परंतु म्या तुम्हास मित्र झटलें, कां कीं सर्व जी म्या आपला
 बापापासून ऐकिलीं तो तुम्हास कळविलीं आहेत. तुम्ही
 मला निवडिलें नाहीं परंतु म्या यासाठीं तुम्हास निवडिलें
 आणि तुम्हास नेमिलें कीं तुम्ही निघून वज्रत फळ सवें
 आणि तुमचें फळ राहावें; यासाठीं कीं तुम्ही जें कांहीं
 माझ्या नावाने बापापासीं मागास तें त्याने तुम्हास द्यावें.
 तुम्ही एकमेकांवर प्रीति घरावी झणून जो तुम्हास आ
 आह्वा देतो; जरीं जग तुम्हास देवितें तरीं आपलीं
 त्याने मला देविलें आहे, हें तुम्ही जाणतां. जर तुम्ही
 जगाचे असतां तर जगाने आपलें जें यावर प्रीति केली
 असतो, परंतु याकारणें कीं तुम्ही जगाचे नव्हां, पण म्या
 तुम्हास जगांतून निवडिलें आहे, यासाठीं जग तुमचा
 देव करितें. चाकर आपल्या प्रभुवर थोर नव्हे, अशी
 जी गोष्ट म्या तुम्हास सांगितली तिची आठवण करा. जर
 ते माझ्या पाठीस लागले तर तुमच्याहि पाठीस लागतील;
 जर त्यांनी माझी गोष्ट पाळिली तर तुमचीहि पाळतील.
 परंतु ज्यांनी मला पाठविलें तो त्यांस कळला नाहीं, यास्तव
 ते माझ्या जावाकरितां तीं सर्व तुम्हास करितो. जर जो

आखीं नसतीं आणि त्यांस बोलखीं नसतीं, तर त्यांस पाप नसते, परंतु आतां त्यांस आपल्या पापांविषयीं निमित्त नाही. जो मला देणितो तो माझ्या बापालाहि देणितो; कीं कामें कोणी दुसऱ्याने केलीं नाहींत, तीं जर म्या त्यांमध्ये केलीं नसतीं तर त्यांस पाप नसते, परंतु आतां त्यांनी मला व माझ्या बापालाहि पाहिलें आणि देखिलें आहे. तथापि हें यासाठीं कीं त्यांच्या ग्राह्यांत लिहि लेखी गोष्ट कीं, त्यांनी उगाच माझा देण केला, ही पूर्ण व्हावी. परंतु ज्या संबोधकाला मी बापापासून तुझ्याजवळ पाठवीन तो सत्यतेचा आत्मा जो बापापासून निघतो, तो जेव्हां येईल तेव्हां तोच मजविषयीं साक्ष देईल; आणि तुझी पहिल्यापासून माझ्याजवळ आहां, यास्तव तुझीहि साक्ष द्याल.

तुझी न अडखळावें ह्मणून मी तुझ्यास हीं बोलखीं; ते तुझ्यास समजावें करितील, अणखी अशी वेळ येत आहे कीं जो कोणी तुमचा जीव घेतो तो देवाला सेवा अर्पितो असें त्याला वाटेल. आणि ते बापाला व मलाहि जाणत नाहींत, यास्तव हीं तुझ्यास करितील. परंतु मी यासाठीं तुझ्यास हीं बोलखीं कीं जेव्हां ती वेळ येईल, तेव्हां तुझी हीं आठवावीं कीं म्या तुझ्यास सांगितलीं. आणि मी तुझ्याजवळ होतो याकरितां म्या तुझ्यास पहिल्यापासून

જો સાંગિતજી નાહોત, પરંતુ આતાં બ્યાને મલા પાઠવિલે, ત્યાજવલ મી આતોં, આણિ કોઠે આતોસ એલે તુહ્યામધોસ કોળી મલા પુસત નાહોં. તથાપિ મ્યા તુન્હાસ હોં સાંગિ તજીં યાવરુન તુમચેં હૃદય લેદાને ભરલેં આહે, પરંતુ એ સરેં તેં મી તુહ્યાસ સાંગતોં. મ્યા જાવેં હેં તુન્હાસ હપ યોગી આહે, કારણ કીં જર મી જાત નાહોં તર સંબોધક તુહ્યાજવલ યેનાર નાહોં; પરંતુ જર મી આતોં તર ત્યાજા તુહ્યાકહે પાઠવીન. આણિ તો યેજન યાપાવિષયોં વ પુણ્યા વિષયોં વ ન્યાય ઠરવિણ્યાવિષયોં જગાચા પદરીં જાણીલ; યાપાવિષયોં તર યાસાઠીં કીં ને મજવર વિશ્વાસ ઠેવોત નાહોંત, આણિ પુણ્યાવિષયોં યાસાઠીં કીં મી બાપાજવલ આતોં આણિ પુઠેં તુહ્યો મલા ન પાહાલ, આણિ ન્યાય ઠરવિણ્યાવિષયોં યાસાઠીં કીં હ્યા જગાચા અધિકાચાચા ન્યાય ઠરવિણ્યા જાતો. અસાપ મલા તુહ્યાસોં વજ્જત સાંગાવયાષોં આહેત, પરંતુ આતાં તુમચ્યાને તોં સોસવત નાહોંત. તથાપિ જો સત્ય તેજા આત્મા તોચ જેઠ્ઠાં ચેરેલ તેઠ્ઠાં તો તુહ્યાસ વાટેને સર્વ સત્યતેંત નેરેલ; કારણ કીં તો આપલ્યા આપણ બોલ પાર નાહોં, પરંતુ જિતકોં એકેલ તિતકીં બોલેલ, આણિ જો હોપાર તોં તુહ્યાસ નિવેદીલ. એં માણેં ત્યાંત્રન તો ચેરેલ આણિ તુન્હાસ નિવેદીલ, યાસાવ માણેં ગૌરવ કરોલ. જોં જોં બાપાષોં આહેત તોં સર્વ માણોં આહેત,

तुझा अगस्त्य माहीं, कवचून आखी विवाहकों की छं
 ईकपकून निवासाव. बेडूने आसि ओं उत्तर दिखें ,
 आतां तुझी विवाहतां की काय ? पादा, अभी वेळ बेती
 आसि आतां आखी की प्रत्येक तुम्ही आपसा आपसा
 कडे सांकसे जाव आणि मळा एकसे बोझाव ; तय्यपि
 काय माझाचक आहे, याचव मी एकदा माहीं. मज
 कवचून तुमचें कल्याण म्हवें झणून हीं तुम्हास बोललों आहे,
 जगाकरून तुम्हास संकट होईल, परंतु धीर धरा, म्या
 लंगाळां बिकलें आहे.

बेडू हीं बोलला मज आपली दृष्टि बरीं आकाशा
 लडे साकून झणाता, हे बापा, बटका आखी, तुझा
 पुत्राचें गौरव यासाठीं कर कीं तुझा पुत्राचेच तुझें गौरव
 करवें. असा त्यां त्याचा सर्व मासजानीवर अधिकार दिव्हा
 त्या अर्जास त्याने सर्वकाळ जीवव द्यावें ; आणि हें सर्व
 कर्मिक जीवन आहे कीं, जें वेळ खरा देव त्या तुझा,
 आणि म्या बेडू खोखाळा त्यां पाठविलें, त्याचा आशी
 जाणवें. प्रभोवर म्या तुझें गौरव केळें आहे ; त्यां जें
 काळ मज करमयाव दिखें तें म्या संप्रविलें आहे,
 आणि हे बापा, जग आकाशपूर्वीं तुझाचक जें गौरव
 केलें होतें, त्याकरून तूं आतां आपणाजाल माझें गौरव
 कर. जगांतून मी आणलें त्यां मज दिव्हीं त्यांच म्या

તુજોં નાવ દાઢવિશેં આરે ; તુજોં હોતોં આણિ ત્તાં તોં
 મલા દિણીં આણિ ત્યાનો તુજો ગોટ પાઠિયો આરે.
 ખાતાં તોં અમલોં વોં જિતવોં ત્તાં મલા દિણીં તોં અવણિં
 તુજા અવળીય આરેત, કાં તર વ્યા ગોટી ત્તાં મલા
 દિણ્યા ત્યા વ્યા ત્યાંય દિણ્યા આરેત આણિ ત્યાનો ખેતલ.
 આણિ મી તુજા અવલૂન નિચાણોં અરેં ત્યાનો ચરેં જાણણેં
 આણિ ત્તાં મલા પાઠવિશેં, જા વિશાસ ત્યાનો ખરિલ
 આરે. ત્યાંચાણાઠોં મી કિંતો કરિતોં, મી જગાણીં
 કિંતો કરીત નાહોં, પરંતુ જોં ત્તાં મલા દિણીં ત્તાં
 યાઠી, કાં તર તોં તુજોં આરેત. આણિ જોં માણીં તોં
 અરેં તુજોં, વ તુજોં તોં માણીં આરેત, આણિ ત્તાંકલૂન
 મણેં ગૌરવ કિશેં આરે. આણિ આતોપાસન મી અર્થાત
 મણેં, પરંતુ જે જગાંત આરેત, આણિ મી તુજકહેં હોતોં ;
 જે પવિત્ર માપા, ત્તાં જે મલા દિણે, તે આત્માસારિયે રજ
 વ્હાવયલ તુજા નાવાને ત્યાંય રાજ. જોંપર્યત મી અર્થાત
 ત્તાંચાણલ હોતોં તોંપર્યત વ્યા ત્યાંય તુજા નાવલ
 રાજિયે ; ત્તાં જે મલા દિણે ત્યાંય વ્યા પાઠિયેં આરે,
 આણિ ત્યાંમણીય વોંજી માત્ર ન પાવલા, જો માત્રાજ
 પુત્ર તો માત્ર, કારણ વોં ધર્મલેય પૂર્ણ વ્હાવા. પરંતુ
 આત્મ મી તુજકહેં હોતોં આણિ ત્યાંમણેં માણા અર્થ પૂર્ણ
 હોવા પર્થ ત્યાંય વ્હાવેં જાણૂન મી અર્થાત જોં બોલતોં, ત્તાં

तुम्ही मोठ त्यांच दिव्ही आहे आणि जगाने चामुळे त्यांच
 देखिले की जसा मी जगाचा नाही तसे ते जगाचे नाहीत.
 मां त्यांच जगांतून काढावे छानून मी न मागतों, परंतु
 असे की त्यां त्यांच त्या दुष्टापासून राखावे. जसा मी
 जगाचा नाही तसे ते जगाचे नाहीत, तूं आपल्या सत्यतेने
 त्यांच पवित्र कर; तुम्ही जी मोठ ती सत्यता आहे. असे
 त्यां मला जगांत पाठविले तसे म्याहि त्यांच जगांत पाठविले
 आहे, आणि तेहि सत्यतेने पवित्र व्हावे छानून मी त्यांच्या
 बाठीं आपणासा पवित्र करितों. मी झांच्यासाठीं केवळ
 जन्हे, परंतु झांच्या मोठींवरून जे मजवर विश्वास ठेवितोस,
 त्यांच्यासाठींहि मागतों कीं ते सर्व एक व्हावे. हे बापा,
 असे की जसे तूं मजमध्ये व मी तुजमध्ये तसे तेहि
 आझामध्ये एक व्हावे यासाठीं कीं त्यां मला पाठविले,
 जसा जगाने विश्वास धरावा. आणि त्यां जें गौरव मला
 दिलें तें म्या त्यांच यासाठीं दिलें कीं जसे आम्ही एक
 आहों, तसे त्यांनी एक व्हावे, मी त्यांमध्ये आणि तूं
 मजमध्ये, असे की त्यांनी एकरूप सिद्ध केले जावे, आणि
 असे की जगाने जाणावे कीं त्यां मला पाठविले; आणि
 जशी मजवर प्रीति केली तशी त्यांवर प्रीति केली आहे. हे
 बापा, मी असे दृष्टिंतों कीं जसे मी आहे तसे त्यां जे
 मला दिले त्यांनीहि मजपासीं यासाठीं व्हावे कीं माझे

मौरव जें तां मला दिल्लें त्याखा त्यानी पाहिलें ; कां तर जगाचा पाया घातल्यापूर्वीं तां मजवर प्रीति केली. हे पयार्थिक बापा, जगाने तर तुला जाणलें नाहीं परंतु म्या तुला जाणलें आहे, आणि तां मला पाठविलें असें त्यानी जाणलें आहे. आणि म्या तुझें नांव त्यांस कळविलें आहे आणि कळवीन, बासाठीं कीं ज्या प्रीतिने तां मजवर प्रीति केली ती त्यांमध्ये व्हावी आणि म्या त्यामध्ये व्हावं.

अध्याय ५१.

नंतर ते स्तुति गाऊन केंद्रोन ओहीळाच्या पलिकडे जाईतझाडांच्या डोंगरास बाहेर गेले ; तेव्हां येथू त्यांब राबर गेथमेमाने न्हटलेल्या जागेस घेतो, तेथे मळा होता त्यांत तो आणि त्याचे शिष्य गेले. नंतर शिष्यांस द्वाणतो, मी तेथे जाऊन प्रार्थना करीं तोंपर्यंत तुम्ही रथेबसा. मग तो पेचसाला आणि जेबेदीच्या दोन पुत्रांस जवळ घेऊन खिन्न आणि कासावीस होऊं लागला. तेव्हां तो त्यांस द्वाणतो, माझा जीव मरायाजोगा एवढा फार खिन्न आहे, तुम्ही रथे राहा आणि मजबरावर जागे असा. मग तो किंचित् पुढें जाऊन पालया पडून प्रार्थना करितांना बोलला, हे माझ्या बापा, जर साधेल तर हा प्याला मजपासून जावो, तथापि मी इच्छितों तसें नको, परंतु

तुम्हें इच्छितोस तसें होवो. मग तो प्रार्थनेतून उठून आपल्या शिष्यांजवळ येऊन त्यांस दुःखास्तव नीज घेतां पावला.

मग तो शिष्यांजवळ येता आणि ते झोपिते आहेत असे त्याला सांपडते ; तेव्हां तो पेचसाळा छानतो, असेच एक चटकाहि माझ्याजवळ राहावयाचे तुझी शकत नाही काय ? तुझी परीक्षेत न येवे म्हणून जागे राहा आणि प्रार्थना करा, आत्मा मान्य, खरे ; परंतु मास अग्रक्त आहे. फिरून तो दुसऱ्याने जाऊन प्रार्थना करून बोलला, हे माझ्या बापा, हा प्याला म्या प्याल्यावांचून मजपासून जावत नाही, तर तुझी इच्छा होवी. मग त्याने येऊन ते झोपिते आहेत असे दुसऱ्याने सांपडते, यास्तव की त्यांचे डोळे अड झाले होते आणि त्याला काय उत्तर द्यावे हे ते न समजले. नंतर त्याने त्यांस सोडून फिरून जाऊन तिसऱ्याने तीच गोष्ट बोलत प्रार्थना केली ; तेव्हां आकाशातून दूत त्याला सबळ करितां दिसला. तेव्हां प्रयासांत होऊन त्याने अधिक आग्रहाने प्रार्थना केली आणि त्याचा घाम रक्ताचीं जळमटे भूमीवर पडतां ह्यांसारखा झाला. तेव्हां तो आपल्या शिष्यांजवळ येतो आणि त्यांस छानतो, अणखी निजा आणि विसांवा घ्या, पाह्या चटका जवळ आली आहे आणि मनुष्याचा पुत्र पायांच्या हातांत दिव्हा

आतो. उठा, आपण जावे, पाहा, जो मला परखा
धीन करितो तो अवळ आला आहे.

आणि असे तो बोलतो आहे, पाहा त्या बारांमधील
एक जो यज्ञदा तो आला, आणि त्यासुद्धां मुख्य उपाध्ये
व लोकांचे वडील झांपासून मोठा समुदाय तरवारी व
मोटे वेळन आला. यास्तव येष्टू सर्व जीं आपणावर येत
होतीं तीं जाणत असतां बाहेर जाऊन त्यांस बोलला,
तुम्ही कोणाला शोधितां? त्यानी त्याला उत्तर दिलें कीं,
येष्टू जो नाजोरेकर त्याला. येष्टू त्यांस बोलतो, मी
तोच आहे. आणि यज्ञदा जो त्याचा परखाधीन कर
णारा, तोहि त्यांसहित उभा होता. तर मी तोच आहे,
हें तो त्यांस बोलतांच, ते मागे सरकून भूमीवर पडले.
यास्तव त्याने त्यांस फिरून पुसलें, तुम्ही कोणाला शोधितां?
तेव्हां ते बोलले, येष्टू जो नाजोरी त्याला. येष्टूने
उत्तर दिलें कीं, मी तोच आहे, हें म्या तुम्हास सांगि
तलें आहे, यास्तव जर तुम्ही मला शोधितां तर यांस
जाऊं द्या. तेव्हां जो त्याला परखाधीन करणारा तो
त्यांस खूण ठरवून बोलला, ज्याला मी चुंबन देईन तोच
तो आहे त्याला धरा; आणि तेव्हांच त्याने येष्टूच्याजवळ
येऊन नटलें, हे स्वामी, सुखरूप ऐस, आणि त्याला चुंबन
दिलें. तेव्हां येष्टूने त्याला नटलें, हे यज्ञदा, तूं चुंब

जानें माणसाच्या पुत्राला परस्वाधीन करितोस कीं काय? यावर पतक व हजारोंचा सरदार व यज्ञांतील हस्तक यांनी येष्टूला धरिलें आणि त्याला बांधिलें.

आणि त्याकडले जे ते काय होणार हें जाणून त्याला बोलले, हे प्रभू, आम्ही तरवारीने माहं कीं काय? यावर शिमोनपेत्रसाजवळ तरवार असतां त्याने ती उपसली आणि मुख्य उपाध्याच्या चाकराला हाणल्याने त्याचा उजवा कान कापून टाकिला, आणि त्या चाकराचें बाव मालख होतें. यास्तव येष्टू पेत्रसाला बोलला, तुझी तरवार म्यांनांत घाल, यास्तव कीं सव जे तरवार धरितात ते तरवारीने नाश पावतील. मी आपल्या बापाजवळ आतां मागेन तर तो दूतांच्या बारा सैन्यगणाहून अधिक माझ्याजवळ ठेवील, असा मी शक्तिमान् नाहीं असें तुला वाटतें कीं काय? तर ज्या लेखांमध्ये असें झालें पाहिजे, हें लिहिलें आहे, ते कसे पूर्ण होतील? आणि त्याच्या कानाला शिवून त्याला बरें केलें. तेव्हां येष्टू आपणावर जे मुख्य उपाध्ये आणि देवळाचे सरदार आणि पुरातन आले त्यांस बोलला, तुझी जसें लुटाच्यावर तैसें तरवारी व सोटे घेऊन बाहेर आलां कीं काय? मी प्रति दिवशीं तुमच्यासंगतीं देवळांत असतां तुझी सज्जर चात लांबविले नव्हते, परंतु ही तुमची चटका आणि

अंधाराचा प्रक आहे. तेव्हा सर्व जिव्य त्याला सोडून पळाले, तथापि कोणीएक नग्न तरुण पुरुष होता तो आंगा वर तागाचा बारीक जेला पांघरून त्याच्या मागे जात होता परंतु जिपाच्यानी त्याला धरिले. मग ती ती जेला टाकून त्यांपासून जग्नच पळाला.

मग त्याला हाकानाच्याजवळ पहिले जेले, कारण की कायाफा जो त्या वर्कत मुख्य उपाध्या होता, त्याचा तो बासरा होता, आणि ज्या कायाफाने यज्ञाचा बोध केला की, लोकांकरिता एक माणसने मरावे हे उपयोगी आहे, तो हा होता. त्यावर हाकानाने तो बांधलेला असता कायाफा जो मुख्य उपाध्या त्याजवळ पाठविला. तेव्हा जेजोबेचस व दुसरा जिव्य जेजूच्या मागे चालले, आणि तोच जिव्य मुख्य उपाध्याला माहीत असतांना जेजूच्याबंगती मुख्य उपाध्याच्या वाद्यांत जेला, परंतु पेचस दरवाज्याची बाहेर उभा राहिला. यास्तव तो दुसरा जिव्य जो मुख्य उपाध्याला माहीत होता, तो बाहेर आला आणि दरपाळीला बाजून पेचसाचा आंत जेले. तेव्हा होव होतें, यास्तव चाकर व चमक कोळ्यांचा विस्फव करून उभे असतां श्रेकत होते, आणि पेचस आंत जाऊन परिणाम पाहावयास चाकरांबरोबर बसला. तेव्हा पेचस खाची वाद्यांत असतां ती तरुणी दरपाळी पेचसाचा

ब्रह्मतां पाङ्कज त्यागो व्याहङ्गन बोधती, त्या माणसाच्या
 त्रिधातीत तं हि आहेस कीं नाहीस ? परंतु तो नका
 रितां बोधला, मला माहीत नाही, आणि तूं काच झण
 तीस रें मी समजत नाही; मग तो आंगणांत बाहेर
 गेला आणि कोंबडा आरवला. मग तो दावी दुसरेदा
 त्याला पाङ्कज जवळ उभा राहणाऱ्यांस बोधूं लागली कीं,
 काच त्यांमधील आहे; तेन्हां त्याने फिहून नकारिलें.
 आणि सुमारे एक होरा इत्या अंतराने जवळ उभे राह
 नारे पेचसाळा अणखी बोधले, तूं त्यांमधील आहेस खरें,
 कारण तूं माखीली आहेस आणि तुझी कोखीहि तशी
 आहे. तेन्हां तो प्रापूं आणि जपथ वाहूं लागला कीं,
 व्याविवर्धी तुझी झणतां हा माणूस मला माहीत नाही.
 आणि तो तेथपर्यंत बोधत अस्तां कोंबडा दुसऱ्याने आर
 वला; मग प्रभूने मुरखून पेचसावर दृष्टि लाविली. तेन्हां
 येष्टूने पेचसाळा जी गोष्ट झटली होती कीं, कोंबडा दोनदां
 आरवलापूढीं तूं मला तीनदां नकाहून टाकशील, ही
 बाळा आठवली; तेन्हां तो बाहेर जाऊन कडूपणाने रडला.

अध्याय ५९.

तेन्हां मुख्य उपाध्याने येष्टूला याच्या त्रिधाविवर्धी
 आणि याच्या उपदेहाविवर्धी विचारिलें. येष्टूने त्याला
 उत्तर दिलें कीं, मी जगास उघडें बोधलों; सर्भेत व

देवळांत जेथे चव्हरदी सर्वदा मिळतात तेथे त्या सर्वकाळ त्रिकविधें आहे, आणि मुक्तांत कांहीं नष्टचें नाहीं, मला कां विचारितोस ? मी रेकणाच्यांस काय बोललों तें त्यांस विचार, पाह्या जीं बोललों तीं त्यांस ठाऊक आहेत. आणि तो जीं बोलत असतां हसकांतोस एक जवळ उभा असतां येथूनच पण्डाक देऊन बोलला, तूं मुख्य उपाध्याया असें उत्तर करितोस काय ? येथूनच त्याला उत्तर दिव्हे कीं, जर मी वारंट बोललों तर त्या वारंटाविषयीची साक्ष दे, परंतु जर बरें, तर मला कां मारितोस ? आणि दिवस सांगला असतां लोकांचा पुरातनवर्ग मुख्य उपाध्याय आणि पंडित मिळाले, मग त्यानी त्याला आपला न्यायसमेल नेंवें. तेव्हां मुख्य याजकांनी आणि सर्व न्यायसभेच्या लोकानी येथूनच जिवें मारावयाकरितां त्याला विपरीत अशी साक्ष मिळावयाचा शोध केला परंतु त्यांस मिळावी नाहीं. कारण कीं वज्रत लोकानी त्याला विपरीत अशी छोटी साक्ष दिव्ही परंतु ती साक्ष कार्यापुरती स्याची नाहीं. तेव्हां कित्येक लोक उठून त्याला विपरीत अशी छोटी साक्ष देऊं लागले कीं, आम्ही त्याला असें बोलतांना ऐकिलें कीं हें हाताने बांधलेलें देवालय मी मोडून टाकीन आणि तीन दिवसांमध्ये हाताने बांधल्याशिवाय असें दुसरें विद्ध करोन. परंतु सीधे त्यानी दिव्हेची साक्ष

कार्यापुरतो झाली नाहीं. तेव्हां प्रमुख बाजकारने मध्ये
 उभा राहून येथूला जेथे विचारिले कीं, तूं कांहीं उत्तर
 करीत नाहींस कीं काय? हे तुझा विपरीत जेथे साक्ष
 कधी देतत? तथापि तो उभाच राहिला आणि त्याने
 कांहीं एक उत्तर केले नाहीं. फिह्रन मुख्य उपाध्याये
 त्याला विचारितांना त्याला म्हणजे, जोकत देवाची मी
 तुझा प्रपच माहितो कीं, तूं जो खोस तो देवाचा पुत्र
 आहेस कीं नाहींस हे मां आम्हास सांगजे. येथू त्याला
 म्हणतो, मी आहे, आणि तुझी मनुष्याच्या पुत्राचा
 बाजकार्याच्या उजव्याकडे बसलेला आणि आकाशाच्या ठरां
 मध्ये येतां पाहावा. तेव्हां ते सर्व बोलले, तर तूं देवाचा
 पुत्र आहेस काय? मग मी त्यांस बोलला, तुझी झणतां
 तथा मी आहे. तेव्हां मुख्य उपाध्याय आपलीं बरे फाडून
 बोलला कीं, त्याने दुर्गावण केले आहे; आम्हास अजबो
 बाण्यांचे भगत्य काय? पाहा, तुझी आमां त्याचे दुर्गा
 वण ऐकिले आहे, तुझास कसे वाटते? तेव्हां त्याची
 उत्तर देतां म्हणजे, हा मरावसास दोषी. तेव्हां जो
 माणजे येथूला राखीत होती, त्याची त्याची थडा कडून
 पडके मारिले. मग कित्तेक त्याजवर थुंनू आणि त्याचे
 तोंड झांजू आणि त्याला बुझे माहं आणि त्याला बोलूं
 लागले, अरे खोसा, आम्हास भविष्य सांग, तुला कीणी
 मारिले?

कीं, मी यद्गदी आहे कीं काय? तुम्हे देवस आनि मुख्य उपाध्ये यागी तुम्हा माझ्या स्वाधीन केलें आहे. त्वां काय केलें? येष्टूने उत्तर दिव्हें कीं, माझें राज्य या जगाचें नाहीं. जर माझें राज्य ह्या जगाचें असतें तर मी यद्गद्यांच्या स्वाधीन केला न आवा ह्मणून माझे हस्तक झुंजले असते, परंतु आतां माझें राज्य रचिल नाहीं. तेव्हां पिलातस त्याला बोखला, तर तूं राजा आहेस कीं काय? येष्टूने उत्तर दिव्हें, तूं ह्मणतोस तेंच मी राजा आहे; मी ह्यासाठीं जन्मलों आणि ह्यासाठीं जगांत आलों कीं म्या खरेपणाविषयीं साक्ष द्यावी, प्रत्येक जो खरेपणाचा आहे तो माझी वाणी ऐकतो. पिलातस त्याला ह्मणतो, खरेपण काय आहे? आणि तो हें बोलून फिरून यद्गद्यांजवळ बाहेर गेला, मग त्यांस ह्मणतो, याकडे कांहीं अपराध मला सांपडत नाहीं. मग ते बळरूप धरून बोखले कीं, तो गालीलापासून आरंभ करून रथपर्यंत संपूर्ण यद्गदावरून शिकवितां जनाला सिध्दावून उठवितो.

तेव्हां पिलातसाने गालीलाविषयीं ऐकून विचारिलें, ह्या माणूस गालीलो आहे कीं काय? आणि तो हेरोदाच्या अधिकारांतील आहे हें जाणव्यावर, हेरोद स्वतां हि त्यादिवसांत यरूशालेमांमधें असतां त्याकडे ह्याला फिरून पाठविलें. मग हेरोद येष्टूला पाहून फार संतोष

पावला , कारण कीं त्याविषयीं बहुत ऐक्यावरून त्याला पाहावयास फार वेळ दृष्टीत होता , आणि त्याकडून कांहीं समत्कार घडतां पाहावयास आत्रा धरिली. तेव्हां त्याला बहुत गोष्टींविषयीं विचारिलें , परंतु ज्ञाने त्याला कांहीं उत्तर दिलें नाहीं. तेव्हां मुख्य उपाध्ये व पंडित यांनीं उभे राहून ताच्याने त्याजवर दोष ठेविले , आणि हेरोदाने आपल्या सैनिकांसुद्धां त्याचा धिःकार केल्यावर व थडा केल्यावर त्याला तेजस्वी वस्त्रें खेववून फिरून त्याला पिशातसाजवळ पाठविलें. अणखी त्याच दिवशीं पिशातस आणि हेरोद हे परस्परें मित्र झाले , कां तर अगोदर ते एकमेकांशीं वैरयुक्त असत होते.

अध्याय ५३.

मग पिशातसाने मुख्य उपाध्यांस व अधिकाऱ्यांस व जनाला एकच बोलावून त्यांस सांगितलें , तुझी ह्या माणसाला जनास विपरीत चालविणाऱ्यासारखा माझ्याजवळ आणिलें , आणि पाहा , म्या तुझ्यासमोर त्याचा निवाडा केल्यावर ज्यांविषयीं तुझी त्याजवर दोष ठेवितां त्यांविषयीं या माणसाकडे कांहीं अपराध मला सांपडला नाहीं. अणखी हेरोदालाहि नाहीं , कां तर त्याकडे म्या तुझ्यास पाठविलें , आणि पाहा त्याला मरणाचें योग्य कांहीं केलें नाहीं , यास्तव त्याला शिक्षा देऊन सोडीन. आतां

જળાંત એક બંદિવાન બ્યાલા સોકાની દષ્ટિએ ત્યાલા ત્યાંજ
 વલ સોડાવે, હી સુભેદારાહી રીત હોતી; આણિ બ્યાની
 ફિતુરાંત હયા કેહી ત્યા ફિતુરકયાંસહિત બાંધશેલા
 બારાબ્યા જી છાટલા તો હોત. તેહાં સોક મોચાને
 હાક દેતાં આપળાંજવલ અર્થે ત્યાને સર્વકાલ કેહેં હોતે,
 ત્યાપ્રમાણે માગૂં જાગશે. મન પિલાતવાને ત્યાંસ ઉત્તર
 દિષ્ટે, મ્યા તુન્હાસાઠે કોળાસ સોડાવેં જાણૂન દષ્ટિતાં ?
 બારાબ્યાસ, કિંવા યેશૂ જો રહીસ છાટશેલા ત્યાલા ? કાં
 તર ત્યાની હેચાને ત્યાલા પરસાધીન કેહેં, જેં તો સમજલા
 હોતા. આણિ તો ન્યાયાસનાવર બસલા અસતાં ત્યાહી
 બાથકો ત્યાજકહે પાઠવૂન બોલસો, તુજસેં આણિ ત્યા નીતિ
 મામાસેં કાંઈ નસાવેં, કાં કોં બાજ મ્યા સ્ત્રાંત ત્યાજ
 વિચરીં વડત સોસિલીં આહેત. તથાપિ સમુદાયાનો બારા
 બ્યાલા માગાવેં આણિ યેશૂવા ઘાત કરાવા જાણૂન મુલ્ય
 ઉપાધ્યા વ વડીલ જ્ઞાની ત્યાંસ સમજાવિલેં. તેહાં સુભેદાર
 ઉત્તર દેતાં ત્યાંસ બોલસા, જ્ઞા દોઘાંતન કોળત્યાલા મ્યા
 તુજાજવલ સોડાવેં જાણૂન દષ્ટિતાં ? આણિ તે બોલસે,
 બારાબ્યાલા. પિલાતસ ત્યાંસ જાણતો, તર યેશૂ જો
 રહીસ છાટશેલા ત્યાલા મ્યા કાથ કરાવેં ? તે ત્યાવર ઓર
 હત બોલસે, ત્યાલા વધસંભોં દે, વંધસંભોં દે. મન
 તો તિસચાને ત્યાંસ બોલસા , કમ્રાલા ? ત્યાને કાથ ઘાઈટ

केसें ? त्याकडे अघराध मक्का सांपडला नाही, याकड त्याका शिक्षा देऊन सोडीन. परंतु ते पार अधिक ओरडले, त्याला बधसंजी दे.

याकड त्यानंतर पिलातसाने येथूला बधन द्या मारिआ, तेव्हां त्याच्या सभ्यक्यानी येथूला माहालांत नेऊन त्याकड संपूर्ण जमात एकवट केसी. आणि त्याची त्याचें बध काढून त्याला निर्मेजी जमा सेविका, आणि कांब्यांचा मुगूट गुंफून त्याच्या डोक्यावर ठेविका आणि त्याच्या डोक्या हातांत बोक दिव्हा, आणि त्याच्या खोतर गुडचे टेंकून त्याची बहा करितां बोलले, हे बध सांघा राजा, सुखरूप येव ; आणि त्यानी त्याकड गुंफून बोक घेतला, आणि त्याच्या डोक्यावर मारिसें. यावर पिलातस फिरून बाहेर जाऊन त्यांस द्वाणतो, त्याकडे कांहीं अघराध मक्का मिळत नाही, हें तुम्हास कळवें झणून मी त्याला तुझ्याकड बाहेर आणितें, पाहा. याकड येथू कांब्यांचा मुगूट आणि कांबळें बध बाहात असतां बाहेर आला ; मग तो त्यांस न्हाणतो, हा माणूस पाहा. याकड जेव्हां मुख्य उपाध्यानी व हस्तकानी त्याला पाहिलें तेव्हां ओरडत झटलें, संजी मार, संजी मार. पिलातस त्यांस न्हाणतो, तुम्हीच त्याला नेऊन संजी मारा, कारण कीं मक्का त्याकडे अघराध सांपडत

नाहीं. ब्रह्मचारी त्याचा उत्तर दिलें कीं, आह्मास
 ब्राह्म आहे आणि आमच्या ब्राह्माग्रमाणे त्याचा मरवि
 ज्ञानतें, कां तर त्याने आपणाचा देवाचा पुत्र झणविला.
 बाबूब पिशातसाने ही मोठ्ठ ऐकल्यावर अधिकच भय
 धरिलें, मग तो फिरून कचेरींत जाऊन येष्टूला झणतो,
 तूं कोठला आहेस ? परंतु येष्टूने त्याचा उत्तर न दिलें.
 बाबूब पिशातस त्याचा झणतो, तूं मजशीं बोलत नाहींस
 काय ? तुझा खंवीं मारावयाचा अधिकार मला आहे
 आणि तुझा सोडावयाचा अधिकार मला आहे, रें तुझा
 कळसें नाहीं कीं काय ? येष्टूने उत्तर दिलें कीं, वरून
 तुझा दिव्यावांचून तुझा मजवर कांहीं अधिकार नसतां
 बाबाठीं ज्याने मला तुझ्याखाधीन केले त्याचें अधिक पाप
 आहे. तेन्हांपासून पिशातसाने त्याचा सोडावयास यत्न
 केला, परंतु वडदी ओरडत बोलसे, जर तूं मला
 सोडितोस तर कादसाराचा भिच नाहींस ; प्रत्येक जो
 आपणाचा राजा झणवितो तो कादसाराविद्दु बोलतो.
 यावरून पिशातसाने ही मोठ्ठ ऐकून येष्टूला बाहेर आणिलें,
 आणि चिरेबंदी व दरीरूपें गाव्याचा झटछेला जमा ,
 तेथे व्याघ्रासनावर तो बसला. तेन्हां वल्हांडण सणासाठीं
 सिद्ध करणें आणि सुमारे दुपार होती ; तेन्हां तो यज्ञयांस
 झणतो, तुमचा राजा पाहा ; परंतु ते ओडरजे, मला

दूर कर, खंभीं मार. पिछातस त्यांस झुणतो, मो तुमच्या राजाखा खंभीं मांक की काय ? मुख्य उपाख्यानी उत्तर दिल्लें कीं, कादसारावांचून आमचा राजा नाही. तेन्हां आपलें कांदींच वाखत नाही परंतु अधिकच गडबड होत आहे, हें पिछातसगने पाहून पाणी घेऊन समुद्रा याच्यापुढें आपले हात धुऊन बोलला, ह्या नीति मानाच्या रक्ताविषयीं मो निर्दोशी आहें, तुझी पादा. आणि सगळे लोक उत्तर देतां बोलले, त्यांचें रक्त आम्हा वर आणि आमच्या खेंकरांवर असो. आणि दंगा व हत्या यांसाठीं बंदिवाळेंत घातलेला जो त्यानी मागितला होता, त्याला त्याने त्यांच्यासाठीं सोडिल्लें, परंतु येथूला त्यांच्या हप्तेप्रमाणे खाधीन केलें. आणि त्यानी त्यावरर चुकून बोरू घेतला आणि त्याच्या जोक्यावर मारिल्लें, मग जेन्हां त्यानी त्याची चहा केली, तेन्हां सगला त्याजव वन काढिला आणि त्याचीं वरें त्याला खेवविशीं वधखंभीं बावलास त्याला केलें.

तेन्हां तो अन्धाशी ठरविळा गेला, असें यद्ददा जो त्याला परखाधीन करणारा त्याने पाहून पश्चात्ताप बाळगीत अवतां मुख्य उपाख्या आणि वडील झांच्याजवळ ते तीस हपये परत देऊन नटलें, निर्दोशी रक्त परखाधीन केल्याने ह्या पाप केलें आहे. तेन्हां ते बोलले, तें आम्हास

काय ? तें तूं जाण ; मग ती रूपये देवळांत टाकून निघाला आणि त्याने आज्ञा आपल्यास गळफांस घेतला. तेव्हां मुख्य उपाध्ये ते रूपये घेऊन बोलले, हे रक्ताचे मोल आहे, ह्यास्तव त्यांस दानांत ठेवायास योग्य नाही. मग त्यानी एकवट विचार केव्हावर परदेवांस पुरव्यासाठी त्यांवर कुंभाराचे घेत विकत घेतलें ; ह्यास्तव तें घेत आज वर्धत रक्ताचे घेत पडतलें आहे. इर्मया भविष्यभाषाच्याद्वारे जें झटलें तें तेव्हां पूर्ण झालें कीं, मग ज्यांचे मोल ठरविलें, ज्यांचे मोल दह्याएखाद्या पुत्रानी ठरविलें गेलें, त्यांचे मोल ते तीस रूपये त्यानी घेतले, आणि जे प्रभूने मला नेमिलें तसे कुंभाराच्या घेतासाठी दिले.

आणि ते त्याला नेत होते, तेव्हां त्रिभोजन कोणी कुरे व्याचा बाहेरस्थानापासून येत असता त्याने कथसंभ येथून मार्गे वाहवा झणून त्याला त्यानी धरून त्याजवर ठेविला. आणि जनाचा व स्त्रियांचा मोठा भरणा त्याच्या मार्गे सल्लिखा, ह्या त्याविषयीं बडवून घेतांना झोक करीत होता. तेव्हां येथून त्यांकडे मुरडून बोलला, अर्ही यद्वासीमातीस कव्या, मजविषयीं रडूनका, परंतु तुझी आपणांविषयीं आणि आपल्या लेकरांविषयीं रडा, कां तर पाह, असे शिबस घेतात कीं त्यांत बोलतोस, ज्या बांसा, जीं पेटिं

प्रसवखीं नाहींत, आणि ज्या स्नानाची पाजिखें नाहीं, तीं धन्य आहेत. तेव्हां तेडोंगरांस बोळूं लागतील, आम्हावर पडा, टेकझांसहि आम्हास झांका; कां तर ओल्या झाडाळा जर हीं करितात तर वाळव्याला काय होईल? आणि त्याच्या संगतीं दुसरेहि दोन दुष्कर्मी ठार मारण्यास नेले होते, आणि गलगथा न्हटलेली जागा जी कंवटची जागा छटलेली आहे, तेथे येऊन पित्ताबरावर भिचळलेली भांब त्याला प्यावयास दिव्ही, परंतु चाखून त्याने प्यावयास न मानिलें.

तेव्हां सैनिकानी येथूला वधखंभीं मारिल्यानंतर त्यानी त्याचीं वखें घेतलीं आणि प्रत्येक सैनिकासाठीं विभाग असें चार विभाग केले, आणि आंगरखा घेतला. तेव्हां आंगरखा शिवणीवांचून वरपासून अगदी विणला होता, यास्तव ते एकमेकांस बोलले, हा न फाडूं परंतु कोणाचा होईल असें याविषयीं पण कंई. हे अग्रास्तव कीं जो धर्मलेख न्णती कीं, त्यानी आपणांमध्ये माझीं वखें वांटलीं आणि माझ्या पांचवणावर पण घातला, तो पूर्ण व्हावा. सैनिकानी तर हीं केलीं होतीं, आणि पिलातसाने पत्ताहि लिहून वधखंभावर लाविला, आणि असा लिहिला होता, येथू माजोरी यज्ञांचा राजा. तर जेथे येथू वधखंभीं मारिला होता ते ठिकाण नगराजवळ होतें, आणि तो इजिप्त व हेब्राहीत

धरोमीत लिहिला होता, यास्तव बडत यद्दद्यानी वाचिसा.
 यावर यद्दद्यांचे मुख्य उपाध्ये पिलातसाचा बोलले कीं, यद्द
 द्यांचा राजा, असें लिहलं नको, परंतु असें कीं, त्यानेच नटले
 मो यद्दद्यांचा राजा आहे. पिलातसाने उत्तर दिलें,
 म्या जें लिहिलें, तें लिहिलें. आणि तिसरी हिरा
 होती, तेव्हां त्यानी त्याला वधस्तंभी दिलें. तेव्हां ते
 ह्याबराबर दोन लुटान्यांस, एकाला उजव्याकडे आणि
 एकाला त्याच्या डाव्याकडे वधस्तंभी देतात. असें जो खेस
 झणतो कीं, तो नीतिभंग्याबराबर मोत्रला गेला, हा पूर्ण
 झाला. तेव्हां येशू बोलला, हे बापा, ते काय करि
 तात, हें त्यांस कळत नाही, यास्तव त्यांस सुट दे.
 आणि जम पाहत उभें राहिलें, आणि त्याच्या जवळून
 वागणारे आपलीं डोकीं डोलवितां त्याला निंदितांना
 बोलले, अरे देऊळ मोडणाऱ्या आणि तीन दिवसांत
 बांधणाऱ्या, तूं आपणास तार, जर देवाचा पुत्र आहेस
 तर वधस्तंभापासून उतर. आणि त्याप्रमाणे मुख्य उपा
 ध्येहि हे पंडित व वडील ह्यांसुद्धां याची थड्या करीत
 असतां बोलले, त्याने दुसऱ्यांस तारिलें, आपणाच्या
 तारावयास तो शक्तिमान् नाही; जर तो दस्त्राएलाचा
 राजा आहे तर आतां वधस्तंभापासून उतरी, झणजे
 आम्ही त्यावर विश्वास धरूं. त्याने देवावर विश्वास ठेविला,

जर तो त्याला इच्छितो तर त्याला आतां बोलवो, कां तर तो बोलला कीं, मी देवाचा पुत्र आहे. आणि येनिकानीहि त्याची यज्ञा केली, जवळ येऊन त्याला आंब बादर केली आणि झुटले, जर तूं यज्ञाचा राजा आहेस तर आपणाला तार. आणि जे दुष्कर्मी टांगले, यांतील एक त्याची निंदा करीत बोलला, जर तूं खोख आहेस तर आपणाला आणि आम्हास तार. परंतु दुसरा उत्तर देतां त्याला निवेधीत बोलला, तूं ज्ञाच दंडांत आहेस तर देवाला भीतच माहीस काय? आणि आज्ञी न्यायाने खरे, कारण कीं आम्ही जीं केलीं त्यांची योग्य तीं पावतीं, परंतु ज्ञाने कांहीं अवंगत केले माही. मग तो येष्टूला बोलला, हे प्रभू, तूं आपला राज्यांत येथील तेव्हां माझी आठवण कर. नंतर येष्टू त्याला बोलला, मी तुला खरीत खांगतीं, तूं आज माझा खंगतीं खंगीत होशील.

तेव्हां येष्टूच्या वधसंभाजवळ त्याची आई आणि कथपा याची स्त्री मारया जी त्याची मावसी ती आणि मारया मागदा स्त्रीण ज्ञा उभ्या राहत होत्या. यास्तव येष्टू आईला आणि ज्ञा त्रिध्यावर आपण प्रीति केली त्याला जवळ उभा राहतां पाहून आपल्या आईला झणतो, हे स्त्री, पाहा, तुझा पुत्र, नंतर त्या त्रिध्याला झणतो, पाहा तुझी

अर्ध; तेन्हां त्या घटिकेपासून त्या त्रिस्थाने तिच्या आपल्या मध्ये घेतले.

तेन्हां आद्याच्या तासापासून नवव्या तासापर्यंत सर्व देवावर अंधार झाला, आणि नवव्या तऱ्ही येथून मोठ्या प्रमाने ओरडतां बोलला, एखी, एखी, सामा आवाख्यानी आपजे माझ्या देवा, माझ्या देवा, तां मला कां टाकिलें? तेन्हां तेथे उभ्या राहणाऱ्यांतोच कित्येक रेकून बोलले, हा एखीयाच बोलविलो. यानंतर अवर्षी त्रितक्ताम समाप्त झाली, हे येथून पाहून घर्मलेख पूर्ण व्हावयास झालो, मला ताऱ्यान लागली आहे. तर तेथे आंबीने बरलेले मांडें ठेविलें होतें, आणि तेन्हांच त्यांतोच एकाने धांवून आणि वादळ घेऊन, मम आंबीने मळून व मोडून ठेवून त्याला पाजिलें. परंतु वर्कड बोलले, असं दे, एखीया घेऊन त्याला तारतो कीं काय, हे पाहूं. याखबर येथून आंबा चेतल्यानंतर झटले, पूर्ण झालें आहे; मम दुसरेदां मोठ्या प्रमाने तो ओरडून बोलला, हे बापा, तुझा हातांत माझा आत्मा सोपितो; मम त्यानी हीं बोलून मलाक जिवून प्राण सोडिला.

अध्याय ५४.

तेन्हां पाह्या, देवळाचा पडदा वरपासून खालीपर्यंत फाटून होत माग झाले, आणि भूमि कांपली आणि

खडक फुटले गेले आणि थडगीं उचडलीं गेलीं, आणि निजकेखा पविचांचीं वडत प्ररिरे त्याच्या उठण्यानंतर उठविलीं गेलीं, आणि ते थडग्यांढन बाहेर निघून पविच नगरांत आले आणि वडतांजवळ प्रगट झाले होते. तेव्हां प्रतपति आणि जे त्याच्या संगतीं येणूची राखण करीत होते, त्यानी भूमिकंप आणि जीं झालीं तीं पाऊन पार भिजन झटले, हा देवाचा पुत्र होता, खरे. आणि सर्व समुदाय जे त्या पाहण्यावर एकवट झाले, ते जीं थडगीं तीं पाऊन आपल्या उरांवर माऊन माघारें गेले. आणि जे त्याचे सर्व ओळखी ते आणि ज्या शिष्या त्याची सेवा करीत त्याच्यामागे माखीलापासून आल्या, झणजे मारवा माग्दाखीण आणि मारवा जो चाकोबाची व पोखे झाची आई ती, आणि जेबेदीच्या पुत्रांची आई त्या आणि वडत दुसऱ्याचि पाहतां दूर उभा राहिला.

यावर सिद्ध करण्याची वेळ होती, अणखी ती ग्राव्याय मोठा दिवस होता, यास्तव ग्राव्याचांत त्यांच्या कुडी वध खंभावर न राहाव्या झणून त्यांचे पाय मोडवे आणि त्यांस न्यावे, असें थडग्यानी पिशातसाजवळ मागितलें. यास्तव येनिकानी येऊन त्याबद्दित वधखंभीं मारकेखा पहिल्याचे व दुसऱ्याचे पाय मोडिले खरे, परंतु येणूजवळ येऊन त्याच्या नितक्यांत मेळेखा पाहिला, आणि त्याचे पाय

मोडिले नाहीत. तथापि बैजिकांतील एकाने त्याची कूस भाव्याकडून भोंसकिली, आणि तेव्हांच रक्त व पाणी बाहेर आलीं. तेव्हां ज्याने पाहिलें ज्याने साक्ष दिल्ली आणि त्याची साक्ष खरी आहे, आणि तुम्ही विश्वास धरावा यासाठी तो खरें बोलतो, हें त्याला कळलें आहे. तर हीं यासाठीं झालीं कीं हा धर्मसेख पूर्ण व्हावा, त्याचें हाड मोडिलें जाणार नाही; आणि फिरोज दुसरा धर्मसेख झणतो, ज्याला त्यानी भोंसकिलें त्याकडे दृष्टि लाविलीच.

तेव्हां तितक्यांत संध्याकाळ झाला असतां, चहण्यांचें नगर हारिमाथाई यांतून माणूस नविं चौबेफ, सभासद उत्तम व पुण्यवान् माणूस होता; हा त्यांच्या विचाराखा व कामाखा समत देत नव्हता, आणि हा आपणहि देवाच्या राज्याची वाट पाहत होता. ज्याने पिलातसाच्या जवळ येउन येष्टूचें शरीर मागितलें; तेव्हां तो इतक्यांत मेला याविषयीं पिलातसाने आश्चर्य केलें, मग ब्रतपतीला बोलावून त्याला पुसलें कीं, तो कांहीं पूर्वीं मेला कीं काय? तेव्हां हें ब्रतपतीकडून जाणव्यावर त्याने शरीर चौबेफाखा दिल्लें, यास्तव त्याने येउन येष्टूची कूड काढिली. आणि निकदेमसहि जो पहिल्याने राणी येष्टू जवळ आला, तो बोल व अगद यांची मिसळ सुमारे ब्रंभर

जेर बेजन आसा. यासव ज्ञानी येगूची कूड चेतची, आणि यज्ञ्यांच्या उत्तरकार्यांच्या रीतिप्रमाणे सुवासिकां सुद्धां आळशीच्या वस्त्रांनी त्याला गुंडाळिलें. तेव्हां जेथे तो वधस्तंभों मारिला होता त्या ठिकाणों मळा होता आणि त्या मळ्यांत नवें थडगें जें खडकांत खोदिलें होतें, आणि ज्यांत कोणीहि तोंपर्यंत ठेविलें नाहीं, असें होतें; यासव यज्ञ्यांच्या सिद्धकरण्यामुळे त्यानो येगूला तेथे ठेविलें, कां तर तें थडगें जवळ होतें.

आणि बायकाहि ज्या गाखीलापासून त्याच्यामंगतीं आल्या होत्या त्यानी अणखी मार्गे जाऊन थडगें आणि त्याचें प्ररीर कसें ठेविलें हें पाहिलें. मग माघारें जाऊन सुगंधद्रव्यें व उद्या हीं सिद्ध केलीं; तथापि ब्राह्म्याच्यांत आज्ञेप्रमाणे निवांत राहिल्या खरें, आणि दुसऱ्या दिवशीं न्हणजे सणास सिद्धकरण्यानंतर जो दिवस त्यांत मुख्य उपाध्ये आणि फारिशी पिलातसाजवळ मिळून बोलले, हे प्रभू, तो ठकविणारा जीवंत असतांना बोलला कीं, तीन दिवसांनंतर मो उठेन, असें आह्मी स्मरतो. यासाठीं तीन दिवसांपर्यंत थडग्याचा बंदोबस्त करावयास आज्ञा दे, नाहींतर कदाचित् त्याचे, त्रिंश्व रात्रीं येऊन त्याला घोरतोस आणि लोकांस ह्मणतील, तो मेलेल्यांमधून उठला आहे, मग जेवटीस ठकविणें पहिल्यापेक्षां वारंट

हमें। तेन्हां पिळातस त्यांस बोवला, तुन्हास पाहूरा आहे, तुन्ही आ आणि आपल्या समजुतीप्रमाणे बंदीबस्त करा. मग त्यानी आज्ञा घेवपावर त्रिळा हापून पाहूरा करून वडव्याचा बंदीबस्त केला. मंतर घाव्याच होऊन मेळावर मारचा मागदाखीन व मारचा जी चाकीवाची आई व साळोमे यानी येऊन त्याखा खेपन करविं झणून सुगंध द्रव्यें विकत घेतलीं.

आणि साव्याच्या प्रथमवारी मोठ्या सकाळीं सूर्य उगवतां वडव्याकडे येतात, आणि पाहू मोठा भूमिकंप झाला, घाव्याचीं प्रभूचा दूत आकाशांतून उतरल्यावर जवळ येऊन दारावरून धोंडा खोटला आणि त्यावर बसला. त्याचें दिशेचें विजेसारिखें होतें आणि त्याचें बस्त बर्फासारिखें पांढरें होतें; तेन्हां त्याच्या भयाकडून पाहूरेकरी कांपले आणि मेळांसारिखे झाले. तेन्हां त्या आप्रआपल्यांमध्ये असें बोलल्या कीं, आमच्याकरितां प्रेतस्थानाच्या तोंडापासून धोंडा एकीकडे कोण खोटोस? कारण तो फार मोठा होता, परंतु दृष्टि देऊन पाहिलें, तो त्यांस असें दिसेलें कीं धोंडा एकीकडे खोटलेलाच आहे. मग प्रेतस्थानांत आज्ञा त्यानी उजव्या बाजूस बसलेला आणि पांढरा झगा घातलेला असा तरुण पुरुष पाहिला, मग त्या घाबरला. तेन्हां तो त्यांस नवणाखा कीं, तुन्ही घाबरूं नका, येणू

नाजारेकर जी बधसंभीं दिव्हा होता त्याचा बोध तुम्ही करितां; तो उठून गेला असे नाही, ज्या आग्यांत त्यानी त्याला ठेविलें तो हो जामा तुम्ही पाहा. परंतु तुम्ही म्हणून माघाच्या जा, त्याच्या त्रिधांस आणि पेचसाळाहि सांगा कीं, तो तुम्हापुढें गालोळांत जाणार आहे. तेव्हां त्याने तुम्हाला सांगितल्याप्रमाणे तो तुमच्या दृष्टीस पडेल. तेव्हां त्या बायका भयाने आणि फार आनंदाने व्याप्त होऊन थडग्यापासून खवकर निघून त्याच्या त्रिधांस वर्तमान सांगवयास धांवत गेला. बायला मारया माम्हाचीन धांवून त्रिमोन पेचसाळकळ आणि ज्या दुसऱ्या त्रिधावर नेडूने प्रीति केली त्याजवळ येतो, आणि त्यांस झपती कीं, त्यानी प्रभूला खडगांतून नेलें आणि त्याला कोडे ठेविलें, जें आम्हास कळलें नाही.

यावर पेचस आणि तो दुसरा त्रिध निघून खडग्यास जात होते; तेव्हां ते दोघे बंगतीं धांवले आणि तो दुसरा त्रिध पेचसापेक्षां खवकर धांवून थडग्यास प्रथम आला, आणि ओणवा होऊन त्याने आळशीचीं वस्त्रें ठेविलेलीं पाहिलीं; तथापि आंत गेला नाही. त्रिमोन पेचस तर त्याच्यामार्गे चालत येतो, मग थडग्यांत गेला, आणि आळशीचीं वस्त्रें ठेविलेलीं आणि जी काटी त्याच्या डोक्याला घेती ती प्रेतवस्त्रांसुद्धां ठेविली नव्हती, परंतु वेगळी रक्ता

ठिकाणीं चढी केलेली पाहिली. मग यावरून दुसरा ब्रिक्स जो चढग्याजवळ प्रथम आला तोहि आंत गेला, आणि त्याने पाहिलें व विश्वास धरिला; कारण कीं त्याला मेलेल्यांतून पुन्हा उठणें जाणतें, हा धर्मलेख तोंपर्यंतहि ते समजले नव्हते.

तेव्हां ते ब्रिक्स फिरून आपल्याकडे गेले, परंतु मारवा बाहेर चढग्याजवळ रडत उभी राहिली; यास्तव ती रडत असतां थडग्यांत डोकावीत होती. तेव्हां जेथे येष्टूची कूड राहिली होती, जेथे पांढरीं वरें व्याखेले दोन दूत, एक मसकजाग्यापाशीं आणि एक पाचजाग्यापाशीं बसलेले, तिने पाहिले. मग ते तिच्या झणतात, हे खी, तूं कां रडतीस? तो त्यांस झणतो, याआठीं कीं त्यांनीं माझ्या प्रभूला नेलें आणि त्याला कोठे ठेविलें असेल हें मला कळलें नाहीं. मग ती हीं बोलून पाठमोरी फिरली, आणि उभ्या राहिलेल्या येष्टूला पाहती, परंतु येष्टू आहे असें ती न समजली. येष्टू तिच्या झणतो, हे खी, तूं कां रडतीस? कोणाच्या ओधितोस? तो माळी आहे, असें तिच्या वाटून ती त्याला झणतो, हे दादा जर तूं त्याला खूब नेलें तर त्याला कोठे ठेविलें, हें मला सांग, मग मी त्याला नेईन. येष्टू तिच्या झणतो, हे मारचे, ती मुरडून त्याला झणतो, राख्खी, झणजे हे गुद, येष्टू

तिला नपती, माझ्या बापाजवळ चढणें आणून मला
झालें नाहीं, यास्तव मला त्रिवृं नकी, परंतु माझ्या भावां
जवळ जाऊन त्यांस सांग, जो माझ्या बाप व तुमचा
बाप, आणि माझा देव व तुमचा देव, त्याजवळ चढतीं.
नंतर त्या वर्तमान त्याच्या त्रिव्यांस सांगावयास जात असतां
तेव्हांच पाहा, येशू त्यांस भेटून बोलला, सुखरूप असा;
आणि त्यानी जवळ येऊन त्याचे पाय धरिले आणि त्याचे
भजन केलें. तेव्हां येशू त्यांस म्हणतो, भिजं नका,
जा, माझ्या भावांस सांगा कीं त्यानी गाजीलांत जावें आणि
ते तेथे मला पाहतील.

आणि त्या जात असतां, पाहा, पाहण्यांतून कित्ये
कानी नगरांत जाऊन जो अवचीं झाडीं तीं मुख्य उपाध्यांस
सांगितलीं. तेव्हां हे वडिलांसुद्धां एकवट झाल्यावर आणि
मनसोबा केव्हावर सत्रकऱ्यांस फार पैका देऊन बोलले,
तुझी असें सांगा कीं, आम्ही झेंपित असतां त्याच्या
त्रिव्यानी रात्री येऊन त्याला सोदून नेलें. आणि हे
वर सुभेदाराच्या कामीं येईल तर आम्ही त्याला समजावूं
आणि तुझास निर्भय करूं. मम त्यानी पैका घेऊन जसें
त्यांस त्रिकविलें तसें केलें, आणि आजपर्यंत हीच गोष्ट
यज्जदीसोकांस गाजविची आली.

अध्याय ५५.

आणि पाहता त्याच दिवशीं त्रिज्यांमधील दोघे एकानां वास जात होती ; ते चक्रवालेमातृन पावणेचार कोस लांब आहे , त्याचें नाव एकाजस. आणि ते ह्या अवघ्या वृत्तांत विषयीं परस्परें संभाषण करीत होते; तेव्हां ते संभाषण करीत व विचारीत असतांना असें झालें कीं येथू आपण जवळ येऊन त्यांच्या संगतीं बोलला, परंतु त्यानी त्याला न ओळखावें म्हणून त्याचे जोळे धरिले होते. तेव्हां तो त्यांस बोलला, तुम्ही बोलतां स्वाममुखी असतां, तुम्ही एकमेकांशीं व्या गोष्टी परस्परें काढितां त्या काय ? मग एक व्याचें नाव ज्ञेयपास तो उत्तर देतां त्याला बोलला, काय, तूं चक्रवालेमांत एकला प्रवास करितोस, आणि त्यांत ह्या दिवशीं जीं चडशीं तीं तुला न कळतील ? आणि तो त्यांस बोलला, कोणतीं ? तेव्हां ते त्याला बोलले, नाजोरी येथू विषयींचीं तीं ; तो माणूस भविष्यभाषी, देवाच्या व अवघ्या लोकांच्या देखतां करण्यांत व बोलण्यांत सामर्थवान् होता. आणि असें कीं आमच्या मुख्य उपाध्यायी व अधिकाच्यानी त्याला भरणाच्या दंडासाठीं परखाधीन केलें, तसें त्याला वध खंजीं दिलें ; परंतु आम्ही आम्हा धरीत होतो कीं जो दहाएखाशी खंडणी भरणार, तो हाच आहे. अणखी ह्या अवघ्यासंगतीं हीं चडशीं थापासून आज तिसरा दिवस

चाखत आहे, खरे. अणखोहि आमच्यांतोस कित्येक स्त्रियांनी आज्ञास विस्मित केलें, त्या मोठ्या सकाळीं थडग्याजवळ असतां आणि त्यांचें बरोबर न पाहतां येऊन बोलल्या, ज्या दूतानी झटलें कीं, तों जीवंत आहे, त्यांचा देखावाहि आपण पाहिष्वा आहे. आणि आमच्या बरोबरच्यांतून कित्येक निघून थडग्याकडे गेले, मग जसे स्त्रियांनी सांगितलें तसेंच त्यांसहि सांपडलें, परंतु त्यांनी त्याला पाहिलें नाहीं. मग तो आपण त्यांस बोलला, अहो भविष्यभाष्यांनी अवघीं जीं सांगितलीं त्यांवर विश्वास धरण्यास अबुद्धिमंत व चढ यमंदाहो खोस्ताने हीं सोयावीं आणि आपल्या गौरवांत जावें, हें पाहिजे नव्हतें कीं काय ? मग त्याने मोठ्याच्या व सर्व भविष्यभाष्यांच्या यांपासून आरंभ करून सर्व खेळां तोस आपणाविषयीं जीं तीं त्यांस समजाविलीं. नंतर ज्या गांवास ते जात होते त्याजवळ आले ; तेव्हां तो पुढें जावयासारिखा करीत होता, परंतु ते त्याजवळ बळ धरून बोलले, आमच्या संगतीं राहा, कारण कीं सांज लग्नत आहे असा दिवस उतरला. नंतर तो त्यांच्या बरोबर राहावयास आंत गेला, मग तो त्यांसहित जेवायास बसतांना असें झालें, त्याने भाकर घेऊन स्तुति केली आणि मोठून त्यांस दिली. तेव्हां त्यांचे डोळे उघडले गेले आणि त्यांनी त्याला ओळखिलें, मग तो त्यांस अबुद्ध

झाला. नंतर ते एकमेकांशीं बोलले, जेव्हां तो वाटेंत आझाशीं बोलत होता आणि आझासाठीं खेळ उघडे करीत होता, तेव्हां आझामध्ये आमचें हृदय प्रज्वलित नव्हतें कीं काय ? मग त्याच घटकेस ते उठून यव्वालेमास माघारें गेले ; आणि त्यांस ते अकरा व त्यांच्या संगतीचे जे ते एकवटलेले सांपडले आणि सांगत होते कीं, प्रभू उठला आहे खरें, आणि शिमोनाला दिसला आहे. मग झाली वाटें तशीं जीं तीं आणि तो भाकर मोडण्याने त्यांस कसा कळला गेला, हें साद्यंत सांगितलें.

आणि ते हीं सांगत असतां येथू खतां त्यांच्यामध्ये उभारविला आणि त्यांस झणतो, तुमचें कल्याण असो ; परंतु ते चाबले आणि भयाभीत होऊन आपण आत्मा पाहिला, असें त्यांस भासलें. मग तो त्यांस बोलला, तुम्ही कां थरारले आहां ? आणि तुमच्या हृदयांत विचार कन्नामुळे उठतात ? माझे हात आणि माझे पाय यांस पाहा, कांकीं मोखतां आहें. मला चांचपा आणि पाहा, कांकीं जशीं मला सास व हाडें आहेत झणून तुम्ही पाहतां, तशीं आम्हाला नाहींत; आणि हें बोलतां त्याने आपले हात आणि पाय त्यांस दाखविले. तेव्हां ते तेथपर्यंत आनंदांमुळे विश्वासत नसतां आणि आश्चर्य करितां, तो त्यांस बोलला, तुम्हाजवळ एथे कांहीं भक्ष्य आहे कीं काय ?

मग त्यानी त्याला भाजलेल्या मावाचा आणि मधीच्या मोहोळांतला तुकडा दिव्हा, आणि त्याने बेजून त्यांच्या देखतां खावें. यावर येष्टू फिरून त्यांस बोवला, तुझ्या खसपण असो, जसें बापाने मला पाठविलें तसें मीहि तुझ्या पाठवितों. आणि तो रें बोवून त्यावर फुंकून त्यांस झणतो, तुझी पवित्र आत्मा घ्या ; तुझी ज्या कोणाचीं पापें सोडितां तीं त्यांस सोडलीं जातात, आणि ज्या कोणाचीं तुझी धरितां तीं धरिलीं जातात.

परंतु तेव्हां येष्टू आला तेव्हां बारा ब्रिह्मांतीच एक जो थोमा दीदूमस झटलेला तो त्यांसहित नव्हता, याखव दुसरे ब्रिह्म त्याला बोवले, आझी प्रभूला पाहिलें आहे. तेव्हां तो त्यांस बोवला, म्या त्याच्या हातांस ब्रिह्मांची खूण पाहिल्यावांचून, आणि ब्रिह्मांच्या खुणेंत बोट घातल्यावांचून आणि त्याच्या कुडींत माझा हात घातल्यावांचून मी विश्वासणारच नाहीं. मग आठ दिवसांनंतर झाले ब्रिह्म फिरून आंत होते आणि त्यांसहित थोमा होता; तेव्हां दारें बंद केलीं असतां येष्टू येऊन मध्ये उभा असतांना बोवला, तुझ्या खसपण असो. नंतर थोमाला म्हणतो, तुझे बोट इकडे करून माझे हात पाहा, आणि तुझा हात सांवरून माझ्या कुडींत घाल, मग अविश्वसी होऊं नको परंतु विश्वासी हो. तेव्हां थोमाने उत्तर देण्यांत

त्याला असें झटले, माझा प्रभू माझा देवच. येणू त्याला
 झणतो, हे थोमा, त्वां मला पाहिलें वास्तव विश्वास केला, जे
 न पाहून विश्वासतात ते धन्य. आणि त्याने त्याच्या अविश्वा-
 साचा व हृदयकठोणपणाचा बद्धा जाविना, कारण कीं
 ज्यानी त्याला उठलेला पाहिला त्यांवर त्यानी विश्वास ध-
 रिला नाहीं,

तेव्हां अकरा शिष्य गालीलांत जेगरावर जेथे येणूने
 त्यांस नेमिलें तेथे गेले, आणि त्यानी त्याला पाहून त्याचें
 भजन केलें, परंतु कित्येकानी संशय धरिला. तेव्हां येणू
 जवळ येऊन त्यांस बोलला कीं, आकाशांत आणि पृथ्वीवर
 सर्व अधिकार मला दिलेला आहे.

यानंतर तिसरयासाच्या समुद्राजवळ येणूने आपणांला
 शिष्यांशीं फिडून दाखविलें. तेव्हां असें दाखविलें कीं
 शिमोनपेचस व थोमा जो दोदुमस झटलेला, व तथा
 जेस जो गालीलांतील कान्नाचा, व जेबेदीचे पुत्र व त्याच्या
 शिष्यांतील दुसरे दोन, हे एकवट होते. शिमोनपेचस
 त्यांस म्हणतो, मी मासे धरावयाला जातो; ते त्याला झण-
 तात अगदीच तुझ्यासंगतीं येतो. तेव्हांच ते निघून तारवा-
 वर बसले, आणि त्या रात्री त्यानी कांहीं धरिलें नाहीं.
 मग इतक्यांत सकाळ झाली असतां येणू समुद्राच्या तिरों
 उभा होता, तथापि तो येणू आहे असें शिष्य न समजले.

यावर येष्टू त्यांस न्हणतो, अहो मुखें तुम्हास कांहीं मक्ष्य आहे कीं काय ? त्यानी त्याला उत्तर दिलें कीं, नाही. तेव्हां तो त्यांस बोलला, तुम्ही तारवाच्या उजव्या आंगीं जाळें टाका, मग तुम्ही पावाल. यास्तव त्यानी टाकिलें, आणि मग मास्यांच्या बीळक्यामुळे ते ओढावयास न शकले; यास्तव ज्या शिष्यावर येष्टूने प्रीति केली होती, तो पेश साला छानतो, प्रभु आहे. यास्तव शिमीनपेचसाने प्रभु आहे, हें ऐकून बाहेरलें पांघरूण खेवून आंढळें, कारण कीं तो उघडा होता, मग समुद्रांत उडी घातली. नंतर दुसरे शिष्य होडक्याने आले, कारण कीं कांठापासून सु मारें दोनशें हात याङ्गन दूर नव्हते, तेव्हां त्यानी मास्यांचें जाळें ओढिलें. यावर कांठीं उतरले असतां, कोळस्यांचा विस्तव घातलेला आणि त्यावर मासळी घातलेली आणि भाकर हीं पाहिलीं. येष्टू त्यांस न्हणतो, तुम्ही आतां धरलेल्या मासळ्यांतून आणा. शिमीनपेचस चढला आणि एकशें जेपस मोठ्या मास्यानी भरलेलें जाळें, हें त्यानी कांठास ओढिलें; तेव्हां तितके असतां जाळें फाटलें नाही येष्टू त्यांस छानतो, या, जेज; आणि तो प्रभु आहे हें त्यांस कळलें असतां तूं कोण आहेस ? हें त्याला पुसावयास शिष्यांतोस कोणी धजला नाही. यावर येष्टू येतो आणि भाकर घेऊन त्यांस देतो, आणि तसें मासळ्याहि; येष्टू मेले

जैसे खीसाने सोखते आणि तिच्या दिवशीं मेलेल्यांतून
 फिरून उठते, हे पाहिजे होते. आणि यद्वासेमापा
 सून आरंभ करून सर्व राष्ट्रांस पश्चात्ताप व पापांची क्षमा
 त्याच्या नावावर गाजिली पाहिजे, आणि ह्याचे साक्षी
 तुम्ही आहात. तुम्ही आजून सर्व राष्ट्रांस न्निश्च करा,
 बापाच्या व पुत्राच्या व पवित्र आत्म्याच्या नामाने त्यांस
 बाप्तिस्मा देत जा; म्हा ज्या ज्या सर्व आज्ञा तुम्हास दिल्या,
 त्या पाळावयास न्निबवीत जा. जो विश्वास धरील आणि
 बाप्तिस्मा घेईल तो तारिला जाईल, परंतु जो विश्वास न
 धरील तो दंडी ठरविला जाईल; आणि पाहो मी आपल्या
 बापाचे वचनफळ तुम्हावर पाठवितों. आणि जे विश्वास
 तात त्यासंगतीं ह्या खुणा मागे जातील; माझ्या नावाने
 ते भुतांस घालवितोल, नव्या भाषा बोलतील, साप उच
 लतील आणि कांहीं मृत्युकारक जर पितील तर त्यांस
 बाधणार नाही, रोग्यांवर हात ठेवितोल आणि ते बरे
 होतील. परंतु तुम्ही वरल्यांतोल सामर्थ्य ह्यालेले न्हाल,
 तीपर्यंत यद्वालेमनगरांत वस्ती करा; आणि पाहो,
 जगाच्या समाप्तीपर्यंत सर्व दिवसांत मी तुम्हाबरोबर आहे,
 आमेन.

तर खरे, प्रभु त्यांहीं बोलल्यानंतर तो त्यांस बेथन्यापा
 येतीं बाहेर घेऊन गेला, आणि आपले हात वर करून

त्यांस आग्नीर्वाद दिव्या. आणि तो त्यांस आग्नीर्वाद देतांना हे झाले वर आकाशांत घेतला गेला आणि देवाच्या उजव्याकडे बसला. तेव्हां ते त्याची भक्ति करीत मोठ्या आनंदाने यज्ञशालेमास माघारें गेले, आणि देवाला स्तवितां व धन्य ह्मणतां सर्वदा देवळांत असत होते. मग त्यांनी निघून सर्व ठिकाणीं गाजविलें, प्रभु त्यांसंगातें काम करीत आणि गोष्टीवर अनुसरत्या साक्षात्कारांकडून हिंसा खचीत करीत गेला.

तर येथून आपल्या मित्रांच्या समक्ष बसत दुसरेहि चमत्कार मे ह्या पुस्तकांत लिहिले नाहींत ते केले खरे ; जर प्रत्येक लिहिले, तरीं हे जग लिहिलेल्या पुस्तकांचें धारण करणार नाहीं, असें मला वाटतें. परंतु येथून तो स्वीस्त तो देवाचा पुत्र आहे, असा विश्वास तुझी धरावा, अणखी विश्वास धरून त्याच्या नावाकडून तुम्हास जीवन व्हावें ह्मणून हीं लिहिलीं आहेत, आमेन.

येशूख्रीस्त आकाशावर चढून गेल्यानंतर त्याचा धर्म कसें प्रसरिला आणि त्या वेळापासून आज पर्यंत कसें चालत आला आहे यांविषयीं गोष्ट.

मागे सांगितल्याप्रमाणे येशू ख्रीस्त आकाशावर चढून गेल्यानंतर त्याचे शिष्य त्याची आज्ञा मानून माघारें यरूशलेमांत गेले, आणि सामर्थ्य पावण्याविषयीं जें वचन त्याने त्यांस दिलें होतें त्या वचनाची वाट ते पाहत राहिले. मग दादा दिवस गेल्यावर ते शिष्य आणि कोणी दुसरीं भक्तिमान् माणसें एका घरामध्ये देवाची प्रार्थना करावयास जमलों असतां मोठ्या वाहत्या वाऱ्यासारख्या आकाशांतून नाद अकस्मात् झाला, आणि त्याने सर्व घर जेथें ते बसले होते तें भरलें. तेव्हां पवित्र आत्म्याची प्रेरणा त्या मनुष्यांच्या मनांत आली आणि तिजकडून ते निराळ्या निराळ्या देशांतल्या भाषा बोलूं लागले. तेव्हांपासून त्या शिष्यांनी उपदेश व चमत्कार केले आणि त्यांस प्रेषित असें नाम झालें. प्रथम प्रेषितानी इस्त्राएललोकांस उपदेश करून सांगितलें कीं, येशू ख्रीस्त ज्याला तुम्ही वध खांभावर बधिलें तोच जगाचा तारणारा आहे. तुम्ही त्याला बधिलें खरें, परंतु तो जीवत होऊन मेलेल्यांमधून उठला व आकाशांत जाऊन सर्व सृष्टीवर अधिकारी

झाला आहे. त्याला बध्दण्याने तुम्ही फार पाप केलीं खरे, परंतु जर पश्चात्ताप करून त्याजवर तुम्ही विश्वास ठेवाव तर तुमच्या पापाची क्षमा तो करील.

ही गोष्ट ऐकून लोक आपल्या अपराधांविषयी विचार करूं लागले, आणि जो मनुष्यांचा तारणारा त्याला अन्धेरण्यांत आपण बद्धत पातकी झालों, असें समजून त्यानी आपलें पाप देवाजवळ कबूल केलें आणि येशू ख्रीस्तावर विश्वास ठेवून प्रेषितांच्या हातून वाप्तिस्मा घेतला. असें एका दिवसांत तीन हजार माणसें ख्रीस्ताच्या धर्मांत आलीं.

यानंतर थोडे दिवसानी पेचस व थोड्याच नामक दोन प्रेषित देवळाजवळ प्रार्थना करावयास जात असतां एका पांगळ्या माणसाने त्यांपाशीं भोक मागितलीं. मग पेचस बोलेला, येशू ख्रीस्ताच्या नावाने तूं उठ आणि चाल. तेव्हां तो माणूस बरा होऊन उठला आणि देवाची स्तुति करीत त्या प्रेषितांसहित देवळांत गेला. असा समतकार पाहून बद्धत समुदाय मिळाले असतां पेचसाने त्यांस उप दश केला, आणि समाप्ति केल्यावर सुमारे पांच हजार माणसें आपल्या पापांचें स्मरण करून पश्चात्ताप पावलीं, आणि येशू ख्रीस्तावर विश्वास ठेवून त्यानी वाप्तिस्मा घेतला. हे पाहून अधिकारी प्रेषितांच्या पाठीस लागले आणि त्यांस मना करीत बोलेले कीं, ही गोष्ट तुम्ही लोकांस

सांनू नका. तेन्हां प्रेषितांनी उत्तर दिल्लें कीं, आज्ञाच देवाची आज्ञा अवश्य मानावी लागती. मग अधिकाऱ्यांनी प्रेषितांतीस एकाला जिवें मारिल्लें व दुसऱ्यांस फाटके मारून त्यांचे हास फार केलें. तथापि ते येष्टू ख्रीस्ताची मोष्ट सांगत गेले आणि त्यांच्या मंडळींत वज्रत लोक मिळाले. मग असी येष्टू ख्रीस्ताने आज्ञा त्यांस पूर्वीं केली तशें प्रेषित निराळ्या निराळ्या देशांत शुभवर्तमान सांगाव यास जाऊं लागले. अगोदर वज्रत यहुदीलोक निराळ्या निराळ्या देशांत जाऊन वस्ती करीत होते, आणि प्रेषितांनी प्रथम त्यांची भेट करून त्यांस शुभवर्तमान सांगितलें; मग अन्य धर्माच्या लोकांजवळ जाऊन त्यांसहि सांगितलें. असे चमत्कार येष्टू ख्रीस्ताने पूर्वीं केलें तसे प्रेषितांच्या हाटून घडले. असे घडलेले चमत्कार पाहून वज्रत लोकांनी त्यांचा उपदेश ऐकिल्यावर विश्वास धरून बाप्टिस्मा घेतला. अशा सर्व लोकांस ख्रिस्ती असें नाम झालें.

त्या प्रेषितांनी लोकांस उपदेश करून असें सांगितलें कीं, सर्व मनूयें पापेंकरून देवापासून भट्ट झालीं आहेत, आणि आपला उत्पन्न व रक्षण व पोषण करणारा जो परमेश्वर त्याला सोडून स्वहंदाने चालतात. असी अवज्ञा करणारे पृथ्वीवरील सर्व लोक आहेत. ते देवासमीर

दोही आणि वरकाच्या मार्गीत पडले आहेत. या पापां मुळे ते सर्व निरूपयोगी व निरुपायी झाले आहेत, आणि आपल्या उद्धारसाठी त्यांच्या हातून काही पुण्य होत नाही आणि आपल्या पापांचे काही प्रायश्चित्त त्यांचे करितां येत नाही. तेव्हा देवाने अवतार धरून लोकां मध्ये वस्ती केली. त्या अवताराच्या पेशू खीस असें नाम दिखेले आहे, आणि आपण देवाचा अवतार आणि सर्व मनुष्यांस तारावचास समर्थ आहे हे लोकांस कळवायासाठी त्याने बहुत चमत्कारिक कामे केली. त्याने ब्रह्मेकहूनच आंधळ्यांस दृष्टि व मुक्यांस वाचा व पानक्यांस गमन व बहिऱ्यांस जवण असें दिखेले, आणि सर्व प्रकारचे रोग व दुःख निवारण केले. तो पायायी समुद्रावर चालला. त्याने वारा आणि वादळ बंद केले. एका समर्थे त्याने पांच भाक्यानी पांच हजार मुकेलीं माणसें दत्त केलीं, आणि किशोक से मेसे त्यांस जिवंत केले. सर्व आयुष्यांत पवित्र राहिल्यावर त्रेवटीं त्याने लोकांच्या पापांसाठी प्रायश्चित्त करण्याकरितां दुष्ट माणसांच्या स्वाधीन होऊन दुःख भोगून आपल्या प्राण दिला. त्यांच्या हातून मरण पावल्यावर त्यांचे त्रैलोक्य तीन दिवसपर्यंत कबरेमध्ये राहिले, मग जिवंत होऊन निघाला आणि चाळीस दिवस मनुष्यांमध्ये वस्ती करून तो आपल्या त्रिधांदेवत आकाशांत

जेन्ना. तो सर्व सृष्टीवर अधिकार करितो; सर्व लोकांचें तारण करावयाच तो ब्रह्मिमान् आहे, आणि त्याने तारणाचा उपाय अवघ्या लोकांचा सांगवयाच आम्हाच पाठविलें आहे. जो कोणी आपलें सर्व पाप कसूच करून घेईल खोखावर विश्वास ठेवील आणि त्याच्या आज्ञेत राहील तो तारण पावेल. जो विश्वास धरणार नाही तो आपल्या पापांचा योग्य दंड सोसेल.

आणि प्रेषितांनी उपदेश करितांना अणखी सांगितलें कीं, जो कोणी या तारणाच्यावर विश्वास ठेवितो त्याच्या तारणारा प्रिय होतो, आणि त्याच्या पाप आवडत नाही. असा माणूस घेईल खोखासारखा पवित्र होण्यास प्रयत्न करितो आणि त्याच्या सर्व आज्ञा पाळितो. त्याच्या आज्ञा मानणें त्याच्या कठीण वाटत नाही, त्या सर्व आज्ञा पवित्र पूर्ण यथार्थ सांगल्या व सुखदायक अशा त्याच्या वाटतात. ह्या आज्ञा या प्रकारच्या आहेत, ह्याने ज्याने आकाश व पृथ्वी उत्पन्न केली असा जो परमेश्वर, त्यावर तुम्ही संपूर्ण मनाने प्रीति करा, त्याचें भजन आणि केवळ त्याचीच सेवा करा, मूर्तीच्या पायां पडूं नका, त्यांचें भजन करूं नका, त्यांचा नमस्कार करूं नका. भगवानासमोर मूर्ति अमंगळ पदार्थ आहे आणि तो मूर्तिपूजेस कंटाळतो. जें कांहीं उत्पन्न आहे त्याची पूजा किंवा भजन करूं नका, कारण

कीं ओ भगवान तो आत्मा आहे, त्यासारिखा कांहीं नाही, झणून त्यांचे भजन मनाने व सत्यतेने केलें पाहिजे.

अणखी प्रेषितानी उपदेश करून सांगितले कीं, परमे स्वराचे नाम व्यर्थ घेऊं नको, आपल्या आईबापांची मर्यादा कर, मनुष्यांचा जीव घेऊं नको, आरकर्म किंवा कांहीं मळीण काम करूं नको, चोरी करूं नको, खबाडी बोलूं नको, आणि खोटी साक्ष देऊं नको, दुसऱ्यांचे अं कांहीं असेल त्याजवर खोभ ठेवूं नको, आणि दुसऱ्यांचे कांहीं वाईट करूं नको. अपकाराकरितां अपकार करूं नको परंतु आपल्या वैद्यांची क्षमा करून त्यांचे बरे कर, ज्या जगांतोख द्रव्यावर खोभ ठेवूं नको परंतु आकाशांतोख सुखावर मन ठेव. हरि द्वांस धर्म कर, नागच्यांस नेसोव, भुकेच्यांस खायाला दे, ताण्डेच्यांस पिवाला दे, रोगी व दुःखित यांचा समाचार घे, आणि देवासारिखा पवित्र व पूर्ण हो. आणि हीं सर्व कामें केल्यावर तूं जाण कीं आपण निरूपयोगी चाकर आहे, जितके करावयास योग्य तितकेच माग केलें, कांहीं अधिक नाही.

येष्टू खीसा सर्व सृष्टीचा धनी असतां आपलें रक्षण न करून दुष्ट माणसांच्या स्वाधीन होऊन त्यांच्या हातून मरण पावला, हें जर कोणास आश्चर्य वाटेल तर त्याने येष्टू खीसाविषयीं अणखी विचार करून समजावें कीं, लोकांचे

तारण करण्याकरितां येथू खीसा मागवी देह वस्त्र नसल्या,
आणि पापी माणसांच्या तारणासाठीं जे उपाय करण्याचे
आणि जे दुःख सोसण्याचे होते, ते उपाय करावे आणि ते
दुःख त्याला सोसावे खानखे. मनुष्यांच्या तारणासाठीं केवढे
दुःख सोसण्याचे होते ते सर्व पूर्वी त्याला माहीत होते.
त्याला कांहीं अकस्मात् कधी झाले नाही, तो खतां दुष्ट
माणसांच्या स्वाधीन झाला आणि त्यांच्या हातून मरण पावून
त्याने सर्व लोकांच्या पापांचे प्रायश्चित्त केले. आपल्या मर
णाविषयी अगोदर त्याने लोकांस सांगितले कीं, मी आपला
जीव फिरून घ्यावा झणून देतो, कोणी मजपासून तो घेत
नाहीं परंतु मी आपणच तो देतो, मला तो सोडण्याचा अधि
कार आणि फिरून घेण्याचा अधिकार आहे.

चक्रदीप्तिकांनी येथू खीसाला अन्हेरिले आणि त्यांच्या
अधिकाऱ्यांनी त्याला धरून जिथे मारिले. या मोठ्या
पापामुळे देवाचा राग त्या लोकांवर फार झाला. येथू
खीसाच्या येण्यापूर्वी सुमारे दीड हजार वर्षे मोक्षाने चक्रदी
प्तिकांस सांगितले कीं, तुझामध्ये तारणारा जन्मेल आणि
त्याचे जो कोणी ऐकणार नाही त्याचा नाश होईल. चक्रदी
प्तिकांनी त्याला अन्हेरिले, आणि या पापामुळे त्यावर केवढी
त्रिधा जेणार आहे ते येथू खीसाने समजून आपल्या
त्रिधांस सूचना केली, झणून ते पळून नाश पावले नाहीत.

जोगू लीस आकाशांत नेह्यावर सुमारे चाळीस वर्षांनी रोमी वादवादाने यद्ददीसीकांहीं लढाई करावयास मोठी फौज पाठविणो, आणि वज्रत लोक वल्हांडण नांमैं एक मोठा खण मानावयास यद्दवालेमामध्ये मिळाले असतां फौजेने पोहोंचून नगरास बेटा घातला. असें आपल्या राजधानीमध्ये एवढे लोक बंद केले असतां त्यांस कांहीं खायाला मिळत नव्हतें, आणि वज्रत उपासाने मेलें. कांहीं वेळानंतर फौजाच्या सर्दाराने लढाईकरून यद्दवालेम आपल्या हातीं घेतलें, आणि सर्व शहर व देऊळ यांचा नाश केला. उपास व लढाई यांकडून सुमारे अकरा लाख मनुष्ये मरण पावलीं, आणि जीं राहिलीं त्यांतील कित्येकांस सर्दाराने जुलूमकरून आपल्या देशांत नेलें, कित्येकांस गुलामपणामध्ये विकलें, आणि कित्येक भयाने निराळ्या निराळ्या मुलखा मध्ये पळाले.

यानंतर यद्ददीसीकांस कांहीं अधिकार राहिला नाहीं, आणि आजपर्यंत कांहीं अधिकार त्यांस मिळाला नाहीं. त्या लोकांतील कित्येक वेळींवेळीं ख्रिस्तीधर्मांत आले आहेत, परंतु वज्रतकरून ते निराळ्या निराळ्या देशांत राहून आपल्या वाडवडिलांच्या रीतिप्रमाणे चालतात. त्या लोकांतील कोणी मुंबईत व या मुलखांतील वज्रत दुसऱ्या ठिकाणीं राहतात; त्यांस इस्लाम व इब्री व यद्ददीसीक अशीं नांमैं

દિશ્વોં આરેત. યેશૂં ઝીસાસા બેસાપૂર્ણીં ઝેં શ્રાસ
ત્યાંસા વાહવડિલાંસ દિલ્હેં હોતેં તેં શ્રાસ માષ તે માનિ
તાત, આણિ તારણાચાવિષયોં તે કચિતાત કોં આજૂન
તો આસા નાહોં પરંતુ ચેર્દસ, આણિ મોઠા રાજા હોજન
સર્વ આમચે સોક રકવટ કરૂન પાર વૈભવાને ત્યાંજવર
અધિકાર કરોલ. અરેં સમજૂન દસારસલોક શ્રાસાચા
અર્થ ચુકતાત, કાં કીં તારણાચાવિષયોં ઝા સર્વ અવિચ્છ
ગોટ્ટો શ્રાસાંત લિલ્હન ટેવિચ્છા આરેત ત્યા ગોટ્ટો યેશૂં
ઝીસાસા જમ્મ વ કાર્યેં વ મરણ વ પુનરુઠળેં યાંમથેં પૂર્ણ
શ્રાસા. અળસો અવિચ્છગોટ્ટોંમથેં સાંગિતલેં આરે કોં,
દસારસાચા અધિકાર ગેસાઅગોદર તારણારા ચેર્દસ. તસા
યેશૂં ઝીસા આસા, આણિ ચરુશાલેમાચા નામ્મ શ્રાસા
પાસૂન ત્યા સોકાંસ કાંઈં અધિકાર રાહિલા નાહોં. પરંતુ
દસારસ લોક સર્વદાં અવિશ્વાસી રાહણાર નાહોંત; અવિચ્છ
ગોટ્ટોંમથેં સાંગિતલેં આરે કોં, ઝાસા ત્યાંસા વાહવડિલાંની
જિયેં મારિલેં, દ્વાળજે યેશૂં ઝીસા, ત્યાંજવર સર્વ દસારસ
લોક વિશ્વાસ ટેવતીલ આણિ યેગેકરૂન દેવાસી રૂપા ફિરૂન
ત્યાંસ પ્રાપ્ત હોર્દસ.

યેશૂં ઝીસા આકાશાંત જાતેવેલેસ ચઢ્ઢદીસેકાંશિવાય
સર્વ અન્ય દેશાંતીલ લોક મૂર્તિપૂજા કરીત હોતે. તથાપિ
ત્યાને આપસા શિષ્યાંસ સાંગિતલેં કોં, તુઝી સંપૂર્ણ જના

मथें आज्ञन सर्व लोकांच त्रिय करा. हो आज्ञा त्यानी
 जमिनी आणि ख्रिस्तीधर्म वाढून वाढून कांहीं वर्षांनी
 सर्व जवळच्या मुसलामांथें पसरिला. हें पाहून तो धर्म
 माझा करण्याकरितां मूर्तिपूजक इत्यादिकांनो फार
 प्रचळ केले. रोमीबादशाहानी आपल्या सुभेदार अमल
 दार इत्यादिकांच वारंवार आज्ञा केली कीं, ख्रिस्तीधर्म
 कोणाच्या सांगूं देऊं नका, आणि त्याप्रमाणे कोणाच्या
 सांगूं देऊं नका. त्या धर्मांत जे आलेले आहेत त्यानी
 तो सोडावा आणि आपल्या वाडवडिलांचा धर्म फिरून आस
 रावा, आणि जर कोणी न ऐकतोस तर त्यांचे हाल करा.
 आज्ञा निघमांवरून ख्रिस्तीलोकांचे हाल फार झाले. त्यां
 तोस कित्येक ठार मारिले गेले; कित्येक मुसलामणाम
 थें विकत दिल्ले गेले, आणि कित्येकांशीं भेंतें मारून इ
 त्यादिक जप्त केले गेले. असें बळात्काराकडून ख्रिस्ती
 लोकांच बडत दुःख झालें, परंतु तो धर्म देवाने लाविळा
 आणि त्यानेच चालविळा, झणून तो वाढत गेळा. खीसाच्या
 मरणानंतर सुमारे तीनशें वर्षांनी ख्रिस्तीधर्म केवढा वाढला
 आणि त्या लोकांचें सदाचरण कसें आहे, हें पाहून कम
 खांतैन नामक एक बादशाहा याने निघम केला कीं,
 धर्मांमुळे ख्रिस्तीलोकांचे हाल कोणी करूं नये. तेन्हां
 पाहून ख्रिस्तीलोकांचा बंदोबस्त झाला, आणि कांहीं

वर्षांनी बादशाहाने आपण विचार धरून पातिका जेतल्या. रतखांत खिखीधर्म विजायतांतीस मुख्यांमधें पररिखा आणि अन्य धर्म फारकरून नाहीं झाले. आजी खंज्या पश्चिमेतील मुखूख झणजे आरवखान, दरान इत्यादि कांत तो धर्म वाढला. या भरतखंडांतहि कोणी उपदेवकानी येशू खीस्ताची गोष्ट सांगितली, आणि तेव्हापासून कित्येक ठिकाणीं तो धर्म पालत आला आहे. काही कोटाच्या पक्षिकडे झणजे मलबारी मुख्यांत हजारो हजार काळे खिखीलोक राहतात.

बादशाहाची रोमी नामें राजधानी यामधें जो उपाध्या होता तो सर्व दुसऱ्या उपाध्यांपेक्षां आपणास कांहीं मोठा मानूं लागला, आणि कांहीं वर्षांनंतर वर्षांनी त्याला घोर मानावें असा नेम बादशाहाने केला. त्या प्रहराच्या उपाध्याला पापा असे अधिकारीनाम झालें. यानंतर त्याच्या ठिकाणीं जे आले त्यांनी अभिमान धरून निराळे निराळे उपाय करून आपली शक्ति व पदवी वाढविली, आणि सर्व पश्चिमेकडील खिखीलोकांवर ते अधिकार वर लागले. पुढें तो पापा अधिक उन्नत होऊन देवाचें भजन करण्याच्या रीती शास्त्रामधें सांगितल्या नाहींत, तथा रीती नेमून मानाच्या झणून त्याचे लोकांस आज्ञा केली. आणि त्या रीती शास्त्रामधें सांगितल्या नाहींत,

हे लोकोंस न समजावें झणून त्याने दुसरा नेम केला, झणजे त्याने आज्ञा दिल्याशिवाय कोणी शास्त्र वाचू नये आणि आपल्याजवळ ठेवू नये. त्या वेळेपासून ख्रिस्तीधर्म पुष्कळ देशांत फार विपुल होऊ लागला, आणि लोक अज्ञानाचे होऊन येणू लागले व त्याचे शिष्य व कोणी साधू यांच्या मूर्ति स्थापून त्यांची पूजा करू लागले. यानंतर ही शास्त्र त्या मुसखांत फार वाढली आणि कांहीं आकारीभक्ति करू नका, असे आज्ञा देवाने केली आहे हे लोकोंस समजत नव्हते. ज्या रीती पापाने नेमल्या त्याशिवाय जर कोणी उपदेशकानी कांहीं रीती लोकोंस शिकविल्या असतां, किंवा उपाध्यांशिवाय जर कोणी माणूस शास्त्रांतील बोध करू लागले तर पापाने अमलदारांच्या योगाने त्यांस शिक्षा लाविली. याप्रमाणे पापाने बडत वर्धे ख्रिस्तीलोकोंवर अधिकार केला. मग सुमारे तीनशें वर्षांमार्गे विस्तारलेल्या पलिकडील देशांत कोणी मोठे उपदेशक, जसे शास्त्रामध्ये संगितली तशी देवाचे भजन करण्याची रीत लोकोंस शिकवू लागले, आणि सर्व लोकांनी शास्त्र वाचून समजावें, असे ते त्यांस सांगू लागले. तेव्हां पापाने त्या उपदेशकांस आज्ञा केली की, असे सांगू नका, परंतु त्यांनी मानिलें नाहीं, मग त्यांचा व पापाचा वाद विवाद झाला. शेवटीं पापाचा अधिकार वरीती त्या

सांनू नका. तेन्हां प्रेषितांनी उत्तर दिल्लें कीं, आम्हास देवाची आज्ञा अवश्य मानावी लागती. मग अधिकाऱ्यांनी प्रेषितांतीस एकाखा जिवें मारिल्लें व दुसऱ्यांस फटके मारून त्यांचे हात फार केल्ले. तथापि ते येष्टू ख्रीस्ताची गोष्ट सांगत जेन्हे आणि त्यांच्या मंडळींत बडत लोक मिळाले. मग जशी येष्टू ख्रीस्ताने आज्ञा त्यांस पूर्वीं केली तशें प्रेषित निराळ्या निराळ्या देशांत शुभवर्तमान सांगाव यास आज्ञा लागले. अगोदर बडत यहुदीलोक निराळ्या निराळ्या देशांत जाऊन वस्ती करीत होते, आणि प्रेषितांनी प्रथम त्यांची भेट करून त्यांस शुभवर्तमान सांगितलें; मग अन्य धर्माच्या लोकांजवळ जाऊन त्यांसहि सांगितलें; मग अन्य धर्माच्या लोकांजवळ जाऊन त्यांसहि सांगितलें. जसे चमत्कार येष्टू ख्रीस्ताने पूर्वीं केल्ले तसे प्रेषितांच्या हातून घडले. असे घडलेलें चमत्कार पाहून बडत लोकांनी त्यांचा उपदेश ऐकिल्यावर विश्वास धरून बाप्तिस्मा घेतला. अशा सर्व लोकांस ख्रिस्ती अशें नाम झालें.

त्या प्रेषितांनी लोकांस उपदेश करून असें सांगितलें कीं, सर्व मनूयें पापेंकरून देवापासून भट्ट झालीं आहेत, आणि आपला उत्पन्न व रक्षण व पोषण करणारा जो परमेश्वर त्याला सोडून स्वतःदाने चालतात. अशी अवज्ञा करणारे पृथ्वीवरील सर्व लोक आहेत. ते देवासमोर

द्विती आणि वरकाच्या मार्गांम पडले आहेत. या पापां
मुळे ते सर्व निरूपयोगी व निरुपायी झाले आहेत, आणि
आपल्या उद्दारासाठी त्यांच्या हातून कांही पुण्य होत
नाही आणि आपल्या पापांही कांही प्रायश्चित्त त्यांच
करितां येत नाही. तेव्हा देवाने अवतार धरून लोकां
मध्ये वस्ती केली. त्या अवताराच्या येणू खोख असें नाम
दिष्टें आहे, आणि आपण देवाचा अवतार आणि सर्व
मनुष्यांच तारावत्वास समर्थ आहे हें लोकांस कळवायासाठीं
त्याने बहुत चमत्कारिक कामें केलीं. त्याने ब्रह्मेकहूनच
आंधळ्यांस दृष्टि व मुक्यांस वाचा व पांजळ्यांस गमन व
बहिऱ्यांस ज्ञान असें दिष्टें, आणि सर्व प्रकारचे रोग व
दुःख निवारण केलें. तो पायाची समुद्रावर चालला.
त्याने वारा आणि वादळ बंद केलें. एका समर्थें त्याने
पांच भाकऱ्यांनी पांच हजार भुकेलीं माणसें दत्त केलीं,
आणि किशोक जे मेले त्यांच जिवंत केलें. सर्व आयुष्यांत
पवित्र राहिल्यावर त्रेवटीं त्याने लोकांच्या पापांसाठीं प्राय
श्चित्त करण्याकरितां दुष्ट माणसांच्या खाधीन होऊन दुःख
भोगून आपल्या प्राण दिष्टा. त्यांच्या हातून मरण पाव
ल्यावर त्यांचे शरीर तीन दिवसपर्यंत कबरेमध्ये राहिलें,
मग जिवंत होऊन निघाला आणि चाळीस दिवस मनु
ष्यांमध्ये वस्ती करून तो आपल्या त्रिळांदिखत आकाशांत

गेल्या. तो सर्व सृष्टीवर अधिकार करितो; सर्व लोकांचें तारण करावयास तो शक्तिमान् आहे, आणि त्याने तारणाचा उपाय अवघ्या लोकांस सांगायचास आह्मास पाठविणें आहे. जो कोणी आपलें सर्व पाप कबूल करून येशू ख्रीस्तावर विश्वास ठेवील आणि त्याच्या आज्ञेत राहील तो तारण पावेल. जो विश्वास धरणार नाही तो आपल्या पापांचा योग्य दंड सोसिल.

आणि प्रेषितानी उपदेश करितांना अणखी सांगितलें कीं, जो कोणी या तारणाच्यावर विश्वास ठेवितो त्याच्या तारणारा प्रिय होतो, आणि त्याच्या पाप आवडत नाहीं. असा माणूस येशू ख्रीस्तासारखा पवित्र होण्यास प्रयत्न करितो आणि त्याच्या सर्व आज्ञा पाळितो. त्याच्या आज्ञा मानणें त्याच्या कठीण वाटत नाहीं, त्या सर्व आज्ञा पवित्र पूर्ण यथार्थ सांगल्या व सुखदायक अशा त्याच्या वाटतात. ह्या आज्ञा या प्रकारच्या आहेत, ह्याजें ज्याने आकाश व पृथ्वी उत्पन्न केली असा जो परमेश्वर, त्यावर तुझी संपूर्ण मनाने प्रीति करा, त्याचें भजन आणि केवळ त्याचीच सेवा करा, मूर्तीच्या पायां पडूं नका, त्याचें भजन करूं नका, त्यांस नमस्कार करूं नका. भगवानासमोर मूर्ति अमंगळ पदार्थ आहे आणि तो मूर्तिपूजेस कंटाळतो. जें कांहीं उत्पन्न आहे त्याची पूजा किंवा भजन करूं नका, कारण

कीं जो भगवान तो आत्मा आहे, त्यासारिखा कांहीं नाही, झणून त्यांचे भजन मनाने व सत्यतेने केले पाहिजे.

अणखी प्रेषितानी उपदेश करून सांगितले कीं, परमे श्वरांचे नाम वर्ध घेऊं नको, आपल्या आईबापांची मर्यादा कर, मनुष्यांचा जीव घेऊं नको, आरकर्म किंवा कांहीं मळीण काम करू नको, चोरी करू नको, खबाडी बोखू नको, आणि छोटी साक्ष देऊं नको, दुसऱ्यांचे में कांहीं असेल त्याजवर खोभ ठेवू नको, आणि दुसऱ्यांचे कांहीं वार्डट करू नको. अपकाराकरितां अपकार करू नको परंतु आपल्या वैद्यांची क्षमा करून त्यांचे बरे कर, ह्या जगांतोख द्रव्यावर खोभ ठेवू नको परंतु आकाशांतोख सुखावर मन ठेव. हरि द्यांस धर्म कर, नागव्यांस नेशीव, भुकेल्यांस खायाखा दे, तांदेच्यांस पिथाखा दे, रोगी व दुःखित यांचा समाचार घे, आणि देवासारिखा पवित्र व पूर्ण हो. आणि हीं सर्व कामें केल्यावर तूं जाण कीं आपण निरूपयोगी साकर आहे, जितके करावयास योग्य तितकेच माच केले, कांहीं अधिक नाही.

येथून खीसा सर्व सट्टीचा धनी असतां आपले रक्षण न करून दुष्ट माणसांच्या स्वाधीन होऊन त्यांच्या हातून मरण पावला, हे जर कोणाच्या आश्चर्य वाटेख तर त्याने येथून खीसाविषयी अणखी विचार करून समजावे कीं, लोकांचे

तारण करण्याकरितां येथू खीसा मागवी देव वरून जयसा,
 आणि पापी माणसांच्या तारणासाठीं जे उपाय करण्याचे
 आणि जे दुःख सोडण्याचे होतें, ते उपाय करावे आणि ते
 दुःख त्याचा सोडावे सामजें. मनुष्यांच्या तारणासाठीं केवढें
 दुःख सोडण्याचें होतें तें सर्व पूर्वी त्याचा माहीत होतें.
 त्याचा कांहीं अकस्मात् कधी झालें नाहीं, तो स्वतां दुष्ट
 माणसांच्या स्वाधीन झाला आणि त्यांच्या हातून मरण पावून
 त्याने सर्व लोकांच्या पापांचें प्रायश्चित्त केलें. आपल्या मर
 णाविषयीं अगोदर त्याने लोकांस सांगितलें कीं, मी आपला
 जीव फिडून घ्यावा झणून देतो, कोणी मजपासून तो घेत
 नाहीं परंतु मी आपणच तो देतो, मला तो सोडण्याचा अधि
 कार आणि फिडून घेण्याचा अधिकार आहे.

यहूदीलोकानी येथू खीसाचा अन्वेरिलें आणि त्यांच्या
 अधिकाच्यानी त्याचा धरून जिंजें मारिलें. या मोक्ष
 पापामुळें देवाचा राग त्या लोकांवर कार झाला. येथू
 खीसाच्या येण्यापूर्वीं सुमारें दीड हजार वर्षें मोक्षाने यहूदी
 लोकांस सांगितलें कीं, तुझ्यामध्यें तारणारा जमेल आणि
 त्याचें जो कोणी ऐकणार नाहीं त्याचा नाश होईल. यहूदी
 लोकांनी त्याच अन्वेरिलें, आणि या पापामुळें त्यांवर केवढी
 शिक्षा येणार आहे तें येथू खीसाने समजून आपल्या
 शिक्षांचे सूचना केली, झणून ते पळून नाश पावले नाहींत.

जोगू खीस आकाशांत मेळ्यावर सुमारे चाळीस वर्षांनी रोमी बादशाहाने यद्ददीखीकांहीं खटार्द करावयास मोठी फौज पाठविली, आणि बज्जत लोक वल्हांडण नामें एक मोठा खण मानावयास यद्दबालेमामध्ये मिळाले असतां फौजेने पोहोंचून नगरास बेटा घातला. असें आपल्या राजधानीमध्ये एवढे लोक बंद केले असतां त्यांस कांहीं खाद्याला मिळत नव्हतें, आणि बज्जत उपासाने मेले. कांहीं वेळानंतर फौजाच्या सर्दाराने खटार्दकरून यद्दबालेम आपल्या हातीं घेतलें, आणि सर्व शहर व देऊळ यांचा नाश केला. उपास व खटार्द यांकडून सुमारे अकरा लाख मनुष्ये मरण पावलीं, आणि जीं राहिलीं त्यांतील कित्येकांस सर्दाराने जुलूमकरून आपल्या देशांत नेले, कित्येकांस गुलामपणामध्ये विकले, आणि कित्येक भयाने निराळ्या निराळ्या मुखला मध्ये पळाले.

यानंतर यद्ददीखीकांस कांहीं अधिकार राहिला नाहीं, आणि आजपर्यंत कांहीं अधिकार त्यांस मिळाला नाहीं. त्या लोकांतील कित्येक वेळींवेळीं ख्रिस्तीधर्मांत आले आहेत, परंतु बज्जतकरून ते निराळ्या निराळ्या देशांत राहून आपल्या वाडवडिलांच्या रीतिप्रमाणे चालतात. त्या लोकांतील कोणी मुंबईत व या मुखलांतील बज्जत दुसऱ्या ठिकाणीं राहतात; त्यांस इस्लाम व इब्री व यद्ददीखीक अर्बी नामें

दिल्लीं आहेत. येथू खीसाच्या वेव्यापूरीं ते ब्राह्म
 त्यांच्या वाडवडिबांस दिल्लें होतें तें ब्राह्म माच ते मानि
 तात, आणि तारणाच्याविषयीं ते कस्मितात कीं आजून
 तो आसा नाहीं परंतु येईल, आणि मोठा राजा होऊन
 सर्व आमचे लोक एकवट करून फार वैभवाने त्यांजवर
 अधिकार करील. असें समजून दस्त्राएललोक ब्राह्माचा
 अर्थ चुकतात, कां कीं तारणाच्याविषयीं ज्या सर्व भविष्य
 गोष्टी ब्राह्मांत लिहून ठेविण्या आहेत त्या गोष्टी येथू
 खीसाचा जन्म व कार्ये व मरण व पुनरुठणें यांमध्ये पूर्ण
 झाल्या. अणखी भविष्यगोष्टींमध्ये सांगितलें आहे कीं,
 दस्त्राएललोक अधिकार गेव्हाअगोदर तारणारा येईल. तथा
 येथू खीस आसा, आणि यहुशालेमाचा नात्र झाल्या
 पासून त्या लोकांस कांहीं अधिकार राहिला नाहीं. परंतु
 दस्त्राएल लोक सर्वदां अविश्वासी राहणार नाहींत; भविष्य
 गोष्टींमध्ये सांगितलें आहे कीं, ज्याच्या त्यांच्या वाडवडिबांनी
 जिवें मारिलें, झणजे येथू खीस, त्याजवर सर्व दस्त्राएल
 लोक विश्वास ठेवतील आणि येणेकरून देवाची कृपा फिळून
 त्यांस प्राप्त होईल.

येथू खीस आकाशांत जातेवेळेस यहुदील्लोकांजिवाय
 सर्व अन्य देशांतील लोक मूर्तिपूजा करीत होते. तथापि
 त्याने आपल्या शिष्यांस सांगितलें कीं, तुम्ही संपूर्ण जगा

असें जाऊन सर्व लोकांस त्रिस्त करा. हो आम्हा त्यांनी
 मानिली आणि ख्रिस्तीधर्म वाढून वाढून कांहीं वर्षांनी
 सर्व जवळच्या मुलखामध्ये पसरिला. हे पाहून तो धर्म
 नाहींवा करण्याकरितां मूर्तिपूजक इत्यादिकांमो फार
 प्रयत्न केले. रोमीबादशाहानी आपल्या सुभेदार अमल
 दार इत्यादिकांस वारंवार आज्ञा केली कीं, ख्रिस्तीधर्म
 कोणाच्या हातूं देऊं नका, आणि त्याप्रमाणे कोणाच्या
 हातूं देऊं नका. त्या धर्मांत जे आलेले आहेत त्यांनी
 तो सोडावा आणि आपल्या वाडवडिलांचा धर्म फिळून आस
 रावा, आणि जर कोणी न ऐकतोस तर त्यांचे हास करा.
 अशा नियमांवरून ख्रिस्तीलोकांचे हाल फार झाले. त्यां
 तोस कित्येक ठार मारिले गेले; कित्येक मुलामपणाम
 येथें विकत दिले गेले, आणि कित्येकांहीं जेथें मारून इ
 त्यादिक जप्त केले गेले. असें बळात्काराकडून ख्रिस्ती
 लोकांस बहुत दुःख झालें, परंतु तो धर्म देवाने लाविळा
 आणि त्यानेच चालविळा, झणून तो वाढत गेला. ख्रिस्ताच्या
 मरणानंतर सुमारे तीनशें वर्षांनी ख्रिस्तीधर्म केवढा वाढला
 आणि त्या लोकांचें सदाचरण कसें आहे, हे पाहून कन
 खांतैन नामक एक बादशाहा याने नियम केला कीं,
 धर्मांमुळे ख्रिस्तीलोकांचे हाल कोणी करूं नये. तेन्हां
 पाहून ख्रिस्तीलोकांचा बंदोबस्त झाला, आणि कांहीं

सर्वांनी बादशाहाने आपण विचार धर्म जातिच्या जेतावर. इतक्यांत ख्रिस्तीधर्म विजायतांतीस मुसलमानांमध्यें पसरिला आणि अजय धर्म फारकडून नाहींसे झाले. आग्नी खंडाच्या पश्चिमेतील मुख्य झणजे आरबस्तान, इरान इत्यादि कांतां तो धर्म वाढला. या भरतखंडांतहि कोणी लप देवकानी येथू ख्रिस्ताची मोठ्ठा संगितली, आणि तेव्हांपासून कित्येक ठिकाणीं तो धर्म चालत आला आहे. काही कोटाच्या पक्षिकडे झणजे मलबारी मुसलमांन हजारीहजार काळे ख्रिस्तीलोक राहतात.

बादशाहाची रोमी नामें राजधानी यामध्यें जो उपाध्या होता तो सर्व दुसऱ्या उपाध्यांपेक्षां आपणास कांहीं मोठा मानूं ज्ञामला, आणि कांहीं वर्षांनंतर सर्वांनी त्याला घोर मानावें अशा नेम बादशाहाने केला. त्या ब्रह्मराष्ट्राच्या उपाध्याला पापा असें अधिकारीनाम झालें. यानंतर त्याच्या ठिकाणीं जे आले त्यांनी अभिमान धरून निराळे निराळे उपाय करून आपली शक्ति व पदवी वाढविली, आणि सर्व पश्चिमेकडील ख्रिस्तीलोकांवर ते अधिकार करूं लागले. पुढें तो पापा अधिक उद्वेग होऊन देवाचें भजन करण्याच्या रीती ब्राह्मणामध्यें संगितल्या नाहींत, तथा रीती नेमून मानाच्या झणून त्याने लोकांस आज्ञा केली. आणि त्या रीती ब्राह्मणामध्यें संगितल्या नाहींत,

हे लोकंस न समजार्हे झणून त्याने दुसरा नेम केला, झणजे त्याने आज्ञा दिल्याशिवाय कोणी शास्त्र वाचू नये आणि आपल्याजवळ ठेवू नये. त्या वेळेपासून ख्रिस्तीधर्म पुष्कळ देशांत फार बिघडला गेला, आणि लोक अज्ञानी होऊन येथून खोश व त्याचे शिष्य व कोणी साधू यांच्या मूर्ति स्थापून त्यांचो पूजा करू लागले. यानंतर ही शास्त्र त्या मुसखांत फार वाढली आणि कांहीं आकारीभक्ति करू नका, अशी आज्ञा देवाने केली आहे हे लोकंस समजत नव्हते. ज्या रीती पापाने नेमल्या त्यांशिवाय जर कोणी उपदेशकानी कांहीं रीती लोकंस शिकविण्या असतां, किंवा उपाध्यांशिवाय जर कोणी माणूस शास्त्रांतील बोध करू लागले तर पापाने अमसदारांच्या योगाने त्यांस शिक्षा लाविची. याप्रमाणे पापाने बडत वर्धे ख्रिस्तीलोकांवर अधिकार केला. मग सुमारे तीनशें वर्षांमार्गे विसाव्याशेच्या पलिकडील देशांत कोणी मोठे उपदेशक, जसो शास्त्रामध्ये संगितली तशी देवाचे भजन करण्याची रीत लोकंस शिकवू लागले, आणि सर्व लोकांनी शास्त्र वाचून समजार्हे, असे ते त्यांस सांगू लागले. तेव्हां पापाने त्या उपदेशकांस आज्ञा केली की, असे सांगू नका, परंतु त्यांनी मानिलें नाहीं, मग त्यांचा व पापाचा वाद विवाद झाला. शेवटीं पापाचा अधिकार वरीती त्या

उपदेशकानी टाकिसा आणि केवळ ब्राह्मप्रमाणे आक्षी
 चाहू, असा निश्चय करून त्यानी आपलें मत प्रगट केलें.
 तेन्हां चौथ्या वर्षानी त्या उपदेशकांच्या योगाने वज्रतकरून
 त्या मुख्यांतीस लोकानी तसेंच केलें. ज्या लोकानी पापा
 चा अधिकार व त्याच्या सर्व रीती सोडल्या त्यांस प्रोतेक्षांस
 असें नाम द्यालें. आणि जे लोक पापाचा अधिकार
 व रीती आजून मानितात त्यांस पोपिस्त अथवा पापिस्त
 असें म्हटलें आहे. त्या पोपिस्तांमध्ये पोर्टुगाली किंवा
 फिरंगीलोक मोजिले आहेत.

येथून खीसाच्या मरणानंतर सुमारे साहाजे वर्षे आरब
 खानामध्ये मक्का नामें एका गांवीं महंमद नामें एक माणूस
 जन्मला होता. त्याच्या वाढपणांत त्याचीं आईबापें मेलीं.
 यानंतर तो आपल्या आज्याच्या घरी राहिला. थोडे
 वर्षानी त्याचा आज्याहि मेल्या, मग त्याच्या काकाने त्याला
 घेऊन शिकविलें. महंमद कामाविषयीं ज्ञानार झाल्यावर
 एक द्रव्यवान् विधवेचा कारभारी झाला, आणि कांहीं
 वर्षानी तिजचीं लग्नकरून त्याने वज्रत द्रव्य मिळविलें. त्या
 वेळेस आरबीलोक वज्रधा मूर्तिपूजक होते. सुमारे
 चाळीस वर्षांचा झाल्यावर महंमदाने कांहीं नवा धर्म
 स्थापावा असा बेत केला. मग त्याने जें ब्राह्म देवाने
 पूर्वीं रचाराखल्लोकांस दिलें, आणि येथून खीसाच्या

त्रिशांनी जें लिहिणें, त्यांतून कांहीं गोष्टी काढल्या, आणि त्या कांहीं प्रकारें निराळ्या करून व आपण कांहीं नव्या कल्पित गोष्टी योजून त्यांची संबंधकडून अन्ना युक्तीने एक नवें शास्त्र त्याने केलें. मग तो लोकांस सांगू लागला कीं, परमेश्वराच्या दुताच्या योगाने म्हा गोष्टी म्या लिहिल्या, आणि म्हा गोष्टी लोकांस कळवाच्या अशी आज्ञा देवापासून मला झाली. मग म्हा गोष्टी खऱ्या आहेत यांच्या प्रमाणासाठीं त्याने कांहीं साक्षात्कार दाखवावे किंवा चमत्कार करावे असें महंमदाजवळून लोकानी मागितलें, परंतु त्याने असें कांहीं प्रमाण कधीं दाखविलें नाहीं.

महंमद आपलीं मते आपल्या गांवांतल्या लोकांस सांगू लागला असतां प्रथम त्यानी त्याची निंदा केली, आणि जेव्हां तो सांगत गेला तेव्हां त्याला मारण्याचा मनषेवा त्यानी केला. हें समजून तो मदैनाना नामें गांवास पळाला. इतक्यांत त्याच्या मतांत त्याचे चाकर व कोणी दुसरे संबंधी लोक आले होते. मदैनानामध्यें कांहीं वेळ राहिल्यावर महंमद कांहीं फौज मिळवून बळत्कार करून आपल्या मतांत लोकांस आपणू लागला, आणि त्या वेळा पासून त्याचा धर्म वाढत गेला. त्या धर्मांत जीं सर्व माणसें आलीं त्यांस मुसलमान असें नाम झालें. मदैनान पळाल्यानंतर सुमारे दहा वर्षांनी महंमद मेलला. त्याचे

कळमें मुखसमान सौक हिचैरा जेवें न्दणतात. हाच त्याचा
प्रक आहे आणि त्यापासून ते सर्व मोजितात.

आपल्या मतांत सौकानी यावें जसे उपाय महंमदाने
केले, त्याच्यामार्गे जे मुखसमान आले तसे त्यानी केले.
अज्ञा खुन्नीने कांहीं वर्षांनी आरबस्थान व त्याचे जवळील
मुखसूख यांमध्ये वज्रतकरून महंमदाचें मत घासलें. सुमारे
आठवें वर्षांमार्गे मुखसमान सौक हिंदुस्थानांत आले आणि
सहार्दकरून कांहीं मुखसूख घेतले; दिक्षी त्यांची राज
धानी झाली. यानंतर त्यांचा अधिकार फार वाढला
आणि त्यानी आपल्याधर्मांत जबरदस्ती करून ठिकाणीठिका
नी हिंदुसोकांस आणिले. सांप्रत मुखसमानांचा अधिकार
फार कमी झाला आहे.

सर्व पृथ्वीच्या सोकांस शिष्य करा, अशी आज्ञा येष्टू
खीसावे केली, आणि सुमारे दोनवें वर्षांपर्यंत ख्रिस्तीमत
फार वाढलें. मग ख्रिस्तीसौक देवाचें भजन विचरून अज्ञानी
झाले आणि त्याच्या आज्ञा ते विसरले. नंतर पापाचा
अधिकार व रीती यांपासून जे मोकळे झाले ते शास्त्र वाचि
तांगा ती आज्ञा समजून ख्रिस्तीमत अन्यसोकांस कळवि
ण्याची चिंता धरूं लागले, आणि ज्या सोकांस ख्रिस्ती
धर्म आणून कळत नव्हता त्यांस ती सांगावयास वज्रत उच
देवक गेले. सांप्रत वज्रतकरून सर्व मुखसांत ते उपदेवक

આહેત. તે લોકાંસ ઉપદેશ કરિતાત આણિ સ્થિતિ
 ગ્રાહ ત્યા મુલકાંતીલ ભાષણાંત ઉત્તરુન વ હાપવૂન લોકાંસ
 દેતાત. અણચી વડત ધર્મપુસ્તકેં હાપવૂન તે સર્વાંસ વાંઢિ
 તાત આણિ સર્વાંનો ગ્રાહ રત્યાદિક સમજાવેં ન્હાપૂવ ઠિકા
 યોઠિકાણોં ગ્રાહા ચાહૂન લોકાંસ વાચાવયાસ શિકવિતાત.
 આ ભરતહંડાંત અમે ઉપદેશક વડત આલે આહેત, આ
 ણિ કિત્યેક ઠિકાણોં સ્થિતિધર્મોંત ફાર લોક થેન આહેત.
 મદ્રાસ તિનાવિહી ખાવનકોર તાંજોર વ રામેશ્વરાજવઢી
 કાંસોં પ્રાંત થાંમથેં વિશેષ લોકાંની અંધેં કેસેં આહે.
 થોડે દિવસાંમાગેં ત્રીનણેં વીસ ગાંવસેં લોક આપણા શાહ
 વડિલાંના ધર્મ વ રોતિ ચોહૂન સ્થિતિધર્મોંત આલે, આણિ
 નેહેમી કોંપી કોંપી વિચાર કરૂન તમેંચ કરીત આહેત.
 સાંપ્રત વર્તમાન આહે કોં તમેંચ બંગાલ દેશાંત લોક અંધેં
 કરીત આહેત, આણિ તેથેં કિત્યેક ઠિકાણોં મૂર્તિપૂજા
 અગદોં નાહીસી સાચીં આહે.

ગ્રાહાંત અગ્રા અવિશ્વ ગોટ્ટી સાંગિતણા આહેત કોં,
 સ્થિતિધર્મ સગળ્યા જગમથેં ચાલેસ આણિ મૂર્તિપૂજા વ
 સર્વ અન્ય ધર્મ નાહીસેં હોતીજ. આ અવિશ્વ ગોટ્ટી પૂર્વ
 હોતીજ અસા સર્વ સ્થિતિલોકાંસ વિશ્વાસ આહે. પરમેશ્વર
 જો સર્વ સૃષ્ટીના ઉત્પન્ન કરનારા વ રક્ષણ કરનારા ત્યાંસેં
 મજન માત્ર પ્રથમ સર્વાંનો કેસેં. મંતર મૂર્તિપૂજા વ નિરાશ્યા

निराव्या प्रकारचे अन्य धर्म उत्पन्न झाले. हीं सर्व सबाळ कल्पित मते सोडून अवघ्या पृथ्वीतील लोक सद्या देवाकडे फिरतील आणि त्याची भक्ति करतील. तेव्हां सर्व मनुष्ये एकमेकांशी प्रीतीने वर्ततील आणि कांहीं लढाया किंवा कळत्कार कोणत्याहि ठिकाणी होणार नाहीत. खरे लोक असे बघत वेळ राहिल्यावर येथू खीस जो आतां आकाशलोकांत प्रत्यक्ष आहे, तो जगामध्ये मोठ्या वैभवाने येईल, आणि जगाच्या प्रारंभापासून त्या दिवसापर्यंत जेवढी माणसे पृथ्वीवर राहून मेळी, त्यांस तो जिवंत करील. मग जे सजीव झाले आणि जे त्या समयी पृथ्वीवर राहत असतील, त्या सर्वांस येथू खीस आपल्यासमोर बोळावून त्यांच्या सर्व आयुष्यांतील कामांचा हिशेब घेईल. मग तारणाचा उपाय, छानजे पापांचा पक्षात्ताप करणे, येथू खीसावर विश्वास ठेवणे, व देवाच्या सुभक्तीस लागणे, असे ज्यांनी केले त्यांस तो एकीकडे ठेवील. मग ज्यांनी आपले सर्व आयुष्य पापामध्ये घालविले त्यांस तो सांगेल, अहो प्रापक तुम्ही मजपासून दूर नरकांत निरंतर दुःख सोसावयास जा. तेव्हां जे देवाचे सुभक्त त्यांस घेऊन आकाशलोकांत तो जाईल, आणि ते त्याच्याबरोबर राहून सर्व काळ कल्याण पावतील.

आतां असा निश्चय समजा कीं येथू खीसाप्रिया

दुखरा तारणारा कोणी नाही. जी सर्व माणसे आपसे वाप सोडून घेऊन खोखावर विश्वास ठेवून त्याच्या रीति प्रमाणे वास्ततात तीं देवाची छपा पावतील, परंतु त्याच्या जीं अन्धेरितात तीं कोणत्याहि दुखच्या उपायानी तारण पावणार नाहीत, असें देवाने खरीत सांगितले आहे. मरणानंतर दुखरा जन्म होईल असें कल्पू नका. ज्ञान आयुष्यांत तारणाचा उपाय जे करितात ते मेळ्यावर आकाशलोकांत जाऊन तेथे सर्वकाळ राहतील. आणि ज्ञान उपाय जे करीत नाहीत ते मेळ्यावर नरकांत जाऊन तेथे सर्वकाळ राहतील, कांकीं अनेक जन्म कोणाचा कधीहि होत नाहीत.

प्रत्येक माणसाच्या परीक्षेसाठीं हे आयुष्य देवाने जेव्हा दिले आहे, त्यापुढे आपणास आयुष्य आहे तोपेथेंत आपले सार्थक बोधा. कांहीं उघ्तीर करूं नये; पावसाळ्यामध्ये जर कोणी माणूस आळश्याने आपले जेत पेरित नाही तर त्याच्यासाठीं पाऊस खोळवणार नाही, आणि माचारे घेणार नाही. तसें या आयुष्यांत जी पाप सोडून देवाची छपा मिळवीत नाही त्याच्या कांही उपाय राहत नाही. त्याच्यासाठीं मरण उघ्तीर करणार नाही आणि मेळ्यावर आकाशलोकासाठीं सिद्ध होण्याचा मुक्कर्म मिळणार नाही. ज्यांचा दिवस कसा उमवेस हें तुझ्या

ठाकक नाही, म्हणून उद्यांचा विचार घेऊ नये. सांप्रत पापाचा दंड चुकायाचा आणि आकाशलोकाचे सुख मिळावयाचा उपाय आहे. ती उपाय मार्गे सांगितल्या आहे; धिष्ट्र स्त्रीस जी जगाचा तारणारा मनुष्यांचा तारणासाठी प्रावृत्ति केले, येजेकरून सुखाचा मार्ग तुम्हापुढे उघड केला आहे. तुम्ही आपल्या पापांचे दुःख बरकामध्ये न लेशविं झालून त्याने आपल्या आर्मी दुःखे सोडिलीं. एवढी इत्ता व प्रीति त्याने तुम्हावर केली म्हणून त्यावर तुम्ही प्रीति करावी व विश्वास ठेवावा हे फार योग्य आहे. मनुष्यावर एवढे उपकार केल्यावर तो सर्वांस अर्धे झालतो कीं, अर्धो सर्व पृथ्वीचे लोकांही, तुम्ही मजकडे पाहू आणि तारू आ. जी कोणी मजकडे येतो त्याला जी दूर करणार नाही. ज्याची इच्छा असली तर त्याने मजकडे येऊन तारण द्यावे. अर्धो तो तुम्ही पापाच्या ओल्याने आरावलेले व लादलेले आहात, ते तुम्ही मजकडे आ आणि मी तुम्हास विवादा देईन. ज्याला ऐकावयाचे काम आहेत तो ऐको. अर्धो वाचणारे किंवा ऐकणारे आपल्या अंतःकरणांत आपल्या पापांचा संताप उत्पन्न होईपर्यंत आपल्या पापांचे चिंतन अहोरात्र करीत जा, आणि तुमच्या मनांत धिष्ट्र स्त्रीलावर प्रीति होईपर्यंत त्याच्या पीत्येचे ध्यान करीत जा. आपणाचा तारणारा पाहिजे

आणि येथू खोशामिळय कोणी तारजारा नाही असे
 खरीत समजून त्याच्या नासवे परमेश्वराचा वरण जा.
 आणि आपले पाप कळू न कळू न आपले अंतःकरण पवित्र
 करवाकरिता त्याच्याजवळून पवित्र आत्म्याची प्रेरणा मागत
 जा. देवाचा एक मोठा ज्ञाता खी दावीद त्याची प्रार्थना
 अशी होती कीं, हे परमेश्वरा, तूं मजमध्ये निर्मळ अंतः
 करण उत्पन्न कर, आणि मजमध्ये यथायोग्य आत्मा
 निर्माण कर. याप्रमाणे तुझी फार आयदकडून देवापाशीं
 विनंती करीत जा.

देवाची प्रार्थना

हे देवाळू जगदोद्वारा परमेश्वरा, तूं सर्व सृष्टीचा उत्पन्न
 करणारा आहेस. आं मला जन्मास घातले आणि
 पाल्ल्यापासून त्यां माझे पोषण व संरक्षण केले आहे. हे
 देवाळू देवा, तूं माझा धनी आहेस आणि तुझे उप
 कार मजवर फार झाले, द्याणून म्या संपूर्ण मनाने तुजवर
 प्रीति करावी व तुझ्या सर्व आज्ञा मानाव्या हें योग्य आहे.
 परंतु हे छपाळू बापा, मी तुला विसरलों व तुझ्या आज्ञा
 मोडल्या. असें तुझ्यासमीर मी पापी व निरुपायी झालों
 आहे न्दणून काय करूं? आपल्या हातून कांहीं पुण्य
 होत नाही व कांहीं प्रायश्चित्त होत नाही. हे छपाळू भय
 वान, मजवर दया कर, आणि येथू खोश आने पापी लोकां

जर प्रीतिकरून अवतार घेतला आणि त्याच्या पापांसाठी
 प्रायश्चित्त केले त्याच्या नावाने मी तुझा आग्रह करितो.
 मी आपली पापे कबूल करितो, माझ्या पापांची क्षमा कर.
 मी अज्ञानी आहे, मला ज्ञान दे. मी पाप करून नरकाच्या
 मार्गात पडलो आहे, तुझा मार्ग मला समजेव आणि
 त्यामधे चाखण्याची बुद्धि व शक्ति मजवर दया करून दे.
 पुढे मी तुझे मथ धरावे आणि तुजवर प्रीतिकरून तुझ्या
 आज्ञाप्रमाणे चाखावे घेणून मला बुद्धि दे. आतांपासून
 मी आपल्या तारणाविषयी योग्य काळजी घरावी, आणि जसा
 त्या उपाय कळविता तसा जोंपर्यंत मी त्या आयुष्यांत आहे
 तोंपर्यंत करीत जावा, आणि मेळ्यावर सर्वकाळ कल्याण आ
 काळजीकांत पावावे. ही माझी प्रार्थना मी जेशू ख्रीस्ताच्या
 नावाने व त्याच्या पुण्यामुळे तुझ्यापाशी करितो, आमेन.

3 2044 038 358 818

